

ΙΣΤΟΡΙΑ
ΓΕΟΡΓΙΟΥ
ΚΑΣΤΡΙΟΤ
Α - Β

ΙΣΤΟΡΙΑ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΑΪΣΚΗ
ΤΟΥ
ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΤΗ
ΣΚΕΝΤΕΡΛΙ
ΗΓΕΜΟΝΟΣ ΤΗΣ

Μεταφρασθεῖσα ἰὲκ τοῦ Ἰταλικοῦ· μετὰ
δὲ καὶ ἐκθεσεις τῶν συμβάντων μετὰ τὸν
πόλεμον ἐν τῷ Βασιλείῳ τῶν δύο Σικελιῶν

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΑΠΑΝΗΣ

ΤΟΜΟΣ Α΄.

ΑΘΗΝΑΙ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1848

ΙΣΤΟΡΙ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΣΤ

ΤΟΥ

ΜΕΤΩΝΟΜΑΣΘΕΝ

ΣΚΕΝΤΕΡΜ

ΗΓΕΜΟΝΟΣ ΤΗΣ ΑΛ

Μεταφρασθεῖσα ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ· μὲ πολλὰ
δὲ καὶ ἔκθεσις τῶν συμβάντων μετὰ τὸν θάνατ
τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ τῶν δύο Σικελιῶν Ἀλβαν

ΕΚΔΟΘΕΙΣΑ ΔΑΠΑΝῆ Α. Π

.....
ΤΟΜΟΣ Α΄.
.....

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΑΛΕ

1848.

ΑΤΡ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΑΡΙΘΜΟΣ

ΠΡΟΣΤΑΞΗ

ΑΔΕΛΦΟΙ

ΠΡΟΣΤΑΞΗ ΑΡΙΘΜΟΣ 10
ΑΔΕΛΦΟΙ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΙ ΚΑΡΟΛΟΣ
ΑΔΕΛΦΟΙ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΙ ΚΑΡΟΛΟΣ

Α. ΚΑΡΟΛΟΣ

Handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Ιωάννης Κ. Βλάχος'.

ΑΙ

ΑΔΕΛΦΟΙ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΙ ΚΑΡΟΛΟΣ

ΤΑΙΣ ΑΘΑΝΑΤΟΙΣ

ΤΩΝ ΕΝΔΟΞΩΝ Σ

ΤΗΣ

ΝΕΑΣ ΕΛΛ

ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗ ΜΑ

ΜΑΡΚΟΥ ΜΠΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡ

ΚΑΙ

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΚΟΛ

ἀνατίθηναι

Ο ΜΕΤΑΦ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΤΗΝ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ

ΤΗΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ

ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ

ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ

ΚΑΙ

ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ

ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ

Ο ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗΣ

Τῶν ἐμπεριεχομένων

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄. Περιγραφή
Ἐπαρχίαι τοῦ Καστριώτου. Γέν
μπεη. Κλίσις του διὰ τὴν πολεμ
στρατεία τοῦ Ἄμουράτ Β΄. κατ
Γεώργιος δίδεται εἰς ἐνέχυρον.
τάζει νὰ τὸν περιτέμουν, καὶ μ
τέρμπεην. Φροντὶς τοῦ Σουλτ
δουσιν καὶ ἀνατροφὴν του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄. Πρώτη ἐκστ
μπεη. Ἄλλαι ἐκστρατεῖαι αὐτοῦ
Τάρταρον. Δευτέρα μονομαχία
Πραότης τῶν ἡθῶν του. Θάνατος
Ἄμουράτης κυριεύει τὴν Ἄλβα
ἀδελφῶν τοῦ Σκεντέρμπεη. Οὗτος
ἀποφασίζει νὰ ἀνακτήσῃ τὴν πατρ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄. Παγίδες
Σκεντέρμπεη ὑπὸ τοῦ Ἄμουράτο
τοῦ Χριστιανικοῦ στρατοῦ. Φθορ
στρατοῦ. Ἀναχώρησις τοῦ Σκεντέ
αὐτοῦ διὰ νὰ κυριεύσῃ τὴν Κρόϊα
ἡγεμονίαν του. Προετοιμάζεται
τοῦ Ἄμουράτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄. Πολιορκία
Πετρέλλης. Πολιορκία τοῦ Σβετι

καὶ ἐπιστρέφει εἰς Κρόϊαν. Ὁ Ἄμ
ἕτερον στρατὸν πλέον δυνατὸν, ἀλ
ἀφανίζεται. Ὁ Ἀμουράτης πλήρης
καὶ τρίτον δυνατὸν στρατὸν πρὸς φύλ
δρίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'. Ὁ Σκεντέρμ
ἀπὸ τὴν Κρόϊαν διὰ νὰ λάβῃ τὴν κ
λεως Δαίνης. Εὕρισκει ἀντίστασιν ἀπὸ
Ἄφείσας στρατὸν εἰς τὰ σύνορά το
Κρόϊαν. Πολιορκεῖ τὴν Δαίναν. Ἄ
στρατοῦ του διὰ τὴν πολιορκίαν, καὶ
κινεῖται κατὰ τῶν Βενετῶν. Μάχη
Σκεντέρμπεης νικητῆς προτείνει εἰς
τῆς Δαίνης νὰ παραδοθῶσιν. Ὁ Μου
μενος ἐκ τῆς ἀπουσίας του τρέχει νὰ
ἀλλὰ νικᾶται καὶ αἰχμαλωτίζεται. Ὁ
ἀφανίζει τὰς ἐπαρχίας τῶν Βενετῶν.
μετ' αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'. Ὁ Σκεντέρμ
τὰς ἐπαρχίας τῶν Ὀθωμανῶν. Ὁ Ἄμ
κεῖ τὸ Σβετιγράδιον. Ὁ Σκεντέρμ
βοήθειαν. Ὁ Σουλτάνος προτείνει εἰς
νὰ παραδώσῃ τὴν πόλιν. Ὁ Σκεντέρμ
τοῦ Ὀθωμανικοῦ στρατοπέδου. Οἱ Το
κᾶμουν ἀπόπειραν διὰ κλιμάκων ἀν
τείχη. Δευτέρα εἰσβολὴ τοῦ Σκεντέρ
ἔφοδος κατὰ τοῦ φρουρίου. Μονομαχί
πει μετὰ τοῦ Φερῆ Πασᾶ. Τὸ Σβετι
νὰ παραδοθῆ με συνθήκας. Θλίψι
μπεη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'. Ὁ Σκεντέρμπεης

ΠΙΝΑΞ
μπεης ἀφήσας ἔμπροσθεν τοῦ Σβε
πρὸς πολιορκίαν, ἐπιστρέφει εἰς τ
εἰς βοήθειαν τοῦ στρατεύματός του,
ρεῖ. Εἰρήνη μεταξὺ τοῦ Ἀμουράτο
τῆς Οὐγγαρίας. Ὁ Σκεντέρμπεη
στρατόπεδόν του. Ζητεῖ τὴν συμ
νευόντων Πριγκίπων. Ἡ συνέλε
εἰς τὴν Σκόδραν. Λόγος τοῦ Σκε
ρεύεται ὑπέρτατος ἀρχηγὸς τῶν
τευμάτων. Τὸ Σβετιγράδιον παρα
τευμά του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄. Πρῶτος στρα
κατὰ τοῦ Σκεντέρμπεη. Φόβος
Ἐπιθεωρεῖ οὗτος καὶ πάλιν ὄλ
κινεῖται εἰς ἐκστρατείαν. Στρατήγ
τοὺς Τούρκους, καὶ νίκη του κατ'
μπεης ἐπιστρέφει εἰς τὴν Κρόϊαν
τοῦ Ἀμουράτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ΄. Οἱ χρ
ἐπιθυμοῦν τὴν συμμαχίαν τοῦ Σκε
τοῦ Βασιλέως Βλαδισλάου. Ἀπάν
μπεη. Κινεῖται εἰς βοήθειαν τοῦ
τεύματος. Ὁ Δεσπότης τῆς Σερ
περάση τὸ στρατεύμα του ἀπὸ τοῦ
τυχῆς μάχη τῆς Βάρνας. Αἰχμαλ
Ὁ Σκεντέρμπεης ἀφανίζει τὴν Σερ
εἰς τὴν Ἀλβανίαν.

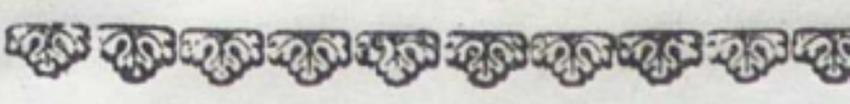
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄. Ὁ Ἀμουράτ
Σκεντέρμπεην περὶ συμβιβασμοῦ, κ
ἀρνητικὴν ἀπάντησιν πέμπει κατ'
Ὁ Σκεντέρμπεης τροπαιοῦχος λει

ή. ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧ. Ε

φροντίδας του εἰς τὴν πολιτικὴν διοική-
νίας του. Οἱ ἄρχοντες ματαιῶς τὸ
λάβη σύζυγον. Πολιορκεῖ τὸ Σβετιγ
εἰς τὸν φρούραρχον νὰ τὸ παραδόσῃ.
τὴν πολιορκίαν. Ὁ Ἀμουράτης πολι-
Ἡ πρώτη κατὰ τῶν τειχῶν ἔφοδος μ-
τήγημα τοῦ Σκεντέρμπεη. Εὐρίσκει
δυνον. Νέον στρατήγημά του. Τρί-
τοῦ Σκεντέρμπεη. Ὁ Ἀμουράτης
θεῖ νὰ ἐλκύσῃ τὸν φρούραρχον νὰ παρ-
Προτείνει εἰς τὸν Σκεντέρμπετην τὴν
δὲν τὴν δέχεται. Θάνατος τοῦ Σουλ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄. Μωάμεθ δ

Αὐτοκράτωρ. Ὁ Σκεντέρμπεης μ-
στρατηγήματά του διὰ νὰ ὑποχ-
Εἰσέρχεται εἰς τὴν Κρόϊαν ἐν θριάμ-
ἀνδρείαν καὶ πίστιν τοῦ Οὐρανοκόν-
τῆς Νεαπόλεως τῷ πέμπει πρεσβε-
του ἀναγεώνουν τὰς παρακλήσε-
νυμφευθῆ
Σημειώσεις

Προλεγό

Μεταξὺ τῶν πολεμιστῶν τοῦ
τις ἄξιος νὰ ὀνομασθῆ *Μέγας*, οὗ
τῆς Ἀλβανίας, ὁ Σκεντέρμπεης.
(εἰς τὸ τέλος τῶν παρόντων προ
σωμεν ὅτι ἂν καὶ ἡ ἡγεμονε
ἔκτασιν καὶ ἐπομένως ἦτον ἀρχ
τοῦ, μ' ὅλον τοῦτο, ἐπὶ κεφαλ
ἡ τὸ περισσότερον τριάκοντα χι
κησε πάντοτε στρατεύματα ἐκ
λιάδων Τούρκων· τοῦτο ὅμως ἦ
νέας πολεμικῆς μεθόδου, ἐφευρ
ἀγνώστου ἕως τότε. Οὗτος ἦτο
νοσύνης, ὁ τρόμος τῶν Τούρκων
τος καὶ τρομακτικὸς ἐχθρὸς των
φεῖς βεβαιώνουσιν ὅτι, διὰ τῆς ἰδ
περισσότερον ἀπὸ δύο χιλιάδα
συγκροτηθείσας μετ' αὐτῶν.

Οὐδεὶς ὅμως δύναται ν' ἀρνηθῆ
ἀγαπητὸς τῆς *Τύχης* καὶ τῆς ἰ

β'.

στημα 23 ἐτῶν ἀδιακόπων πο-
μίαν καὶ μόνην ἀτυχίαν καὶ α-
τῶν φυλακῶν τοῦ στρατοπέδου
ἐπληγώθη ποτέ, ἐξαιρουμένης μιᾶς
τὴν δεξιὰν ὠμοπλάτην. Ἐκεῖνο
τὸ πλεον ἄξιον παρατηρήσεως
τέρμπευ εἶναι ὅτι ἐνίκησε τοὺς
τάνους, εἰς τοὺς ὁποίους οἱ Ἰ-
στερέωσιν των εἰς τὴν Εὐρώπην
κατακτήσεις καὶ τὴν ἐνέργειάν
ὑποθέσεις τῶν Χριστιανῶν Αὐλ-
᾽Αμουράτην τὸν Β'. τὸν ἐπονο-
τροπαιοῦχον καὶ μὲ τὸν Μωά-
μασθέντα Ἀσβιούκ, δηλαδὴ ἤ-
Ἄλλὰ ἡ ἀνδρεία δὲν ἦτο τὸ
Ἄλβανου Ἡρωος· οὗτος ἦτο φρο-
σήγορος καὶ εἶχεν ἐκείνην τὴν
τὰ δυσκολώτερα καὶ πλέον ἀπε-
ἐμπνέει τὸ θάρρος εἰς ὅσους ἀμ-
Ἐσυνείθιζε εἰς τὸ τέλος πᾶς
εἰς τὰς σκηνάς τῶν πληγομένων
ἐκάστου στρατιώτου καὶ νὰ εἶναι
πείαν των. Πράττων οὕτως ἔχ-
τῶν στρατιωτῶν του, ὥστε ὅλοι

ἐκουσίως, χάριν αὐτοῦ, χιλίουσιν
Χριστιανοῖ Ἡγεμόνες ἤθελαν τῶν
των εὐρίσκετο εἷς ἐξ ἐκείνων τῶν
κατορθώνουν τὰς μεγαλητέρας μ
συμφώνου μετ' αὐτοῦ, ἤθελον β
ἐξαναπεράσωσιν τὴν θάλασσαν,
εἰς τὰ σπήλαια τῆς Ἀσίας, ὅθεν
ἀφήσουν ἡσύχους ἐξουσιαστὰς
τῆς Εὐρώπης. Ὡς πρὸς τοῦτο εἶν
νου οἱ Πάππαι τῆς Ῥώμης, οἱ
πάθησαν νὰ καταπέισουν ὅλους τ
λεῖς νὰ βοηθήσουν τὸν Ἡρωά
ἐπὶ τὸ πλεῖστον αἱ ἀξιότιμοι παρα
Οὗτος ὁ ἔκτακτος ἀνὴρ ἤτον ἰ
τὴν ἰσχὺν τῶν ἀπίστων καὶ νὰ ὑ
αὐτὸ τὸ Ἴπποδρόμιον (α), ὅπου
στιανοὶ μὲ δυσαρέσκειάν των βλέτ
μίζη ἢ οὐρὰ ἐνὸς ἀλόγου, καὶ ἡ γ

(α) Τὸ Ἴπποδρόμιον εἶναι ἡ πλέον ἐκ
σταντινουπόλεως. Οἱ Τοῦρκοι τὴν ὀνομα
ἐν μέρος εἶναι τὸ τζαμί τοῦ Σουλτάνου Ἀγ
παλαιὸν κτήριον ὅπου ἐγκλείουν τοὺς φρενοβ
σιν ἐν τῷ Ἴπποδρομίῳ τρεῖς ἀρχαιότητες Ἐ
ὀβελίσκος ἐξήκοντα ποδῶν ὕψους, μετακ
τῆς Αἰγύπτου.

δ'.

τὴν παρατήρησίν μου ταύτην οὐ φιλόδοξος Μωάμεθ ὁ Β' ὑποχρῆται πρὸς τοὺς αὐλικούς του: εἰὰν λάβῃ μεγαλητέρας δυνάμεις, θαυμάσιον ὄλην τὴν οἰκουμένην.

Εἰς τὴν ἐνασχόλησιν τῆς παρῆμεν λάβει αἰτίαν νὰ παρατηρήσῃ νὰ ἐπονομασθῇ ἐξ ἴσου ἀπὸ τοὺς τοὺς Ἡγεμόνας, Ἀθλητῆς ἀνίστασπιστής τοῦ Χριστιανικοῦ ὀρθοθρησκείας, καὶ νέος Ἀλέξανδρος ἦν γιγαντιαῖον, ἡ κεφαλὴ τοῦ ὑψηλοτέρων τοῦ στρατιωτῶν, εἰς πρόσωπον ἀσπροκόκινον, τὸ μὲν πρόγωνα ὀλίγον καμπύλον (α). Ἐπὶ ἀλλὰ κεκομμένην τὴν κόμην. Παρὰ τὰ δῶρά της ἐξ ἡμισείας καὶ ἀπὸ τοῦ ἐχάρισεν καὶ τὴν σωματικὴν ἐπιδεξιότητα ἀπαράμιλλον. Ὅθεν τινὰς περὶ τούτου ἀποδείξεις, ν

(α) Κατὰ τὴν γνώμην ἐνὸς ἀνωνύμου οὐ μοιάζει περισσότερο εἶναι ἐκείνη, τὴν οὐ σήμερον ἐν Φλωρεντία εἰς τὸ λεγόμενον Ροῦττὸ τῆς εἰκόνας τοῦ Μωάμεθ Β'.

θεωρηθῆ ὡς ἀνοίκειαι περιγραφολογίαι.

Μαθὼν ὁ Σκεντέρμπεης μίαν ταῦρος ἐπροξένει μεγάλην φθοράν ἀδελφῆς του Μαμέσης, καὶ ὅτι ὅσοι πανταχόθεν συνέτρεξαν νὰ μιν εὐθὺς ἔφιππος εἰς ἀπάντησιν ὁποῖον εὐρών, καὶ ὠρμήσας κατὰ κεφαλὴν του μὲ μίαν καὶ μόνην πλῆρη.

Ἐν καιρῷ δὲ τῆς εἰς τὸ βασίλειον ἐκστρατείας του, διατρίβων εἰς ἡμέραν μετὰ τοῦ Βασιλέως Φερδινάνδου καὶ ἐν ᾧ περιεφέροντο μέσα εἰς αἰφνηδίως ἕναν ἀγριόχοιρον ὑπέστη Φερδινάνδος ἐτρόμαξε θεωρῶν τὸν Σκεντέρμπεης, χωρὶς παντελῶς κατ' αὐτοῦ, καὶ μὲ τὴν σπάθην τὴν εἰς δύο μέρη.

Ἡ σπάθη του ἦτον ἐκ Δαμασκίου λόγου κατασκευῆς. Ὁ Μωάμεθ ὅτι κατ' ὄρθωνε καταπληκτικὰ ἔργα ἀπὸ περιέργειαν κινούμενος, ἔστειλε αὐτὸν ἄνθρωπον νὰ τὸ ζητήσῃ διὰ τὸν Σκεντέρμπεης τὸ ἔστειλεν εὐχαρίστως,

5.

σταξε τοὺς εὐρῶστοτέρους του δα-
σουν· ἀλλὰ οὐδεὶς δὲν ἠμπόρεσε
αὐτὸ κατώρθωνεν ὁ Ἄλβανὸς
ἐξαποστείλας τὴν σπάθην του,
παρόμοια, καὶ ἔτι καλλήτερα ὅτι
θησαυροφυλάκιόν του, καὶ δὲν ἐπίσ-
τα τεράστια, ὡς ἐκήρυττον, μὲν
πρόχειρον ὄπλον. Ὁ δὲ Σκεντέρ
ἀναλαβὼν τὴν σπάθην του, ἐπρόσ-
πον καὶ ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν
τοῦ Σουλτάνου, ἔκοψε διὰ μιᾶς

Ἐπομένως εἶπε πρὸς αὐτόν.
μὲν τὸ σπαθίον μου, ἀλλ' ὄχι τὴν
σαν χεῖρα. Τότε ὁ πρέσβυς πρὸς
φόβου, ἐπαρακάλεσε τὸν Σκεντέρ
δώσῃ τὴν ἄδειαν νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν
αὐθέντην του, ἵνα τὴν φυλάξῃ ὡς
ὡς μαρτυρίαν τῆς δυνάμεώς του

Κατὰ μίμησιν Ἀλεξάνδρου
ὑπὸ τοῦ προσκεφαλαίου τῆς κλίνης

(1) Ἡ σπάθη αὕτη εὐρίσκεται ἀκόμη
ροφυλάκιον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, πλη-
εὐλαβεῖται ἀπὸ τοὺς Ὀθωμανοὺς ὡς ἀγία
Castriotto d' Albanie, Histoire. Paris 1

ξίφος, τὸ ὁποῖον πάντοτε ἔκρ
ἐν κυματούμενον ἱμάτιον ἀπὸ
περιδέραιον τοῦ παρασήμου κ
Ἰωάννου (α), τὸν ὁποῖον ἔφερε δ
ὑποδήματα κύτρινα ἦτον ἡ συ
καιρῶ εἰρήνης εἶχεν ἀσκεπῆ τῆ
τὸ στρατόπεδον ἐσυνήθιζε νὰ φ
φίαν στολισμένην μὲ πτερὰ Ἰ
ὡς ἔλεγεν, εἰς τὰ στρατεύματ
κεφαλή του, ἐκεῖ ἦτο καὶ ὁ ἐχ
τὸς ἔζη τόσον τακτικῶς, ὥστε ἡ
θαυμασμός τοῦ αἰῶνός του, κα
εἶναι διὰ τοὺς μέλλοντας αἰῶνα

Ποτὲ δὲν ἔλειψεν ἀπὸ τὰ γ
πρᾶγμα πολὺ σπάνιον διὰ ἕνα
δπλαρχηγὸν τόσον ἐπασχολημένον
τιζε δὲ ἀκριβῶς διὰ τὴν ἐκτέ
μὲν λαὸς ἦτο προφυλαγμένος
λαιμαργείαν τῶν ἐν δυνάμει, κ
ἦσαν ἐλεύθεροι ἀπὸ τοὺς συνήθε

(α) Ὁ Πάππας Πῖος β' τοῦ ἔδωκε τὴν
Μελίτης, ὡς προστάτης τοῦ τάγματος
του. *Le Grand Castriotto Histoire.*

(β) *Georgius Castriotus saecula vi*

ή.

ποντο καὶ ἀπὸ τὸ δημόσιον θησαυρὸν
δὲ καιροῦ, ὅστις τῷ ἔμενε πρὸς
φροντίδας τοῦ πολέμου, ἔδαπάνη
εἰς τὴν μελέτην. Πεπαιδευμένος
καὶ Λατινικὴν ἱστορίαν, ἐμίσει τὰ
ματὰ τὰ ὑπομνήματα τοῦ Καίσαρος
του βιβλίον (α).

Διατρέχοντες τοὺς ἱστορικοὺς,
αἰῶνα μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, ἴσως,
ἢ ἐκτεταμένως ὁμίλησαν πρὸς
παρατηροῦμεν γ' ἀναφέρεται ἀπὸ
βιογράφου τοῦ ἀκαταμαχήτου Ἡρακλείου
νης, ἐστάθη ὁ ἱερεὺς Μαρίνος Βασιλίσκος
(β), μίαν ἀπὸ τὰς πρωτεύουσας τῆς
Ἰλλυρίας, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σπυρίδου
πτῶσιν τῆς πατρίδος του ὑπὸ τῶν
φύγιον καὶ τάφον εἰς Ῥώμην. Πρὸς
(γ) Ἐπίσκοπος τῆς Νουκερίας, ἢ

(α) Le Grand Castriotto, Histoire.

(β) Ἦτο τὸ πάλαι ἡ πρωτεύουσα τοῦ βασιλείου
μόνος τῶν Ἰλλυρίων, τὴν σήμερον εἶναι ἡ
βανίας ἢ Γκεγκαριαῶς.

(γ) Pauli Jovii. Elogia litteris illustribus
1577 in fol.

φημος Γεράρδος Βόσσιος (α),
μαρτυρίαν του Γιοβίου, τὸν
Βετζικέμον γεννηθέντα ἐπίσης
νον τοῦ Σκεντέρμπεη, ὁ ὁποῖος
ρασεν εἰς Βριξίαν (β), ὅπου
καθηγητῆς τῆς ῥητορικῆς, ὡς
ἰδιαιτέρως ἐνασχολεῖται περὶ το
ἐν σελ. 404 καὶ ἀκολ. τοῦ
γράμματός του, *Διατριβαὶ Β*
Vossiane). Εἶναι ὅμως ἀξία
μένη ἀπόδειξις, τὴν ὁποίαν α
περισσοῦ ν' ἀποδείξῃ εἰς ὁποῖ
Βόσσιος. Δικαίως λοιπὸν ὁ

(α) J. Gerard Vossii. De his

(β) Κοινῶς Βρέτσα, ἡ καὶ Μπ
εκόπου ὑπὸ τῶν Μεδιολάνων ἀρχιεπισκ
ὄχυρά μὲ ἀκρόπολιν ἰσχυρωτάτην ἐπὶ

(γ) Apostolo Zeno per mostrare
fosse diverso da Marino Becichemo s
del carattere sacerdotale, di cui er
vo il secondo, giacché Marino Becic
scritto si professa ammogli
avesse fatt' attenzione al rito greco,
zio, da cui gli era permesso il matr
sarebbe avveduto della falsità dell' il
tà — Dell' Origine, progresso, e st
in Italia - Lib. III. Cap. II. pag.

ί.

« Ἀπόστολος ὁ Ζένος διὰ τὰ δείξαι
Σκεντέρμπεη διαφέρει ἀπὸ τὸν Μα
ταχειρίζεται ὡς ἐπιχείρημα τὸν
ρα, μὲ τὸν ὁποῖον ἦτο στολισμέν
ὁποῖον δὲν εἶχεν ὁ δεύτερος, ἐπει
κέμος εἰς διάφορα μέρη τῶν συγ
λογεῖ ὅτι ἦτον ὑπανδρευμένος· ἐ
φεὺς εἶχε παρατηρήσει τὸ ἔθιμον τ
σίας, τῆς ὁποίας ἦτον ὁπαδὸς ὁ Μ
ἢ ὁποία τοῦ ἐσυγχωροῦσε τὴν ὑπ
σύνην, ἤθελεν ἐννοήσει τὸ ψευδές
Ἐκτὸς τοῦ λάθους τούτου ὑπὸ τοῦ
ὁ Ζένος ἔπεσεν εἰς ἕτερον μεγαλ
ρητον, ἐπειδὴ πρὶν τὰ τυπώση τ
κατὰ τοῦ Βοσσίου καὶ Γιοβίου, ἦ
τάξῃ ἀκριβῶς τοὺς συγγραφεῖς, τ
ν' ἀναφέρῃ εἰς μαρτυρίαν τῆς ἐπ
μὴ διαβεβαιώση πράγματα ψευδ
θέματός του. Ἴδου οἱ λόγοι του (α).

(α) Ma perché l'autorità di tanti gran
errore non pregiudichi alla verità di
merò in soccorso quella d'altri grandi u
hanno favellato del Becichemo e del I
in primo luogo Corrado Gesnero nella s
pag. 498. Giannalberto Fabricio, e Nicco

τοιούτων μεγάλων ἀνδρῶν (δη
Γιοβίου), οἵτινες ἐλανθάσθησαν
ἀλήθειαν διὰ ὅσα ἐγὼ ἀναφέρω,
θειαν τὴν μαρτυρίαν ἄλλων με
πλέον σαφῶς ὁμίλησαν περὶ τ
Βαρλετίου, μεταξὺ τῶν ὁποίων
τὸν Κονράδον Γεσνέρον (Coi
Γενικῆ Βιβλιοθήκῃ του, σελ.
Ἀλβέρτην Φαβρίκιον (α), Giann
Νικόλαον Κομνηνὸν Παππαδόπ
λάθος! Ὁ Παππαδόπουλος ὄχι
περὶ τοῦ Βαρλετίου, ἀλλὰ, ἀπο
τοῦ ἀντικειμένου τούτου, συμμερ
μην τοῦ Γιοβίου! καὶ βέβαια π
λογήσῃ μετ' ἐμοῦ, ὅτι ὁ Ζένος
δὲν ἀνέγνωσε τὸ σύγγραμμα τοῦ
δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἰπῶ ὅτι
γλῶσσαν, ἐπειδὴ ὅλον τὸ ἔνα
παδόπουλος περὶ τοῦ Βετζικέμο
ditissimum Rhetorem exi
celebrat Tomasinus, at car

(α) Bibl. med. et inf. latin. lib. XII

(β) Historia Gymnasi Patavini tom

16'.

nit Latomus), non aliunde in quem Barinum, non Marinum nisi quod inusitatis excessibus Scanderbegi gesta describens; et actum habere mendacii ex amore in Historiam peccare, certe quam foedi lucri causa, vel cum in historia communi, quod Jov. tiri. Edidit Becichemus praeter Scanderbegi Epirotarum Principum nationes in Plinium etc.

Ἀπὸ τὰς τελευταίας ταύτας λαπούλου, ἀναγκάζομαι νὰ ἐπαναλάβω ἀνέγνωσε τὸ ἄνωθεν ἀπόσπασμα, ἀλλὰ φέρη ὡς μαρτυρίαν, ἤθελε τὸ ἐλθὲν διὰ τὸν Δαβὶδ Ζουιντιγγέρον (David) ὅστις, κατὰ τοὺς λόγους του, ἐπειδὴ ὡς τυρλὸς εἰς τὸν Βόσσιον, ἀντιγράφηκεν περὶ τοῦ Βαρλετίου, ὅσον καὶ περὶ

(α) Τῆς αὐτῆς γνώμης εἶναι καὶ ὁ Χαῆμ (Elogi, e Vite d' uomini illustri di Giovanni Sinceri, e parecchi sembrano stesi a solo Biblioteca Italiana. tom. I. pag. 169.

(β) Hungar. litter. pag. 29.

(γ) David Czrintigero per essersi trop

Ὁ Βαρλέτιος ἔγραψε τὴν
 μπεη λατινιστὶ, διηρημένην
 ταμένα, καὶ ἀφιερωμένην εἰς
 μπεη ὀνόματι Φερδινάνδος.
 ἐκινήθη ἀπὸ τὸν ἀχαλίνωτον
 σὴ τὸν ἥρωα τοῦ ἔθνους του
 ὑπερβολῆς του, ὁ Σπονδάνος
 ἐκάλεσαν συγγραφέα μυθολογικῶν
 συμβάντων. Προσέτι ὁ ἱστορικὸς
 ἰδίαν κρίσιν περὶ τοῦ συγγραφέως
 ὡς μᾶς ἀναφέρει ὁ κύριος Οὐμπάους
 εἰς τὸ ἀξιόλογόν του βιβλίον
bania and other Provinces
and Asia. London 1813

Mr. Gibbon prefers the
 temir to the marvellous
 temporary biographer, *M*
monk of Scutari (δ).

Vossio ne ricopia gli erreri tant
 al Becichemo. Αὐτόθι σελ. 404.

(α) Spondan. Annal. Eccl. an. 140

(γ) Gibbon. The History of the
 Empire. Chap. LXVII.

(δ) Ὁ κύριος Οὐμπάους, θέλει πρ
 δευτέραν ἔκδοσιν τῆς περιηγήσεώς τ

ιδ'.

Ἡ ἄνωθεν βιογραφία κατὰ πρό-
βλην ἐν Ῥώμῃ παρὰ Β. V. (α), δηλοῦται
Βιτάλη (Bernardino Vitali) εἰς φυλ.
χρόνου, ἀλλὰ ὁ Ἀπόστολος Ζένος
πολλοὶ τὴν νομίζουσαν τυπωμένην κα-
τετυπώθη εἰς τὴν Γερμανίαν δύο
χωριστὰ, κατὰ τὸ 1537 (εἰς τὸ Στ.
torati apud Moenum) εἰς φυλ.
κατὰ τὸ 1578) μετὰ τὸν Γ' τόμον
Ἰστοριῶν τῶν Ὀθωμανῶν παρὰ Φιλίππου τοῦ Λ.
μετὰ εἰκόνας, αἱ ὁποῖαι παριστάνουσι
τὸν ἡρώος, ὡς φανερώνει ἡ
Philippi Loniceri Chronicon

ἀληθινὸν τοῦ ὀνόματι Marinus καὶ ὄχι Martin
priest (ιερέα) ὄχι monk (καλόγηρον) διὰ τὴν
ὅπου ἀναφέρει εἰς μαρτυρίαν, καθὼς τὸ ἐνόμισ-
των, τὰς ὁποίας ὁ Γίββων ἐκθέττει περὶ τῶν
ἰστορικῶν γεγονότων τοῦ Σκετνέρμπεη. Ἀλλὰ εἰς τὴν
δὲν εἶναι ὁ ἀρμόδιος τόπος νὰ ἐκδικάσωμεν
τὸν Σκετνέρμπεη ἀπὸ τῶν ψευδῶν διαβεβαιώσεων τινῶν

(α) Romae apud B. V. Τὴν ἐπιγραφὴν τῆς
ὁποίας εἶδον ἐν τῇ βασιλικῇ βιβλιοθήκῃ τῆς
εἶναι σημειωμένη ἐν σελίδ. 35. Bibliotheca
Catalogus librorum Josephi Smithi Angli
Ἁ Ζένος λοιπὸν λαμβάνεται λέγων, sine typo
σελ. 40, τοῦ ἄνωθεν συγγραμμάτος του.

quibus vita, indoles et adversus
Georgii Carriotti Epirotarum
pter egregia et praeclara facin
h. e. *Alexander Magnus* cogno
XIII) describuntur a Marino
Sacerdote Tomus III. Franc
1578 cum figuris εἰς φυλ.

Μία ἐπιτομή τῆς αὐτῆς βιογραφίας
γράμμα τοῦ Βαρλετίου De ex
ἐσυντάχθη λατινιστὶ παρὰ Γεωργίου
νου, καὶ ἐτυπώθη τὸ ἔτος 1609,
Φρίκιος (α). *Epitomen ex utroque
positam a Georgio Bertholdo
Aubruius Hanoviae an. 1609.*

τετυπώθη τὸ 1684 ἐν Στάδην παρὰ
δορφίω (β).

Ὁ Φαβρίκιος μᾶς κάμνει εἰς
ἢ ἄνωθεν βιογραφία τοῦ Σκεντέρμ
μένως εἰς τὴν Πορτογαλλικὴν, εἰς
εἰς τὴν Ἰταλικὴν καὶ εἰς τὴν Γαλλικὴν
ter versiones Lusitanicam, dua

(α) Bibliotheca Latina mediae et infimae
Lib. II. σελ. 275. Patavii 1154 εἰς 4.

(β) Placius de script. Anonym Tom. I.

(γ) Ἰδὲ τὸ ἀναφερ. βιβλίον.

ις'.

de quibus Hendreichius pag
Italica Petri Rochae Venetiis
Gallica Ponceti Paris. 1709.

βλέπει τὴν Γαλλικὴν μετάφρασιν
Φαβρίκιος ἔπεσεν εἰς μέγα λάθος,
Σκεντέρμπεη Γαλλιστί γεγραμμέ
Ἰησουίτου Δουπονσέτ (Le Père. Du
τυπος καὶ ὄχι μετάφρασις τῆς
τίου. Ὁ Δουπονσέτ μάλιστα εἰς
συγγράμματός του μετὰ σύντομον
ἱστορίας τοῦ Βασιλείου ἐπικρίνων
ταμένην, προσθέττει ῥητῶς τὰ ἑξῆς
determiné à ne me servir de so
de Memoires qui me fournire
mon ouvrage ἤγουν ἕνεκα το
να μὴ κάμω ἄλλην χρῆσιν τοῦ
ὡς ὑπομνημάτων, τὰ ὁποῖα ἤθελο
τοῦ συγγράμματός μου. Πρέπει
γινώσκωμεν, ὅτι ὁ Φαβρίκιος δὲν ἀνέγνω
Δουπονσέτ, ἐπειδὴ ἀπὸ μόνῃ τὴν

(α) Ἐκτὸς τοιαύτης ἐκδόσεως ὁ Ζένος ση
γενομένην κατὰ τὸ 1580 εἰς 8ον. παρὰ Φοβ
φοῖ Τζοπίνη (Zorpinì). Ἀλλὰ τόσον αὐτὸς
φαίνεται, δὲν ἐγνώρισαν τὴν πρώτην ἐκδοσι
παρὰ Ἰωάννου τοῦ Γριφίου, εἰς 8ον.

γραφῆς Histoire de Scanderbeg
le R. P. Duponcet (de la co
à Paris 1709), εὐκόλως ἤθελε
δετο λέγων· extat etiam (versi
ὑπάρχει εἰσέτι ἡ Γαλλικὴ μετάφρ

Παράδοξος δὲ σύμπτωσις! ἐν
ἀπόδειξιν τοῦ μεγαλοτάτου λάθου
τοιουτοτρόπως ἐτίμησα τ' ὄνομα το
μήσας αὐτὸν μετὰ τῶν βιογρά
ἀναγκάζομαι τώρα, χάριν τῆς
τὸν ἴδιον Δουπονσέτ διὰ ἐν παρόμ
σημαντικώτερον. Ἄς τὸ ἐξετάσωμ
λουθῶν εἰς τὸ προίμιόν του τῆ
σύγγραμμα τοῦ Βαρλετίου ἐχρησίμ
ὡς ὕλην διὰ νὰ γράψῃ τὴν βιογραφ
προσθέτει. Il m'eut moins coûté
à mot que d'en faire de tel
ancien écrivain François Ja
Seigneur du Plessis-Borrot, p
tre auteur que moy, s'est as
une version for litterale qu'il
1597. δηλαδή· α ἤθελον δαπανή
νὰ τὴν μεταφράσω λέξιν πρὸς λ
τοιαῦτα ἀποσπάσματα Εἶ

ιή.

Γάλλος Ἰάκωβος Λαβαρδίνιος Βουρρότ, πλέον εὐχαριστημένος ἢ ἐγώ, ἐπροτίμησε νὰ κάμη κατὰ γράμμα, τὴν ὁποίαν ἔδωκε ἔτος. » Ψεῦδος καὶ ψεῦδος μετέφρασε κατὰ γράμμα τὸν Β. καὶ αὐτὸς ἐνησχολήθη νὰ γράψῃ τέρμπεη, ἔκαμε χρῆσιν τοῦ συγγραφέως θεωρῶν αὐτὸν ὡς ἀσφαλεστέραν πηρὴν κατὰ γράμμα τὰ περισσότερα σὺν τῷ ὀ βιογράφῳ τῆς Σκόδρας, τοῦ εἶναι διηρημένον εἰς ιγ'. βιβλία, δίνου εἰς ις'. Πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τῶν ἀναφέρω τὴν σοβαροτάτην γνωστοῦ Καρόλου Δου-Φρέσνε Δαλματικῆς συγγραφεὺς οὗτος, ὅστις ὑπογράφου μεθερμήνευσε τὴν ἱστορίαν τῶν Αὐτοκρατόρων, περιγράφου τῶν Καστριοτῶν, ἀναφέρει χωριστὰ ὀ τέρμπεη τὸν Βαρλέτιον καὶ τὸν Γάλλος ὁ κύριος Πουκεβίλλης ὀ ὄνομα γνωστότατον εἰς τὴν Ἑλλάδα.

(α) Caroli Du Fresne-Du-Cassini Familias Dalmaticas. Ἀριθ. XVIII σελ.

πόνημά του Voyage en Grèce
 Ἑλλάδα, ὁμιλῶν ἐν παρόδῳ π
 ἀναφέρει καὶ αὐτὸς τὴν χωριστὴν
 λειτίου καὶ τοῦ Λαβαρδίνου, περὶ
 οὕτως ἐκφράζεται: « Δὲν ἀποφαίν
 εἶδος σαφηνείας ἀπὸ τὴν διήγησιν
 χοντος τοῦ Πλεσσιτ, βιογράφου τ
 Τὴν ἀπόδειξιν ὅμως τὴν πλέον
 Λαβαρδῖνος εἶναι συγγραφεὺς, κα
 μᾶς τὴν δίδει ἢ ἀκόλουθος ἐπιγρ
 μεταφρασμένης ἀγγλιστὶ, ἢ ὁποία
 βιβλίων τοῦ γενναίου καὶ γνωστοῦ
 Γύιλφορδ (β) εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆ
 « The History of George Castri
 derbeg, King of Albania, con
 actes, his noble deedes of Arn
 bles victories against the Tur

(α) On n'entrevoit encore qu'une
 recit de Lavardin, seigneur du Plessis,
 Tom. I. chap. XXIII. σελ. 310. Paris

(β) Ἡ βιβλιοθήκη αὕτη μετὰ τὸν θάνατον
 ἐπωλήθη παρὰ τοῦ κληρονόμου αὐτοῦ εἰς
 τὸ σύγγραμμα τοῦ Κ. Α. Παπαδοπούλου
 ἱστορικὰ ὑπομνήματα περὶ τοῦ
 φορδ. Ἀθῆν. 1846. εἰς 8. σελ. 171.

κ'.

of Christ. Comprised in twelve
de Lavardin, Lord of Plessis
France, newly translated
English by Z. I. Gentleman
for William Ponsoby. 1596

Τὸ ἔτος τῆς ἀγγλικῆς μεταφράσεως
ὁδηγεῖ νὰ ἀνακαλύψωμεν εἰς τὸ
θεος βιβλιογραφικῆς χρονολογίας
αἰς ἐδημοσιεύθη τὸ 1596, φησὶ
ἐξεδόθη πολλοὺς χρόνους πρὶν
1597, ὡς λέγει ὁ μακαρίτης
Δουπονσέτ. Ἄλλος ἱερεὺς Ἀλβ
Φράγκος, ὅστις εὗρέθη παρὼν ἐν
τοῦ Σκεντέρμπεη, ἔγραψε καὶ αὐτὸ
του, ἀλλὰ δὲν τὸν ἐτύπωσεν,
ἀποδείξει. Τὸ βιβλίον τοῦτο ὁμο
λιστὶ πολλάκις ἐτυπώθη ἐν Βεν
ἐφεξῆς κατάλογος.

Τὸ 1541 ἔτος ἐτυπώθη ὁμο
τῶν Τουρκικῶν πραγμάτων.
cose dei Turchi ὑπὸ Πάυλο

(α) Λυπούμεθα ὅτι, διὰ τὴν σπανιότη
του γαλλιστί, δὲν ἠδυνήθημεν νὰ τὸ λάβωμ
μόνου μέσου νὰ γνωρίσωμεν ζετικῶς τὸ ἔ

Γαμβίνου (Paolo Giovinio e Ap
τῶν υἱῶν τοῦ Ἄλδου εἰς 8^{ον}

Τὸ 1545 παρὰ Βεραρδίνου
λατινικὸν κείμενον.

Τὸ 1577 ὁ Σανσοβῖνος τὸ
κείμενον ὁμοῦ μὲ τὴν Γενικήν του

Τέλος πάντων τὸ 1584 ὁ Ἴπ
Μονάρδος, ἐσύνθεσεν ἐκ τῆς ἱστο
τριβὴν καὶ τὴν ἐδημοσίευσεν ὑπὸ
νόμου Ἀγγέλου Φλαβίου, ἀνε
ἐκ μέρους γυναικός.

Κρίνω εὐλόγον ν' ἀναφέρω ἐδὲ
ἐπιστολὴν τοῦ Μονάρδου, ἀ. διό
ἐκεῖνον τὸ ἔτος ἔλαβε τέλος ἡ ἀρσε
μπεη, β'. διότι μαρτυρεῖ, ὅτι τὸ λα
πώθη εἰμὴ τὸ 1545, ὡς ἄνωθ
ἐπειδὴ, ὡς σαφῶς θέλω ἀποδείξῃ
παραλόγως ἐθεωρήθη τὸ σύγγρα
ἔργον συγγραφέως ἀνωνόμου, τ
ρίας τοῦ Βαρλετίου ἀπὸ τὸν περ
χάριν τῆς μαρτυρίας τοῦ ἐνδόξου
ἀπὸ τὸν Ἰωάννην Μαρίαν Βιέμ
θεῖσα ἀφιέρωσις.

(*) Ἰδε Nic. Franc. Haym Bib

κβ'.

« Τῷ Γαληνοτάτῳ Κυρίῳ Κωνσταντίνῳ Φλαβίῳ, Πρίγγιπι τῆς Θεοκρατορίας, Δρεβαστένης, Δικαίῳ Μεγάλῳ Ἀρχαίου χρυσοῦ Ἀυτοκρατορικοῦ Ἁγγελικόν Σταυρόν Κωνσταντίνου πατρός του, Ἐν Τούτῳ κ. τ. λ.

Ἰωάννης Μαρίας Μονάρδος

« Μολονότι ἡ γενεὰ καὶ ἡ γονὴ τοῦ ἀνιχῆτου Κυρίου Σκεντέρμπεκ τὴν ποικίλην τῶν ἀνθρωπίνων προσηλότην μακαρίτην ἐνδοξότατον καὶ ἐξουσιώσαν Καστριώτην, Δοῦκα τοῦ Βαλκάνου, ἡ Υ. Υ. δὲν πρέπει ἐκ τῆς γενναιότητος διὰ ὅλα ταῦτα, θεῖαν Μεγαλειότητα, ἀπὸ τῆς ὁποίας οὐκ ἀφαιρῆται καὶ κρέματα τὸ πᾶν, μάλιστα ἐὰν δοξάσῃ τὴν Θεῖαν καλοκάγαθον ἠγάπησεν, ἐὰν σβυσθῇ παντελῶς τὸ ἀπὸ τῆς ἐνδοξασμένου καὶ αὐξημένου εἰς τὸ πᾶν μετὰ τὸ ἐὰν τῆς ἐχάρισε τέσσαρα ἐνδοξοτάτους Κυρίους, Κόμητα Μιχαήλ, Κόμητα Πέτρον καὶ Κόμητα Γεώργιον τοὺς ὁποίους ἡ Θεῖα Πρόνοια θέλει δαπλασιάσῃ τὴν γονὴν καὶ τὴν γ

καὶ οὗτοι μὲ τοὺς μεταγενεστέρων, θέλουν μιμηθῆ τὰ τιμιώτα ἔνδοξα κατορθώματα τοῦ ἀνικῶτων, ὡς περιέχει τὸ παρὸν βιβλ. τὸ 1545 μὲ πολλάς περιττάς σου, τὸ ὁποῖον ἐχειρογράφη λαμώτατον Δημήτριον Φράγκον, ὁ εἰς ὅλους ἐκείνους τοὺς πολέμου φορημένος περὶ ὅλων τῶν ἀνδρῶν Πρίγγιπος. Ὅθεν πρὸς συντήρησιν ἀφαιρέθησαν ἐκεῖναι αἱ περιτταὶ ῥηθεῖσα μόνον ἢ πρωτότυπος ἀφέτυπον, ὅπου ἐτυπώθη εἰς τὴν κοινότητα.

Ἡ ἐπιτομὴ αὕτη, φέρουσα τὴν πρὸ καὶ ἔνδοξα κατορθώματα ῥήματα κατὰ τῶν Τούρκων Καστριώτου ἐπονομασθέντος παρὰ Ἀλτοβέλλου Σαλικάτου εἰς Πρίγγιπος χαραχθεῖσαν ἐπὶ ξύλινου ἰδίου ἐμετατυπώθη τὸ 1591 ἔτος ὑπὸν Ἀγγέλου Φλαβίου, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς (Sonetto) τυπωθείσης εἰς αὐτὴν ἀφιερωτικῆ ἐπιστολῆ τοῦ Μονάρχου.

(α) Haym. Tom. I. σ. 172.

κδ':

Τέλος πάντων ἡ ἐπιτομὴ αὕτη καὶ 1629 παρὰ Λουκίου Σπάθα· δοβίκου Γρότου, καὶ τὸ 1646 Βαλδασένσε.

Κατὰ δὲ τὸ 1742 ἔτος Ἰωάν· ἱερεὺς ἐκ Βρεσσίας, γνωστὸς εἰς σμ.ον ἔνεκα τῆς ἱστορίας του πε· ἐτύπωσεν ἐν παλαιὸν ἀντίτυπον τ· μπεη ὑπό τινος ἀνωνύμου Ἰαλβαν· ποῖον κατὰ τύχην ἔλαβεν ἀνά τυπωμένον ἐν Βενετία τὸ 1480 πῶς ἡ βιογραφία αὕτη τοῦ Σκεντέρ· στη εἰς οὐδένα ἄλλον μεταγενέστερ· πῶς δὲν ἀναφέρεται ὑπό τινος· συμφώνως κάμνουν μνείαν τῆς· λειτίου ὡς πρωτοτύπου.

Ὁ Βιέμνης θεωρήσας φρονίμο· πῆς ταύτης, καὶ πλουτίσας τὸ περι· μα μὲ ὀρθὰς σκέψεις, δὲν ἔχω νά· ν' ἀντιγράψω ὅσα περὶ τούτου· α Διὰ νὰ δοθῇ, λέγει, καὶ εἰς ἐμέ· τὴν σύνθεσιν τῆς βιογραφίας τοῦ Σ· κατὰ περίστασιν εἰς χεῖρας ἐν π·

(α) Ἰδε Haym, Biblioteca Italiana.

νικόν, τὸ ὁποῖον περιέχει τὰ
διὰ κακὴν τύχην τόσον κερματισ
ὥστε εἶναι ἐλλειπὲς κατὰ κρά
εἰς τὸ τέλος, καὶ πρὸς τούτοις
φύλλον, καὶ εἰς ἕτερον ἄλλα δ
ὅμως τοῦ τελευταίου φύλλου,
ὅπου εὐρίσκεται ὁλόκληρος ὁ
ἐξάγεται ὅτι ὁ συγγραφεὺς ἦτον
δὲν ἐσημειώθη), καὶ ὅτι τὸ σύγγ
νετία διὰ δαπάνης τοῦ Ἐράρδο
στης τὸ 1480 ἔτος (δεκατρεῖς γ
τον τοῦ Σκεντέρμπεη). Ὁ χαρα
σχῆμα Γοτθικόν, καὶ τὸ βιβλίον ε
μα αὐτὸ δὲν διαιρεῖται οὔτε εἰς
λαια. Ὁ ἀριθμὸς τῶν φύλλων, σ
ἐν μέρος, ἀρχεται ἀπὸ τὸν δέκ
γράφος ἀναφέρει τὰς φροντίδας
νὰ στερεώσῃ τὴν ἡγεμονίαν του,
εἶχεν ἀναλάβῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας τ
ῶν εἰς τὸν ἐννενήκοντα δεύτερον,

(α) Explicit historia Scanderbegi eo
sem. Venetiis impressa industria atque
Augusta. anno Domini 1480 die 2. mei
Mocenycio inclyto Duce.

κς'.

ιστορίας, ὅπου ὁ Σκεντέρμπεης
ἐξ ἑτέρου συνδρομῆς διὰ νὰ δώσῃ
Κροίαν, ἡ ὁποία ἦτο πολιορκημένη
καὶ ἀπὸ τοὺς Τούρκους, καὶ ἡ ἐλευθερία
ἐστεφάνωσε τοὺς θριάμβους του. Ὁ
δὲν λείπει πολὺ ἀπὸ τὸ ἀντίτυπον
τ' ἀνδραγαθήματα τοῦ ἥρωος κατὰ
ὀλίγων ἐξ ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους.
πάθησα δι' ὅλων τῶν μέσων νὰ ληθῇ
τελὲς καὶ ἀκέραιον, γνωρίζων σαφῶς
κατὰ τὸν νόμον νὰ μεταχειρισθῶ ἐν κερματι-
στικῇ εἰς περιηγητῆς ὅστις ἔχει ν' ἀρ-
μὴν δύσκολον ὁδοιπορίαν ἄνευ ἐνδ-
οδηγοῦ. Πλὴν ποτὲ δὲν ἠμπόρεσα
ἐπιθυμίαν μου, καὶ νὰ λάβω πληροφο-
μέναι βιβλιοθήκαι τοῦ Ἰμπεριάλη,
Τελλέρη, τοῦ Μουλενίου, τοῦ Δο-
καὶ αὐτὰ τὰ Τυπογραφικὰ Χρονικὰ
φῶς. Τόσοι ἐλλόγιμοι συγγραφεῖς,
σαν περὶ τούτου, ἐὰν τυχὸν ὁμιλήσο-
φῶς, τοῦ βίου του, καὶ τῶν μαχῶν
ἄλλον εἰμὴ τὸν Μαρίνον Βαρλέτιο
φανερὰ, ὅτι δὲν ἐγνώρισαν ἕτερον
νὰ ἐσύνθεσεν ὁλόκληρον καὶ ἐντελὲς

τούτου ἔλαβον αἰτίαν γὰρ θαυμά-
μάλιστα μὲ προσοχὴν καὶ κριτι-
τάς πηγὰς τοῦ βιβλίου τούτου
ἄξιον καταφρονήσεως, ἐν ᾧ περὶ
τὴν ἱστορίαν, τὴν ὁποίαν ἀναγκαί-
ῶστις θέλει λεπτομερῶς γὰρ πλη-
τορθωμάτων τοῦ Σκενδέρμπεη,
ἔχει ὅλα ἐκεῖνα τὰ πλεονεκτήμα-
διὰ γὰρ δώσουν πίστιν εἰς τοὺς με-
ηλικίαν σύγχρονον, γειτονεῖαν τοῦ
λάβῃ πληροφορίας, ἔννοιαν τῶν ἀνο-
ἀκρίβειαν εἰς τὴν καταγραφὴν τῶν
τάξιν λαμπρὰν πρὸς τὴν χρονο-
μὲ τὰ ἀξιόπιστα μνημεῖα ὅσα
'Αντίβαρις, πόλις τῆς Ἄλβανίας,
ὁ ἴδιος ἀναφέρει ὁμιλῶν περὶ
ὁποῖον εἶχε προξενήσει εἰς ὅλας
νίας ὁ ἐρχομὸς τοῦ Ἄμουράτου
τὴν πολιορκείαν τοῦ Σβετιγραδίου
ὁ ὁποῖος ἦτον ἀξιωματικὸς ἐκε-
οἵτινες ἐσχημάτιζον τὴν φυλακὴν
ἀπ' αὐτὸν, παρόντα εἰς ὅσα ἐγίνον-
τάς περιστάσεις, μὲ πᾶσαν λε-
γίνεται γνωστὸν παρὰ τοῦ ἰδίου ε-

κή.

νην τῆς ὑπερθαλασσίου ἐκστρατείας
ὅταν οὗτος ἀπὸ τὴν Ἀλβανίαν ἐπέ-
πρὸς βοήθειαν τοῦ Φερδινάνδου,
λεως, καὶ ἀπολογεῖται ἂν, εἰς τὴν
ἐκείνην τῶν συμβάντων λείπει
ἀκρίβειάν του, ἐπειδὴ εἰς τὴν ἐκ-
ὑστερημένος τῶν πληροφοριῶν τὰς
λαττε, τοῦ ἀδελφοῦ του ἀξιωματικῶς
Πρίγγιπος, διότι ἐμποδισθέντος ἀπὸ
χρεώθη νὰ μείνη εἰς τὸν οἶκόν του.
πτομερῶς τοὺς τόπους, ὅπου ἐσυν-
σιωπᾷ οὐδένα συμβάν ἀξιοσημεῖον
τοῦ Σκεντέρμπεη ἀπὸ ἔτος εἰς ἔτος
θέτει τὴν ἡμέραν τῶν πλέον ση-
καὶ τέλος ὅλη ἡ διήγησίς του
περισσότερον μ' ἔπεισε περὶ τῆς ἀ-
συμφωνεῖ μὲ τὰς Βούλλας (Brevi)
ὁ Ῥαιινάλδος εἰς τὰ χρονικά του,
τὸν Σκεντέρμπεην ὑπὸ τῶν τότε βα-
εἰς ἀπάντησιν τῶν ἐπιστολῶν καὶ
ὁποίας διεύθυνεν εἰς τούτους. Εἰς ἔ-
ἐλλειπὲς ὁ ἱστορικός μας (τὸ ὁποῖον
οὐδεμίαν βλάβην εἰς τὴν φήμην
ὅτι μετεχειρίσθη, δηλαδή, ἐν βάρ-
...

γλαφυρότητος, καὶ περιπλέον
βαρβαρισμούς καὶ σολοικισμούς.
νὰ ἦναι τὸ αἴτιον, ἕνεκα τοῦ ὁπ
νηθεῖς ἀπὸ τοὺς δυσκολοευχαρίστ
ἐνταφιασμένον εἰς τὸ σκότος τῆς
εἰς τρόπον, ὥστε χαθέντων τῶν
τέλους καὶ ἡ μνήμη αὐτοῦ, διότι
πολύτιμον πράγμα ἦτον κεκρυμ
τροειδοῦς φλοιού. Ἄλλ' αὐτὸ π
μεγαλήτερον δυστύχημα τοῦ Σκ
ἔνδοξα κατορθώματά του κατὰ
διάστημα σχεδὸν τριῶν αἰώνων
τυριῶν ἐνὸς συγγραφέως τοσαύτη
ἐκείνου, ὅστις συγχρόνως ἠθέλη
τὸν βίον τοῦτον, φανερὰ ἀποδεδε
καὶ ἀπαταιῶν συγγραφεὺς δὲν
ἐκεῖνα τὰ ὅποια τῷ ὄντι ἐπράχθη

« Τοῦτο μ' ἐπαρακίνησε νὰ
τοῦ Σκεντέρμπεη, ἵνα δώσω εἰς
σιν τῶν ἀληθινῶν κατορθωμάτων
στοῦ, ὅστις ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του
Χριστιανοσύνης, καὶ ἡ καταισχύ
θάνων ἀπὸ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος τῆ
ἱστορίας μου, καὶ στολίζων αὐτῇ

λ'.

λάβουν τὴν περιέργειαν νὰ τὴν ἀναγ
δυσαρεστημένοι· ἐλπίζων προσέτι, ὅ
χρησιμεύουσα ὡς δημόσιος ἀγγελία
ράσει πολὺς καιρὸς καὶ θέλει εὐρεθ
καὶ ἀκέραιον· καὶ παρακαλῶ, ἐὰν
λάβῃ νὰ μὲ εἰδοποιήσῃ διότι εἰς μί
θέλω δημοσιεύσει τὴν βεβαίαν καὶ ἀ
Σκεντέρμπεη ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλο
μείνει ἄλλο τί ποθητὸν εἰς ὅποιον ἐπ
ἀπὸ στερεᾶς πηγᾶς ὀλοτελῶς καὶ
κατορθώματα ἑνὸς τοσοῦτον γεννο
Χριστιανικοῦ ὀνόματος. »

« Τὸ παρόν μου ἔργον περιορίζει
ἐπιδιόρθωσιν τοῦ πονήματος τοῦ
(τοῦ ὁποίου οὔσα ἡ Ἀντίβαρις πατρ
ση αὐτὸν Ἀντιβαρίνον) δίδων εἰς αὐ
τάξιν καὶ μορφήν. Ἐκεῖ ὅπου εἶ
ἀναπληρώσει ὡς προσθήκη, ἡ ἱστορί
μεταχειρίζονται ὅλην τὴν δυνατὴν π
ἢ τοῦλάχιστον νὰ πλησιάσω εἰς τὴν
Ἐκτὸς τῆς ἄνωθεν ἐκδόσεως τοῦ

(α) Impressum Romae apud B. V. Ἡ ση
μη ἐπικυρώνει ὅσα παρ' ἐμοῦ ἐλέχθησαν περ
γράφου τοῦ Βαρλετίου, ἀρνηθέντος παρὰ Ζέ

έτους, μοῦ εἶναι γνωσταί καὶ ἀπὸ
1752 καὶ ἡ τρίτη τοῦ 1756,
ἐσφαλμένως ἀναφέρει ὡς μόνην
ἐπόμεναι ἐκδόσεις ἄλλο δὲν εἶναι
πρώτης, διὸ ὠφείλει νὰ πιστεύσῃ
ὁ Βιέμμης νὰ εὔρη ἔν σῶον ἀντὶ
βιογράφου, ὡς ἤλπιζεν.

Ἐν τοσοῦτῳ μετὰ τὴν βεβαίως
Βιέμμης περὶ τῆς μεγάλης προσο-
ναν τῶν ἱστορικῶν τοῦ Σκεντέρ-
ῶχι μικρὸν θαυμασμὸν λέγων,
ἔπεσεν εἰς μερικὰ βιβλιογραφικὰ
ρίζεν ἔλους τοὺς βιογράφους ἐκεῖ
ὄντι ὁ ἱερεὺς Βιέμμης ἀφοῦ ἔκαρ-
τῆς ἱστορίας τοῦ Βαρλετίου, ἰδοὺ
χει εἰσέτι ἑτέρα ἱστορία, γεγραμ-
νύμου συγγραφέως, τὴν ὁποίαν ὁ Σ-
μέ τὴν γενικὴν ἱστορίαν του τῶν
ὅτι δὲν περιέχει τὴν λεπτολογίαν
τῶν περιπτώσεών των, δὲν δίδει
ἀπὸ τὸν Βαρλέτιον, καὶ φυλάττει
τάξιν, εἰς τρόπον ὥστε ἐνομίσθη
τὸν Σπονδάγον (α). Ὁ πάτερ Δου-

(α) Spondan. an. 1467 Nil.

λβ'.

λος τὸ 1709 ἔδωσεν εἰς φῶς, εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Σκενδέρμπ

Α'. λάθος. Τὴν ἱστορίαν τὴν μίξει γεγραμμένην ἀπὸ συγγραφέσιευμένην ἀπὸ τὸν Σανσοβῖνον μετου τῶν Τούρκων εἶναι ἡ μετάφρα γραμμένης λατινιστὶ ἀπὸ τὸν ἱερέκαθὼς μᾶς κάμει γνωστὸν ἡ ἀνστολή τοῦ Μονάρδου (α).

Β'. λάθος. Ἡ ἱστορία αὕτη εἰς ἐκεῖνο τὸ ἔτος, καθ' ὃ τὴν ἔδσοβῖνος, ἀλλὰ 36 ἔτη πρωτῆτερκαὶ ἀκολούθως εἰς ἄλλας ἐποχάς

Γ'. λάθος. Ἐπειδὴ ὁ Σπονδάνως ἐπιτομὴν τῆς ἱστορίας τοῦ Βοτὴν ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ Φράγκου διὸ κακῶς ποιῶν ὁ Βιέμμης ἔδωτυρίαν τοῦ Σπονδάνου, ἐν ᾧ ἦτορῆση ἐκείνην τὴν ἱστορίαν, ἀντὶ να γνώμην τοῦ Σπονδάνου. Ἐὰν ἤθελεπέση εἰς διπλοῦν λάθος, νὰ μὴ

(α) Ἴδε τὴν σελ. κβ'.

(β) Ἴδε τὴν σελ. α.

συγγραφέα τῆς ἐπιτομῆς καὶ να
κείμενον.

Δ'. *λάθος*. Ὁ πάτερ Δουπο
ὅστις ἐγράψε τὴν ἱστορίαν τοῦ
διότι πρὶν αὐτοῦ ἐνησχολήθη δ

Ἄπὸ τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν μ
γράφων τοῦ Σκεντέρμπεη, ἀπ
ὁ βίος του ἐγράφη εἰς ὅλας
γλώσσας τῆς πεφωτισμένης Εὐ
ρεῦον ἔθνος μὲ τὴν Ἀλβανίαν,

νδόξων μαχῶν τοῦ πλέον θαυ
ἡμερῶν του, ἐστερεῖτο τῆς βιο
τριον αὐτοῦ γλώσσαν. Ἡ στέ

πληρώθη ἀξίως ἀπὸ τὸν Ἡπειρο
κατὰ τὸ 1812 εἰς Μόσχαν, μ

λικοῦ εἰς τὴν καθομιλουμένην αὐ
τομὴν τῆς ἱστορίας τοῦ Σκεντέρμ

Παπαδόπουλος Βρετὸς ἀπέδωσε
νιον Βούλγαριν, ὡς κοινῶς νομίζ

τῆς ἐπιτομῆς ταύτης, ἔχει οὔτω
ρίας Γέωργίου τοῦ Καστριώτα

Σκεντέρμπεη, βασιλέως τῆς
σθεῖσα ἐκ τοῦ γαλλικοῦ. Μ

γεαλογικῶν καταλόγου τῶν Ὁ

λδ'.

συνεραμισθέντος παρὰ τοῦ σοφ
που Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρου
τυπογραφικῶ Ν. Σ. Βσεβολόζ
Ἔκ τῆς ἐλλείψεως λοιπὸν τοῦ ὀ
καὶ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως ἐκείνου τοῦ
φέως μόνον τοῦ γενεαλογικοῦ κ
συνάμα τῆ ῥηθείση μεταφράσει, ἐ
οὔ ἀποδίδεται εἰς τὸν σοφώτατον Β
ὁποῖον μολονότι δὲν εἶναι ἔργον τ
δαμῶς τὴν φιλολογικὴν του φήμη

Ἡ παρατήρησις αὕτη ἐξέφυγεν
αὐτοῦς τοὺς ἰδίους ἐκδότας τοῦ
τῆνι τρόπῳ ἀνήγγειλον εἰς τὸ πανελ
τῆς περὶ οὔ ὁ λόγος ἐπιτομῆς. ἴδε
1816. σελ. 185.

« Ὁ Μεταφραστὴς τῆς παρούση
ρίας τοῦ περιφήμου ἥρωος τῆς
ἀποσιωπήσῃ τὸ ὄνομά του· ὁ μό
βέβαια νὰ γένη ὠφέλιμος καὶ ἀ
του, τὸν ὁποῖον καὶ ἐπέτυχεν· ἀ
ἦτοι ἀπὸ μετριοφροσύνην, ἢ δι' ἄλ
ἠθέλησε νὰ ὀνομασθῆ, οἱ ὠφεληθέν
θησόμενοι ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς μ
ρίας αὐτῆς δὲν θέλουν εἶναι τόσο

μὴν ἀποδώσῃ τὴν προσήκουσαν
αὐτὸν, καὶ γὰρ μὴν ἐπαινέσῃ
τοῦ καὶ τὸν ὑπὲρ τῆς κοινῆς
ἱστορία αὕτη συστήνεται παρ' αὐτὸν
εἰς ἀνάγνωσιν κ. τ. λ. »

• Ἐπιχειρήσας δὲ τὴν ἰταλικὴν
Κ. Παπαδόπουλος Βρετὸς, πρῶτος
ἐρευνήσας περὶ τοῦ πρωτοτύπου, ἀπὸ
Γάλλου συγγραφέως ἀποσιωπήθη
φραστὴν, ὅλαι αἱ περὶ τούτου προσ
μάταιαι. Κατὰ τὴν ἔρευναν ὁμοίως
ἀνὰ χεῖρας μίαν μικροτάτην ἐπιτι
μετέρου ἥρωος, 112 σελίδων εἰς
Le Grand Castriotto d'Alba
1779. Ὁ συγγραφεὺς τὴν ἀφιέρωσιν
τῆς Γερμανίας Ἰωσήφ τὸν β', ἀπὸ
καὶ κάμνων μόνου γνωστὸν, ὅτι αὐτὸς
Πρίγκιψ ἐξωρισμένος ἀπὸ τὸ Κ
τοῦ ἥρωος, τοῦ ὁποίου περιγράφ

» Μεταφράζων ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ
τέρμπεη δὲν ἐπεριωρίσθη γὰρ σ
τάφρασιν ταύτην, τὴν ὁποίαν
ἀνάγνωσιν διήρησα εἰς δύο τόμ
ἀλλὰ εἰς τὸ τέλος αὐτῆς ἐπρόστ

λς'.

πλέον συμαντικῶν συμβάντων μ.
Σκεντέρμπεη, καὶ τῶν μεταναστ
εἰς τὸ Βασίλειον τῶν δύο Σικελιῶ
τρόπῳ νὰ δώσω ἐπίσημον μαρτυρ
μου πρὸς τὴν Βασιλικὴν Αὐλὴν
πάντοτε ἀπὸ τὸν καιρὸν τῶν Ἀγαρο
τῆς παρούσης βασιλικῆς γενεᾶς
λανθρώπως καὶ γενναίως ἐδέχθ
τοὺς Ἀλβανοὺς καὶ τοὺς Ἑλληνας,
ρὸς ζυγὸς τῶν Ἀγαρινῶν ὑπεχρ
φιλτάτην των πατρίδα. »

Τέλος πάντων κατὰ τὸ 1821
μος μεταξὺ τοῦ Σουλτάνου καὶ
Πασᾶ τῶν Ἰωαννίνων, ἐτυπώθη
εἰς 12^{ον} ἐκ σελ. 128. εἰς τὴν Γερμ
τὴν ἐπιγραφὴν Georg Scanderbe
ganger des Ali Pascha von Ja
Γεώργιος Σκεντέρμπεης ἐντελῆ
Ἀλῆ Πασᾶ τῶν Ἰωαννίνων. Ἡ
συγγραφῆς, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἀνάγνω
φαίνεται ὅτι ἠθέλησε νὰ κάμῃ μία
λέμων τοῦ Σκεντέρμπεη, μὲ τοὺς
βόρου Ἀλῆ. Ὁ Γερμανὸς συγγραφο
εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Σκεντέρμπεης εἶκ

νους ἐπολέμει καὶ ἐνίκα, εἶνα
ταραχῶν θέατρον· τὸ μεσημέριον
μέρος ὑπὸ τὸν σκληρόν, ἀλλὰ
ἀκόμη ἐναντίον ἐνὸς στρατοῦ
ἐπαπειλοῦσε νὰ τὸν δαμάσκη.
Εἰμπορεῖ νὰ νικηθῆ ἢ νὰ ἀφανισθῆ.
δυσάρεστον νὰ μετατεθῶμεν ἐν
κείνους χρόνους καθ' οὓς παρὰ
πόλεμοι ἔγειναν μὲ τοὺς θεμ.
Τουρκικοῦ βασιλείου. Οὕτως ἐπὶ
ἤρωος Σκεντέρμπεη ἀκόμη μίαν
νὰ εὖρη τὴν αὐτὴν φιλόφρονα ὑπὸ
βεν εἰς τὸ 1813 ἔτος, ὅτε κα

Ἡ δόξα ὁμῶς τοῦ θαυμαστοῦ
χαριστεῖτο νὰ αἰωνισθῆ ἀπὸ
ἐζήτα νὰ λάβῃ μέρος καὶ ἡ
παινοῦσα μὲ τοὺς ὕμνους τῆς
τάτου. Μὲ τοιοῦτον σκοπὸν ἡ
γενῆς κυρία τῆς Νεαπόλεως,
παιδείαν τῆς, ἐσύνθεσε τὴν Σκεντέρμπεη
(*derbeide*), ποίημα ἐπικὸν εἰς τὴν
ἀγώνων τοῦ Σκεντέρμπεη, τὸ ὅπερ
τὸ 1626 εἰς 4^{ον} παρὰ τοῦ τυπογράφου
(*Lepido Paci*). Ἐπομένως δὲ

λή.

πόλει ἀπὸ τὸν Βουλιρόην τὸ 170
μά του τὸ ἐπιγραφόμενον *Rime o
Iustri*. Προσέτι ὑπάρχουν δύο ἄ
ποιήματος τοῦ Σκεντέρμπεη, γεγρα
δασσάρου Σκαραμέλλη με ἄλλους
λόγους, ἀφιερωμένα πρὸς Βεραρδῖνο
κιπα τοῦ Μπισινιάνου, καὶ τυπωθέν
καὶ ἓν ποίημα εἰς λατινικοὺς στ
Βουτσιέρ (Jann. Bussiers) τυπωθῆ

Ἄλλὰ ἐὰν οἱ ποιηταὶ ὠφελήθη
στοῦ βίου τοῦ Σκεντέρμπεη, οἱ μυθ
ἠθέλησαν νὰ ἐρανισθῶσιν ὕλην ἀπὸ
πολεμιστῆν, ἵνα μᾶς διηγηθῶσι τοὺς
του, με τρόπον ὅμως ὥστε οὔτε λό
νὰ μὴ φανῶσιν ἀνάξια τοῦ χαρακτῆρό
τοῦ μυθιστορήματος τυπωθέντος
1686, εἰς 12^{ον}, ἠθέλησε νὰ σιω
φανερῶν μόνον ὅτι εἶναι μία κόρη
derbeg, Nouvelle, par Mlle. *

Τὸ μυθιστόρημα τοῦτο μετετυπώθ
1711 δι' ἐπιμελείας τῆς Κυρίας Ρο
guillies). Ἐδῶ ἀρμόζει νὰ κάμ
ἀπάτην τοῦ αἰδεσιμωτάτου Ροδ

(α) Rodata σελ. 26.

μεταξὺ τῶν ἱστοριῶν τοῦ Σκεντέρ
τὸν τίτλον *Histoire Negra Pontie
et les amours d' Alexandre Cas
le belle Grecque de la mais*
ἐν ᾧ αὐτὸ δὲν εἶναι ἄλλο μυθισ
τοῦ υἱοῦ ἐνὸς ἀνεψιοῦ τοῦ Σκεν
δύναται πᾶς τις νὰ βεβαιωθῇ ἀνα
ἐπιγραφὴν του.

Ὅμοίως πρέπει νὰ τεθῆ μετα
των τὸ βιβλίον ἐκδοθὲν εἰς Παρισ
τίτλον *Scanderbeg, ou les A
d' Albanie.*

Ἄλλὰ δὲν ἠθέλαμεν δώση πο
φέρει εἰς ἀγανάκτησιν τὴν ὑπομ
μας, ἐὰν ἠθέλαμεν νὰ κάμωμεν
τῶν συγγραφέων, οἵτινες ἢ ἐν ἐ
ὀμίλησαν, ὡς ἐκφράζεται ὁ Β
ἀξίου διαδόχου τοῦ Πύρρου καὶ
ξάνδρου τοῦ Μακεδόνοσ (α). Ἄ
ὅτι δὲν εἶναι συγγραφεὺς, ὅστις νὰ
πραγμάτων τῶν Βυζαντινῶν Βα
λίας τοῦ μεσαιῶνοσ, καὶ νὰ μὴν ὁ
Σκεντέρμπεη, ὅστις, ἐπειδὴ ὀνομα

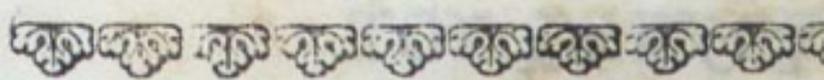
(α) Volaterrani Opera Romae 1506

μ'.

Ἰησοῦ Χριστοῦ, δὲν εἶναι παρά
πέντε πρωτοτύπων βιογράφων
ἱερεῖς (α).

Εἶναι δὲ ἀξία παρατηρήσει
διαφόρων τυπωθέντων ἱστοριῶν,
ποία ἦτον ἡ ἄμιλλα μεταξὺ τῶ
σχεδὸν τῶν ἔθνῶν τῆς Εὐρώπης
μαστὸς βίος του εἰς τὴν μητριν
ὅτι ἕκαστος κλάδος τοῦ φιλολο
χρέος του νὰ αἰωνίσῃ τὸ ἔνδοξο
μπεη. Ἐνεκα δὲ τούτου ὁ βίος
αδόχως τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἱσ
καὶ τοῦ μυθιστοριογράφου.

(α) Ἦγουν ὁ Βαρλέτιος, ὁ Φράγκος, ὁ

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ

ΜΕΤΩΝΟΜΑΣ

ΣΚΕΝΤΕΡΜΠΕ

ΠΡΙΓΚΙΠΟΣ (1) ΤΗΣ

Κεφάλαιο

Περιγραφή τῆς Ἀλβανίας. Ἐπαρχίαι
Σκεντέρμπεη. Κλίσις του διὰ τὴν πόλιν
τοῦ Ἀμουράτη Β'. κατὰ τῆς Ἀλβανίας
νέχυρον. Ὁ Ἀμουράτης προστάζει ν
τονομάζει Σκεντέρμπεην. Φρο
ἐκπαίδευσιν καὶ ἀνατροφὴν του.

Ἡ Ἀλβανία κεῖται μεταξ
ρας τοῦ πλάτους, καὶ τῆς
μήκους (2). Ἡ ἕκτασις τῆς ἀπ
κτον ἀπαριθμεῖται περὶ τὰς ἐ
νάς τῆς Γαλλίας· τὸ δὲ πλάτ

Δυσμᾶς δὲν ἐκτείνεται περισσότ
 Ἐκ τῆς Σερβίας
 σειρὰν ὁρέων, τὰ ὁποῖα, παρεκλ
 διαχωρίζουν ἐν ταύτῳ καὶ ἀπὸ
 ριλαμβάνει δὲ ὅλον ἐκεῖνο τὸ
 ὠνομάζετο νέα Ἡπειρος. Εἶναι
 δης, διακοπτομένη ἀπὸ διαφορο
 ὠραίας λίμνας, πλουτούσας ἀπὸ
 τὸ δυτικὸν αὐτῆς παραθαλάσσιον
 λιμένες· καὶ τὰ Ἀρχτικὰ μέρη
 λιεργημένα, παρὰ τὰ Μεσημβριν
 ἱστορικῶν περὶ τῆς καταγωγῆς
 διάφοροι ἐν ταύτῳ καὶ ἀσύμφων
 ρατρέχοντες τὴν ἐπὶ τοῦ παρόντος
 ξιν, λέγομεν μόνον, ὅτι εἶναι ε
 νάστημα, ἰσχυροὶ κατὰ τὸ σῶμα,
 τητος καὶ εὐκαρδίας.

Οἱ Αὐτοκράτορες τῆς Κωνσταν
 ἐπιδρομῆς τῶν Ὀθωμανῶν, ἔδωσαν
 ἐπαρχίας ταύτης εἰς τρεῖς οἰκισ
 Κομνηνῶν, τῶν Καστριώτων, καὶ
 καταγομένων ἀπὸ Τοτίλα βασιλέως
 αἱ ὁποῖαι τὴν διεμοίρασαν μεταξὺ
 ρίδια. Ὁ Σκεντέρμπεης ἦν ἀπόγονος

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΙ

τοῦ ὁποίου οἱ πρόγονοι, κατὰ τινῶν ἐστάθησαν ἄλλοτε βασιλεῖς τῆς Ἰωάννης Καστριώτης, ὁ πατὴρ ἑνὸς μέρους τῆς ἄνω Ἀλβανίας, ἡγεμονίας τῆς μικρᾶς τοῦ ἡγεμονίας διοίκει τοὺς ὑπηκόους του μετὰ πραότητα, ὥστε ὅλοι τὸν ἐθεώρουσαν τῶν πατέρα. Ἐλαβε δὲ εἰς γυναικὴν ἡγεμόνος τῶν Τριβαλλίων, τῶν ταξὺ Μακεδονίας καὶ Βουλγαρίας σάβη, ἣτις ὑπὸ πολλῶν ἱστορικῶν τὴν φρόνησιν καὶ τὴν ὠραιότητα ἔννεα τέκνα, πέντε θυγατέρας καὶ τεσσάρων υἱῶν, ἡλικίας ἑξήκοντα ἔτη, ἡλικίας δὲ αὐτῶν ἦν ὁ Γεώργιος ὁ πρῶτος, ὃν ἡμεῖς ἐπιγράφομεν τὴν ἱστορίαν καὶ ὅστις ἐγενήθη ἔτος Μ. Χ. 1404.

Οἱ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἀναμνησθῆναι διηγοῦνται, ὡς βέβαιον, ὅτι ὁ ἄριστος εἶχεν ἐκ γενετῆς κατὰ τὸν δεξιὸν ὄμωπον μείον τι καθ' ὅλα ὅμοιον μὲν ἔργον πάντοτε ὡς ἀναμφίβολον πάντοτε νὰ γίνῃ ἄριστος καὶ μέγας ἄνθρωπος, ὅντι ἐξ αὐτῆς τῆς νεαρᾶς ἡλικίας ὡς ἄλλος Ἀχιλλεὺς, λαμπρὰ σημεῖα

μικὰ φυσικῆς του κλίσεως· ἡ μόνον
 εὐχαρίστησις ἦν αὐτῶν τῶν ὅτι
 ἤϋξανε κατὰ τὴν ἡλικίαν, τόσον πρὸς
 το τὰ ἡρωϊκὰ προτερήματά του.
 παιγνίδια, οἱ μὲν συναγωνιζόμενοι
 ζῶν τὴν δύναμιν, τὴν ἐπιδεξιότη
 του· οἱ δὲ ὠριμώτεροι τὴν ἡλικί
 μελλε ποτὲ νὰ γίνῃ ὁ στολισμ
 πατρίδος του. Αἱ ἠθικαὶ του
 τοσαύτην λαμπρότητα, μὲ ὅσην
 ματά του. Ἡ πραότης αὐτοῦ, τὴν
 φυσικὴ του καλοκαγαθία τὸν ἀν
 σμιον· καὶ διὰ νὰ τὸν ἀναδείξη
 νώτερον ὄλων τῶν συγχρόνων το
 σε μὲ σύμμετρον, ἀλλ' ἀνδρικ
 γαλοπρεπὲς ἀνάστημα, καὶ μὲ
 τοῦ σώματος.

Ἡ ἀχόρταστος δὲ φιλοδοξία Ἀ
 τοκράτορος τῶν Ὀθωμανῶν, ὅσο
 χρόνους εἶχε πλημυρήσῃ ὡς γ
 λην τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Μακε
 συχον εὐδαιμονίαν, τὴν ὁποίαν
 ἀπελάμβανεν ἐν τῷ μέσῳ τῶν
 εὐτυχῶν ὑπηκόων του. Ὁ ἐπικε

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

κασεν αὐτὸν καὶ τοὺς λοιποὺς ἵνα
 νὰ ἐνώσουν τὰς δυνάμεις των καὶ
 ἐκ συμφώνου εἰς τὴν ἔφοδον τοῦ
 Ἄλλ' ὁ Ἀμουράτης ἐκστρατεύσα
 τέρας δυνάμεις, τοὺς ἐνίκησεν
 καὶ κατέστη κύριος τῶν ἐπαρχιῶν
 δύο Πρίγκιπες ἐξωσθέντες οὕτω
 κατέφυγον εἰς Ῥώμην, ὅπου
 φρόνως ὁ Πάππας (α), τοὺς ἐπα
 φοράν των, καὶ τοὺς ἐδιώρισεν εἰς
 πρὸς ζωοτροφίαν αὐτῶν καὶ τὴν
 δὲ Καστριώτης διὰ τὰς ἀρετὰς
 φθάση καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ἀκοὰς τῆς
 τῆς χάριτος νὰ κατέχη τὴν ἡγε
 φωνίαν νὰ πληρόνη εἰς τὸν Ἀμουράτ
 τατον φόρον, καὶ νὰ τὸν παραδῷ
 ὑποταγῆς του τοὺς τέσσαρας υἱοὺς
 τοῦτο ἀπάνθρωπον ζήτημα ἐπλήρη
 καρδίαν τοῦ Καστριώτου καὶ τῆς
 προτιμήσαντες τὴν σωτηρίαν τῶν
 ἰδιαιτέραν αὐτῶν εὐχαρίστησιν, ὁ
 ρουν γενναίως τὸν ἀποχωρισμὸν τῆς

(α) Οὗτος ἦτον Μαρτίος ὁ Γ'. (Σημ.
 ρούσης ἐκδόσεως.)

ὑπήκουσαν ἀγογγύστως εἰς τὴν
 νικητοῦ, ὅστις εἰς ἐναντίαν πε-
 τατος νὰ φέρῃ τοὺς κατοίκους
 ροτάτην αἰχμαλωσίαν. Ἄλλ'
 αὐτῶν γονέων ἠΰξησεν ὑπερμέ-
 Σουλτάνος, φθάσας εἰς τὴν κα-
 τέκνα των νὰ δεχθῶσι τὴν Ὀθω-
 χαζόμενος ὅτι οἱ νέοι πρίγκιπες
 ἤθελον εἶναι πλέον ἄξιοι τῆς α-
 του (9). Ἐπομένως τοὺς ἐχά-
 σιώτατα, μὲ τὰ εἰσοδήματα τ-
 ζήσουν ἀναλόγως μὲ τὸν βαθμ-
 Καὶ ἐπειδὴ συνειθίζουσι οἱ Ὀθω-
 ὀνόματα τῶν περιτεμνομένων,
 τωνόμασαν Σκεντέρμπεην, (τοῦτ'
 δρον, διότι τὸ, Σκεντέρ, Τουρκ-
 δρος, καὶ τὸ μπέης, αὐθέντης,
 νόμασαν τοὺς λοιποὺς ἀδελφούς
 Ἄδηλον πρὸς τούτοις διὰ ποία
 ἐπρόσταξε νὰ δοθῇ ἡ τοιαύτη ἐπω-
 τοῦ ὁποίου ἡ τρυφερωτάτη ἡλικία
 νὰ φανῇ ἄξιος τοῦ ὀνόματος ἐκεῖ-
 τῶν Μακεδόνων· δυνάμεθα ὁμω-
 τινὰ πιθανότητα, ὅτι ἡ ὠραιότης

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

ἡ θαυμαστὴ συμμετρία τοῦ ἀναστροφῆς του ὀξύτης, ὡς προσηνύοντα ματὰ του, ἐφάνησαν ἄξια τῆς ἐπιφάνειας του. Ὁ Ἀμουράτης συνέλαβε ἀγάπην πρὸς τὸν Σεντέρμπεην, ὃς ἐφρόντιζε διὰ τὴν μάθησιν καὶ πρὸς τὸν Πρίγκιψ ἀνταπεκρίνετο εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ Σουλτάνου, διότι διὰ τῆς ἀρετῆς ὑπερτεροῦσε τὴν προθυμίαν ὡστε ἐπέδωκεν εἰς διαφόρους μαθητὰς ἄλλοις ἔμαθεν ἐντελῶς τὴν Τουρκαλικὴν καὶ Σλαβωνικὴν γλῶσσαν καὶ τὴν ἡλικίαν ἠΰξησαν καὶ αἱ σωματικαὶ ἀρεταὶ ἐδίδθη εἰς τὴν ἀσκήσιν τῶν ὀπλῶν ἐκίμησεν, ὡστε ὑπερέβη ἐντὸς ὀλίγου χρόνου εἰς τὰ τοιαῦτα· διότι ἦτον ἄξιον ἀπορίας, ἂν συναγωνιζόμενοι οἱ νεοὶ, εἰς διαφόρους σωματικὰς ἀσκήσεις, συνέβαιεν ἐνίοτε νὰ μὴ γίνεσθαι τῆς νίκης. Ὄταν δὲ ἔφθασε περὶ τὸ ἕτος τῆς ἡλικίας του, ὁ Ἀμουράτης ἐπέστρεψεν πρὸς ἐκστρατείαν, τὸν κατέστρεψε ἐνὸς σώματος πέντε χιλιάδων ἑξήκοντα ὕστερον μετὰ τὸν εἰς τὸ ἄξιωμα τῆς

συνέβη ἢ ἀποστασία ἐθνῶν τινῶν
 σθείς ὁ Σουλτάνος νὰ στείλῃ καὶ
 νὰ τοὺς ταπεινώσῃ, καὶ τοὺς ἐ-
 τέραν ὑπακοήν, συνηρίθμησε καὶ
 ταξὺ τῶν ἐγκριτωτέρων ἀρχι-
 του.

Κεφάλαιον

Πρώτη ἐκστρατεία τοῦ Σκεντέρμπεη. Ἄλ-
 μαχεῖ μ' ἓνα Τάρταρον. Δευτέρα μά-
 χη Πραότης τῶν ἠθῶν του. Θάνατος τοῦ
 κυριεύει τὴν Ἀλβανίαν. Θάνατος τῶν
 Οὗτος προσποιεῖται λύπην, καὶ ἀποφασ-
 του ἡγεμονίαν.

Ὁ νέος Πρίγκιψ ἔδειξεν ἐν-
 την (11) ἀξιοσύνην καὶ ἐμπειρίαν
 κοινῶς μετὰ τὴν ἐπιστροφήν των
 πρῶτος νὰ τὸν ἐπαινέσῃ ἔμπροσθ
 τῷ μεταξὺ ἐν ἄλλο ἔθνος τῆς Ἀ-
 ταδουλωθὲν ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν
 τὸν ζυγόν του, ἐν ᾧ ὁ Σουλτάνος
 πολέμους· κατ' αὐτῶν τῶν ἀποστα-
 τέρμπεην, ἀγαδείξας αὐτὸν ἀρχι-

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜ

τοῦ. Ὁ νέος στρατηγὸς ἠΰξησε
 τυχὴν ἐκστρατείαν τὴν δόξαν, τὴν
 κτήσῃ εἰς τὴν προτέραν· διότι μὲν
 κατετρόπωσε τοὺς ἀποστάτας, καὶ
 τοῦ Ἀμουράτη μεγαλώτατον ἀριθμὸν
 δὲ στρατιωτῶν αὐτοῦ ἐπέστρεψαν φορ-
 σιώτατα λάφυρα. Ὁ Σουλτάνος
 ὡς τὸν ἀξιώτερον ἀρχηγὸν τῶν
 ἀπεφάσισε νὰ τὸν στείλῃ ἐναντίον
 Ἀσίας, τὰ ὁποῖα ἕως τότε διέμενον
 δεσποτείαν τοῦ. Ὁ Σκεντέρμπεης
 μεγάλας νίκας τοῦ ὑπερέβη καὶ αὐτὴν
 Σουλτάνου. Ἐξήπλωσε τὰ ὅρια τῆς
 χίας, ὑποτάξας διάφορα ἔθνη, τὰ
 ταγὴν νὰ καταπολεμήσῃ καὶ ἐπέστρεψεν
 εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἀμουράτου, ὅστος
 πρῶς, καὶ τὸν ἐτίμησε μὲν μεγάλας
 κατορθωμάτων τοῦ. Ἡ τύχη ἐφαί-
 προμηθεύῃ τῷ Σκεντέρμπεη ἀφορρῶν
 τὴν ἐπιδεξιότητα καὶ ἀνδρίαν τοῦ
 θῶν ἐπίτηδες εἰς Ἀδριανούπολιν
 τῆς Ὀθωμανικῆς μοναρχίας, ἐπρό-
 μὲν ὅποιον δήποτε ἐκ τῶν Τούρκων
 ἔμπροσθέν τοῦ. Τὸ φοβερὸν καὶ ἀ-

τοῦ ξένου, καὶ τὸ γιγαντιαῖον αὐτὸ
 ἐξέφραζε σπανίαν δύναμιν, ὅ
 ὅλους τοὺς Τούρκους, καὶ οὐδε
 ἀγῶνα, μ' ὅλας τὰς μεγάλας ἀ
 σχετο ὁ Σουλτάνος εἰς ἐκεῖνον
 τὴν ἀλαζονικὴν αὐθάδειαν αὐτοῦ
 Σκεντέρμπεης, εἰδοποιηθεὶς περὶ
 νομαχίας, ἔδραμεν ἀμέσως κα
 ὠμίλησε πρὸς αὐτὸν οὕτως· «
 πᾶς ἀνὴρ, ἀληθῶς γενναῖος, δ
 αἰτίας νὰ ἐκθέσῃ ποτὲ εἰς κίνδυνον
 ἐκείνην τῶν ὁμοίων του, μ' ὅλον
 τὸν ἀγῶνα προθύμως, διὰ νὰ
 σκονταί καὶ εἰς τὸ βασίλειον το
 διὰ νὰ ταπεινώσῃ αὐθάδειαν
 ἰδικήν σου, καὶ νὰ σὲ ἐμποδίσῃ
 εἰς τὴν πατρίδα σου νὰ καυχῆσθαι
 οὐδεὶς τῶν Ὀθωμανῶν νὰ ἀντι
 Ὁ Τάρταρος ἰδὼν τὸν Σκεντέρμπε
 καὶ μόλις ἀχνίζοντα τὸ γένειόν
 μὲ ὕψος ὑπεροπτικόν καὶ αὐθ
 πρίγκιψ ἐμβλέψας αὐτὸν μὲ τολμ
 εἶπεν· « ὦ Τάρταρε, ἀπατᾶσαι
 φοβίσης μὲ τοιούτους ἀλαζονικοῦ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

Καὶ ἂν ἀκόμη δὲν μ' ἐγνώρισε
στάδιον νὰ μὲ γνωρίσης. » Ὁ
νὰ ἰδῆ τὴν ἔπαρσιν τοῦ βαρβάρου
λησε νὰ εἶναι μάρτυς αὐτόπτης
ρευρέθη μὲ ὄλους τοὺς αὐλικούς
οἱ δύο ἀθληταὶ ἔμελλον νὰ μον
θάντες εἰς ἓνα στάδιον περιφρα
ἐγυμνώθησαν μέχρι τῆς ζώνης
προσεκτικοὶ περὶ τὸ περίφραγμα,
τητα τοῦ Σκεντέρμπεη, καὶ ἐν τ
τοιοῦτος ἀξιοπρεπέστατος νέος
του εὐτολμίας, καὶ τῆς θυριωδίας
Ταρτάρου. Ἀλλὰ τὸ εὐγενὲς ἴδι
μόν του, καὶ τὸ σταθερὸν καὶ ἀφοβ
τοὺς παρεθάρρυνε, καὶ ὄλοι κοιν
καρδίας τὴν νίκη. Οἱ δὲ ἀγων
πρῶτον μὲ τὰ ξίφη των, καὶ διὰ τ
εἰς τὸν ἄλλον οὕτως εἰπεῖν, ὡς ἀν
τοῦ σώματος νὰ πληγώσῃ πρῶτον
Ὁ Τάρταρος τότε προχωρεῖ μὲ
τέρμπεην, καὶ θεωρῶν αὐτὸν ὡς
σύρει τὸ ξίφος του μὲ βίαν, θέ
εἰς δύο. Ἀλλ' ὁ προσεκτικώτατος
τὴν ὁρμὴν μὲ ἐπιδεξιότητα, καὶ

τῷ ἀντεπιφέρει εὐστόχως τοιαύτη
 ρυγγα, ὥστε διὰ μιᾶς τὸν ἐξήπ
 ποδῶν του. Τότε ὅλον τὸ περίφρ
 τεβόησεν ἀπὸ τοὺς χαροποιούς κ
 των, καὶ ὁ Σουλτάνος πλήρης
 Σκεντέρμπεη τὸ ὑποσχεθὲν εἰς τ
 ρου βραβεῖον. Ἄλλ' ὁ μετριόφρω
 νὰ τὸ δεχθῆ, ἕως ὅτου καὶ αὐθις
 χης· εἶπε δὲ πρὸς τὸν Σουλτά
 δι' ἀπόκτησιν πλοῦτου, ἀλλὰ διὰ
 τῆς αὐλῆς του, καὶ νὰ ταπεινώσῃ
 ζῶνος ἐκείνου βαρβάρου.

Ἡ νίκη τῆς τοιαύτης μονομα
 κούντως τὴν ἀνδρείαν καὶ ἐπι
 τέρμπεη. Ἐβιάσθη ὅμως νὰ ὑπ
 εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν του, καὶ
 τινὰ πολὺ τῆς προτέρας δυσκολω
 μεταβὰς εἰς Βιθυνίαν, περιστοιχι
 αὐλικούς του, διέτριβεν εἰς Προῦ
 νέοι Πέρσαι, ἐξόχου ἀναστήματο
 αὐτὸν, ἐζήτουν νὰ τοὺς κατατάξῃ
 ρων του, προσθέτοντες ὅτι ἡ ἐπιτη
 δρεία τοὺς ἀνεδείκνυεν ἀξίους τῆς τ
 ῆσαν ἔτοιμοι νὰ τὸ ἀποδείξουν ἐν

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

ἔφιπποι· καὶ μετὰ τὸ δόρυ μετὰ τὸν ἀγῶνα. Ὁ Ἀμουράτης θεοῦ ἴδῃ ἂν τις προθυμεῖται νὰ δεχθῆται μονομαχίας, ἀλλ' οὐδεὶς ἐφάνη νὰ δεχθῆται. Τότε περιφέρει ἀνυπομόνως τὰ ἄνω καὶ τὰ κάτω μέρη, ἀνευρίσκει τὸν Σκεντέρμαστι, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν· « νὰ κλονῶς μου, νὰ κατορθώσης νὰ κλονῶς βολον, καὶ δὲν ἀποφασίζεις νὰ δεχθῆς τὴν γενναιότητά σου καὶ ἐμπειρίαν μου; » τὸ τῶν περὶ ἐμὲ ἀγενῶν καὶ ἀνδρείων τέρμπεης πρόθυμος νὰ εὐχαριστήσῃ σουλτάνου, ἀναπηδᾷ μετὰ προθυμίας του, λαμβάνει τὰ ὄπλα του, πρὸς τὸν Σκεντέρμαστι, ὅπου ἐπερίμενον οἱ Πέρσαι, τῶν δὺν θέλει πρῶτος νὰ μονομαχήσῃ αὐτῶν προβαίνει, καὶ σηκώσας τὸν Σκεντέρμαστι βιαίως κατὰ τῆς κεφαλῆς τῆς ἀνταγωνιστοῦ του ἐσυντρίφθη. Ὁ Σκεντέρμαστι κάσχει καὶ αὐτὸς ἐξ ἴσου νὰ τοῦ ἀνταγωνιστοῦ του ἀλλ' ὁ ἕτερος Πέρσης, βλέπων ὅτι ὁ Σκεντέρμαστι ἰσχυρὸς μόνος νὰ καταβάλλῃ τὸν Σκεντέρμαστι.

καὶ αὐτὸς τὸ ξίφος του, ἔτρεξε
 θειάν του (14). Ὁ πρίγκιψ βλέπ
 νοεῖ τὸν σκοπὸν του, καὶ ἐν ῥοπῇ
 τησί του, τὸν κτυπᾷ εὐστόχως
 ξίφος (15), τὸν ρίπτει νεκρὸν ἀπὸ
 νέρχεται αὐθις κατὰ τοῦ πρώτου.
 μὲ μέγαν θυμὸν τὴν μονομαχίαν
 κατὰ τοῦ ἄλλου διαφόρους ξί
 ἀπαντοῦσαν ἀμοιβαίως μὲ τὴν
 ἐμπειρίαν. Ἀλλὰ ὁ Σκεντέρμπεκ
 τόσον τρομερὰν πληγὴν ἐπὶ τῆς
 νιστοῦ του, ὥστε τὸν ἐχώρισε σχ
 τὸν ἔρριψε σωρηδὸν ἀπὸ τὸν ἵπ
 δὲ οὕτω καὶ τοὺς δύο ἐπὶ τῆς γ
 στρεψε πεζὸς ἔμπροσθεν τοῦ
 ὑπεδέχθη μετὰ μεγάλης χαρᾶς,
 τὴν ἐπιτηδειότητα καὶ ἀνδρείαν το
 ἅμα εἶδε τὸν δεύτερον Πέρσην νὰ
 τοῦ συνεταίρου του, ἐπρόσταξεν
 νὰ κατακόψουν τοὺς ἐπιβούλους ἐ
 τὴν συμφωνίαν, ἐτόλμησαν νὰ τὸ
 καὶ οἱ δύο· πλὴν ἐπομένως ἤσθα
 σιν, ἰδὼν ὅτι ἀπήλαυσε τὴν δόξαν
 τοῦ ἀπὸ τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

τὴν ὑπερβολὴν τῆς χαρᾶς του, ὀνομάζει εἰς τὸ ἐξῆς πατέρα του, θέλει τὸν θεωρῆ ὡς υἱόν του (17)

Ἡ εἰς τοὺς πολέμους γενναίως δὲν ἦτο κατωτέρα ἀπ' ἐκείνην εἰς καιρῷ πολιορκίας αὐτὸς πρῶτος τείχη, καὶ πρῶτος ἔστηνε τὴν ἐπὶ τοῦ τείχους τοῦ κυριευομένου συμπλοκάς, μὲ τὴν φρόνησιν καὶ τοὺς στρατιώτας κατὰ τὸν ἀσφαλὲς ἐνεψύχωνε μὲ τὸ παράδειγμα τῆς Ὀ Σουλτάνος, πρὸ ὀφθαλμῶν τῆς περισσοτέρας ἀνδραγαθίας του, ἔως ὥστε ἐνόμιζε τὸν ἑαυτὸν του ἀμπεης προηγουμένου τῶν στρατιῶδῃ, ὅτε ἠναγκάζετο γὰρ πολεμῆνετο μεγίστην δυσαρέσκειαν, καὶ αὐτῶν καθ' ὅσον ὁ καιρὸς καὶ αἱ χώρουν· διότι ἂν καὶ κατὰ τὸ Τουρκικόν, κατὰ τὸ ἐσωτερικὸν ὁ ἀφοσιωμένος εἰς τὴν πίστιν τοῦ

Τὰ μεγάλα πολεμικὰ προσηλασθασμὸν καὶ ἔκπληξιν εἰς τε τοὺς ἐγκρίτους τῆς αὐτοκρατορίας

ἠθικαὶ ἀρεταὶ τοῦ τὸν κατέστεινον
 λαὸν καὶ εἰς τοὺς στρατιώτας, διότι
 μὲ πραότητα καὶ καλοκἀγαθίαν
 δῶρα παρὰ τοῦ βασιλέως, ἐπροθυ-
 μοιράζην εἰς τοὺς δυστυχεῖς καὶ
 λοιπὸν ἐφαίνετο ἀπολαμβάνων τελ-
 εὐδαιμονίαν, ἣτις δὲν ὑπάρχει
 ὅπου τὰ πάντα εἶναι ἄστατα, ἐπι-
 αἰφνηδίως μανθάνει τὸν θάνατον Ἰω-
 άννου, τοῦ πατρὸς του (19). Ἡ τοιαύτη
 ξένησε τοιαύτην λύπην, ὅσην ἔπειτα
 δία φιλοστόργου υἱοῦ. Ἡ δὲ λύπη τὴν
 διότι ἠναγκάζετο νὰ τὴν κρύπτῃ
 καρδίας του, ἵνα μὴ τὴν κατανοήσῃ
 θέλων νὰ θεωρῆται, καὶ νὰ ἀγαπᾷ
 ἰδίος του πατὴρ, ἤθελε δυσαρεσθῆναι
 αὐτὸν νὰ ἔχη πρὸς ἄλλον τινὰ φίλον.

Μετὰ τὸν θάνατον Ἰωάννου
 Ἄλβανοὶ ἠλπίζον ὅτι ὁ Σουλτάνος
 συνθήκας νὰ στείλῃ ἓνα τῶν υἱῶν
 διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὴν κυβέρνησιν·
 μένοι εἰς τὰς ἐλπίδας των. Ὁ Ἰωάννης
 τὰς συμφωνίας, κατεξουσίασε τὴν Ἰωάννην
 φρουρὰς Ὀθωμανῶν εἰς ὅλας τὰς

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕ

τῆς ἡγεμονίας ἐκείνης. Ἐδιόρισεν
 Μακεδονίαν πλουσιοπάροχα εὐ-
 φίαν τῆς Βοϊσάβης, χήρας Ἰο-
 καί μητρός τοῦ Σκεντέρμπεη,
 μίαν τῶν θυγατέρων της, προὔ-
 πους εἰς διαφόρους ἄρχοντας τῆς
 ζωῆν πολυετῆ ἐν εἰρήνῃ καὶ ἡσυ-
 βῆ τὴν εὐχαρίστησιν γὰρ ἴδῃ τὸν
 δόξως τὸ πατρικόν του διαδήμου
 βεβαιοῦσιν ὅτι ὁ Ἀμουράτης διὰ
 ὄνειδισμοὺς τῶν υἱῶν τοῦ Καστρι-
 κατέστησεν εἰς τὸν θρόνον τῆς
 εἰς τὸν πατέρα των, διέταξε γὰρ
 γαλητέρους τρεῖς· τὸν δὲ Σκε-
 καταδικάσῃ εἰς τὴν αὐτὴν τύχην
 στρατιῶτας καὶ τὸν λαόν, οἵτινες
 μὴν ἐγερθοῦν, καὶ ζητήσουσιν ἐκ
 του· καὶ τέλος θεωρῶν αὐτὸν ἔ-
 εἰς τοὺς σκεπούς του, καὶ κατ-
 εἶχε κατὰ νοῦν γὰρ ἐπιχειρισθῆ ἐ-
 μὴν ἐπιβουλευθῆ τὴν ζωὴν του.
 ἀναγκαῖον γὰρ δικαιολογήσῃ τὸν
 τερισμόν τοῦ θρόνου τῆς Ἀλβανί-
 ψίας τοῦ Πρίγγιπος, διὰ τὸν αἴφ-

ἀδελφῶν του. Ὅθεν λαβὼν αὐτὸν ἰδὼν ποικιλοτρόπως νὰ τὸν παρηγορήσῃ ὁ πατὴρ του, καὶ τῶν ἀδελφῶν του, δώσῃ μίαν ἡγεμονίαν πλουσιωτέραν μένην ἀπ' ἐκείνην τῆς Ἀλβανίας· τὸ μὴ τὸν ἐγκαταλείψῃ εἰς τὰς περιστάσεις, βεβαιῶν αὐτὸν ὅτι θέλει ἀπολαύσῃ τοῦ ὅλα τὰ ἀγαθὰ, καὶ ὅλας τὰς εὐπορίας ἠδύνατο νὰ ἐπιθυμήσῃ. Ὁ Σουλτάνος λαβε μὲν τὴν πανουργίαν, ἀλλ' ἐν ταῖς περιστάσις ἀπαιτοῦσε νὰ προσποιηθῇ ὡς ἀκολούθως· « Ἀφ' οὗ δὲ νὰ σὲ θεωρῶ ὡς πατέρα μου, ἐκεῖνός σου ὡς καὶ οἱ ἀδελφοί μου, εἰς τὸ ἐν σοί. Ἐξαιτοῦμαι δὲ παρὰ τῆς συντηρῆ τῆν δύνάμιν μου καὶ τὴν χάρισε, διὰ νὰ ἐμπορῶ ἐφ' ὅλης μου χωμαὶ καὶ νὰ νικῶ ὑπὲρ σοῦ. » τοῦτο καὶ πιστεύει εὐκόλως· ὁ Ἄρπαξ τὸν Πρίγκιπα τῆς Ἀλβανίας νὰ ᾔδεικται μένον δι' ὅλου, ἐπίστευσε ὅτι τὸν ὠμίσει. Ἀλλ' ὁ Σκεντέρμπεης ἔτρεφεν ἐσωτερικὸν κατὰ τοῦ ἄρπαξος τοῦ πατρῷου τὸ παρανόμου φονέως τῶν ἀδελφῶν του

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜ

Ἄμουράτην ὡς τύραννον μὴν
οὐδὲν ἱερὸν καὶ ὄσιον, καὶ ἔτοι
φονικὴν τοῦ χειρᾶ καὶ κατ' αὐτῆς
ποδίζετο ἀπὸ τὰς περιστάσεις
παρ' αὐτῷ τῷ μονάρχῃ διατριβῆς
δικος καὶ ἐπισφαλῆς, ἀπεφάσι
αὐλήν του, ἅμα ἐπιτύχει εὐκαιρ
ῆσαν τότε ἀθεμελίωται, ἐπειδὴ
τῷ ὄντι μὲ εἰλικρίνειαν.

Κεφάλαιον

Παγίδες κατὰ τῆς ζωῆς τοῦ Σκεντέρμ
πέμπει κατὰ τοῦ Χριστιανικοῦ στρα
στρατοῦ. Ἀναχώρησις τοῦ Σκεντέρμ
κυριεύση τὴν Κροΐαν. Ἀναλαμβάνει
ζεταὶ νὰ ἀντισταθῆ κατὰ τοῦ Ἄμουρ

Ἡ δόξα τοῦ Σκεντέρμπε
ἠύξανε καθεκάστην ἐκ τῶν ἡρω
ῆ ἀγάπη τοῦ λαοῦ καὶ τῶν στρα
εὐνοια, τὴν ὁποίαν ἀπελάμβαν
παρώξουνον τὴν ζηλοφθονίαν τῶν
του, οἱ ὁποῖοι μὴν ὑποφέροντες

φάσισαν νὰ τὸν κατατρέξουν μέχρι
 πρῶτον παρέστησαν τῷ Σουλτάνῳ
 αὐλικῶν ὑπουλόγητα, ὅτι ἦτιον ἀπὸ
 συχρὸν καὶ ἐπονείδιστον ὡς πρὸς τὰ
 νῶν νὰ βλέπουν ἓνα ξένον καὶ ἄλλο
 ὅλας τὰς τιμὰς, καὶ νὰ ἀξιοῦται μὲν
 ξης ἀπὸ ὅλους ὁμοῦ τοὺς Τούρκου
 τες νὰ ἐμπνεύσουν εἰς αὐτὸν τὴν
 Πρίγκιπος, καὶ νὰ ἐγείρουν τὰς
 νὰ παρασταίνουσι εἰς αὐτὸν μὲ δεξιὰ
 φοβῆται εὐλόγως, μήπως ἡ φιλοδοξία
 τὸν καταντήσῃ ἕως νὰ ἀποβλέψῃ κατὰ
 τάτην ἐξουσίαν, προσθέτοντες ὅτι ἀπὸ
 πῶ τοιοῦτῳ ἐπάσχιζε μὲ τὰ δῶρα,
 καὶ τὴν γλυκύτητά του, νὰ ἀποκτῆ
 στρατιωτῶν καὶ τοῦ πλήθους. Ὡς πρὸς
 ταλανισμοῦ καὶ λύπης ἀξιοί, ἔταν ἀφ᾽
 ἀπὸ τὸν φθόνον τῶν αὐλικῶν τῶν, οἱ
 παντοίοις τρόποις νὰ διαβάλλουν τὴν
 καὶ τῶν ἐν τοῖς πράγμασιν ὡς ὑποπτοί
 παρεξηγοῦντες τὰ ἀξιεπαινα καὶ κάλ
 μουράτης εἶχεν ἤδη γηράσῃ ἐπὶ τοῦ
 νὲς τῆς ἡλικίας του τὸν εἶχε καταστῆ
 τὰς διαβολὰς εὐκολόπιστον· ὅθεν κα

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕ

τοῦ Σκεντέρμπεη δόλια μηχαν
 ὡς δεῖγμα εἰλικρινές τῆς προ
 τοῦ ζήλου των, τοσοῦτον ἐδέλεα
 Πρίγκιπος τὴν ἀπώλειαν. Κα
 βάλη τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρα
 δεσπόζων τῆς εἰμαρμένης δὲν ἐ
 τηρίας τοῦ Πρίγκιπος. Ἐν τῷ
 τησεν ὁ Ἡγεμὼν τῆς Σερβίας,
 ζων γὰρ στείλη κατ' αὐτοῦ δυ
 τινὰ ἰκανώτερον τοῦ Σκεντέρμ
 τευμά του. Καὶ πρὸς τούτοις
 καὶ ριψοκινδυνῶδες ἦθος τοῦ
 ὄρμων αὐτὸς ἀπροφυλάκτως με
 νατο γὰρ ἀπαντήσῃ βέβαιον θά
 αἰ ἐλπίδαις του τὴν ἐπιθυμητὴ
 πεης κατετρόπωσεν εἰς διαφόροι
 μόνα τῆς Σερβίας, ἐκυρίευσεν σ
 ρια, καὶ ἐπανήγαγε τὸν στ
 καὶ ἐπιφορτίσμενον ἀπὸ πλούσι
 της, ὅστις ἐσωτερικῶς εἶχεν
 φανισμόν του, ἀλλ' ὅστις δὲν
 πρωταίτιος τῆς μυσαρᾶς ταύτη
 σθη γὰρ στήσῃ ἀφανῆ τινὰ καὶ ἀ
 ἀνδρείαν τοῦ Πρίγκιπος. Ὅθεν

σουν ὅτι ἤνοίγετο στάδιον, ὅπ
 ται νὰ ἐκτελέσουν διαφόρους μον
 ἔφιπποι, καὶ ὅτι ἦσαν προσδιωρ
 τὰς ἀξιόλογα ἔπαθλα. Ἦτο δὲ
 τέρμπεης κινούμενος ἀπὸ τὴν φυ
 χίαν, καὶ ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν
 λείψη νὰ παρρησιασθῆ καὶ νὰ μ
 δήποτε ἀθλητήν. Ὅθεν ἤλπιζε
 μεταξὺ τῶν ἰδίων του ἀξιωμα
 οἱ ὅποιοι ἔμελλον νὰ συνέλθουν
 νας, ἠδύνατο νὰ εὐρεθῆ τις ἀρκετ
 τὸν Πρίγκιπα, καὶ νὰ τὸν ἐλευθερ
 τοῦ ὁποίου ἡ θεωρία εἶχεν ἠδὲ
 ἀνυπόφορος. Δὲν ἀπήλαυσε μ' ὅλα
 σιν τῆς παρανόμου ταύτης ἐπιθυμ
 μπεης καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀγα
 νικητῆς, καὶ ὁ Ἀμουράτης, μὲ ἄκ
 ρέθη βεβιασμένος νὰ στεφανώσῃ μ
 τὸ νικηφόρον μέτωπον ἐκείνου, τὸ
 ἐδίψα κρυφίως. Καὶ ὅσον περισσο
 τα εἰς τὸ νὰ ἐξολοθρεύσῃ τὸν Πρ
 σότερον ἀναπτειν ἡ φονική του ἐπι
 πλέον νὰ μὴ ἰδύναται νὰ τὴν φυ
 ἀπὸ τοὺς ἰδίους αὐλικούς του.

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΙ

μαθῶν τοὺς σκοποὺς τοῦ Σουλτᾶν
τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον, ἀπὸ
τὴν πρώτην εὐκαιρίαν διὰ νὰ
του, ἥτις καὶ δὲν ἐβράδυνε νὰ

‘Ο Πάππας Εὐγένιος Δ΄,
εὐδοκιμοῦντας, καὶ ὑποτάττοντα
Χριστιανισμοῦ· καὶ συντρέχοντα
ἀπολυτρώσεως, καὶ ἀντ’ αὐτοῦ ἀν
ἐξαπέστειλε πρέσβεις πρὸς ὅλο
σιλεῖς καὶ ἡγεμόνας, παρακινῶν
ἐνοθῶσιν ὁμοφύχως κατὰ τῶν
δίσου· τὰς καθημερινὰς αὐτῶν
ἡγεμόνων, τὸν ὁποῖον εὔρε δια
νὰ ἐκδικήσῃ τοὺς Χριστιανούς,
βασιλεὺς τῆς Οὐγγαρίας καὶ
ξε μετὰ σπουδῆς στρατεύματα
’Αμουράτου καὶ νὰ ἀποκατασ
Σερβίας εἰς τὰς ἐπαρχίας του.

(20), ἐξουσιαστῆς τῆς Ἰταλίας
χίας, ἤνωσε καὶ αὐτὸς τὰς
τοῦ Βλαδισλαου, καὶ τὸ στράτευμα
θη ἐντὸς ὀλίγου σύνθετον ἀπὸ τρι
χιλιάδας ὀπλοφόρων. ‘Ο Ἄμοι
τῶν κατ’ αὐτοῦ γινομένων ἐτοιμ

νὰ συναθροισθοῦν τὰ στρατεύματα
 κατὰ πρῶτον πέμπει τὸν Σκεντέ
 λιάδας διὰ νὰ ἐνωθῆ μετὸν Π
 (ὅστις ἤδη ἐξεστράτευε κατὰ τῶν
 τὰς δυνάμεις), ἐτοιμάσας δὲ κα
 ἐννενήκοντα χιλιάδων, σπεύδει κα
 τὸ λοιπὸν στράτευμά του. Ὁ Οὐ
 Χριστιανικοῦ στρατοῦ δέκα χιλ
 τιωτῶν, ἔσπευσε νὰ προφθάσῃ
 κτυπήσῃ πρὶν τῆς ἐνώσεώς του μ
 ρίς νὰ φοβηθῆ τὸν ὑπέρογκον ἀριθ
 ὑπερτέρει τὰς τεσσαράκοντα σχε
 συγγραφεῖς ἀναφέρουν ὅτι ὁ Σκεν
 κρυφίως τοιαύτην συμβουλήν, ὑπο
 νὰ τραπῆ εἰς φυγὴν μετὸ διοικου
 τῶν εἴκοσι χιλιάδων ἐξ αὐτῆς τῆ
 Ὁ δὲ Πρίγκιψ ἐθεώρησε τὴν τ
 τὴν ἀρμοδιωτάτην εὐκαιρίαν νὰ
 Τούρκους, καὶ νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν
 νίαν. Ἀκολούθως θέλομεν εἰδῆ
 ταχειρίσθη διὰ νὰ φέρῃ εἰς ἔχθρα
 Οὐνιάδης, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν δέκα
 τῶν του, διαβάς τὸν ποταμὸν, ὅσ
 τὸ στράτευμα τῶν Ὀθωμανῶν, τ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΙ

ὀρμήν, ὥστε ὁ Πασᾶς ἠναγκάσθη
 σθοδρομήσῃ· ἀλλ' ἐπομένως βλέ-
 ἐχθρῶν ἦτον ὀλιγώτατον ὡς πρ
 νέβαλε τὸ στράτευμά του εἰς τὰ
 ἀντισταθῆ εἰς τὴν ἔφοδόν των
 Οὐνιάδης ἐλπίζων ὅτι ὁ Σκεντε
 λάξη βεβαίως τὴν ὑπόσχεσίν το
 αὐτὴν θερμότητα τὴν προσβολήν τ
 ρετάττετο μὲν γενναίως, ἀλλ'
 τολμηρὸς καὶ περίφημος κατὰ
 μπεης, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε καὶ
 ἤρχισε νὰ κλονίζηται καὶ νὰ
 φυγὴν μὲ τὰ τάγματά του,
 φρίκην, ἥτις ἐντὸς ὀλίγου μετα
 τοὺς στρατιώτας του, τοὺς κα
 δειλίαν, ὥστε μόλις ἐτόλμων, σ
 ρασπισθῶσιν. Οἱ Χριστιανοὶ ἔ
 θέντες ἀπὸ τὴν αἰφνήδιον μικροψυ
 μησαν κατ' αὐτῶν ὡς λέοντες ἠ
 σφαξαν ἐξ αὐτῶν μεγαλώτατο
 τέρμπεης τέλος ἔτρεψεν ἐξ
 καὶ ἄφησε τὸν Οὐνιάδην νὰ ἐξακα
 Ὀθωμανῶν. Ἄφ' οὗ δὲ οἱ Χρισ
 περισσότερον μέρος αὐτῶν, συνέλα

μαλώτους ὁμοῦ μὲ τοὺς ἀρχηγούς
 τοῦ, ἐκτὸς τοῦ Πασᾶ, ὅστις κατε-
 φυγῆς. Ἡ μάχη αὕτη συνεκρο-

Ἦ δὲ Σκεντέρμπεης ἀναχωρήσας
 τὴν πεδιάδα τῆς μάχης, ἐκρύφθη
 πον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐθεώρει ἐν ε-
 νόμενα. Καὶ ἀφ' οὗ εἶδε νικητὰς
 τοὺς Τούρκους κατὰ κράτος ἀφ-
 εἰς τὸ στρατόπεδον αὐτῶν καὶ συ-
 Πασᾶ, τὸν ὁποῖον, καθ' ὅλον τὸ
 κῆς, δὲν εἶχε χάσῃ ἀπὸ τοὺς ὀφθα-
 τὸν καιρὸν ἦν συνήθεια νὰ δίδητε
 τάνου εἰς τοὺς Πασάδες, ὅπως ἐ-
 ταγαί των, ἐκτελῶνται μὲ τὴν
 ἀκρίβειαν, ὡς νὰ ἦσαν ἐκδεδομέ-
 θρόνον· οἱ δὲ Πασάδες ἐνεπιστεύ-
 των γραμματεῖς, διὰ νὰ σφραγίζο-
 ζόμενα γράμματα. Ὁ Σκεντέρμ-
 αὐτὸν τὸν μυστικὸν νὰ γράψῃ ὡ-
 ἐν διάταγμα πρὸς τὸν κυβερνήτην
 θάνον ὡς ἀκολούθως·

« Οἱ Χριστιανοὶ ἔλαβον πλ
 » τῶν στρατευμάτων μας· φοβού
 » λούμενοι ἐκ ταύτης τῆς εὐτυ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

- » πλων των, προχωρήσουν και
- » και την εξουσιάσουν, ἀπεφάσ
- » φύλαξιν αὐτοῦ τοῦ τόπου εἰς
- » μοὶ ἐφάνη ὁ μόνος ἱκανὸς νά
- » προστάζω διὰ τοῦ παρόντος μ
- » ἀνυπερθέτως τὴν κυβέρνησιν α
- » χρι δευτέρας διαταγῆς. »

Ἐν τούτοις στοχαζόμενος ὁ
καῖον πρὸ πάντων νὰ λανθάνη
του εἰς τοὺς Τούρκους, καὶ ὡς
παρὰ εἰς μόνον τὸν μυστικὸν τ
τὸν φονεύσουν. Ἐπειτα κοινολο
εἰς τοὺς τριακοσίους Ἀλβανούς (2
ἀρχῆς μετ' αὐτοῦ καὶ ὅλως α
ὑπῆγεν εἰς ἐντάμωσιν τοῦ Οὐ
κατεξουσιάσῃ τὸ στρατόπεδον τ
γεμῶν οὗτος τὸν ὑπεδέχθη φ
λας τὰς ἀνηκούσας τιμὰς· καὶ
τοῦ τὰ δέοντα, ἐφωδιάσθη μὲ ὅλ
μετὰ σπουδῆς διὰ τὴν Ἀλβανίαν,
ἡμερῶν εἰς τὴν Δίβρην, πόλιν
περὶ τὰ ἐβδομήκοντα μίλια. Δι
ὑποψίαν περὶ τῶν σκοπῶν του εἰ
νοὺς Τούρκους, ἐμβῆκεν εἰς τὴν

καὶ μὲ ἡσυχίαν. Ὅλοι οἱ πολῖται
 τοικοῦντες εἰς τὰ πέριξ, μαθόντες
 δραμον μετα σπουδῆς νὰ προσφέρ
 των. Δύσκολον εἶναι νὰ περιγρ
 τῆς χαρᾶς τοῦ λαοῦ ἐκείνου, ὅ
 των τὸν ἀληθῆ καὶ νόμιμόν του
 μπεης τότε διέταξεν ὅλους το
 σθῶσι κρυφίως καὶ ἐν ἡσυχίᾳ·
 ἐν τάγμα ἐπιλέκτων ἱππέων, τὸ
 παραγγείλας αὐτοὺς νὰ κρυφθοῦν
 πέριξ τῆς πόλεως ἐκείνης, καὶ
 τὸ πρῶτον σημεῖον, νὰ τρέξουν
 νὰ ἀφανίσουν τὴν Ὀθωμανικὴν
 Αἰσθανόμενος δὲ πόσον ὁ καιρὸς
 μιᾶς στιγμῆς ἀναβολὴ ἠδύνατο
 σκοπούς του, ἐφρόντισε τὸ ὄγλυ
 τὰ πάντα, καὶ ἔσπευε νὰ με
 Φθάσας δὲ πλησίον τῆς πόλεως,
 νὰς νὰ εἰδοποιήσουν τὸν φρούρα
 μοῦ του, καὶ νὰ φανερώσουν εἰς
 μὲ τὰς ὁποίας ἦτον ἀπὸ τὸν Πα
 δὲ Διοικητῆς χωρὶς νὰ συλλάβη
 ψίαν περὶ τῶν κεκρυμμένων σκο
 ἠτοιμάσθη νὰ ὑπακούσῃ προθύμα

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΙ

τοὺς ἀνωτέρους ἀξιωματικούς τῆς
 τήσουν τὸν Πρίγκιπα. Ὁ Σκεν-
 κρον βαθμὸν τῆς χαρᾶς του, ὁ
 πόλιν, διέβαινε μεταξὺ τῶν κρό-
 λιστα τῶν στρατιωτῶν τῆς Ὀ-
 ὅποιοι εἶχον μάθη ἐκ φήμης τῆς
 θερον, καὶ τὰ ἥρωϊκὰ προτερήμα-
 τὸν εἶδον εἰς τὴν παιδικὴν του
 προὔπαντησίν του, καὶ βλέποντές
 ὑπερβολὴν τῆς χαρᾶς των. Πολ-
 νόησαν μὲν τὸν σκοπὸν του, ἀ-
 δώσουν ὑποψίαν τινά, δὲν ἐτόλμ-
 ραμικρὸν σημεῖον τῶν διαλογισ-
 στοῦντο γὰ φυλάττουν τὴν χαρὰ
 τὸ βάθος τῆς καρδίας των. Ἀκολ-
 προσκαλέσας τοὺς πρωτεύοντας
 ἐφανέρωσεν εἰς αὐτοὺς τὸν σκοπὸν
 γεῖλε γὰ ἔχουν ὅλην τὴν προσ-
 Περὶ δὲ τὰ μέσα τῆς νυκτὸς ἔσ-
 ἰππεῖς, τοὺς κεκρυμμένους εἰς τὴν
 τὴν πόλιν· καὶ ἐν τῷ ἅμα ὡς ἐ-
 ταγὴν παρ' αὐτοῦ γὰ κατακόψουν
 ἐκτὸς ἐκείνων, ὅσοι ἤθελον προσ-
 νικὴν θρησκευίαν. Ὁ Φρούραρχος

μη κάποιαν ἀντίστασιν, κατεσφάριουσία του διεμοιράσθη εἰς τοὺς παραταχθοῦν ὑπὸ τὰς σημαίας. Δὲν εἶχεν ὅμως χρεῖαν νὰ μεταπλοῦτου διὰ νὰ ἀποκτήσῃ στρατὸν Ἄλβανοὶ ἀνέλαβον τὰ ὄπλα, ὅλην ἐλάτρευον, καὶ ἦσαν ἕτοιμοι νὰ πολεμῶν πρὸς ὑπεράσπισίν του. Ἐκαστος ἐν ἑαυτῷ. « Ὅποῖαν ἄρα ὑποχρῶμεν ἔχωμεν πρὸς ἓνα Πρίγκιπα, ὅςτις ἐπιθυμῶν νὰ καταστήσῃ εἰς τὴν προτέραν φάσιν νὰ ὑποβάλλῃ τὸν ἑαυτὸν ἐπὶ τὴν κινδύνους; » Ἄφ' οὗ ἕκαστος ἐκαθάρισε τὴν καθέδραν του ἀπὸ τῆς ἀπέστειλεν εὐθὺς εἰς ὅλας τὰς πόλεις διαφόρους ἀξιωματικούς του διὰ νὰ παρακαλοῦν τοὺς κατοίκους περὶ τῶν πραγμάτων νὰ τοὺς παρακινήσουν νὰ κάμουν ἀποστολὰς ἐτοιμασίας διὰ νὰ ἀντιστασάντων, οἱ ὅποιοι μαθόντες τὰς ἀποστολὰς νὰ εἴλθουν ἐντὸς ὀλίγου νὰ πολεμῶν ἢ φήμη διαδώσασα παντοῦ τὴν εἰδήσιν εἰς τὴν Ἄλβανίαν, ἀνεζωπύρησαν τοὺς κατοίκων, καὶ ἔμπνευσεν εἰς αὐτοὺς

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΙ

εὐτολμίαν, καὶ ὅλοι ἦσαν ἤδη
 πλησιόχωροι ἡγεμόνες, περιχα
 ἀνέλπιστον ἐρχομὸν αὐτοῦ τοῦ
 δυνατὰς βοηθείας, καὶ ἐντὸς
 φαλῆς στρατοῦ ἱκανοῦ νὰ
 μεις, τὰς ὁποίας ὁ Ἀμουράτι
 αὐτοῦ. Τότε συναθροίσας τοῦ
 μίλησεν οὕτως εἰς ὑπήκοον
 » καὶ γενναϊόψυχοι Ἀλβανοί!
 » εἰς τὸν ἡγεμόνα σας, καὶ
 » λάβητε τὴν ἐλευθερίαν σας, δ
 » ἀπορίαν, ἐπειδὴ ἤξεύρω καὶ
 » τὴν πρὸς τὸν μακαρίτην Πο
 » τὴν ὁποίαν σώζω ἀνεξάλειπτ
 » Ἐγὼ ἔτρεφον πάντοτε διακ
 » ἐν τῷ μέσῳ ὑμῶν, καὶ ν
 » πατὴρ καὶ ὑπερασπιστὴς σας
 » σᾶς στενοχωρεῖ καὶ βασανί
 » παρακαλεστικὰς σας μεσιτείο
 » μ' ἐκάμετε διὰ νὰ ἐπιστρέψω
 » δὲν ἀνταπεκρινόμην παρὰ μέ
 » νομίζατε βέβαια ὅτι σᾶς εἶχ
 » ἐθυσίαζα χαμερπῶς τὴν τιμὴ
 » εἰς τὰς περιποιήσεις καὶ κολ

- » ἀσεβοῦς Ἀμουράτου. Μάθετε ὅ
 » πῆ μου προήρχετο ἀπὸ τὸν
 » στόχαστος ὀγληγορότης μὲ ἐμ
 » ἔκβασιν τὸν σκοπὸν μου. Καὶ
 » ὁ Ἀμουράτης μὲ ἀπέσπασεν
 » δὲν ἀπέρασα οὔτε μίαν στιγμὴν
 » ζῶμαι καὶ νὰ φροντίζω ὑπὲρ
 » ράνιος καὶ καρδιογνώστης Θεός
 » κνα μου (ὑποφέρετε, ὦ Ἀλβ
 » τὴν τοιαύτην ὀνομασίαν, ἣτις ἐκ
 » πρὸς ὑμᾶς ἀγάπην καὶ φιλοστο
 » λέγω, τὸ ἔργον μας ἤδη ἤρχισ
 » φέρωμεν εἰς τέλος· ἀνάγκη νὰ
 » κους ἀπὸ ὅλας τὰς πόλεις τῆς
 » ἀκόμη ἐξουσιάζουν· ἄς ἐκστρατε
 » εὐκαρδίαν· ὁ Θεὸς τῶν πολέμων
 » θειάν μας, διότι τὸ κίνημά μα
 » δίκαιον. Ἡμεῖς δὲν εἴμεθα ὡς
 » στάται, οἱ ὁποῖοι καταγίνονται
 » ὑποταγὴν, τὴν πρὸς τὸν νόμιμό
 » ἡγεμόνα χρεωτουμένην, ἀλλ' ὁ
 » ὁποῖους μία δύναμις ὑπερτέρα
 » καὶ παρανόμως εἰς τὸν ζυγὸν τ
 » χίσωμεν λοιπὸν κατὰ πρῶτον

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΙ

- » τῆς Πετρέλλης· οἱ ἀγῶνες ἡ
- » ταύτης θέλουσιν ἀναγγεῖλη
- » λωμεν μεταχειρισθῆ καὶ κατα
- » αὐτῆς θέλει σύρει ἀλληλοδια
- » ἐπιλοίπων, καὶ θέλουν πολλο
- » ματά μας. Ἄνίσως ἡ φρου
- » μᾶς ἀναγκάση νὰ κυριεύσω
- » βίαν, θέλομεν τοὺς θυσιάσει
- » σωμεν τὸν τρόμον καὶ τὴν δ
- » τοντας τὰς ἄλλας πόλεις· ὁ
- » μὲ συνθήκας, πρέπει νὰ τοῖ
- » πραότητα καὶ φιλανθρωπίαν,
- » ἐχθρούς μας, ὅτι δὲν εἴμε
- » βόροι. »

Κεφάλαιον

Πολιορκία καὶ ἄλωσις τῆς Πετρέλλης. Π
 Ὁ Σκεντέρμπεης, ἀφήσας ἔμπροσθεν
 πρὸς πολιορκίαν, ἐπιστρέφει εἰς τὴν Κ
 τοῦ στρατεύματός του, καὶ πάλιν ἀναχω
 μουρτίου καὶ τοῦ Βασιλέως τῆς Οὐγγαρ
 στρέφει εἰς τὸ στρατόπεδόν του. Ζητεῖ
 νευόντων Πριγκίπων. Ἡ συνέλευσις αὐτῶ
 Λόγος τοῦ Σκεντέρμπεη. Ἀναγορεύεται
 συμμαχικῶν στρατευμάτων. Τὸ Σβετε
 στρατεύματά του.

Ὁ Σκεντέρμπεης, μετὰ τὴν
 του, βλέπων ὅλους τοὺς στρατιώτ
 ἀποδεχομένους τοὺς λόγους του,
 ἐκτελέσουν τὰς προσταγὰς του, ἐξ
 Πετρέλλης, τὴν ὁποίαν καὶ πολ
 Πρὸ τοῦ δὲ ν' ἀρχίσῃ ἐν τάξει τὴν
 ἓνα ἀξιωματικόν του νὰ προβάλλῃ ε
 τοὺς πολιορκημένους νὰ παραδώσου
 φωνία νὰ δοθῇ τὸ ἐλεύθερον εἰς τ
 χωρήσουν, καὶ νὰ ὑπάγουν ὅπου τ
 νοι μὲ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα τοῦ δρόμ
 ὅσαι εὐχαριστηθοῦν νὰ ἀπομείνουν
 θέρα ἀπόλαυσις τῶν ἀγαθῶν τω
 των. Ὁ αὐτὸς ἀξιωματικὸς ἐπιστο

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

λοις τὸν φρούραρχον ὅτι θέλει λ
 εὐπειθείας του μεγάλα καὶ ἀξιόλ
 θέλει παιδευθῆ με ὅλην τὴν
 κοι ἂν καὶ ἦσαν ἀρκετοὶ τὸν
 νοντες ὅμως ὅτι ὅλοι οἱ πολῖται
 παραδώσουν τὴν πόλιν, ἀπεφάσι
 φελίμους προτάσεις, καὶ ὁ φρού
 θάλη καιρὸν ἐδέχθη τὰ προβ
 μπεη, ὅστις καὶ ἐκπλήρωσε με
 ὑποσχέσεις. Ὅθεν ἐπρόσταξε
 τροφίας καὶ χρήματα ἐκείνους ὅσ
 ρήσουν, καὶ τοὺς ἀπέστειλεν ὑπ
 ματος στρατιωτῶν ἕως τὰ ὄρια,
 μένοι ἀπὸ ὁποιανδήποτε ἐνόχλη

Ἡ ἄλωσις τῆς Πετρέλλης το
 ροποίησε τὸν Σκεντέρμπεην, κ
 κειμένη εἰς τὴν κορυφὴν ἐνὸς δυ
 προσίτου ὄρους, ἐφημίζετο ὡς
 ταμάχης, καὶ μάλιστα οὕσα
 πολλὰς ζωοτροφίας καὶ με ὅλα τ
 καὶ ὑπερασπιζομένη ὑπὸ μιᾶς ἰσ
 δὲ τὸ ὁποῖον κατέσταινε τὴν
 δυσεπιχείρηστον, ἦτον ὁ χειμῶν
 χρόνον (22) συνέβη δριμύτατος

Ὁ Πρίγκιψ γινώσκων ἐκ πείρ
 βασίς τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρημα
 τὸ πλεῖστον ἀπὸ τὴν ταχύτη
 ναβολὴν καιροῦ διὰ νὰ ὑποτά
 πόλεις τῆς Ἀλβανίας. Ἡ ὑπερ
 κατεσκέπαζε τὴν γῆν, δὲν ἴσχυσε
 εἰς τὴν πορείαν του, τὴν ὁποίαν κ
 Πετράλβης, ἣτις ἔκειτο μακρὰν τ
 τριάκοντα μίλλια. Ἡ φρουρὰ χωρ
 μικρὰν ἀντίστασιν, ὑπετάχθη προθ
 τοῦ Σκεντέρμπεη εὐρὸν τὴν πόλ
 κάθε εἶδος ζωοτροφιῶν, ἠσύχασε
 νὰ λάβῃ τινὰ ἀνάπαυσιν. Ἀκολο
 ἐκεῖθεν, ἐκστράτευσαν εἰς τὴν Σ
 τῆς Πετράλβης περὶ τὰ εἰκοσιπέ
 τῆς αὐτῆς τῆς πόλεως ἠτοιμάζε
 ἀλλὰ ἡ ἐν αὐτῇ φρουρὰ δέσασα
 τὸν παρέδωσεν ὁμοῦ μὲ τὰ κ
 εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Σκεντέρμ
 πρὸς αὐτὴν μὲ τὸσαύτην πραότη
 ὥστε τὸ πλεῖστον μέρος αὐτῆς κα
 εἰς τὰ τάγματα τοῦ στρατοῦ τ
 πόλεις τῆς Ἀλβανίας ὑπετάγησαν
 τὸν Πρίγκιπα, καὶ τὸν ἀνεγνώρισ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜΕ

ἐκτὸς ἐκείνης τοῦ Σβετεγραδίου
 κατὰ τὴν Σλαβονικὴν διάλεκτον
 Αὕτη ἔκειτο, καθὼς καὶ αἱ λοιπὴ
 τῆς κορυφῆς ἑνὸς ὄρους, καὶ
 σχυρὰν φρουρὰν. Ὁ Σκεντέρμ
 ὄλα τὰ πρὸς πολιορκίαν συντεί
 θάλη εἰς τὴν φρουρὰν νὰ παρα
 Διοικητῆς, ἂν καὶ σταθερὸς κα
 καὶ φρόνιμος. Αὐτὸς ἠσθάνετο
 ἀπαιτοῦσε νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν π
 πῶς, μεταχειριζόμενος κατὰ
 τίστασιν ἀνωφελῆ, τὸν παροργί
 ἀφανισμοῦ τῶν στρατιωτῶν το
 Ὄθεν στοχαζόμενος ὅτι, διὰ νὰ
 θυνος, ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσῃ τ
 τῆς κοινότητος, διέταξε νὰ
 φρουρὰ, καὶ τοῖς ὠμίλησεν οὕ
 γενναϊόψυχοι στρατιῶται! ὁ ἐγ
 πρὸ τῶν τειχῶν μας μὲ πολυα
 προβάλλει νὰ παραδώσωμεν αὐ
 λίμους συνθήκας· ἐξεναντίας δ
 φανίσῃ ἐξ ὀλοκλήρου. Ὅποια
 δώσωμεν εἰς αὐτὰ τὰ προβλήμ
 τιώτης Τοῦρκος ἀνασύρας τὴν

« Ἴδου ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ
 μπεη, καὶ τὸ ὁποῖον θέλει ἀποδε
 ὀνομάζεις γενναιοψύχους. Εἰς
 εἰς παράδειγμα τοὺς ἀγενεῖς κα
 τῆς Κρόϊας, Πειτρέλλης, καὶ τῶ
 θανίας πόλεων· ἡμεῖς ἐξ ἐναντίο
 τὴν ἀναξιότητά των μὲ τὴν στα
 μας, καὶ θέλομεν τοὺς ἀποδείξει
 δουλείαν εἶναι τὸ ἴδιον ὡσὰν νὰ ἐπ
 καὶ ἀτιμίαν· καὶ τὸ νὰ ἀποθάνη
 χεῖρας, μαχόμενος ὑπὲρ πατρίδος
 λέως του, εἶναι τὸ νὰ καταστήσ
 ξον τ' ὄνομά του. » Ὅλη ἡ συνέ
 τοὺς λόγους του, καὶ ὁμοφώνο
 οἱ πολῖται ἀνεβόησαν ὅτι ἤσαν ἐ
 θυσιάσουν τὴν κατάστασίν των κ
 τὴν ὑπεράσπισιν τῆς πόλεως. Ὅ
 μὲ ἄκραν εὐχαρίστησίν του τοὺς
 τάτους εἰς ἀντίστασιν, ἐφρόντισεν
 σθῆ ὅλα τ' ἀναγκαῖα μέσα διὰ
 τὴν πολιορκίαν. Ἐν τούτοις ὑπο
 Χριστιανοί, οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ
 τῆς ἀλώσεώς του, διεγερθοῦν εἰς
 ἐπιβουλήν τινα πρὸς ὠφέλειαν τοῦ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕ

ἐπρόσταξε νὰ ἐξέλθουν, καὶ νὰ
 προάσσεια. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ Πρί-
 τῆς γενομένης ἀποφάσεως πα-
 τῆς φρουρᾶς, ἀπεφάσισε καὶ
 περικυκλώσῃ πανταχόθεν τὴν
 εἰς τοὺς πολιορκουμένους τὴν
 τοὺς ἀποστερήσῃ τῶν πρὸς τὴν
 ἔπειτα στοχασθεὶς ὅτι δὲν ἦν
 χειρισθῆ τὴν πολιορκίαν περι-
 (ὅστις κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον
 ἔκρινεν εὖλογον ν' ἀναχωρήσῃ.
 προσθεν τοῦ Σβετεγραδίου ἐν
 στρατιωτῶν μὲ ἓνα τῶν ἐμπε-
 ὀνομαζόμενον Μωῦσῆν Γολέμην
 αἰτίαν ἀκολούθως νὰ ὁμιλήσωμε
 μὲ τὸν λοιπὸν στρατόν. Καὶ
 στρατιῶται ἀπὸ τοὺς προλαβόν-
 πεμψεν ἕκαστον εἰς τὰ ἴδια διὰ
 διάστημα τοῦ χειμῶνος ἐν ἧτι
 τοῦ ἀποχωρισμοῦ λύπη ἦτον ἐζω-
 ῶπα τῶν γενναίων ἐκείνων ἀν-
 ὑποσχόμενος ὅτι θέλει τοὺς ἀνα-
 ἢ ἀνοιξίς.

Οἱ πλησιόχωροι ἠγεμόνες τ

πλούσια δῶρα, καὶ πρὸ πάντων ζο
 ται τῆς Κρόϊας ἔδιδον αὐτῷ καθ
 καὶ χαροποιήσεις, ἐπιθυμοῦντες
 καὶ λόγῳ τὴν ἄκραν τῶν εὐχα
 αὐτὸν ἀρχηγόν τῶν καὶ ἡγεμόνα
 πρίγκιψ ἠΰξανεν ἐκ μέρους τοῦ τὴν
 σιν τῶν ὑπηκόων τοῦ διὰ τοῦ εὐγ
 τρόπου τοῦ, ὁμιλῶν πάντοτε πρὸς τ
 καὶ εὐπροσηγορίαν, καὶ ἐπισκεπτό
 ἐπισημοτέρους πολίτας, καὶ συμ
 ὄλην τὴν οἰκειότητα (24). Ἐν μι
 ῶ εὐρίσκετο συνευφραινόμενος μὲ τ
 ταχυδρόμος ἀπὸ τὸ στρατόπεδον τ
 ἀγγελίαν ὅτι, οἱ Τοῦρκοι οἱ ἐξωσθε
 ρους πόλεις τῆς Ἀλβανίας, ἐσυν
 καὶ ἐκλέξαντες ἓνα ἐξ αὐτῶν ὡς
 κατ' αὐτοῦ ἐπὶ σκοπῷ νὰ τὸν βιάσ
 λιορκίαν τοῦ Σβετεγραδίου. Ὁ δὲ
 μικρὰν ἀναβολὴν ρίπτεται ἐπὶ τοῦ
 λεῖ περὶ αὐτὸν τοὺς κατοίκους τ
 μεταξύ τῶν διακοσίους ἵππεῖς, κα
 τητα εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Μω
 θάνει καὶ ἑτέρους χιλίους ἐκ τῶ
 στρατιωτῶν, καὶ προχωρεῖ εἰς ἀπ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

μένων Τούρκων, οἱ ὁποῖοι, πρὶν πόλεμοι, ἐτράπησαν εἰς φυγὴν ἐκ αἰφνηδίου ἐρχομοῦ του. Ἄλλ' αὐτὴ πορείαν του μὲ σπουδὴν, προφθασίλους μὲν κατακόπτων, ἄλλους δὲ στρέφει εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ παραγγείλας νὰ ἐξακολουθῇ τὴν εἰς τὴν καθέδραν του.

Ὅταν δὲ ὁ Ἀμουράτης ἔμαθε Σκεντέρμπεη, ἐκυριεύθη ἀπὸ τὸ ὀλίγον ἔλειψε νὰ χάσῃ καὶ τὴν ἐξέμεσε μυρίους ὄνειδισμοὺς καὶ πρίγκιπος, καὶ ἐμέμφετο πικρῶς αὐτὸν ἀγάπην του καὶ τὰς μεγάλων ἔτι ἐν ᾧ τὸν ἀνέτρεφεν ἐῆξευρεν ὅτι περιέθαλπεν εἰς τὸν κερώτατον ὄφιν. Ὅθεν διὰ νὰ ἐπιτέρας (του) δυνάμεις κατὰ τοῦ ἐπὶ ὁποιαδήποτε συνθήκη νὰ κληθῆ Οὐγγρους· ἔνεκα τούτου ἐξευτελίσθη ὥστε συνήνεσε νὰ ἐπιστρέψῃ καὶ τὴν αὐτῆς ἡγεμόνα, μ' ὅλον ὅτι εἶναι τὸ περισσότερο μέρος αὐτῆς.

Ὁ Σκεντέρμπεης μαθὼν τὴν

τὸν βασιλέα τῆς Οὐγγαρίας εἰρή-
 καμρίαν ἀμφιβολίαν ὅτι ἔμελλε νὰ
 τοῦ μὲ ἰσχυρὰς δυνάμεις. Ὅθεν
 ἀναγκαίως προετοιμασίας διὰ νὰ ὀ-
 δόν του· ἐσύναξε νέα στρατεύματα
 πόλεις καὶ φρούρια τῆς Ἀλβανίας
 ρώματα αὐτῶν, καὶ ἐγκατέστησε τὴν
 Ἀκολούθως ὑπῆγεν εἰς τὸ στρα-
 (ὅστις ἐξηκολούθει τὴν πολιορκίαν)
 ἠύξησε τὸν ἀριθμὸν τοῦ στρατοῦ
 ματα, καὶ ἔγραψε πρὸς ὅλους τοὺς
 πας, παρακινῶν αὐτοὺς νὰ συμ-
 Ὀθωμανοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ δύναμις
 καὶ ὅστις ἐμελέτα τὸν παντελῆ ἐ-
 στιανικοῦ γένους. Στοχασθεὶς δὲ
 νὰ ἐννοήσουν καὶ νὰ δεχθοῦν τὸ
 λώτερον διὰ ζώσης φωνῆς παρὰ
 προσεκάλεσε νὰ συνέλθουν εἰς τὴν
 νὰ συμβουλευθοῦν περὶ τοῦ πρακ-
 μετὰ προθυμίας ὑπήκουσεν εἰς
 Σκεντέρμπεη, ἦν Ἀριαμνήτης ὁ
 τῆς Ἠπείρου, ὅστις ἀφ' οὗ δι' ὀλίγον
 χὰς εἰς τὰ ὅπλα τοῦ Ἀμουράτου,
 σμένος νὰ κλίνῃ τὸν αὐχένα, καὶ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΙ

ἀλλ' ἀφ' οὗ ἦνωσε τὰ στρατεύματα
 Σκεντέρμπεη, ἠνδραγάθησε πολλοῖς
 μανῶν, καὶ ἀπεκατέστη ἀνεξάρτητος
 καὶ οἱ λοιποὶ πλησιόχωροι ἡγεμονίᾳ
 κατασταθῆ καὶ αὐτοὶ ὑποτελεῖται
 συνέλευσις ὅλων αὐτῶν τῶν ἡγεμονίᾳ
 τήθη εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἐκκλησίαν
 ὁ Σκεντέρμπεης ἰστάμενος ἐν τῷ
 οὕτως· α ὦ ἡγεμόνες καὶ ἄρχοντες
 πολλά καλὰ, καθὼς καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος
 συμφέρον ἀπαιτεῖ τὴν ἐκ συμφω-
 μεῶν μας, ἐναντίον τοῦ κοινοῦ
 σκοπὸς ἀποβλέπει ὄχι μόνον νὰ
 ματά μας, καὶ νὰ κατασταθῆ κύριος
 ἀλλὰ νὰ ἀπολέσῃ καὶ αὐτὰς τὰς
 ἔπραξεν ἕως τῶρα μᾶς παρασταί-
 κόνια τῶν μελλόντων σκοπῶν του
 τὴν Θράκην, κατελεηλάτησε τὴν
 κεδονίαν, καὶ ἐπεριώρισε τὴν Ῥωμῆν
 εἰς μόνον τὰ τεῖχη τῆς ταλαιπώ-
 λεως. Αὐτὸς ἔξωσεν ὅλους τοὺς γ-
 νομίμους τῶν ἡγεμονίᾳ, καὶ τοὺς
 πλανῶνται εἰς ξένους τόπους. Κ-
 μετεχειρίσθη τὴν δύναμιν, κατὰ

φρονῶν πᾶν ὅ,τι ἱερὸν καὶ σεβάσμιον ἐστὶν ἰσχυρῶν ἰσχυροῦν, μετεχειρίσθη τὴν ἐπιβολήν. Ὁ ἐλσεινὸς θάνατος τῶν ἀδελφῶν ἡμετέρων βεβαιότης τῶν λόγων μου ἡμετέρων δρᾶμα ὃν πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν μετέρων καρδίαν μου παντοτεινὸν καὶ ἀδίκου τοῦ αἰμοβόρου τυράννου, καὶ θεοῦ ἡμετέρων λας τὰς στιγμὰς τῆς ζωῆς μου ἡμετέρων τοσαύτης παρανομίας. Ἀλλὰ μή μετέρων δὲν εἴσθε θυσία τῆς ἀχορτάγου φωνῆς ἡμετέρων ἀρ' οὐ κατελεηλάτησε τοὺς τόπους ἡμετέρων θρευσε τὸ περισσότερον μέρος τῶν ἀδίκων καὶ παρανόμων πολέμων ἡμετέρων διοίκησιν τῶν ἐπαρχιῶν, παρὰ ὅ,τι εἰς δουλικὴν καὶ ἐπονείδιστον φωνῆς ἡμετέρων χεῖρον καυχᾶται μετέρων τοῦτο ὅ,τι σὺ δὴ νομίζει ὡς δῶρον τῆς γενναίου ἡμετέρων δυνήθη νὰ κάμη θυσίαν εἰς τὴν μου ἡμετέρων μάλιστα δὲ μετεχειρίσθη τὴν ἐπιβολήν τριότητα ὡς δέλεαρ, διὰ νὰ σᾶς ἡμετέρων ραν ἀσφάλειαν εἰς τὰ δίκτυά του ἡμετέρων τε τὴν παραμικρὰν πίστιν εἰς τὰς φωνῆς του, πρέπει νὰ τρέμητε διὰ ἡμετέρων διὰ τὴν περιουσίαν σας, καὶ δι'

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

ἦν σας. Καὶ τί δὲν πρέπει νὰ
 ἀπὸ ἄνθρωπον, ὅστις πρεσβεύει
 βδελυρὰν θρησκείαν; Αὕτη τὸν
 λους τοὺς Χριστιανοὺς ὡς οὐτιδ
 σμένα ἀπὸ τὴν θείαν πρόνοιαν
 νη μόνον τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ Μωά
 νὰ μεταχειρισθῆ ἀδιαφόρως, καὶ
 λιότητα διὰ νὰ καταπορθήσῃ τὰ
 ζητε ὅτι διὰ τῆς ἀπειθείας σας
 στρατόν του εἰς τὰς ἐπαρχίας σας
 ἰδῆ λεηλατοῦντα τὰ κτήματά σας
 τῶν ὑπηκόων σας, καὶ βύφοντα τὰ
 εἰς τὸ ἄθῳον αἷμα τῶν γυναικῶν
 ἐστὲ βέβαιοι, καὶ ἡ φοβερά αὕτη
 τη παντελῶς τὴν φαντασίαν σας,
 ὅπλα εἰς χεῖρας, καὶ ἐνοῦντες τὰ
 λομεν κάμει τὸν Ἀμουράτην τῆ
 τρομάξῃ καὶ θέλομεν ματαιώσαι
 τα, ὥστε τὰ πολυάριθμα στρατε
 πισθῶσιν ὡς ἀκρίδες ἔμπροσθεν
 ἀλλ' ἡρωϊκῶν λεγεόνων μας, καὶ
 θέλει διώκει χιλίους. Ἄς δπλασ
 μέ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν πληρεστά
 μέ τὴν ἄδολον καὶ τελείαν δμό

ἐκεῖνον τὸν ὑπὲρ τῆς φίλης πατρίδος καὶ διακχῆ πόθον, ὅστις ἐμπνέει τιμίῳ ἀνδρῶν τὴν τόλμην, τὴν γὰρ καταφρόνησιν καὶ αὐτῆς τῆς ἰδιότητος ἰσχυροῦς καὶ σωτηρίαν τῆς. "Ὅθεν, μὲν πλέον τὸν καιρὸν μας, ὅστις εἶναι πολύτιμος, εἰς δισταγμοὺς καὶ ἀνυπερθέτως γὰρ ἀποφασίσωμεν μᾶς ὑπερβύει ἢ φρόνησις, ὅ καιρῶν ἐπαρχιῶν μας. »

Ἡ ὁμιλία αὕτη τοῦ Σκεντέρμπετ συνέλθοντας ἡγεμόνας τόσον, ὥστε ἔξιν ὁμοψύχως γὰρ ἐνώτουν τὰς διὰ ἰδικὰς του, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀνηγόρευτον ἄρχηγόν ὅλων τῶν κατὰ τῶν Ὀθωμανοῦ στρατευμάτων. Ὁ Ἀριαμνίτης πρὸς ἐπευφήμησεν εἰς τὰ γενόμενα, καὶ ἐπὶ ἀφεύκτως γὰρ προσδιορίσωσιν ἐκ συμμαχικὴν ποσότητα, ἣν ἔμελλον καταρῶν εἰς τὸν νέον ἄρχηγόν πρὸς διατακτικὰς (27).

Ὀλίγον καιρὸν μετὰ τὴν συνθήκην Μωῦσῆς ἀποκλείσας πανταχόθεν τὸν εὐρῶπαιον ἐβίασε γὰρ παραδοθῆναι μετὰ συνθήκας· καὶ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕ

καίαν φρουράν, επέστρεψε με τὰ
θη με τὸν τοῦ πρίγκιπος στρα

Κεφάλαιον

Πρῶτος στρατὸς τοῦ Ἀμουράτου κατὰ
ὑπηκόων των. Ἐπιθεωρεῖ οὗτος καὶ
κινεῖται εἰς ἐκστρατείαν. Στρατήγημ
κους, καὶ νίκη του κατ' αὐτῶν. Ὁ
τὴν Κρόϊζν θριαμβεύων. Λύπη τοῦ

Ἐν ᾧ λοιπὸν αἱ σύμμαχοι
μαζὸν μετὰ σπουδῆς ὅλας τὰς
διὰ νὰ ἀποσείσουν τὸν ζυγὸν τ
ἀναλάβουν ἐξ ὀλοκλήρου τὴν ἐλ
ράτης ἐξ ἄλλου μέρους συνήθροι
δυνάμεις διὰ νὰ τοὺς ὑποτάξῃ
συναθροίσας στρατὸν ἐκ τεσσαρ
λέκτων στρατιωτῶν, ὠνόμασεν ὁ
πασάδων των, ὀνομαζόμενον Ἀ
διαφόρους καιροὺς ἀνδραγαθίας
φήμην ἐμπείρου καὶ μεγάλου σ
εἶχον τόσον θάρρος εἰς τὴν ἀξιότ
στρατηγοῦ των ὥστε βλέπον
στρατοῦ οὕτω καλῶς συνθεμένου,

θα ὑποτάξῃ τὴν Ἀλβανίαν, θα αἰχμητέρμπεην, καὶ θα τὸν φέρῃ σιδηρονούπολιν, διὰ νὰ λάβῃ τὴν εἰς πρέπουσαν τιμωρίαν.

Οἱ Ἀλβανοὶ μαθόντες τὴν ἐκστρατείαν τούτου Πασᾶ, κατεκυριεύθησαν καὶ ἤδη ἐφαντάζοντο αὐτὸν ἐνεργούτου τὴν βαρβαρότητα καὶ ἀσπλαγγνίαν ἐξ ἀπελπισίας προσέδραμαν εἰς καλούμεναι τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν ἔρχοντο μεταξὺ τῶν στρατιωτῶν μετὰ δακρύων νὰ μὴν ἀφήσουν τὸ ἐχθρὸν νὰ τὰς θυσιάσῃ εἰς τὴν σήμερὰ τὰ τρυφερὰ καὶ φίλτατα τέκνα τῆφεια παρέσταινε ζωηρῶς τὸν ὑπεκυριεύσαντα τὰς καρδίας τῶν Ἀλβανῶν τέρμπεης διέμενεν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ληνιαῖος καὶ ἀδιάσειστος. Ὅθεν, καὶ τὸν φόβον τῶν ὑπηκόων του, τῶν νὰ ἐμπνεύσῃ τὸ θάρρος καὶ τὴν εἰς αὐτοὺς ὡς ἀκολούθως· « Οἱ ἄρχηγίαν μου πολλάκις ἐστάθη βέβαιος ὅμως ὅτι οἱ Ἀλβανοὶ θέλουν μὲ ὑπακούσουν, καὶ ἂν παλεμήσονται

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

καὶ φυσικὴν γενναιοφυχίαν τῷ
 θαρραλαῖον, ἢ φήμη μεγάλου
 εἶχεν ἀποκτήσῃ εἰς τὰς πολλὰς
 του, καὶ ἢ ἐπὶ πᾶσι συνετωτάτ
 βαλε τὸν φόβον αὐτῶν εἰς ἔν
 καὶ νίκης ἐλπίδα. Ἀκολούθως ἔ
 εἰς ἐπιθεώρησιν ὄλων του τῶν
 τὰς εἰς αὐτὰ στρατιωτικὰς δυνα
 ὄλα τὰ ἀναγκαῖα, καὶ τὰ ἔφε
 σταθοῦν ἰσχυρῶς εἰς πᾶσαν προ
 Ὅλοι οἱ εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἡ
 ἱκανοὶ νὰ ἐράξουν τὰ ὄπλα ἔτ
 παραταχθοῦν ὑπὸ τὰς σημαίας
 ἀποθάνουν ἢ νὰ νικήσουν ὑπὸ
 Σκεντέρμπεης ἠδύνατο μὲν νὰ σ
 αὐτοκλήτων πολυάριθμον στρατόν
 διὰ τῆς ἀξιότητος, καὶ οὐχὶ δι
 θοῦνται αἱ νίκαι. Ὅθεν μεταξὺ
 ἐμπειροτέρους ἅμα καὶ γενναί
 σῶμα ἀπὸ ὀκτῶ χιλιάδας ἰπέ
 πεζῶν, ἀπολύσας τοὺς ἐπιλοίπο
 Βλέπων δὲ τοὺς ἐκλελεγμένους
 πλήρεις ζήλου καὶ προθυμίας
 ἐτέθη εἰς ἐκστρατείαν, προσερχόμε

καὶ προχωρῶν εἰς τὴν κάτω Δί-
 Κρόϊας περὶ τὰ ὀγδοήκοντα μίλλια
 εὕρισκετο ἐν πυκνότατον δάσος,
 χιζεν, οὕτως εἶπεῖν, τοὺς δρόμοι
 ἔμελλον νὰ περάσουν οἱ Τοῦρκοι
 τούτου διέσπειρε τρεῖς χιλιάδας
 ὀδηγίαν ἐμπείρων ἀρχηγῶν, παρ
 νὰ κτυπήσουν τοὺς ἐχθροὺς ἀπὸ
 ἔμελλε νὰ ἀρχίσῃ τὸν πόλεμον.
 Τοῦρκοι δὲν ἤργησαν νὰ φανῶσιν
 νῦξ τοὺς ἐμπόδισε νὰ προχωρήσῃ
 ἠναγκάσθησαν νὰ στρατοπεδεύσου
 τὸ στρατόπεδον τοῦ Σκεντέρμπεκ
 ὅτι τὰ στρατηγήματα, ἦσαν οὐχ
 ἀπὸ τὴν γενναιότητα καὶ εὐψυχία
 εἰς τὸ στρατόπεδόν του ὅλα τὰ
 ἀπατηθῶσιν οἱ ἐχθροί, νομίζοντες
 φόβον, καὶ οὕτω νὰ ἀφροντίσωσι
 πολεμικῆς εὐταξίας καὶ προφυλάξ
 λούθησε τὸ πρᾶγμα κατὰ τὴν ἐπι
 οἱ Τοῦρκοι, νομίσαντες τῷ ὄντι ὅ
 θέντες μὴν οὗτοι ἐπιπέσωσι διὰ
 ἀνεχώρησαν, διέμενον εἰς τὸ ἐξῆ
 σκορπίζοντο ἐνθεν καθεῖθεν μακρ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

καὶ μάλιστα πολλοὶ αὐτῶν ἐπὶ
καὶ ἀφοβίαν μέχρι καὶ αὐτῶν
Ἄλβανῶν. Ἀλλὰ τῇ ἐπαύριον
ἡμέρας ὁ Σκεντέρμπεης ἐξελθὼν
παρέταξε τὸν στρατὸν εἰς τοιαύτην
πολέμου, ὥστε ὅλοι, ὅσοι εἶχον
πολεμικῆς, ἦσαν βέβαιοι σχεδὸν
νὰ καταστρέψῃ τοὺς πολεμίους,
εἰπεῖν, τὴν νίκην νὰ κηρυχθῇ ὑπὸ
πλήρεις ζήλου καὶ εὐψυχίας
νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ κατὰ τῶν
πειρος εἰς τὰ τοιαῦτα Σκεντέρμπεης
πέρας ὅτι μία ὀρμὴ ἀστόχαστος
πλέξῃ εἰς μέγαν κίνδυνον, ἀπεφοβήθη
ὅτου ὁ παστᾶς ἤθελε βάλῃ τὸν
λέμου, διὰ νὰ ἴδῃ πῶς καὶ
κτυπήσῃ.

Ὁ Ἄλῆς δὲν ἤργησε νὰ ἐκβῇ
στρατόπεδόν του, καὶ ἡ μάχη
μὲ ἀκροβολισμοὺς, καὶ μετ' ὀλίγου
τέστη γενικὴ καθ' ὅλας τὰς τριῶν
δάσος κεκρυμμένοι Ἄλβανοί, πρὸς
παραγγελίας τοῦ Πρίγκιπος, κινήθησαν
θρῶν ἀπὸ τὰ ὀπίσθια, καὶ ἐπὶ

ἔκαμαν εἰς αὐτοὺς μεγαλοτάτην
 τὴν ὁδηγίαν τοῦ Σκεντέρμπεη τὰ
 ἀπὸ τὸ ἴδιόν του παράδειγμα, ἐ-
 δρεῖαν των, καὶ μὲ ἀκράτητον ὁ-
 πρῶτας τάξεις τῶν πολεμίων. Τὸ
 καὶ ἡ γενναιότης τῶν Ἀλβανῶν ἐ-
 ἀταξίαν τὸ πολυάριθμον στρατεὺς
 ὥστε κυριευθὲν ἀπὸ ἄκραν δειλίαν
 ἔφευγε κατακράτος. Εἰς μάτην ὁ-
 νὰ τοὺς συγκροτήσῃ καὶ βάλῃ
 τάξιν· ὁ τρόμος αὐτῶν ἦν τόσο
 δὲν εἶχον πλέον ὧτα νὰ ἀκούου-
 στρατηγοῦ. Ὅθεν εὐρέθη καὶ αὐ-
 τοὺς ἀκολουθήσῃ διὰ νὰ μὴ πέτῃ
 κητοῦ. Κατὰ τὰς μαρτυρίας διαφ-
 τὴν μάχην ταύτην ἔπεσον περὶ τὴν
 ἄδας Τούρκων, καὶ δύο χιλιάδες.
 Ὁ δὲ Σκεντέρμπεης δὲν ἔχασε
 εἴκοσι ἄνδρας, ἐκτὸς τῶν πληγωμ-
 ἀριθμὸς ἦν περισσότερος. Εἰς τὸ
 φήμου ταύτης νίκης, συναθροίσας
 στρατιώτας του ὠμίλησεν οὕτω· «
 ὅτι τὰ ἀνδραγαθήματά σας, μὲ τὰ
 τὰς φάλαγκας τῶν ἐχθρῶν, καὶ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΙ

ἐχύσατε ὑπὲρ τῆς πατρίδος,
 πρεπούσας τὰς ἀμοιβὰς, πλήν
 τρίς δύναται κατὰ τὸ παρὸν
 Σεῖς οἱ ἴδιοι δύνασθε νὰ τὰς
 Ἄς πορευθῶμεν εἰς τοὺς τόπους
 πράξωμεν ὅ,τι αὐτὸς ὁ ἴδιος δ
 ξη εἰς τὸν ἰδικόν μας ἂν ἐλα
 νίκη. Ἐκεῖ θέλομεν εὖρει ἄπ
 μᾶς δίδει τὸ δικαίωμα τῆς νίκης
 τιῶται ἐπευφήμησαν εἰς τοὺς λό
 τες αὐτὸν νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ ὅσοι
 κιψ ὑποπτευόμενος τὰς ἐνέδρα
 προηγουμένως πανταχοῦ κατα
 θουν μετὰ προσοχῆς ὅλα τὰ
 μελλε νὰ διέλθῃ. Οἱ ἀπεσταλ
 ἐβεβαίωσαν ὅτι τόσον μέγας
 μανῶν, ὥστε δὲν ἀπήντησαν ο
 ὅλους τοὺς τόπους, ὅσους εἶχον
 νὰ αὐξήσῃ τὸ ἵππικόν του,
 νὰ μεταχειρισθῶσιν ὅσους ἵππ
 συλλάβει εἰς τὸν πόλεμον, καὶ
 τοῦ στρατοῦ πρὸς φύλαξιν τοῦ
 ρησε μὲ τὰ λοιπὰ τάγματά το
 ἐχθροῦ, ὅπου φθείρων καὶ ἀφα

πυρός καὶ τοῦ σιδήρου, κατεπλο-
 ώτας του μὲ τὰ λάφυρα τῶν πο-
 δὲ εἰς τὸ στρατόπεδον, καὶ ἐνδι-
 νύκτα, τῇ ἐπαύριον ἐκίνησε μὲ τ-
 τὴν Κρόϊαν. Οἱ πολῖται ἀκούσαντες
 ἔτρεξαν ὅλοι εἰς προὔπαντησιν κρα-
 φνης, καὶ ὀνομάζοντες αὐτόν, μὲ ε-
 νυκτικὴν χαρὰν, πατέρα καὶ ἐλευθερ-
 φροντὶς αὐτοῦ τοῦ μεγάλου ἀνδρός
 του εἰς τὴν πόλιν, ἣν γὰρ ὑπάγη
 πρωτεύουσαν ἐκκλησίαν διὰ τὰ ἀπ-
 ριστηρίους τῷ Ὑψίστῳ, διότι ἤξει
 του εὐσπλαγχνίας γὰρ κερδίση του
 πληρεστάτην νίκην κατὰ τῶν ἀσεβῶν
 τὴν ἐκκλησίαν, πρῶτος αὐτὸς ἦρχ-
 καὶ οἱ συνακολουθοῦντες αὐτόν ἀρχ-
 συνέψαλλον μὲ ἐνθουσιαστικὴν εὐλο-
 γαλοπρεπέστατον θέαμα, τὸ ὁποῖον
 παρίστατο εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν κ-
 τοσαύτην κατάνυξιν τὰς καρδίας των
 γὰρ κρατήτουν τὰ δάκρυα τῆς χαρᾶς
 Ἐπομένως ἐπρόσταξε γὰρ κρεμάτου
 τῆς ἐκκλησίας ὅλας τὰς Ὀθωμαν-
 ἐνθύμησιν τοῦ περιφανοῦς αὐτοῦ καὶ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕ

Ἄφ' οὗ ὁ Ἄλῃ Πασᾶς ἔφθο
 στρατεύματός του εἰς Ἀδριανου
 πρόσταξε νὰ παρρησιασθῆ ἔμπρ
 πληξε μὲ μεγάλην αὐστηρότητα
 ἀθώωσίν του ἔφερε τὴν μαρτυρίαν
 τῶν κατὰ τύχην σωθέντων ἀπὸ
 βανῶν. Οὗτοι δὲ ἐβεβαίωσαν ἐκ
 ράτην, ὅτι ὁ ἀρχηγός των δὲν
 μικρόν, οὔτε κατὰ τὴν φρόνησιν
 ναιοψυχίαν, καὶ ὅτι ἐχάθη ἡ μα
 ἔμπειρίας καὶ γενναιότητος μὲ
 Ἀκολούθως ὁ Πασᾶς ἀναλαβὴν
 τὸν Σουλτάνον, ὅτι ἂν συγκατε
 ἐκ δευτέρου κατὰ τῶν Ἀλβαν
 ἠλπίζε, διὰ τινος ἄλλης μεθόδ
 τέρπετην νὰ πληρώσῃ ἀκριβὰ τὴν
 τῶν Ὀθωμανικῶν στρατευμάτων
 τῆς ἐρξίνετο διατεθειμένος νὰ
 του, οἱ ἄλλοι δὲ Πασᾶδες τὸν διέ
 αὐτῷ ὅτι αἰ κατ' αὐτοῦ γινόμε
 Οὐγγαρίαν ἀπαιτοῦν ἔλην τὴν
 μέλειαν, καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀνα
 καιρὸν τὸν πόλεμον τῆς Ἀλβανίας

Κεφάλαιον

Οἱ Χριστιανοὶ ἡγεμόνες ἐπιθυμοῦν τῆς
 Ἐπιστολὴ τοῦ Βασιλέως Βλαδίσλαου
 Κιναῖται εἰς βοήθειαν τοῦ Χριστιανικοῦ
 Σερβίας δὲν ἀφίνει νὰ περάσῃ τὸ στράτευμα
 Δυστυχῆς μάχη τῆς Βέρνας. Αἰχμαλωτίζονται
 μπεης ἀφνίξει τὴν Σερβίαν καὶ ἐπιστρέφεται

Ἡ φήμη τῆς λαμπρᾶς νίκης ἀποδοθεῖσα καθ' ὅλον τὸν χριστιανικὸν ἥγεμόνας τῆς Εὐρώπης νὰ σταθῆναι ὡς ἥρωα, τοῦ ὁποίου ἡ νίκη ἀναγκαιοτάτη, καὶ κατ' ἐξοχὴν ἀποδοθέντων, ἵνα ἐξώσουν τοὺς Ὀσμανοὺς. Ὁ Βλαδίσλαος, Βασιλεὺς Πολωνίας, ὁ περίφημος Οὐνιάδης, οἱ Βενετοὶ καὶ οἱ Γενοβέζοι, συμμαχῶν κατὰ τοῦ Ἀμουράτου, καὶ συνήλθον εἰς τὰς ἐπαρχίας του πολυάριθμον στρατὸν προαποστείλη πολυάριθμον στρατὸν ἐπὶ τὴν Καλλιπόλεως. Ὁ δὲ Βλαδίσλαος ἀπέστειλε μόνον τῆς Ἀλβανίας ἐπιστολὴν ἀποδοθεῖσαν.

« Βλαδίσλαος Βασιλεὺς τῆς Πολωνίας
 πρὸς τὸν ἀνδρεῖον Γεώργιον τὸν

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

μετωνομασθέντα Ἀλέξανδρον, ἣν
χαίρειν.

« Δὲν δυνάμεθα νὰ περιγράψω
χαρᾶς, ἣν ἐδοκιμάσαμεν, μαθόντες
τοῦ ἀγαθῆς τύχης, ἀνέλαβες τὸν
καὶ ὅτι μὲ τὴν ἀνδρείαν σου, καθὼς
σου ἤξεύρεις νὰ τὸν διατηρήσης.
ἀνῶν ἡγεμόνες μᾶς παρεκάλεσαν
τὴν χαρὰν, τὴν ὁποίαν ἐπροξένησεν
τῆς ἔκβασις τῶν ὀπλῶν σου. Αὐτὸ
τὸν θυρεὸν τοῦ χριστιανισμοῦ
εἶναι δύσκολον νὰ παραστήσωμεν
ποίαν ἐδοκιμάσαμεν, ὅταν, εἰς τὴν
τοῦ Καστριώτου τοῦ μακαρίτου πύλινον
ὅτι ὁ Σουλτάνος ἀπεκατέστη κύριος
καὶ σὲ ἐκράτει ὡς αἰχμάλωτον ἐπὶ
αἰ εὐχαὶ τῆς καρδίας μου ἦσαν
Θεὸν, Ἰωάννης ὁ Καστριώτης ἦν
διὰ νὰ ἀπολαμβάνῃ τὴν ἡδυτάτην
τὸν υἱὸν τοῦ πληροῦντα τὴν Εὐρώπην
ὀνόματός του δόξης, καὶ λογιζόμενος
δικαίως ὡς ὁ περιφανέστατος τῶν
μῆνης. Ἡμεῖς ἐλπίζομεν ὅτι καὶ
θέλει ἀναλάβει ἐντὸς ὀλίγου τὴν

δὴ ἡ λαμπρὰ νίκη, τὴν ὁποία πολυκρίθμου στρατοῦ τῶν Ὀθωμανῶν τοῦ Ἀλη Πασᾶ, μᾶς αὐτὴν ἐλπίδα ὡς βεβαία καὶ Ὁ Θεὸς ἀναμφιβόλως σὲ ἐξοικονομήσει, εἰς τὸν παρόντα τοὺς Χριστιανοὺς νὰ ἐκδικηθῶσιν τὰ ὅσα βάσανα ἕως τώρα ἐνεκδόξα σου, καὶ ἡ ἰδία σου ὠφελότης ταπείσουσιν νὰ ἐνωθῆς μετὰ ἡμᾶς βαρβάρους ἀπὸ τὴν Εὐρώπην, οὐκ ἔστιν ἄλλο ἢ ὁ Θεὸς καὶ τὰ λ.π. »

« Ἐν Βούδῃ τῇ πρωτῇ

α Τῇ τετάρτῃ

Λαβὼν ὁ Σκεντέρπεης τὴν ἐπιτοίχιον ἀμέσως νὰ συναχθῆ τὸ συνέδριον καὶ νὰ ἀποφασίσουν κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ πολέμου τῆς Οὐγγαρίας μέρος τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ἐδικοῦ ἀφεύκτως νὰ συλλέξῃ ἀρκετὸν ἀριθμὸν εἰς βοήθειαν τῶν χριστιανῶν, λαβὼν τὴν ἐξουσίαν του, καὶ ὅτι ἡμεῖς εἰς τὸ γένος τῶν Ἀλβανῶν ἐκρίναμεν κρίσιμον περίστασιν μένη ἀδιάφορον

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

πεμψε λοιπόν τὴν ἀκόλουθον ἀπὸ
δίσλαον.

α Σκεντέρμπεης, ὁ ἡγεμὼν τῆς
λαῶ τῷ Βασιλεῖ τῆς Οὐγγαρίας
χεται ὑγείαν καὶ εὐτυχίαν.

α Μὲ ἄκραν χαρὰν ἔλαβον, ἀν-
μετέραν ἐπιστολὴν, τὴν ὁποίαν ἀν-
δρίασιν τοῦ συμβουλίου μου, καὶ
ἐγκαρδίωσαν νὰ ἐνώσω τὰς δυνα-
τοῦ ὑμετέρου κράτους ἐναντίον τοῦ
χριστιανικοῦ γένους, προσθέτον-
μίαν τόσο ἀξιόλογον εὐκαιρίαν νὰ
νὰ συνεργήσω εἰς τοὺς σκοποὺς
δυνατοῦ Μονάρχου. Ἐν ταύτῳ δὲ
Μεγαλειότητα ὅτι ἐχάρην ἐκ βάρ-
διακαῆ ζῆλον τὸν ὑπὲρ τῆς πίστεως
καὶ τὸ ὑπερβάλον τῆς προθυμίας
ὠφελείας· τόσο οὗτοι ὅσον καὶ ἐγ-
στατα, πόσον τὰ πλήθη τῶν χρισ-
υπόχρεα εἰς τὴν ἀκαταγώνιστον γε-
Μεγαλειότητος μὲ τὴν ὁποίαν ἀν-
συχνὰς ἐφόδους τῶν φοβερῶν κα-
της. Ἐτι περιπλέον ἤθελα εὐχα-
ῶρια τῆς ἡγεμονίας μου δὲν μὲ εἰ-

βροθήθειάν σας τοσαύτας δυνάμεις γενναιότητα και εὐψυχίαν. Ἐὰν νὰ ἔλθω εἰς ἐντάμωσιν τῆς πλοφόρων, οἱ ὁποῖοι, καθὼς νισθῆ νὰ συντρέξωμεν, καὶ νὰ γενναιοψυχίαν, καὶ ἐκείνην λαμπρὸν στάδιον τῆς δόξης.

« Ἐν Κρόϊα τῇ 4 Αὐγ.

Ἄφ' οὗ δὲ ἀπέστειλε τὸν μένην ἀπόκρισιν ἐξέδωκε δια ὅλα τὰ μέρη τῆς ἡγεμονίας τοῦ ἔτρεχον πανταχόθεν σωρηδόν. ὁ σκοπὸς του δὲν ἀπέβλεπε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ εἰς ταύτην τὴν ἐζήτει στρατιώτας μὲ αὐτοπραξίαν δὲ ἔγινον ὅλαι αἱ χρειώδεις ἐνωθῆ μὲ τὸν Βλαδίσλαον, ὁ ἐκστρατείαν. Ἄλλ' ὅταν ἔφθασεν εἰς Σερβίαν, Γεώργιος ὁ Βικονίδης τῆς ἐπαρχίας, δὲν ἠθέλησε νὰ νὰ διέλθῃ ἀπὸ τοὺς τόπους τοῦ

Εἰς μάτην ὁ Σκεντέμπεης θερμὰς καὶ ἐπιμόνους παρακλήσεις ὁ Βικονίδης διέμεινε ἀκλόνητος

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

ἀπόφασίν του. Τέλος ὁ Πρίγκιψ κλήσεις εἰς φοβερισμοὺς, καὶ ἔργα. Ἄλλ' ἐν ᾧ αὐτὸς ἐνητχο διάβασιν τῆς Σερβίας, ὁ Βλαδίσ ταχύτητα τὴν πορείαν του, ἔφθασε Βάρνας κειμένης πρὸς τὰ σύνορα ὄχθων τῆς μαύρης θαλάσσης.

Ὅταν δὲ ὁ Ἀμουράτης εἰδοποι τοῦ Βλαδισλάου, παραιτηθεὶς ἀπ ἐκστρατείαν του, ἔστρεψε τὰς περι κατὰ τῶν συμμαχούντων χριστιο εἰς ἀπάντησίν των, ἐξετέλεσε μ τὴν ὁδοιπορίαν του, ὥστε, πρὶν π εὐρέθη ἀπέναντι τῶν χριστιανῶν μ λιάδων. Οὗτοι δὲ ἔκθαμβοι διὰ αἰφνήδιον ἔλευσίν του, καὶ ἔτι μ ριθμον τοῦ στρατοῦ του, συνήχθησ περὶ τοῦ πρακτέου. Ἀπεφασίσθη χην, καὶ γὰρ δώσουν τὴν ὑπερτάτην εἰς τὸν ἔμπειρον Οὐνιάδην. Ὁ στ εἰς τοιαύτην τάξιν τὸν χριστιανικο πρῶτον ὁ Τοῦρκος ἐφοβήθη μετ μάλιστα φροντίζων γὰρ ὀπισθοδρομ ταξὺ δύο τῶν ἐγκρίτων ἀρχηγ

χωρίς νὰ ἔχῃσι τὴν ἀποχρῶσ
 λεμικῆς, κυριευθέντες ἀπὸ τὴν φ
 ἐφώρμησαν κατὰ τῶν Ὀθωμανῶ
 καὶ ἄρρησαν κενὸν μεταξὺ αὐτῶν
 Τότε ἐν ἵππικὸν σῶμα τοῦ ἐγ
 τῆς τοιαύτης ἀταξίας, ἐπέπεσε
 ἀπὸ τὸ πλευρὸν καὶ μὲ μεγάλη
 αὕτη εἰσβολὴ τῶν πολεμίων ἐνέ
 φόβον, ὥστε δὲν ἐμάχοντο πλέο
 μόνον ὀπισθοδρομοῦντες. Ὁ προ
 ριος Οὐνιάδης, περιτρέχων παν
 εἰς βοήθειάν των, ἴσχυσε μὲ τ
 πείρους του διατάξεις νὰ ἐπαν
 εὐταξίαν, καὶ ἤδη ἡ νίκη ἐφαίν
 τῶν χριστιανῶν μέρος. Ἀλλ' ὁ
 παροξυνθεὶς ἀπὸ τὴν πεισματώδη
 τίων, καὶ ἀνυπόμονος νὰ ἀποφο
 μῆσεν ἐν τῷ μέσῳ τῶν ταγματῶ
 πᾶν ὅ,τι κατὰ πρῶτον ἀπήντα
 πανταχόθεν ὑπὸ τοῦ πλήθους τ
 ἀπὸ τὸν ἵππον του καταπληγωμ
 ἐκκόψαντες τὴν κεφαλὴν του, τ
 ἀκμὴν δόρατος ἐπ' ὄψει ἀμφ
 μάτων. Τὸ ἐλεεινὸν καὶ φρικῶδ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΙ

ξένησε μεγίστην χαρὰν εἰς τοὺς
 χριστιανοὺς ἐνέβαλεν μεγίστην
 Οὐνιάδης μ' ὅλον τοῦτο τοὺς κα
 εἰς τὴν μάχην μὲ σταθερότητα
 τὸ δυστυχὲς συμβάν τοῦ Βλαδ
 γαλήτερος ἀριθμὸς τῶν ἐχθρῶ
 ναχωρήσῃ ἐν καιρῷ νυκτὸς μὲ
 τέραν τάξιν, καὶ ἐπανήγαγε τ
 πρὸς τὸ μέρος τῆς Σερβίας.
 τόπου ἀντὶ νὰ τὸν συντρέξῃ, ἐφ
 τὰς ἀναγκαίας ζωοτροφίας, ἐ
 δι' ἐπιβουλής τὸν ἡχμαλώτη
 μίαν φυλακὴν, καὶ ἐζήτησε παρ'
 αὐτοῦ πρὸς ἐξαργύρωσιν τῆς ἐλ

Οἱ Τούρκοι ἂν καὶ νικηταί,
 τέρους στρατιώτας παρὰ οἱ Χρ
 ράτης ἐξεφώνησεν, ὅτι δὲν ἐπε
 νίκην μὲ τόσον μεγάλην ζημί
 νὰ ἀνεγείρουν τρόπαιον εἰς τὸ
 ἐπιγραφὴν, πρὸς ἀνάμνησιν τῆς
 ἐτώζετο καὶ μετὰ παρέλευσιν
 Ἄλλ' ἀκολούθως ἐφθάρη, ὥστε
 τὸ ἐλάχιστον ἶχνος αὐτοῦ.

Ὅταν ὁ Σκεντέρμπεης ἔλα

τῆς καταστροφῆς τῶν Χριστιανῶν
κατὰ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Σερβίας,
πεισματικῶς τὴν διάβασίν του. Ο
ψυχωθέντες ἀπὸ τὴν ὀργὴν τοῦ
σφαξαν τὰ Σερβικὰ τάγματα, κα
χίαν του δλοκλήρως. Ἐν τῷ
σωθέντος χριστιανικοῦ στρατοῦ ἔ
κιπα, ὅστις τοὺς συνέδραμε μ' ὀ
ηθείας, τὰς ὁποίας δύναται τ
γενναίαν καὶ συμπαθητικὴν καρδ
μήθευσεν εἰς αὐτοὺς ὅλους τοὺς
στρέψωσιν ἀσφαλῶς εἰς τὴν πατρί
ληηλασίαν τῆς Σερβίας ἐπανῆλθ
του εἰς τὴν Ἀλβανίαν.

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤ

Κεφάλαιον

Ὁ Ἀμουράτης γράφει πρὸς τὸν Σκεντ εἰρήνης. Λαβὼν ἀρνητικὴν ἀπάντησιν τὸν. Ὁ Σκεντέρμπεης τροπαιοῦχος λαμβάνει εἰς Κροΐαν. Ὁ Ἀμουράτης πέμπει ἄλλὰ καὶ οὗτος ἀφανίζεται. Ὁ Ἀμουράτης καὶ τρίτον δυνατὸν στρατὸν πρὸς φ

Συναθροισθέντες ὅλοι οἱ Πέρσες ἐπὶ τὴν ἰστανόπολιν ἐβίβαντο πρὸς τὴν ἰστανόπολιν, καὶ τῆς ὠφελείας καὶ καταστρέψῃ ἅπαξ μίαν δύναμιν ἐβίβαντο εἰς αὐξήσιν μετὰ ἐλάττωσιν ἰδικῆς του, καὶ ἦτις ὤμοσε κατὰ τὸν Ἰωαννῶν παντοτεινὸν καὶ ἀδύνατον τάνος ἠκροάζετο μὲν τὰς συμφορὰς εὕρισκεν ὀρθὰς καὶ φρονίμους, ὑπερβολικὴν φθορὰν, τὴν ὅπου ἔλαττωσεν τοῦ εἰς τὴν μάχην τῆς Βάρνας πειρίαν τοῦ Σκεντέρμπεη, καὶ τὴν ἀνέλπιστον νίκην, τὴν ὅπου ἐλάττωσεν καίρου κατὰ τοῦ Ἀλῆ Πασῶν βαιον καὶ ἀμφίβολον ἦν τὸ νὰ δευτέρου τὴν τύχην τῶν ὀπλων πρῶτον νὰ μεταχειρισθῆ τὸ μὲν ἔγραψε πρὸς αὐτὸν ἐπιστολήν

νοϊαν καταχωροῦμεν διὰ νὰ δ
να γνώστην ἰδέαν τινὰ τοῦ χαρακ
τούτου.

« Ἀμουράτης, Βασιλεὺς τῶν Ὀ
τοκράτωρ τῆς Ἀνατολῆς, ἀπαρνεῖται
ρησιν τῷ Σκεντέρμπεη, τῷ ἀγ
Γίῳ του. »

» Δὲν πρέπει βέβαια νὰ μεταγ
εὐγενείας καὶ τῆς πραότητος πρὸς
ρόμοιόν σου, ἀλλ' οὔτε εὐρίσκω
ἐκφράσω τὴν ἀχαριστίαν ἐνὸς ἀνθ
ἂν καὶ γεννηθέντα δοῦλόν μου, ἐ
εὐεργεσιῶν εἰς τὴν αὐλήν μου,
υἷόν μου. Ἡ ἐπιθυμία σου εἰς τὸ
τόσον μεγάλη, ὥστε διὰ αὐτὴν θυ
τὴν ἰδίαν σου ἀνάπαυσιν καὶ ἐκείν
σου· καὶ λητμονήσας κάθε εὐγνω
ὄπλα καὶ ἔδραμες νὰ βοηθήσης τοὺς
μου. Ἀποσιωπῶ κατὰ τὸ παρὸν
ἔκαμες, καὶ τὰ ὅσα ἠθέλησες νὰ
ποῖα ἠθελον, εἰ δυνατόν, νὰ τὰ λη
νεύω μ' ὄλον τοῦτο νὰ ἀνακαλέσω ὑ
θρωπίαν μου, καὶ νὰ τὰ συγχωρήσ
ἔχεις ἀκόμη τὸν καιρὸν ἠμπορεῖς

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΙ

τὴν εὐσπλαγχνίαν μου, μὴ ἐξ
 νὰ μεταχειρισθῶ κατὰ σοῦ ὄλι
 και σὲ κάμω νὰ δοκιμάσης τὴ
 ἀνήκουσαν τιμωρίαν. »

« Δὲν ἐχόρτασες, ὦ τέκνον
 βρεις τὰς ὁποίας τοσάκις μὲ
 νασαι εἰσέτι διὰ πολὺν καιρὸν
 μονήν μου, καὶ νομίζεις ὅτι
 πεδεύσει διὰ τὰ ὅσα κακὰ ἐν
 Σὺ ἐπρόδωσας ἀπανθρώπως τὴν
 Οὐγγαρίαν, ἀπέσπασας τοσαύ
 ταγὴν μου, κατέσφαξας ἀνιλεῶ
 μου, καὶ ἠφάνισας τὴν Σερβί
 σίδηρον, ἐπειδὴ ὁ ἡγεμὼν σὺ
 πιστὴν φιλίαν, δὲν ἠθέλησε ν
 ἀπὸ τοὺς τόπους τοῦ τὴν δι
 τοὺς ἐχθρούς μου τοὺς Οὐγγρου
 ἢ ἐπιθυμία τοῦ νὰ ἀναλάβῃς τὴ
 μίαν, διατὶ δὲν τὴν ἐδέχθης ὁ
 στοργίαν σοὶ τὴν ἐπρόσφερον;
 τὴν ἤρπασες χωρὶς τὴν θέλησι
 παραβλέπω μὲν μακροθύμως τὴ
 δίδω τὴν ἄδειαν νὰ τὴν ἀπο
 τὴν ἐπιστροφὴν τῶν πόλεων, τὸ

τὴν Ἑπειρον χωρὶς νὰ ᾔῃται κτ
 σου· καὶ ἐν ταύτῳ νὰ ἱκανοποιή
 Σερβίας διὰ τὴν ὁποίαν τῷ ἐπ
 τὰς ἐπαρχίας του. Μὲ αὐτὰς τὰ
 θεωρεῖ εἰς τὸ ἐξῆς ὡς σύμμαχόν
 πάντοτε ἔτοιμος νὰ σὲ βοηθῶ εἰς
 ἀνάγκην σου. Ἄλλ' ἂν ἐξ ἐναντίας
 μένης εἰς τὴν ἀποστασίαν σου,
 τιμωρὸν αὐστηρότατον, καὶ θέλω
 ὄλους τοὺς ὑπηκόους μου πρὸς π
 σου. Ἐν ᾧ δὲ προσμένω ἀπόκρισί
 σκοπῶν καὶ διανοημάτων σου, προ
 ὀμιλήσης μὲ ὄλον τὸ θάρρος πρὸς
 πεσταλμένον μου, ὅστις εἶναι ἀνθρ
 φρόνιμος. Τὸν παρήγγειλα νὰ σ
 καὶ ἄλλα πολλὰ, τὰ ὁποῖα παρέ
 τὴν παροῦσάν μου. Ὑγίαινε ἂν φ

« Ἐν Ἀδριανουπόλει τῇ 14. τῆς

τοῦ 1444 ἔτος ἀπὸ τῆς γενν

Λαβὼν τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ὁ
 σεκάλεσεν εἰς γενικὴν συνέλευσιν
 τῶν πολιτῶν καὶ τοὺς ἀξιωματικο
 ἐχοινοποίησεν εἰς αὐτοὺς τὰ παρ
 γραφόμενα, τοὺς παρεκάλεσε νὰ εἰ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤ

γνώμην των. Οί περισσότεροι
 σαν νὰ δεχθῆ τὰ προβλήματα
 τουτες ὅτι ἡ εἰρήνη, ἂν καὶ ἐπὶ
 πλεῖστον ὠφελιμωτέρα εἰς ἓν
 ἀπολαμβάνεται μὲ χύσιν π
 δαπάνην πολλῶν χρημάτων.
 Οὐγγρων πρέπει νὰ ἐμπνεύσῃ
 φόβον μὴ σύρῃ εἰς τοὺς τόπο
 χον, καὶ ἔτι ἐνθουσιασμένον
 ὄπλων του· ὅτι ἡ τύχη τοῦ π
 πισφαλῆς καὶ ἀβέβαιος· καὶ
 νίκη, δὲν ὠφελεῖτο σχεδὸν τ
 ἐζημιουῖτο τὰ πάντα. Ὁ Πρίγκ
 μεγίστης σιωπῆς καὶ προσεκ
 ἀπεκρίθη ὡς ἀκολούθως.

« Ποτὲ δὲν ἤλπιζον ἄνδρες
 Ἄλβανοί, νὰ ὁμιλήσουν τοι
 ἐκστατικὸς βλέπων τοὺς νικη
 νενικημένους. Δὲν αἰσθάνεσθε
 προξενήσῃ δεχόμενοι τοιαύτας
 ὁποίας τολμᾷ νὰ προβάλλῃ νε
 εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν θέλε
 αὐτὴν ἀναξιότητα, καὶ ἡ γεν
 κατὰ τοῦτο ἀσφαλεστάτη ἐγ

νοεῖται ὅτι, προβάλων ὁ Ἀμουράτ
 πράττει τοῦτο δι' ἄλλο παρά διό-
 μον, καὶ ὅτι ἡ νίκη κατὰ τὸ
 εἰς αὐτὸν τόσον ἀκριβῆ, ὥστε δὲν
 καὶ δευτέραν μὲ τοσαύτην ζημίαν
 κίαν ἀπέκτησε τὴν τέχνην τῆς
 ἀπάτης, καὶ πάσχει μὲ ἐπίπλαστ
 σκιάση τοὺς ἀπανθρώπους καὶ θ
 νὰ σᾶς καταπέιση νὰ ρίψητε τὰ
 καὶ ἀφ' οὗ σᾶς εἰδῆ ἀναπαυομένου
 τὴν ἀσφάλειαν, νὰ ἐπιπέση αἰφν
 αἰμοβόρος τίγρις, καὶ νὰ σᾶς ἐ
 νησις πρέπει νὰ σᾶς διδάξῃ νὰ ἀπ
 του, καὶ ἡ ἀνδρία νὰ σᾶς ἐμψυ
 στρέψητε τὰς δυνάμεις του. »

Τότε ὅλον τὸ συμβούλιον ἀπε
 ἐμέμφοντο τὴν ὀλίγην των κρίσιν,
 θαυμασμοῦ τὴν ὀρθότητα τῶν συμβ
 ὅτι ἐκαυχῶντο νὰ ὑποτάσσωνται
 ἡγεμόνα καὶ ἀρχηγόν, τοῦ ὁποῖο
 τὸ ἐξῆς ἤθελον ἐκτελῆ μὲ ὅλην
 ὑπακουήν.

Ἔστειλε λοιπὸν καὶ ἔφερον τὸ
 σβυγ' καὶ ἀφ' οὗ τῷ παρέστησε

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤ

ἔδοκίμασεν ἕκ μέρους τοῦ Ἄγγαλους κινδύνους εἰς τοὺς δότριβεν εἰς τὴν αὐλήν του, τὸ ἡμέρας πλησίον του, τὸν ἐπεῖ ἐπιθεώρησε τὸν στρατόν του ἐξάπέστειλεν ἀπαντήσας πρὸς λούθως.

« Γεώργιος ὁ Καστριώτης τέρμπης, στρατιώτης τοῦ Ἰμῶν τῆς Ἀλβανίας, Ἀμουράτ Ὀθωμανῶν, χαίρειν.

« Ἐλαβον τὴν ἐπιστολήν σου μένην μὲ φράσεις ἱκανὰς γὰ π κρόθυμον καὶ φιλήσυχον ἄνθρωπ δίδω εἰς τὴν ἡλικίαν σου, εἰ συγχωρεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖ καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν ἀδι προξενεῖ ἢ στέρησις τῆς Ἀλβ τοῦ στρατοῦ σου· διὰ τοῦτο κα ἀνηκούσας τιμὰς τὸν ἀπεσταλ τὴν ἐπιστολήν σου μὲ ἀτάραχο δίαν. Ἔστο βέβαιος ὅτι, τὰ γρ διεγείρωσιν εἰς θυμὸν, μοὶ ἐνέ πάθειάν τινα καὶ εὐσπλαγχνίς

ποκριθῆ εἰς τὸ ἀλαζονικόν σου
 φροσύνην καὶ εὐγένειαν· διότι,
 δὲν εἶναι πρᾶγμα εἰς τὸν κόσμον
 καλύψη τὴν μικροπρέπειαν καὶ
 ὄσον ἢ ἐτοιμότης τοῦ νὰ ὑβρίζῃ
 ἐχθρός του ἂν ἤθελεν εἶναι. »

« Σὺ ἀρχίζεις κατὰ πρῶτον
 χάριστον εἰς τὰς πρὸς ἐμέ εὐερ-
 γειδίζης ὡς ἀγνώμονα εἰς τὴν
 σου ἀγάπην, καὶ ἀκολούθως φο-
 παιδεύσει διὰ τὰς ζημίας, τὰς
 ἐπροξένητα, ἐπικαλούμενος τὴν ἐ-
 τῶν ἀνθρώπων ἐναντίον μου. Ἄ-
 ὀνομάσῃ ἀχαριστίαν, τὴν φροντί-
 ἐκφύγω ἀπὸ τὰ δίκτυα ἀνθρώπων
 μυριοτρόπως τὸν θάνατόν μου; ἢ
 τρόπον νὰ ἀναλάβω τὰ πατρικά
 τὰ συντηρῶ μὲ τὰ ὄπλα μου; ἢ
 περιγραφὴν τῶν πρὸς ἐμέ εὐεργ-
 σιωπᾶς τὸ μέγεθος τῶν κακῶν
 νὰ ὑποφέρω. Διότι ἀφ' οὗ παραν-
 ἤρπασας τὴν πατρικὴν μου κλη-
 ταὐτῶ τὴν θηριώδη ὠμότητα νὰ
 χόρταγόν σου πλεονεξίαν τοὺς δυ-

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

καὶ νὰ καταδικάσης καὶ ἐμὲ κρυφί-
 ῶμως τὸ ὁποῖον μοὶ προξενεῖ
 ἐνθυμῆσαι παντελῶς τὰς τοιαύτας
 ἴσως ἐνόμιζες ὅτι μὲ ἐλάνθανον
 λης εἰς ἔργον τοὺς κατ' ἐμοῦ π
 μὲ τρόπον ὥστε νὰ φανῆς εἰς
 κόσμου ἀθῶος· ἀλλ' εὐρίσχεσο
 ράτη, ἂν μὲ ἐνόμιζες τόσον ἀ
 καταλαμβάνω τὰς πανουργίας
 ψυχον, ὥστε νὰ ὑποφέρω διὰ τ
 σκληρὰν καὶ ἐπονείδιστον δουλεί
 λιστα ποσάκις ὑπέβαλον τὸν ἐ
 γαλητέρους κινδύνους, ἢ ἐκ προσ
 ὑπὲρ τῆς δόξης σου· πλὴν ὅλα
 δὲν ἴσχυσαν νὰ μαλακώσουν τὴ
 δίας σου, καὶ νὰ διαλύσουν τ
 ὁμοῖον οὕτω παραλόγως συνέ
 μόνης προτροπῆς τῶν χαμερπῶ
 κων σου. »

« Τέλος δὲ ἀφείς τοὺς φοβερὶ
 μεταχειριζόμενος τὸ πρόσχημα
 πραότητος, συγκατανεύεις νὰ λ
 μένας ὑπὸ σοῦ ἀταξίας καὶ ἀδ
 τείνεις συμβιβασμοὺς καὶ εἰρήνη

φωνίας; με πολλά σκληροτέρως
ἤθελε προτείνῃ εἰς ἐχθρὸν νενο-
ἤθελε κρατῆ εἰς τὴν ἐξουσίαν
μου εἰς τὰ ὅσα παραλόγοι
κλήματα, ἧτις νομίζω νὰ ᾖν
τῆς ἀθωότητός μου, καὶ τῆς
ἀποφάσεώς μου εἰς τὸ νὰ μὴ
στην πίστην εἰς τὰς ἀπατειλ-
ἐνὶ λόγῳ δὲν θέλω νὰ σὲ πο-
μέσον τῶν γραμμάτων, ἀλλὰ
ρίσου λοιπὸν εἰς τὸ ἐξῆς πᾶν ὁ-
ἐμοῦ ἢ ἀνωφελῆς ἀγανάκτησί-
μου, τῇ τοῦ Θεοῦ βοηθείᾳ,
παράδειγμα τῆς συμφορᾶς τῶν
με ἐκφοβίζει καὶ αἰ ἀπειλαί σου
σου τὴν ἐλαχίστην αἴσθησιν
δίαν μου· οἱ δὲ εὐπειθεῖς
στρατιῶται μου ἐκκαίονται ἀπό-
σιν ἐνδόξως ὑπὲρ τῆς φίλης
με ὅλας σου τὰς δυνάμεις, κα-
μον νὰ σὲ ὑποδεχθῶ καθὼς ἴ-
διότι, ἀνατιθέμενος ὅλον μου
ρασπιττὴν τῶν ἀδικουμένων Θεοῦ
τάγματά μου νὰ θριαμβεύσουν

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

στρατευμάτων σου. » « Ἐκ τοῦ
τῆ 12 Ἰουλίου 1444. »

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἐξέπληξε
δὲν ἤλπιζε ποτὲ νὰ εὖρη τοσ
ἀφοβίαν εἰς τὸν Σκεντέρμπεη
τάκαρδα βλέπων αὐτὸν ἐκ δια
τοὺς σκοποὺς του, καὶ ἔτι μᾶλλον
ἦτο κινδυνῶδες νὰ κινηθῆ κατ'
θέλων ὅμως νὰ ἐννοήσουν οἱ
λογισμοὺς του, καὶ τὴν ταραχὴν
προσποιήθη ἰλαρὸν καὶ εὐφρόσυ
βεβιασμένον μειδίαμα. « Ταλαίτω
ται ἐπίσημον θάνατον ! λοιπὸν
τὸν δοκιμάσης· καὶ θέλομεν εἰ
τὸν ἐνταφιασμόν σου, μέγιστε β
ὥστε πορευόμενος εἰς ἄδην, ν
δὲν ἔλαβες λαμπρὸν καὶ ἐνδοξ

Ἄλλ' ἢ ἐπίπλαστος αὕτη
ἀτύμφωνος μὲ τὴν ἐσωτερικὴν
δὲν ἦν τόσο βέβαιος ὅτι θέλει
Σκεντέρμπεη, καθ' ὅσον ἐπεθύμ
αὐλικοί του. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ
νιάδης συνήθριζεν ἐκ νέου σ
κινήθῆ κατ' αὐτοῦ διὰ νὰ ἐξαλε

καταισχύνην, ἣν ἐδοκίμασαν οἱ
 λευταῖον πόλεμον, καὶ νὰ ἐκδ
 Βλαδισλάου, ἠναγκάσθη νὰ πο
 τῆς Ἀλβανίας ἐκστρατείαν του,
 στρατεύσῃ κατὰ τοῦ Οὐνιάδη.
 ὅτι ἐφοβήθη τὸ ὑπεροπτικὸν ὕφρο
 πέστειλεν ἓνα τῶν πασάδων το
 ἰππεῖς διὰ νὰ λεηλατήσῃ τοὺς
 καὶ μὲ συχνοὺς ἀκροβολισμοὺς
 στῶς τὰ στρατεύματά του, ὑπ
 κατόπιν του πολυαριθμοτέρας
 μαθῶν τοῦτο ἐγκαίρως ἔτρευσε
 σὶν τῶν, καὶ ἀπεφάσισε μὲ ἐν
 νὰ τοὺς διασκορπίσῃ. Ὅθεν κ
 τινὰ δίοδον, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐρ
 περάσουν, κατέταξεν εἰς ἔνεδ
 καὶ ἀφ' οὗ ἶδεν ὅτι ἐπροχώρησε
 ἐχθρῶν, προστάζει νὰ τοὺς κτ
 ὅλα τὰ μέρη. Οἱ Τοῦρκοι ἔκθαμβ
 αἰφνίδιον ταύτην προσβολὴν, κα
 κλομένοι ὡς εἰς δίκτυον, ἔπεσον
 καὶ ἠφρανίσθησαν σχεδὸν κατακρ
 ταύτην ὁ Σκεντέρμπεης ὧν ἐλεύ
 πῶδιον, μετέφερε τὸ τροπαιοῦχ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

τὴν Σερβίαν, διεσκόρπισεν ἐν εἰρήνῃ κατεληλάτησε τὸν τόπον, καὶ ἐπέστρεψε μετὰ πάμπολα λάφυρα.

Ὁ Ἀμουράτης μαθὼν τὴν κατοικίαν του, ἐθύμωσε μέχρι μανίας· καὶ ἐπιθυμίαν τῆς ἐκδικήσεως, ἀπεφάσκει δοκιμάσῃ τὴν τύχην τῶν ὀπλων. ἵνα συναχθῆ στρατὸς ἀπὸ εἴκοσι ἑξακκοσίων ὡς ἀρχηγὸν ἓνα τῶν Πατριάρχων Μουσταφᾶν, τὸν ἔστειλε κατὰ τῆς γείλας αὐτῷ μετὰ αὐστηρότητα νὰ ἐπιβάλῃ ὅλην τὴν προσοχὴν ἀπὸ τὰς ἐπιπέδατος ἡδύνατο ὁ ἀγγινοῦστατος Ἀλβανὸς νέος οὗτος στρατηγὸς πρὶν προχωρῆσαι βανίας, προαπέστειλε πανταχοῦ καὶ τὰς γείλας αὐτοῦ νὰ ἐρευνήσουν προσοχὴν καὶ τὰ στενώματα πρὸς ἀποφυγὴν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ πρόδρομοι οὗτοι ἐξέτασαν ὅλα τὰ μέρη, ἐπέστρεψαν καὶ ἀνήγγειλον ἀπήντησαν εἰμὴ χωρικούς, τινὰς ἀπὸ τῶν κάμπους. Τότε προχωρήσας ἀπέστειλε εἰς τὴν κορυφὴν ἑνὸς ὄρους νὰ βλέπῃ μέχρι δύο ὥρων διάστημα πρὸς τὸν ποταμὸν. Ὁ δὲ Σκεντέρμπεης ἀγνοῦσε τὸν ποταμὸν.

ἐκστρατείαν ταύτην δὲν ὑπῆγεν
σὶν του, ἅμα δὲ εἰδοποιήθη περὶ τ
λέξας ἐν τάχει τέσσαρας χιλιά
λίους πεζούς, ἔδραμε μετὰ σπου
τόπων του, τοὺς ὁποίους οἱ στρα
ἤρχισαν ἤδη νὰ ἀφανίζουσι λει
φθάσει πλησίον τῶν ἐχθρῶν ἐνόμ
νὰ μάθῃ πρότερον πῶς ὁ ἀρχ
στρατόπεδόν του, καὶ πόθεν ἔπρεπ
Κατανοήσας ἀπὸ τὰς εἰδήσεις τ
ὅτι εἶχε νὰ κάμῃ μὲ φρόνιμον κα
διέταξε τοὺς στρατιώτας του νὰ φ
μὲ μεγάλην ἀκρίβειαν, καὶ νὰ μ
μένοι, ἐν ταυτῷ δὲ τοὺς ἀπηγόρ
ὡς ἢ συνήθειά των, τοὺς Τούρκου
μενοι ἀπὸ τὸ μέγαλον σῶμα του
παρεδίδοντο εἰς λεηλασίας καὶ λ
θέσας ὅτι ὁ σκοπὸς του ἦν νὰ ὀρ
τῶν ἐχθρῶν· ὅτι τὰ στρατηγήματα
πειδὴ ὁ ἀρχηγὸς τῶν Ὀθωμανῶν ἐ
τὴν προσοχὴν καὶ τέλος ὅτι δὲν
ἄλλως τὴν νίκην παρὰ ἐκ μόνης
Ἄμα δὲ ἶδε τοὺς Τούρκους ἐλαττα
τῶν λειποτακτούντων στρατιωτῶν

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

εἰς διαρπαγὰς καὶ λεηλασίας, κ
προδιατάξεις, προχωρεῖ ἐπὶ κεφαλ
ὄρμᾳ κατὰ τῶν ἐχθρῶν, βιάζει
κατακόπτει ὅλους ὅσοι ἀντιστέκον
τὸ στρατόπεδόν των, τὰς ἀποσκε
ἀρπάσσει ἀπὸ τοῦς ὑπηκόους του. Ἐ
τὴν ἀπόλειαν τοῦ πλείστου μέρους
ἐπιστρέψας μὲ ὀλιγίστους εἰς
γῆθη λεπτομερῶς τὰ τῆς ἐκο
συμφορὰν του εἰς τὸν Σουλτάνον
διὰ νὰ νικήσουν τοιοῦτον μέγαν
Σκεντέρμπεην, καὶ στρατιώτας τὸ
Ἄλβανούς, ἦν ἀνάγκη νὰ ἐκστ
μὲ πολὺ περισσοτέρας δυνάμεις.

Ὁ Ἀμουράτης ἠκροάσθη μὲν μ
διήγησιν τοῦ Μουσταφᾶ, ἀλλὰ γ
σπάνια προτερήματα τοῦ ἡγεμόνος
ρις νὰ παροργισθῆ κατὰ τοῦ
ἀπεφάσισε νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν
συγκροτήσας δυνατώτερον στρατό
τοῦ Σκεντέρμπεη, παραγγείλας α
μόνον εἰς τὰ σύνορά του, χωρὶς
μικρὸν κίνημα κατὰ τῶν ἐπαρχι

Κεφάλαιον

Ὁ Σκεντέρμπεης ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὴν Κρόϊαν τῆς πόλεως Δαΐνης. Εὕρισκει ἀντίστασιν στρατὸν εἰς τὰ σύνορά του ἐπιστρέφει Δαΐναν· Ἀφίνει μέρος τοῦ στρατοῦ του τὸ ἐπίλοιπον κινεῖται κατὰ τῶν Βενετῶν Σκεντέρμπεης νικητῆς προτείνει εἰς τοὺς παραδοθῶσιν. Ὁ Μουσταφᾶς ὠφελούμενος νὰ τὸν πολεμήσῃ, ἀλλὰ νικᾶται καὶ αἰχμαλωτίζεται ἀφανίζει τὰς ἐπαρχίας τῶν Βενετῶν. Κλε

Ἡ τύχη ἐφαίνετο ὡς νὰ ᾔην ὁ τὸν Πρίγκιπα εἰς ὅλα τὰ ἐπιχειρήματα παρὰ τοῦ Ἀμουράτη εἰς τὸν ταγῆ νὰ μὴν ἔμβῃ παντελῶς ἐχορήγησε τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὸν τελέσῃ ἔργον τι, τὸ ὁποῖον ηὔξησε τὴν δύναμίν του. Δύο ἄρχοντες γε οὗτοι ὁ μὲν Ζαχαρίας ὁ δὲ Δουκαζίνης, Τοπάρχων ἕκαστος ἐν μέρος τῆς τελευταῖος βλέπων ὅτι ὁ Ζαχαρίας σισε νὰ οἰκειοποιηθῆ τὴν διαδοχὴν μενος ἀπὸ τὰς φροντίδας τοῦ πολέμου ἐνησχολεῖτο ὁ Σκεντέρμπεης, ἐμη

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

καὶ ἐξ ἐπιβουλῆς φονεύσας τὸν
 ασε τὸν τόπον του. Ἄλλ' οἱ καὶ
 πρωτεύουσης πόλεως τῆς ἐπαρχίας
 τὴν μεγάλην αὐτῶν κλίσιν καὶ
 μόντων ἡγεμόνα, δὲν ἠθέλησαν
 φονεῖα, ἀλλ' ὠρκισθέντες ὁμοψύχως
 εἰς τὴν Βόζαν, μητέρα τοῦ φονεῦ-
 γηραλαία, καὶ λαβόντες τὰ ὄπλα
 κατὰ τῆς δυναστείας τοῦ Δου-
 ἀποθάνουν καλήτερα παρὰ νὰ
 χῆν των. Ἡ δὲ Βόζα, εἰς τὴν
 γυναικείας φύσεως, καὶ αἱ ἀσθενεί-
 κίας δὲν ἐσυγχώρουν νὰ βαστα-
 οικήσεως, καὶ τὰς ὀχληράς φων-
 μελλον πανταχόθεν νὰ τὴν πε-
 νὰ ἀναχωρήσῃ εἰς τι μέρος, διὰ
 τῆς ζωῆς της ἐν ἡσυχίᾳ. Ὅθεν
 κίαν της τὸ Σκούταρι (32) ὑπὸ
 Ἀριστοκρατίαν τῶν Βενετῶν,
 ρουσίαν νὰ παραδώσῃ ὑπὸ τὴν ἐ-
 τοῦ δυστυχοῦς υἱοῦ της, ἐπὶ συ-
 εἰτοδήματα ἀρκοῦντα διὰ νὰ ζήσῃ
 της ἀνήκουσαν ἀξιοπρέπειαν. Ὅ-
 δικαίως ἐφοβεῖτο τὸν Σκεντέρ

οὗτος μαθὼν τὸ δυστυχὲς τέλος
 ὁποῖον ὑπερηγάπα διὰ τὰς ἀρετὰς
 προτερήματα, ἐλυπήθη ἐγκαρδίως
 καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἐκδικήσῃ τὸν θάνατον
 κάλλιστα πόσον εὐκόλως ἠδύνατο
 σκοπὸν του, καὶ ὅτι ὁ ἀσθενὴς καὶ
 ζίνης δὲν ἦτον εἰς κατάστασιν
 δυνάμεις του· ἀλλὰ μαθὼν ὅτι
 παρεχώρησε τὴν ἐπαρχίαν τοῦ υἱοῦ
 στοκρατίαν τῆς Βενετίας, ἧτις κατέλαβεν
 σισε νὰ κινηθῆ με περισσοτέραν
 σπισθῆ τὰ ἐπ' αὐτῆς τῆς ἡγεμονίας
 τὰ ὁποῖα ἦταν θεμελιωμένα ἐπὶ
 μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ζαχαρία, καὶ
 μοιβαίως ὁ εἰς κληρονόμος τοῦ
 πρῶτον παρέστησεν εἰς τοὺς Βενετούς
 ρησις τῆς Πριγκιπέσας Βόζας ἦν ἡγεμονί-
 γενομένη, ἐπειδὴ ὁ υἱὸς της μόνος ἦν
 νὰ διαθέσῃ τὰ κτήματα, τὰ ὁποῖα
 κληρονομίαν ἀπὸ τοὺς προπάτοράς
 τία ὁμῶς ἀπέρριψε τὰς αἰτήσεις
 καμμίαν ἀκρόασιν εἰς τοὺς λόγους
 πρῶτον ἐστοχάσθη ὁ Πρίγκιψ
 θέτως εἰς τὴν ἡγεμονίαν τοῦ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

ἐξουσιάσῃ, ἀλλ' ἐνθυμηθεὶς ὅτι ὁ
 τοπεδευμένος εἰς τὰ σύνορα τῆς
 ἀριθμὸν στρατὸν, παρέλειψε καὶ
 καὶ ἔδραμε κατ' αὐτοῦ μετὰ σπ
 τὸν προκαλέσῃ εἰς μάχην· βλέπ
 μανὸς ἐπιμένει εἰς τὸ σύστημά
 γελίαν τοῦ Ἀμουράτη, καὶ ὅτι
 παρέδωκε μέρος τοῦ στρατοῦ του
 ροτέρων του ἀρχηγῶν, (33) π
 παρατηρῆ τὰ κινήματα τῶν ἐχθ
 τὰς ἐπιδρομάς των εἰς τοὺς το
 ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Κροΐαν. Συ
 ναισιτέρους ἀξιωματικούς του, εἰ
 ἰδία των ὠφέλεια ἀπαιτεῖ νὰ μ
 Βενετοὶ νὰ ἀποκτήσουν εἰς τὸ
 τόπους καὶ ἐπαρχίας, καὶ ὅτι
 σθῶσι πάντα τρόπον νὰ τοὺς ἐμ
 τοὺς ἐπαίνεσεν ὅτι εἶναι ἄνδρες
 εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ὅτι διὰ τοῦτ
 ἀντιπαρατάξουν κατ' αὐτῶν πολὺ
 ἀφ' ὅσας μετεχειρίζοντο κατὰ τ
 τω τοὺς κατέπεισε νὰ περιέλθο
 Ἄλβανίαν διὰ νὰ συλλέξουν τὸν
 Ἄλλ' ἐπειδὴ οἱ ὑπήκοοί του σχ

τρεχον πανταχόθεν σωρηδόν, καὶ
 προθυμίας ὑπὸ τὰς σημαίας του,
 εὐρέθη ἐπὶ κεφαλῆς ἰσχυροῦ στρα-
 ευθύνθη πρὸς πολιορκίαν τῆς Δαί-
 τὴν ἀπέκλεισε πανταχόθεν· καὶ
 βίαιον μέσον τῶν ὅπλων, κατεγίνε-
 καὶ μὲ τὰς ἀπειλὰς νὰ καταπέισ-
 παραδώσου τὴν πόλιν οἰκειοθελῶ-
 διοικηταὶ τῶν διαφόρων πόλεων,
 τῆς Ἀλβανίας εὐρισκομένων καὶ
 Ἀριστοκρατίαν τῆς Βενετίας, εἶδος
 Γερουσίαν περὶ τῶν γινομένων εἰς
 προσδόκητος αὕτη εἶδησις ἐτάραξε
 τινες τοὺς διέταξαν νὰ συναθροίσου-
 τὰς πλησιοχώρους δυνάμεις, καὶ
 ἤθειαν τῆς πολιορκουμένης πόλεως
 ἐπραγματοποιήθη μὲ ἐτοιμότητα, κα-
 κρότησαν ἐντὸς ὀλίγου στρατὸν πο-
 Ἀλβανοὶ Πρίγκιπες Δούσμανης (34)
 σύμμαχοι πρότερον τοῦ Σκεντέρμπεη
 τὴν περίστασιν ταύτην, καὶ ἠνώθησ-
 του. Πᾶς ἄλλος ἐκτὸς τοῦ Σκεντ-
 μάξῃ βλέπων τοσαύτας δυνάμεις ἐνα-
 αὐτὸς ὁμῶς ἐξηκολούθει τὰς ἀναγκ-

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

τοσαύτην ἀταραξίαν ψυχῆς, ὡς
 θαυμασμὸν εἰς τοὺς στρατιώταις
 πνεεν ἐν ταύτῳ καὶ μέγιστον
 τὸν στρατὸν του, ἐπαριθμούμενος
 λιάδας, εἰς δύο σώματα, ἄφησε
 δεκα χιλιάδας συνιστάμενον, ἡγε-
 ορκίαν. Αὐτὸς δὲ διευθύνθη ἐπι-
 νὰ πολεμήσῃ τοὺς Βενετούς, καὶ
 νὰ ἔλθωσι κατ' αὐτοῦ, ἐπροχώρησε
 χίας τῆς Σκόδρας, ὅπου ἦν
 συνέλθωσιν ὅλα τῶν τὰ στρατείας
 ὁ ἐκ Σαβένσης, ἀνυπόμονος νὰ
 τὸν ὁποῖον ἐνόμιζεν ἀσθενέστατος
 φρονῆ τὰς δυνάμεις τῶν Βενε-
 σπευδῆς τὸ στράτευμά του εἰς
 τοὺς στρατιώτας νὰ ὑπερασπίσῃ
 τῆς Ἀριστοκρατίας, καὶ νὰ ἀπο-
 νὰ μὴ καταισχυθῶσι νικώμενοι
 μὸν πολεμίων. Ὁ δὲ Σκεντέρπε-
 τὴν ἀνδρίαν τῶν στρατιωτῶν το-
 ἐνθυμηθῶσι τὴν ὅσῃν δόξαν ἔλαβον
 πολέμους· καὶ τοὺς παρεκάλεσε
 πολεμοῦν μὲ χριστιανούς, ἀλλὰ
 ζωὴν τῶν εἰς τὴν διάκρισιν τῶν

Ὁ πόλεμος ἤρχισε πρὸς τὸ ἀνδρίαν ἰσόβαθμον καὶ ἀπὸ τὰ μὲν οἱ Βενετοὶ, μὴ δυνάμενοι νικῆσαι τῶν Ἀλβανῶν ὑπεχώρουν· πότε κάζοντο μικρὸν νὰ ὑποχωρῶσι· ὥρας ἔμεγεν ἡ νίκη ἀμφιῤῥεπής. ὁ συνηθισμένος πάντοτε νὰ νικᾷ, καὶ ἰσχυροτέραν ἀντίστασιν, ὥρμησεν ἐν τῷ ματος Σλαβόνων, τὸ ὁποῖον ἦν τὸ στρατοῦ, ἀνεποδογύρισε πᾶν ὅ,τι καὶ ἤνοιξε δρόμον εἰς τοὺς περὶ ὁποῖοι ὀρμήσαντες ὡς λέοντες μάχισθαι ἐβίβαλον εἰς παντελῆ ἀταξίαν, τὸ ἤχημαλώτισαν διαφόρους ἀξιωματικούς· ἡττημένοι κατὰ τὰς πτέρυγας, μιμήθησαν τὸ παράδειγμα τῶν εἰς τὸ κέντρον, Βενετοὺς μὲ μεγάλην ἀνδρείαν, τὴν ἄριστον φυγὴν, καὶ καταδιώξαντες τὰ τεῖχη τῆς πόλεως, ἤχημαλώτισαν.

Μετὰ τὴν λαμπρὰν ταύτην νικητικὴν τέρμπεως, χωρὶς νὰ ἀναβάλῃ καὶ αὐτὴν νύκτα, καὶ ἔδραμε νὰ ἐνεστασῆ τὸ Δαίνης σῶμα. Εὐθὺς δὲ ὡς ἔφθασεν ἡ γαίλη εἰς τοὺς κατοίκους τὴν κατὰ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤ

του, καὶ διὰ τὴν ἀφαιρέτην καὶ
 τὴν ἀπλώστον τὰς σημαίας τῶν
 εἰς αὐτοὺς τὸ πλῆθος τῶν οὐκ
 ἐπρόβλεπεν ἐκ δευτέρου τὴν τῶν
 τὴν πόλιν· οἱ κάτοικοι ὁμοῦς
 ἀποφασισμένοι τὴν ἐπιμείνουσαν
 ναπνοῆς εἰς τὸν πρὸς τοὺς Β
 ὄρκον, καὶ ὅτι τὰ ἐκ τῆς σκληρᾶς
 τῶν εἶναι φανερά ἀπόδειξις τῆς
 βιάστου αὐτῶν πίστεως. Ἄλλοτε
 φιλόανθρωπος, δὲν ἤθελε λείψη
 ρογνωμίας τῶν πολιορκουμένων
 δυστυχεῖς αἰχμαλώτους. Ὁ
 τέρμπεης, ἀντὶ τὴν πράξιν τοιοῦτον
 ἔργον, διέταξεν ἐξ ἐναντίας τῶν
 σουσ των, ἐλευθερώσας αὐτοὺς,
 (35) τοὺς ἐγκριτοτέρους ὡς ἐν
 τὴν τοὺς περιποιῶνται μ' ὅλην
 αὐτοὺς κατα τὸν βαθμὸν τῆς
 θέλων ὁμοῦς τὴν κυριεύσῃ ἀ
 φάσισε τὴν ἀναγείρη ἐν ἀρχαῖς
 Βαλέζον, (36) καὶ κατεδαφί
 τίλαν, τὸ ὁποῖον, κείμενον με
 ἴνης, ἐμπόδιζεν εὐχόλως τοῦ

ήθειαν εἰς τοὺς πολιορκουμένους ἀρχίσουν ἀμέσως τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον ἐτελείωτε. Ἐφοδιάσας δὲ αὐτὸ καὶ δυνατὴν φρουρὰν ὑπὸ τὴν διεκτασίαν ἐξ ὧν ὁ εἷς ὠνομάζετο Ἀμέσης καὶ ὁ ἄλλος Μαρῖνος Σπανός, πολεμιστῆς, ἀνεχώρησεν.

Ὁ Ἀμέσης, νέος τὴν ἡλικίαν καὶ προπέτης, μὴν ὑποφέρων γὰρ τὴν φρουρίαν, ἀπεφάσισε νὰ πράξη λαμπρὰ καὶ κυριεύων τὴν Δριβάστην, πόλιν γερμανοῦ. Ἀλλ' ὁ Μαρῖνος, τὸν ὁποῖον ἔδειξε διορίσῃ ὡς σύντροφόν του ἵνα χαλαρῶς τοῦ τὸ ὑπὲρ τὸ δένον ὄρμηται ἠναντιώθῃ εἰς αὐτὸ τὸ αὐθάδες ἔργον, συγχησε παντοιοτρόπως νὰ τὸν ἐμπεδίσῃ ἐστάθησαν ἀνωφελῆ, διότι ὁ Ἀμέσης ἔπαινε τὸν σκοπὸν του, χωρὶς νὰ δώσῃ ἀπάντησιν τοὺς λόγους του, παραλαβὼν μέρη τῆς πόλεως, ἀχώρησε νὰ πολιορκήσῃ τὴν Δριβάστην. Ἐκείτο εἰς τοὺς πρόποδας ἐνὸς ὄρους ἡ πόλις ἐκτείνετο μία ὠραία καὶ καρπυφόρος πεδιάς. Ἐξελθόντες τῆς πόλεως οἱ στρατιῶται ἐξεληθόντες τῆς πόλεως

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

αὐτοῦ με μεγάλην ἑρμῆν καὶ ἀφ' ἑαυτῶν στρατιωτῶν του, τὸν ἠνάγκασαν καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πόλιν. Ἦτον ἀδύνατον νὰ φέρῃ εἰς ἕκβασις εὐχαριστήθη μόνον νὰ λεηλατήσῃ καὶ ἀνεχώρησεν. Ἄλλ' αἰσχυρόν ἐστὶν τὸ Βαλέζον καὶ νὰ δείξῃ τῷ Μαρτίνου λέσματα τῆς ἀνοησίας του, ἀπέροιστον τὸ εὐρισκόμενον ἔμπροσθεν τῆς πόλεως ἔρθατε καὶ ὁ Σκεντέρμπεης, καὶ ἰδὼν τὸν ὠνείδιτεν αὐστηρῶς, καὶ τὸν ἔπεισε τὸν γυμνώσῃ ἀπὸ κάθε στρατιωτικῆς ἐπιδιώρθουε τὴν ἄτακτον διαγωγὴν αἰσθανόμενος τὸ ἀμάρτημά του καὶ τῶν αὐτῶν ἐλέγχων, εἶπε στενάζων
 « ὦ Θεέ μου, πόσον ὁ νενικημένος ταλανισμοῦ καὶ λύπης ἄξιός ἐστιν ἡ παίγνιον τῶν ἐχθρῶν, καὶ ὑποκλιθεὶς τοῖς συγγενῶν του. »

Ἐν τοσοῦτῳ ὁ Μουσταφᾶς, ὅτι ἐπὶ τὴν γελίαν τοῦ Ἀμουράτη, διέμεινε εἰς τὰ σύνορα τῆς Ἀλβανίας, ἐστὶν ἦτον ἤδη ἀρμόδιος νὰ κινηθῇ κατὰ τὴν ἀπέστειλεν ταχυδρόμον πρὸς τὸν

αὐτὸν περὶ τῆς καταστάσεως τῆς βαβυλωνίαν, καὶ ζητῶν τὴν ἀδειάν τοῦ Πρίγκιπος. Ὁ δὲ Ἀμουρσοποιάυτας χαροποιᾶς ἀγγελίας, αὐτῷ ὅλην τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐνεργήσῃ. Ὁ Μουσταφᾶς λοιπὸν σὺν τῷ στρατῷ αὐτοῦ εἰς ἓν σῶμα, ἠτοιμάζετο νὰ ἐπιτεθῆναι ἐπὶ τὴν βαβυλωνίαν· ἀλλ' ὁ ἀρχηγὸς (37), ἰσχυρῶς εἶχε κατατάξῃ εἰς τὰ σύνορα τὴν ἀσπίδα νὰ παρατηρῇ τὰ κινήματα τῆς βαβυλωνίαν, καὶ νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τῆς βαβυλωνίαν. Ὁ Πρίγκιψ χωρὶς ἀναβολὴν καιροῦ, ἀπέστειλεν τὰ κεντικότερα τῶν ταγμάτων τοῦ ἀποστόλου τῆς βαβυλωνίαν, ἔδραμε μετὰ σπουδῆς νὰ ἐπιτεθῆναι ἐπὶ τὸν στρατὸν τοῦ διὰ νὰ ἀντισταθῇ ἐπὶ τὴν Μουσταφᾶ, καὶ ματαιώσῃ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ ἐν τῷ μεταξύ οἱ κάτοικοι τοῦ Βαβυλῶνος ἀναχώρησίν τοῦ ἐξεστράτευσαν ἐπὶ τὸν Βαλέζον. Ὁ δὲ φρούραρχος τῆς βαβυλωνίαν, καὶ αἰσθανθεὶς τὴν ἐκστρατείαν των, καὶ αἰσθανθεὶς τὴν ἀσπίδα νὰ ὑπερασπισθῇ, ἠναγκάσθη νὰ παραιτήσῃ τὸ φρούριον εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς βαβυλωνίαν, καὶ τὸ Βαλέζον χωρὶς ὑπεράσπισιν,

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΙ

και ἐπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια. Ἐ-
 ξυγε τὸν Ἀμέσσην τόσον, ὥστε προ-
 φονεύσῃ τοὺς αἰχμαλώτους, τῆς
 τέρμπεης εἶχε παραδώσει ὑπὸ
 τοῦ Μαρίνου, καὶ νὰ λεηλατήσῃ
 Δαίνης· ἀλλ' ὁ συνετὸς Μαρίνος
 πόσον ἢ τοιαύτη σκληρότης ἐρ-
 τὸν θεῖόν του, μόλις ἐδυνήθη νὰ
 τὴν ἀπάνθρωπον πράξιν. Ὁ δὲ
 μὲ τὰ λοιπὰ τάγματά του, ἤτο
 μάχην μὲ τοὺς Ὀθωμανοὺς, εἰ δὲ
 νὰ λεηλατῶσι τοὺς τόπους του.
 τάκτως τὰ πάντα, διέταξε τὴν
 ρείαν. Μόλον ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν
 τὸ ἡμισυ σχεδὸν ὀλιγώτερος ἀ-
 ἐτόλμησε μ' ὅλον τοῦτο νὰ
 μάχην. Ἡ μάχη ἤρχισε μίαν
 θρίας καὶ διήρχησε πέντε ὀλοκλή-
 μότητα ἀμφοτέρων τῶν μερῶν.
 μὴ δυνηθέντες νὰ ὑπομείνουν τὴν
 Ἀλβανῶν, ἐπέσον εἰς παντελεῆ
 κατὰ κράτος. Ὁ ἀριθμὸς τῶν φ-
 ὑπερτέρει τὰς δέκα χιλιάδας, τ-
 τὰς δύο χιλιάδας, μεταξύ τῶν

ἀρχηγὸς αὐτῶν Μουσταφᾶς. Ἰ-
μόλις συνίστατο εἰς τριακοσί-
ο Σκεντέρμπεης διέταξε νὰ ἐν-
παράταξιν καὶ μὲ ὅλας τὰς σ-

Ἡ ἐκ τῆς λαμπρᾶς ταύτης
κιπος ἤθελεν εἶναι πληρεστάτη.
θριάμβου του δὲν ἐμάνθανε τὸν
Βαλέζου. Ὅθεν χωρὶς νὰ λά-
παυσιν, ἐκστρατεύει ἀμέσως με-
του, καὶ διευθύνεται νὰ ἐνωθῆ
Δαΐνης στρατόν του, συναπάγ-
Ἄθωμανοὺς ὁμοῦ μὲ τὸν ἀρχη-
ὄποιον ἐφύλαττον μὲ ἐπιμέλει-
διηγῆθη αὐτῷ τοὺς λεηλατισμοὺ
τοὺς Σκουταριῶτας, ἐκυριεύθη
παραλαβῶν τοὺς τολμηροτέρου
εἰσῆλθεν εἰς τὰς ἐπαρχίας τῶ
τοῦ τὸ πῦρ καὶ τὸν θάνατον, ἀ-
ἀκμὴν τοῦ θερισμοῦ σίτους, κα-
καὶ τὰ καρποφόρα δένδρα, καὶ
θισταμένους. Ὁ Σκεντέρμπεης
ὁ πρᾶος καὶ συμπαθητικὸς ἄνθρω-
ἡ ἐλαχίστη δυστυχία τῶν ἄλλω
φρων, παραδοθεὶς ὅλως εἰς τὰ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

πήτου καὶ μανιώδους ὀργῆς· μά-
 ρισε τὴν ὄρμην τῆς ἐκδικήσεώς τ
 νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ πρὸ τῆς Δα
 Φθάσας δὲ ἐκεῖ, ἤλθον πρέσβει
 ροντες τὴν ἐξαγορὰν τοῦ Μουστ
 αἰχμαλώτων· λαβὼν διὰ μὲν τ
 λιάδας φλωρίων, διὰ δὲ τοὺς ἄλλ
 βαθμὸν αὐτῶν, τοὺς ἀπέπεμψε
 ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν ἑνὸς τάγματος
 Ἐπομένως διεμοίρασεν εἰς τοὺς σ
 ποσότητα τῆς ἐξαγορᾶς διὰ νὰ
 ἐξακολουθῶσι μὲ περισσοτέραν
 κίαν τῆς Δαίτης. Οἱ δὲ Βενετοὶ β
 νὰ ἀντισταθῶσι κατ' ἀνδρὸς, ὁ
 δάμαστος, ἀπεφάσισαν νὰ διαπ
 ρήνην, καὶ ἀπέστειλαν πρεσβεῖαν
 εὐρυχωρότατον τόπον ἀντὶ τῆς ἀ
 (38). Ὁ Σκεντέρμπεης ἐδέχθη
 σε τὴν πολιορκίαν, καὶ ἔκαμε μάλ
 μαχίας μὲ τὴν Ἀριστοκρατίαν.

Κεφάλαιον

Ὁ Σκεντέρμπεης εισβάλλει εἰς τὰς Ἐπαρχίας μουράτης πολιορκεῖ τὸ Σβετιγράδιον. Ἡ βοήθειαν. Ὁ Σουλτάνος προτείνει εἰς τὸν τὴν πόλιν. Ὁ Σκεντέρμπεης ὀρμᾷ κατὰ δου. Οἱ Τοῦρκοι ἀνωφελῶς κίχουν ἀπὸ ἀναβάσεως εἰς τὰ τείχη. Δευτέρᾳ εἰσβολῆς ἔφοδος κατὰ τοῦ Φρουρίου. Μονομαχία Φερῆ Πασᾶ. Τὸ Σβετιγράδιον βιάζεται. Θλίψις τοῦ Σκεντέρμπεη.

Ὁ Σκεντέρμπεης φύτει ἐνεργῶς δὲν ἠδυνήθη νὰ διαμείνη πολὺν χρόνον ἀφ' οὗ ἐσυμβιβάσθη μετὰ τοὺς Βενετούς αὐθις εἰς τοὺς τόπους τῶν Ὀθωμανοῦ γάλας καὶ φοβερᾶς λεηλασίας. Ὁ Σκεντέρμπεης ἐπιδρομᾶς του, καὶ ἀπὸ τὸν θυμὸν του, καὶ ἀπεφάσκει ἴδιος κατ' αὐτοῦ ἐπὶ κεφαλῆς πολεμικοῦ σκοπὸν νὰ τὸν ἀφανίσῃ ἐξ ὀλοκλήρου. Ὁ Σκεντέρμπεης εἰδοποιηθεὶς ἐγκαίρως ἐτοιμασιῶν τοῦ Σουλτάνου ἄνευ ἀριτρέχει κατὰ τὴν συνήθειάν του εἰς τὸν πρὸς στρατολογίαν, συγκροτεῖ ἰσχυρὸν ἀρίθμον, ἐνδυναμόνει ὅλα τὰ φ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΙ

μετοικίσουν εἰς τοὺς τόπους τῆς
 κας, τοὺς γέροντας καὶ τὰ π
 μέ τὴν φυσικὴν του φρόνησιν
 τὰς δυνάμεις τῶν Ὀθωμανῶν
 ραχον καρδίαν.

Ὁ δὲ Ἀμουράτης συναθροίσας
 πενήντα χιλιάδας, ἔστειλε προη
 σαράκοντα χιλιάδων, μέ διατα
 Σβετιγράδιον· μαθὼν δὲ Σκεντέ
 λαμβάνει ἐν σῶμα ἐπιλέκτων
 πεδεύει κατὰ μικράν τινα διά
 πομένως ἐκλέξας τριακοσίους
 στρατιωτῶν του, τοὺς διέταξε νὰ
 καὶ ἔχοντες τὰ ὄπλα των κεκ
 ματά των, νὰ φορτώσουν εἰς το
 μέ σίτον καὶ νὰ προχωρήσου
 πέδου τῶν πολεμίων. Οἱ δὲ Τ
 ἔδραμον κατ' αὐτῶν περὶ τοὺς
 λεηλασίας. Οἱ Ἀλβανοὶ βλέπ
 ζουν, ἐπροσποιήθησαν κατ' ἀρχ
 φθάσαντες εἰς μίαν ἀρμοδίαν
 κατὰ πρόσωπον αἰφνιδίως, ὀρμῶ
 νεύου πολλοὺς, πληγώσαντες
 λοιπούς. Ὁ δ' Ἀρχηγὸς τῶν Ὀ

ὅτι αὐτὸ ἦτον στρατήγημα τοῦ Περσέως
 χιλιάδας κατὰ τῶν νομιζομένων χιλιάρχων
 τες τοὺς ἐχθροὺς πλησιάζοντας, ῥίπται
 ἐπήδησαν ἐπὶ τῶν ἵππων των, καὶ οἱ
 οἱ δὲ Τοῦρκοι τοὺς ἐδίωκον μετὰ τὴν
 Σκεντέρμπεης ἐνεδρεύων, ἅμα τοῦ
 που τοὺς ἐπρόσμενον, ἐπιπεσὼν αὐτοῦ
 κατακράτος.

Μετ' ὀλίγον ἔφθασε καὶ ὁ ἄρχηγος
 τοῦ Σβετιγραδίου μετὰ τὸν ἐπίλοιπον
 ὡς ἐκ τῆς τοποθεσίας τοῦ φρουρίου
 μετὰ τὸν ὁποῖον ἦτον ὠχυρωμένον,
 ἐδοκίμαζε νὰ τὸ κυριεύσῃ διὰ τῶν
 παντήσῃ μεγάλας δυσκολίας, νὰ
 ῥῶν, καὶ νὰ χάσῃ πολλοὺς στρατιώτας
 νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ μετὰ συνθήκην
 πρὸς τὸν φρούραρχον, ὀνομαζόμενον
 τείνων εἰς αὐτὸν ὅτι, ἂν ἐπέιθε
 πόλιν οἰκειοθελῶς ὑπέσχετο ὅχι
 τοὺς κατοίκους ἐλευθέραν πᾶσαν
 σκείας των, καὶ ἀτάραχον ἀπόλαυσιν
 των, ἀλλὰ καὶ νὰ τοὺς ἀνταμείβῃ
 ἐκουσίαν ὑποταγὴν των. Οἱ κύρηται
 πόλιν περὶ τὴν ἐσπέραν· ὁ δὲ Περσὴς

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

σας αὐτοὺς νὰ λαλήσουν τοὺς εἰ-
τάσεις, διὰ τὰς ὁποίας εἴσθε ἀ-
βεβχίως τίμιαι, διότι θέλετε νὰ
μέσω τοῦ σκότους. Ἐλθετε αὖριον
θέλω σᾶς δώσει τὴν ἀνήκουσαν

Τῆ ἐπαύριον ὁ Ἀμουράτης
τοὺς κύρηκας, ὁμοῦ μὲ ἓνα τῶν
ποίου ἐγνώριζε τὴν ἐπιτηδειότητα
νὰ πραγματοποιηταί τοὺς ἀνθρώποι-
σεις. Ὁ Περλάτος διέταξε νὰ το-
μικρᾶς καὶ κρυφίας πύλης, καὶ
πρωτεύουσαν ἐκκλησίαν, συνοδευ-
τοτέρους πολίτας. Ὁ Πασᾶς ἤρ-
παρσταίνη εἰς αὐτοὺς τὰ δεινὰ
εἰς τὰς ὁποίας ἀφεύκτως ὑπε-
κουμένη καὶ ἀκολούθως τὰς πολ-
Σουλτάνου, καὶ τὸν κίνδυνον, εἰ-
νὰ ἐκτεθοῦν, ἂν κατὰ δυστυχίαν
τὴν ἀπείθειάν των. Ὁ δὲ Περλ-
σθη ἀταράχως, ἀπεκρίθη ὡς ἀκ-
νασο μὲ τὰς ἀπειλάς σου, ἢ μ-
νὰ καταπίσης ὁποῖον δῆποτε ἄ-
νου τῶν Ἀλβανῶν. Μὴ μᾶς σι-
σθήτους, ὥστε νὰ προκρίνωμεν

που, τὸν ὁποῖον δὲν γνωρίζομεν
 λατρεύει θρησκείαν, τὴν ὁποίαν
 ἀπὸ τὴν διοίκησιν ἡγεμόνος, ὅστις
 κνα του, μᾶς κυβερνᾷ μὲ πραότητα
 ἐν ταύτῳ εἶναι ὁμόπιστός μας;
 Ἄμουράτην ὅτι μᾶς εἶναι προτιμώ-
 τείχη μας κατεδαφισμένα, τοὺς οὐ-
 μένους, τοὺς γονεῖς μας καὶ τὰ τέ-
 ὑπὸ τὴν σπάθην τῶν στρατιωτῶν
 ἀναγνωρίζομεν βασιλέα μας. Ἄκο-
 πείγουσα ἀνάγκη ἦτις νὰ μᾶς βί-
 προβλήματα του, μήπως κατετρό-
 μας; μήπως τὰ τείχη μας δὲν ε-
 κληρα; ἢ μήπως στερούμεθα τῶν
 πράξῃ φρονιμώτερον νὰ ἐπιστρέψῃ
 διὰ νὰ ζήσῃ ἐν ἡτυχία τὸ ὑπόλοι-
 μερῶν του, παρὰ νὰ ἔλθῃ νὰ α-
 ποῖον τοσάκις εἰς αὐτὸν ἐστάθῃ ὅλ-
 εἶπέ πρὸς αὐτὸν, ὅτι δὲν θέλει ἐ-
 πόλιν, παρὰ πατῶν ἐπὶ τῶν πτω-
 γενναίων στρατιωτῶν μου. Ἴδου σὶ
 νήματά μας, ὕπαγε νὰ τὰ ἀναγγεί-
 Ὁ Ἄμουράτης ἀκούσας τὴν τολ-
 κρισιν ἐφρύαξεν ἀπὸ τὸν θυμὸν τ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜΠΕ

παντελῆ ἐξολοθρευμὸν τοῦ Σβετιγράδιου, ἵνα κάμουν ἀμέσως τὰς ἀναγκαίαν πολιορκίαν καὶ τὴν ἐπιούσαν ἀμυνταχόθεν τὴν πόλιν, καὶ ἔκαμε δύσβολας κατὰ τοῦ φρουρίου· ἀλλ' οὐκ ἐτίστασιν, ὥστε ἀφ' οὗ ἔχασε πᾶν τοῦ, ἠναγκάσθη μὲ ἀδημονίαν τὴν διὰ νὰ λάβουν ἀνάπαυσίν τινα.

Ὁ δὲ Σκεντέρμπεης φοβούμενος τοὺς δυναμεις τῶν πολιορκούντων ἀλλεπάλληλοι αὐτῶν προσβολαὶ πολιορκουμένους, καὶ τοὺς βιάσουν νὰ ἀπεφάσισε νὰ τοὺς ἐνθαρρύνῃ μὲ ἀνδρείον κίνημα. Καὶ διὰ νὰ εὐνοήσῃ τὴν ιδέαν τοῦ λαμβάνει ἐν σῶμα δέκα τῶν, καὶ προχωρεῖ κατὰ τοῦ ἐπιπέδου σύρῃ πρὸς ἑαυτὸν τὸ περισσότερον τοῦ, καὶ οὕτω νὰ δώσῃ ἀνεσίν τὴν πόλιν Σβετιγράδιου. Ὁ Ἀμουράτης πᾶσι κατ' αὐτοῦ· ἀλλ' ὁ Σκεντέρμπεης καλὰ παρατεταγμένος, καὶ τοῦ ἐπιπέδου ὁρμήν, ὥστε τοὺς ἠνάγκασε νὰ ἀφῇ μὲ μεγάλην φθοράν των. Ὁ Ἀμουράτης διὰ τὴν μικροψυχίαν καὶ ἀναξι

του, ἀφ' οὗ τοὺς ὠνείδισε μὲ αὐ-
 τάξε νὰ ἐπιστρέψουν ἐκ δευτέρου
 νῶν, διὰ νὰ ἐξαλείψουν τὴν κα-
 λαμπρὸν ἀνδραγάθημα. Ὁ δὲ Σκεν
 ἐπροσποιήθη ὅτι δὲν ἐτόλμα νὰ
 ἔθην ἀποσυρόμενος κατ' ὀλίγον ἀ-
 φθασεν εἰς ἓν ἀρμοδιώτατον μέ-
 ἔνεδραν μερικὰ τάγματα του ὑπὸ
 πιστοῦ του Μωυσέως, αὐτὸς δὲ παρ-
 μέ τὸν ἐπίλοιπον στρατόν του. Ἄρ-
 ἐχθροὺς νὰ προχωρήσουν ὅσον ἐ-
 κατὰ μέτωπον μὲ μεγάλην ὄρμη-
 ὁ Μωυσῆς, ὄρμήσας ἐκ τῆς ἐνέδρ-
 ματά του, ἐπέπεσεν εἰς αὐτοὺς π-
 ὀπίσθια. Οὗτοι δὲ εὐρεθέντες παρ'
 δυνάμεων, καὶ περικυκλωθέντες πα-
 παντελῆ ἀταξίαν, ἐξ ὧν τὸ περισ-
 νεύθη, οἱ δὲ σωθέντες μὲ τὴν φυγ-
 τὸν Σουλτάνον διὰ νὰ ἐπιπληχθοῦν
 Ἐν ᾧ δὲ ὁ Πρίγκιψ ἐξηκολούθη
 τοὺς Γούρκους, ὁ Περλάτος ὡφ-
 καρίας, ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ φρούριον,
 κατὰ τῶν ἐχθρῶν, ἐφόνευσε πολλοὺς
 καυσειν ἐν μέρος τῶν πολεμικῶν

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΙ

ἤρπασεν ἐν πλῆθος ὄπλων. Ἀ
 ὁποίας δ' Ἀμουράτης ἐδοκίμα
 ἐχρησίμευον εἰς ἄλλο παρά
 του ἔτι μᾶλλον· ὅθεν διέταξε
 τιῶταί του, διὰ νὰ δυνηθοῦν
 τέραν εἰσβολὴν κατὰ τοῦ φρουρ
 κοῦντες καὶ πολιορκούμενοι εὐρ
 Ὀθωμανοὶ στρατιῶται περιερχό
 παρετήρησαν ἐν μέρος ἀπροφύλα
 ἀνάβασιν, ὅθεν ἔδραμον ἀμέσο
 Ἀμουράτην περὶ τούτου.

Εὐκόλως δύναταί τις νὰ συ
 τῆς χαρᾶς, τὴν ὁποίαν ἐδοκίμα
 τὴν ἀνέλπιστον ταύτην εἶδησιν
 καιροῦ καλέστας ἓνα τῶν ἀρχι
 λάβη ἐν τάγμα καὶ νὰ τὸ ὀ
 μέρος, διὰ νὰ ἐκτελέσουν ἀφεύ
 τῶ ἄντι οἱ Ὀθωμανοὶ στρατιῶτ
 βουν εἰς τὴν κορυφὴν ἐνὸς βρά
 χισαν νὰ ἀναβαίνουν ἐν εὐκολίᾳ
 ἤδη εἶχον ἔμβει περὶ τοὺς τρι
 πόλιν· ἀλλ' ὁ Περλάτος ἔχων ο
 πάντοτε προσωπικῶς ἐπὶ τῶν τ
 θεν, καὶ ἄνευ ἀναβολῆς καιροῦ

καὶ ἄλλη βοήθεια· καὶ ὀρμήσας κορυφῆν ἐξ ὀλοκλήρου, διατάττων νηχονδρότατα ξύλα κατ' ἐκείνων εἰδὸς τοὺς ἠνάγκασε νὰ ὀπισθοδρομήσωσιν. Ὁ δὲ Σκεντέρμπεης ἐν τῷ φερόμενός περὶ τοῦ Ὀθωμανικοῦ ἐπιλέκτων στρατιωτῶν, ἤρπαζε τοὺς τοῦ στρατοπέδου, ἢ διὰ νὰ συναρπάσῃ τῶν, ἢ νὰ ὑδραγωγῆσιν, ἢ αἰτίας. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν ὑπερβολικός ἰδὼν ἀπὸ τῆν κορυφῆν Τούρκους καταπεπονημένους ἀπὸ τῆν σῶνα τοῦ ἡλίου, νὰ ἀναπαύωνται ἀμέριμνοι, καὶ χωρὶς τινὸς προφυλάξεως περὶ αὐτὸν στρατιώτας του, « Καὶ εἶπεν, αὐτὸν τὸν νικητὴν τῆς Ἀσίας πολεμιστὴν, ὅστις ἐνέβαλεν εἰς τὸν χριστιανισμόν, ἴδετε αὐτὸν ἀθλιμμένον πρὸ τῶν τειχῶν μιᾶς πύλης ὅλους τοὺς ἀγῶνας· ἄς ὠφεληθῆναι τὸσον ἀρμοδίαν εὐκαιρίαν, καὶ χιώσωμεν τὰ ξίφη μας εἰς τὸ στήθος σου, οἱ ὅποιοι μᾶς τὸ προσφέρουν ἀρνία. »

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕ

Ἐπομένως ἔστειλεν ἓνα τῶν
 τῶν στρατόπεδον διὰ νὰ φέρη
 καὶ ἀφ' οὗ συνῆλθον ὅλοι ἐγκα-
 του με διεγερτικούς λόγους, ὅ-
 μείψη ὅσον τὸ δυνατόν ἀναλόγως
 ὁποῖον ἔμελλον νὰ ἐκτεθοῦν, καὶ
 εὐδοκιμήσουν εἰς τὸ ἐπιχείρημά
 νου νύκτα διὰ νὰ τὸ βάλῃ
 αἰφνίδιος καὶ ἀπροσδόκητος ἐπίθ-
 σκότους, ἐμβάλλει τοὺς ἐχθροὺς
 ἀταξίαν. Πρὸ πάντων ὅμως ἔκρ-
 λη τινὰ προηγουμένως διὰ νὰ
 τόπεδον τῶν πολεμίων, καὶ νὰ
 τῆς καταστάσεώς του. Ὁ φίλος
 ἐν ταύτῳ καὶ ἐπιδέξιος, ἀνεδέχ-
 ἐκτέλεσιν τοῦ ζητήματός του.
 δύματά του, εἰσῆλθεν εἰς τὸ
 μανῶν, καὶ ἐπροχώρησεν ἀγνώ-
 τὴν σκηπὴν τοῦ Σουλτάνου.
 ἐδιηγήθη εἰς τὸν Σκεντέρμπεκ
 εἶδεν, ἢ ἤκουσε. Τότε ὁ Πρ
 ματά του εἰς τάξιν πολέμου,
 τοὺς στρατιώτας του διὰ νὰ ἀν-
 ἐν τῷ μέσῳ τῆς ταραχῆς καὶ

νησεν. Ὁ θόρυβος τῶν ἵππων κ
 ἐσύγχισαν τὰς φυλακὰς τῶν ἐχ
 ἀνεπαύοντο ἀμέριμνα· ἀλλ' οἱ Ἄ
 δώσουν καιρὸν γὰ συνέλθουν,
 τὰς κατακόπτουν, καὶ ἐμβαίνουν
 τόπεδον τῶν Ὀθωμανῶν, τὸ ὅπ
 γίστην ἀκαταστασίαν, εἰσβάλου
 καταστρέφουν πᾶν ὅ,τι συναπαντ
 προξενούν μεγίστην φθοράν. Ὅτ
 ξημερώνη ἀνεχώρησαν μὲ τὴν με
 κατέκαυσαν πολλὰς σκηνάς, ἢ
 ἐχθροὺς, καὶ ἐκυρίευσαν πλῆθος
 πολλὰς Ὀθωμανικὰς σημαίας. Εἰς
 εἰσβολὴν οἱ Ἀλβανοὶ κατέκοψαν π
 Τούρκων, καὶ ἐπλήγωσαν περισ
 Ἀλβανῶν ἐφρονεύθησαν μόνον τεσσα
 ται, καὶ περὶ τοὺς ἐβδομήκοντα
 οὔ δὲ ὁ Σκεντέρμπεης ἀπεμακρύν
 σεν εἰς μίαν κοιλάδα, καὶ ε
 ὥστε ἀπὸ κανὲν μέρος οἱ ἐχθροὶ
 προσβάλουν. Ἐκεῖ ἔκαμε στάσιν,
 γωμένους καὶ ἐπιμελήθη προσωπι
 Μετὰ ταῦτα μετέβη εἰς τὸ στρ
 ψε τρεῖς ἡμέρας πρὸς ἀνάπαυσιν

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

καὶ ἐπομένως ἐστρατοπέδευσεν
Αἰμαθίας.

Ὁ Σουλτάνος ἐφρίαττεν ἀπό
δης, βλέπων ὅτι ὁ Σκεντέρμπεης
τὴν ἀγρυπνον προσοχὴν του, κα-
τὴν φθορὰν εἰς τὸ στρατεύμα τ
δικηθῆ ἐκινήθη καὶ αὖθις κατὰ
ὅμως τὴν παραμικρὰν ὠφέλειαν
ἡμέραν διέταξε νὰ κάμουν ὅλα
μασίας διὰ μίαν ἰσχυροτέραν
πόλεως· ἀλλ' ὁ Σκεντέρμπεης π
πούς του ἀπὸ διαφόρους αὐτομο
τὰ μεγάλα του προτερήματα εἶλ
τὸ στρατόπεδόν του, ἀπεφάσισε
εἰς τοὺς ἐχθρούς καθ' ἣν στιγμὴν
τὴν προσβολὴν κατὰ τῆς πόλεως
γνωρίζων ἀκριβῶς τὸν Πρίγκ
καλὰ τοὺς σκοπούς του· ὅθεν ὁ
ναιοτέρων ἀρχηγῶν του, ὀνομα
νὰ κινήσῃ μὲ ἐν σῶμα ἐκ δεκα
καὶ ἰππέων, διὰ νὰ προφθάνῃ
φανῆ οἱ Ἄλβανοί, καὶ νὰ τοὺς
διακόπτουν τὰς ἐργασίας τῆς πό
Αἱ ἀνδραγαθίαι, τὰς ὁποίας

Φερῆ Πασᾶς, ἐνέπνευσαν αὐτῷ ὥστε ἐφαντάσθη ὅτι κἀνὲν πρᾶν αὐτὸν δυσκατόρθωτον· ὅθεν καὶ ἐξ ἀνυπομόνως, πεπεισμένος ὅτι ἔμνικῆστη, καὶ μὲ τὸν ἀφανισμόν στρατηγοῦ νὰ προσθέσῃ νέας δάμαλιστα ἐπεθύμει νὰ ἐκτεθῆ μὲ καὶ εἰς μονομαχίαν.

Ὁ Ἀμουράτης λοιπὸν ἤρχισεν πολιορκίαν· καὶ ἐν ᾧ ἐξ ἑνὸς μέρους τῶν τειχῶν, ἐξ ἄλλου μέρους τὰ τείχη οἱ στρατιῶται. Ἄλλοι πολεμοῦντες γενναίως, κατὰ ἐσφενδόνιζον ὀγκώδεις λίθους καὶ κατεσύντριβον τὰς ἀναβάθρας τῶν τειχῶν τοῦ τείχους ἐπεδιώρθοναν μὲ καὶ ταχύτητα. Τέλος βλέποντες δὲν κατώρθοναν τίποτε, ἀπεφάσαν ἕνα ξύλινον πύργον, ἀνάλογον μὲ τὸν ὀπταῖον καὶ κατεσκεύασαν· ἐσάντες δὲ εἰς αὐτὸν τὰς πολεμικὰ πυροβόλα, ἐτάραττον ἀκατάπαυστον· ὁ Περλάτος ἐφεῦρε τρόπον νὰ ἀποθῆναι αὐτὸν· καὶ μετ' ὀλίγον διαδοθεῖς

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤ

σθεις ἔπεσε, καὶ ἐφόνευτε
πτῶσίν του.

Εἶδομεν ἀνωτέρω ὅτι ὁ
συναπαντήση τὸν Σκεντέρμπε
εἰς μάχην· πλὴν δὲν ἤργησεν ὁ
τὴν ἐπιθυμίαν του ταύτην.
στρατόν του, καὶ διὰ τῶν κιν
εἶχε σκοπὸν νὰ προσβάλη τὸ
θέλων μὲ τοῦτο νὰ βιάσῃ
ριον νὰ ἔλθουν εἰς βοήθειαν τ
Πασᾶς κινεῖται κατ' αὐτοῦ π
διάβασίν του· ὁ δὲ Σκεντέρμ
βεῖται, καὶ ἤρχισε νὰ ὀπισθο
μακρύνθη ὅσον ἔπρεπε τοῦ
μίων, κάμνει ἀμέσως στάσι
μάχην. Ὁ στρατηγὸς Τοῦρκ
ἵππικοῦ του μὲ διαταγὴν νὰ
λὰ μακρὰν, καὶ νὰ ἐπανέλθ
τοὺς Ἀλβανοὺς ἀπὸ τὰ ὀπίσθ
τὸν ὁποῖον δὲν ἐξέφευγε τὸ π
μάχης, κατανοήσας τὸν σκοπὸν
τάγμα κατ' αὐτοῦ τοῦ ἵππικο
δρομήτη καὶ νὰ ἐνωθῇ μὲ τὸ
νέρχεται εἰς τὴν προτέραυ τ

μέ μεγάλην ὄρμην καὶ ἀπὸ τὰ
 τῶν Ὀθωμανῶν βλέπων τοὺς ἐ
 μέ γενναιότητα, ἀπεφάσισεν νὰ
 Σκεντέρμπεην, ἐλπίζων ὅτι μέ
 πος, ἤθελε βιάσῃ τὴν νίκην νὰ
 Ὄθεν τὸν ζητεῖ παντοῦ μέ το
 κράζει μεγαλοφώνως. Ὁ Σκεντέ
 καὶ τὸν ἤκουεν, ἀλλ' ἔκρινεν ἀνό
 ση τὴν διοίκησιν τοῦ στρατοῦ το
 θερμότητα τῆς συμπλοκῆς, διὰ
 θρασύτητά του. Ἀφ' οὗ ὁμοῦς κατ
 καὶ εἶδε τὴν νίκην βεβαίαν πρ
 ἀπεφάσισε νὰ δεχθῆ τὴν μονομα
 πον του κατὰ τοῦ Φερῆ Πασᾶ. Ὁ
 ἐπάσχισαν νὰ τὸν ἐμποδίσουν,
 ὅτι δὲν πρέπει ἀνωφελῶς νὰ δια
 πολύτιμον εἰς ὄλους τοὺς Ἀλβα
 ἔνδοξον ἔργον τὸ νὰ νικήσῃ ἀνθ
 ρόν του. Ἀλλ' αὐτὸς ἀμετάθετο
 Δὲν πρέπει κατ' οὐδένα τρόπο
 ποφυγῶ τὴν μονομαχίαν τα
 εἰπῆ οἱ ἐχθροὶ διὰ τὸν ἡγεμόν
 νισθῆ μέ ἄνδρα, ὅστις τὸν πρ
 μάχη; Ἀνάγκη λοιπὸν ὑπὲς

ΤΟΥ ΣΚΕΝ

τῆς ἰδικῆς σας τὰ δεχθῶ
 νὰ μηνύσῃ τῷ Φερῆ Πασᾶ
 τῆς μονομαχίας κατὰ τὴν
 ὀλίγου θέλει ἔλθει καὶ αὐτὸς
 δὲ ἐπλησίασαν ἤρχισαν τὸν
 ἐπιδέξιον Ἀλβανὸς, ὅστις
 ὅλους τοὺς κατὰ τὸν αἰῶνα
 καιρὸν τὴν ἐλπίδα τῆς νίκης
 ἀλλ' ἐκ πρώτης ὀρμῆς, μὲν
 ἔρριψε νεκρὸν κατὰ γῆς. Κα
 τε καὶ νὰ τὸν λαφυραγωγῶν
 στρατιωτῶν του, τοὺς ὁποίους
 νέου κατὰ τῶν ἐχθρικών τα
 οὐ ἔχασαν τὸν ἀρχηγὸν τῶν
 δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀντικρούσο
 βανῶν, ἀλλ' ἐτράπησαν εἰς
 ναγγεῖλουν τῷ Σουλτάνῳ τ
 ἐκστρατείας των, εἰς τὴν ὁπ
 τῶν συγχρόνων ἱστορικῶν, ἐ
 χιλιάδες Τούρκων. Ὁ Ἀμ
 δυστύχημά τι ἐκ μέρους το
 νὰ ἐκδικῆται κατὰ τῆς πολι
 πανελάμβανε σφοδρότερον τὰ
 εἰς τὴν τελευταίαν δὲν ἴσχυσα

καὶ πρότερον, καταπολεμηθεὶς οὖν
 νους μὲ μεγάλην φθοράν του.
 πέστρεψεν εἰς τὸ στρατόπεδόν
 μερικὰς ἡμέρας, καὶ ν' ἀναλά
 δυνάμεις, ἐλαττωθείσας ἀπὸ τοῦ
 ταπαύστους κόπους. Ἐν τῷ μετ
 ρους ἐκ τῆς Ἰταλίας διὰ τὰ ἀγορα
 μανῶν πλούσια λάφυρα, καὶ οὕτω
 ἀνταμείψῃ ἀναλόγως τοὺς ἀγῶ
 γενναίων στρατιωτῶν του.

Αἰσθανόμενος δὲ πόσον ἦν ἀ
 νὰ κινηθῆ μὲ τόσον ὀλίγας δυ
 πολυαρίθμου στρατοῦ, ἀπεφάσισε
 ρὶ τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον διὰ
 τοὺς ἀπομακρυνομένους ἐπὶ δια
 κόποι του ἐστάθησαν μάταιοι,
 ἀπηγόρευσε μὲ ποινήν θανάτου
 οὐδεὶς τοῦ στρατοπέδου ἐπὶ ὅποι
 Ὁ Σκεντέρμπεης βλέπων ὅτι
 ἦσυχος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ στρατο
 κάμη κἀνὲν πολεμικὸν ἐπιχείρημα
 τεγίνετο νὰ διαφθείρῃ τοὺς πολιορκ
 μάτων καὶ μὲ κολακευτικὰς ὑπο
 ὅτι πανταχοῦ ἐμφωλεύει τὸ μ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

προδοτῶν, ἦτο βέβαιος ὅτι ὁ Σουλτάνος ἄργά ἔμελλε νὰ φέρῃ εἰς ἕκαστον τῶν ἑκείνων πόλεων. Ὁ τοιοῦτος διαλογισμὸς ἐπροξέμελαγχολίαν, ὥστε ὀλίγον ἔλειπον ἡτοιμαῦται ὑποψίαι τοῦ δὲν ἦσαν ἄμωροι. Ἡ ἀμωροσύνη δὲν ἔπαυε νὰ προσκολληθῆται πρὸς τοὺς κατοίκους καὶ πρὸς τὴν φρουράν. Ἡ φρουρά καὶ ὠφελίμους προτάσεις· ἀλλ' οὐκ ἐδέχθησαν, ἀλλὰ ποιοῦντο μὲ μεγίστην ἀναλγησίαν. ἦτον εἰς αὐτοὺς πολλὰ προτιμοτέρας τὸς ἀγαθοῦ καὶ τὸς ἀξίου, ὡς τὸν ζυγὸν ἀλλογενοῦς καὶ ἀλλοπίου γνῶμη καὶ τὰ φρονήματα ὄλων ἐκτὸς ἐνὸς κακοήθους, ὅστις ἐκλεχθῆναι τῶν πολιορκουμένων διὰ νὰ ἀπαντήσῃ τοῦ Σουλτάνου, διεφθάρη ἀπὸ τὰς δωρὰ τοῦ Ὀθωμανοῦ, καὶ ὑπεσχέθη ὀλίγου τὴν πόλιν. Ἀλλὰ γνωρίζων νὰ ἐμβάσῃ τοὺς Τούρκους διὰ νυκτὸς καλῶς φυλαττομένην, ἐστοχάσθη τὸ ἀσφαλέστερον τρόπον. Ὅθεν γνωρίζων ἐκ τῶν ὁποίων συνίστατο τὸ περὶ τὴν φρουρᾶς, ἦσαν παραδεδομένοι εἰς τὴν ἀδυσχεροσύνην καὶ τὴν δεισιδαιμονίαν, καὶ ὅτι πρὸς τοῖς

θανάσιμον ἀμάρτημα νὰ πίουεν νερόν
 λεν εὐρέθη πτώμα ὁποίου δήποτε
 ὅλην τὴν πόλιν τοῦ Σβετιγραδίου
 μόνον φρέαρ, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐλάμ-
 σεν ὁ ἐπάρατος ἐκεῖνος προδότης
 κτός ἐν αὐτῷ ἓνα σκύλλον. Τὴν ἐ-
 νερόν, εὐρέθη τὸ πτώμα τοῦ πνιγ-
 δοθείσης δὲ τῆς φήμης τοῦ τοιού-
 ὅλην τὴν πόλιν, μετεχειρίσθησαν
 νακαλύψουν τὸν αὐτουργὸν τῆς βδελ-
 ἀλλ' ἐκοπίασαν ματαίως, διότι
 ἐλαχίστην περὶ τούτου ἰδέαν. Οἱ
 εἶπομεν, ἐσχημάτιζον τὸ περισσό-
 ρᾶς, ἀνεφέρθησαν, ὅτι μὴ συγχωροῦ-
 νὰ πίουεν νερόν μολισμένον, πρέπ-
 με συνθήκας τὴν πόλιν, ἢ νὰ διέ-
 ἐχθρῶν μὲ τὰ ὄπλα εἰς τὰς χεῖρ-
 τες Ἀλβανοὶ, ἐσυμβουλευθήσαν μ-
 φερε νὰ τοὺς διώξουν ἀπὸ τὴν πό-
 ὅτι ἔμενον ὀλιγώτατοι τὸν ἀριθμὸν
 ναντο νὰ ἀντισταθοῦν εἰς τὰς δυνα-
 νῶν, ἐπάσχισαν νὰ πληροφορήσουν
 τοιαύτη εὐλάβειά των δὲν ἦτο π-
 δαιμονία, ἣτις θέλει προξενήσῃ τῇ

ΤΟ ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

ἴσως καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τῆς
ἐπέμενον εἰς τὴν γνώμην των, κα-
τα τὸν Σκεντέρμπεην, ὅτι ἐνεπι-
ἐλευθερίαν των εἰς τοιούτους ἀν-

Ὁ Περλάτος ἔμεινεν ἐκστα-
νὰ πιστεύσῃ πῶς ἄνδρες τόσον
ναῖοι ὡς οἱ Δίβριοι, ἦσαν δεκ-
ώδους δεισιδαιμονίας. Ὅθεν ὑπο-
ἦν ἐφεύρεσις στρατιωτῶν τινῶν
θερωθῶσιν ἀπὸ τοὺς κόπους καὶ
ξοδικῆς πολιορκίας, ἐστοχάσθη
νὰ παραδώσουν τὴν πόλιν, πα-
μόσιον ἀγορὰν, καὶ διέταξε νὰ
οἱ στρατιῶται πρὸς τοὺς ὄπισ-

« Μέγαν θαυμασμόν καὶ μεγάλαν
προξένησαν τὰ ὅσα παρ' ἐλπί-
καὶ δὲν δύναμαι νὰ πιστεύσω
λόψυχοι, ὡς οἱ Δίβριοι, νὰ ἦνα
ραλόγου ἀδυναμίας. Τὸ νὰ
τὸν Βασιλέα του ἐμπιστοσύνην,
φυλάξῃ ἀπαράβατον, εἶναι ἀμά-
ρύτερον ἀπὸ τὴν ἀθέτησιν μιᾶς
καὶ σχεδὸν παιδαριώδους. Ἡ
αὐτὴ ἡ ἀνάγκη εἰς μερικάς περισ-

εὐλογον καὶ νόμιμον ἐκεῖνο, τὸ δὲ
στάσεις εἶναι ἀπηγορευμένον· εἰς δὲ
στασιν, ὧ Δίβριοι, εἰς τὴν ὁποῖα
μιωθῶμεν τὰ πάντα, σᾶς εἶναι
παραβῆτε καὶ ἔτι πλέον θεμελιώ
μᾶλλον νὰ παραβλέψητε τὰς μικρο
εἶναι, μήτε δύνανται νὰ συγκαταλε
μὸν ἐκείνων αἱ ὁποῖαι κατασταίν
θρησκείας βάσιν. Καὶ τόσον περισ
νὰ παρβλέψητε τὰ τοιαῦτα διότι
φρόνιμος, καὶ αὐτοὶ μάλιστα οἱ
θρησκευτικά, δὲν θέλουν πεισθεῖ π
μάταιον καὶ νηπιώδη εὐλάβειαν ἀπεφ
τὸ ἱερώτατον χρέος τῆς πρὸς τὸν ἡ
πατρίδα πίστεώς σας, καὶ νὰ θυσιάσ
ὁποῖαν ὑπερασπίσθητε μέχρι σήμερο
ναιότητα καὶ ἀνδρείαν, «

Ἀφ' οὗ δὲ ἐτελείωσε τὴν ὁμι
μενος ἀπὸ τὸν λαὸν καὶ τοὺς σ
θη πρὸς τὸ φρέαρ, ἤντλησε νερόν,
θως ὅλοι οἱ κάτοικοι προσφερθέν δὲ κ
τικούς τῶν Διβρίων, δὲν ἠθέλησαν
νὰ πίουν. Ὁ Περλάτος βλέπων ὅτι
σεις, μήτε αἱ ὑποσχέσεις, δὲν ἦσ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜ

καταπέισουν νὰ μεταβάλουν γνώμη
μὲ τὸν Σουλτάνον ὅσον τὸ δυνατόν
θήκην καὶ νὰ παραδώσῃ τὸ φρούρ
ἐδέχθη νὰ ἐξέλθῃ ἡ φρουρὰ μὲ τὴν
ὅλην τὴν ἀποσκευὴν, δὲν ἐσυγχώρ
εἰς τὴν πόλιν οὐδεὶς ἐκ τῶν Ἀλβαν
τοὺς ὁποίους ἔδωκε μ' ὅλον τοῦτο
βουν μεθ' ἑαυτῶν ὅ,τι ἤθελον. Ἀ
ὑπεγράφη ἀμοιβαίως, ἐπρόσφερον τὰ
εἰς τὸν Σουλτάνον, ὅστις πρὶν ἐμβ
νοὺς, ἄφησε νὰ ἐξέλθουν οἱ τῆς
μ' ὅλην τὴν τάξιν, καὶ ὅσοι ἦσαν Ἀ
τοίκων. Ὁ δὲ αἴτιος τῆς ἀλώσεως
ἀναμιχθεὶς μετὰ τῶν Ὀθωμαν
εἰς τὴν πόλιν, ἐπαρρησιάσθη μετ'
τοῦ Σουλτάνου, ὅστις ἀφ' οὗ τὸν
γίστην ποσότητα χρημάτων, ἐχάρι
στατικὰ πλουσιώτατα. Ἀλλ' ὁ Μο
ρίζων ἐκ πείρας πόσῃν ὀλίγην πίσ
τις πρὸς ἄνθρωπον ὅστις ἀπὸ αἰσ
μενος ἐθυσίασεν τὴν πατρίδα του, δ
νὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν, ὡς ἀνήκει ε
λον καὶ προδότην τῆς πατρίδος του
Ἡ αἰτία τῆς ἀλώσεως τοῦ Σβετ

ἴσως εἰς τὸν ἀναγνώστην μὴ
ἀλλ' ἐπειδὴ βεβαιοῦται ὡς ἀνο
ἀκμάσαντας συγγραφεῖς (41) ὅτι
ἡ ἀλήθεια φαίνεται ὡς πλάσμα
ῥὰ λοιπὸν διῆλθε διὰ τοῦ Ὁθ
ὄπλα εἰς χεῖρας, καὶ μὲ τὴν ἀ
τιῶται εἶχον κατηφές καὶ λελυ
οὐχὶ ταπεινὸν καὶ ἄνανδρον· ο
τὸ καρτερικὸν καὶ τὴν ἀφοβίαν
πλέον ἐπικίνδυνον περίστασιν
τοὺς ἀληθῶς γενναίους ἄνδρα
Ἄμουράτη, ὁ εἰς τὴν ἱστορίαν
Μωάμεθ ὁ δεύτερος, εἶχε συ
εἰς αὐτὴν τὴν ἐκστρατείαν, διὰ
πρῶτα μαθήματα εἰς τὴν τέχνην
κιψ οὗτος φύσει ὀρμητικὸς καὶ
νά ἴδῃ χωρὶς ἀθημονίαν καὶ ἀ
του ἄφησε νὰ διέλθουν ἀνενοχ
ἄνθρωποι, οἵτινες ἔχυσαν τόσο
ῶ ὁ τοῦ Μωάμεθ νόμος διέτα
στηρῶς καὶ μὲ πεινὴν θανάτου
ἂν τοὺς ἐχαρίζετο ἢ ζωὴ, ἔπρε
κρατήσουν αἰχμαλώτους, διὰ ν
πρὸς ἐλάφρωσιν ὀπωσοῦν τῶν

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜ

Ἄλλ' ὁ Ἀμουράτης ἀτενίσας πρό-
 σοβχρόν καὶ κατὰ τι ὀργίλον· αὐτὸ
 εἶναι ἱερώτερόν τι εἰς τὸν κόσμον·
 τις ἀπαραβάτως τὴν ὑπόσχεσίν το
 ρηθῆ ἢ ἀθέτησις τῶν ὑποσχέσεων,
 μήτε βασιλεὺς, μήτε δεσμὸς τις,
 εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον. Ὁ
 γὰρ ἀποκτήσῃ δόξαν, χρεωστῆ
 τὸν λόγον του μὲ ἀκρίβειαν. Ἡ ἐπι-
 μεταβάλλονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον
 μεταχειριζομένων τὰ τοιαῦτα· διὰ
 τῆς εὐποιίας ἐλκύονται αἱ τῶν ἀν-
 δρῶν τῆς σκληρότητος καὶ ἀσπλαγ-
 γίας ἐαυτοῦ τὴν ἀποστροφὴν αὐτῶν καὶ
 βαρύτερον κατασταίνει τις τὸν ζυ-
 γόν· ὅσοον περισσότερον γίνεται πρὸς
 ἀνυπόφορος, καὶ καταντᾷ καὶ εἰς τὴν
 Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ὑπερασπίσθησαν
 τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα
 ὄντι ἄδικος, ἂν ἐτιμώρουν ἀνθρώ-
 πῳ πλήρωσαν τὸ χρέος των μὲ τοσαύ-
 τῃ γενναιοψυχίαν. Ἐνθυμήσου, ὦ υἱέ,
 γὰρ ὀργίζησαι κατὰ τῶν ἐπιβούλων
 γὰρ τοὺς παιδεύης μὲ ὅλην τὴν ἀ-

μων, τόσον περισσότερον ὄφε
 νὰ θαυμάζης τοὺς φυλάσσοντα
 πρὸς τὸν ἡγεμόνα των πίστιν
 Ἄμα λαβὼν ὁ Ἀμουράτης
 διέταξε γὰ ἐπιδιορθώσουν ἀμέ
 ἐγκατέστησεν δυνατὴν φρουρὰν
 τὰ ἀναγκαῖα. Ὁ δὲ Σκεντέρμ
 τιγραδίται ἔμελλον γὰ ὑπερασ
 αὐτὴν σταθερότητα, περιῆλθεν
 Ἀλβανίας, τὰς ἔφερον εἰς κατ
 εἰς τὸν ἐχθρὸν, ἀν ἐκινεῖτο κα
 ψεν εἰς τὸ στρατόπεδόν του,
 Σβετιγραδίου ὅπου συνήθιζε γ
 οἱ Τοῦρκοι ἤρχησαν τὴν πολι
 εἶδησις, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν εἰ
 ἡ συμφορὰ τοῦ Σβετιγραδίου ἔ
 τῶν Διβρίων. Τὸ κατηφές καὶ
 τάτῃ σιωπῇ του ἐδείκνυον τὸν
 καρδίας του. Οἱ στρατιῶται το
 αὐτὸν, ἐφάνέρωνον διὰ τῆς σκυ
 μένης των στάσεως πόσον βαθ
 τῆς τοιαύτης συμφορᾶς λύπην
 τῷ μεταξὺ τούτῳ ἴδον μακρόθε
 μενον εἰς ἐντάμωσιν τοῦ ἡγε

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕ

βαδίσματός του, ἢ σιωπὴ τῶν
 ἀνεστραμμένα ὄπλα, καὶ αἱ διπλ
 τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀθυμίας του
 φορᾶς του. Πολῖται καὶ στρατι
 μιγμένοι, ὄδευον κατόπι τοῦ ἄ
 ξιν, ἢ ἐξαίρεσιν. Φθάσας ὁ
 Σκεντέρμπεη, ἠθέλησε νὰ ὁμιλή
 κοπτον τὴν φωνὴν του, καὶ ὁὐκ
 λέξιν. Οἱ Σβετιγραδίται προσπεσ
 ἡγεμόνος τὸν ἰκέτευον μετὰ δα
 χνισθῆ διὰ τὴν δυστυχίαν, εἰς
 ὄχι ἀπὸ ἀνανδρείαν των ἢ μικ
 τοῦ Ἡρώος ἔκαμε περισσοτέραν
 δίας τῶν Διβρίων ἀπὸ τὰς παρα
 Ἐμέφροντο καὶ κατεδίκαζον αὐτ
 σιδαιμονίαν των, καὶ ὠμολόγου
 τὸ ἀνόητον ἀμάρτημά των. Ὁ
 των περὶ τὸν λαιμόν των, ἔπεσ
 προσθεν τοῦ Πρίγκιπος, καὶ χύν
 δόν, ἔλεγον ὅτι ἦσαν ἔτοιμοι νὰ
 ποτε ποινὴν ἠθέλεν ἐκφωνήσῃ
 Σκεντέρμπεης ὠν φυσικὰ μεγαλο
 ὄμμα εὐσπλαγγνίας τὴν ὑποτα
 νὰ ἐγερθοῦν, εἰπὼν ὅτι ἂν καὶ

μέγιστον, μόλον τοῦτο τὸ ἐσυγγῆτον ἀπλῶς τῆς δεισιδαιμονίας δὲν ἠδύνατο νὰ λησμονήσῃ τὴν σπῆμα τὴν ὁποίαν εἶχον ὑπερασπιστὰς πιστευθεῖσαν εἰς αὐτοὺς πόλιν. Τοὺς πολίτας, τοὺς ὑπεσχέθη νὰ ἀποπύξῃ τὰς ὅσας ζημίας ἐδοκίμασαν· ἐπέσχετο καὶ ἐμπιστοσύνην τοῦ Περλάτου· λόγως μὲ τὰς ἐκδουλεύσεις του ἀναχωρήσῃ εἰς ὅποιον μέρος θῆται.

Μαθὼν δὲ ὅτι ὁ Ἀμουράτης διόρθωσιν καὶ ὀχύρωσιν τοῦ Σβετικῆ κεφαλῆς πέντε χιλιάδων στρατιώμενος κατὰ τὴν συνθήειάν του τὸν ἠθρῶν, ἠχμαλώτιζεν ὅλους ὅσοι ἠθρῶν Ἀμουράτης ἀφ' οὗ ἐπιδιόρθωσε τὰς ἀποδοξίας, καὶ τὸ ἐφωδίασεν, ὡς εἶπομεν κχιῖα, καὶ μὲ ἰσχυρὰν φρουρὰν, ἀπέστειλε εἰς τὰς ἐπαρχίας του, ἐπειδὴ οἱ ἠθρῶν ὁποίους ἐδοκίμασε, καὶ ἡ μεγάλη ἀποδοξία δὲν τὸν ἐσυγχώρουν νὰ ἐπιχθῆσαι ἐν τῇ Ἀλβανίᾳ. Μαθὼν δὲ τὸ ἀναχώρησίν του, τὸν ἠκολούθησε μετὰ τῶν λεμῶν αὐτῶν πότε μὲν ὀπισθεν,

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

προξένει εἰς αὐτὸν μεγάλην φ
διέταξε νὰ στρατοπεδεύσῃ ἐν σῶ
χιλιάδας, διὰ νὰ ἐμποδίξῃ τὰς
βανῶν, καὶ νὰ σκεπάξῃ τὸ ὑπόλο
καὶ οὕτως ἠδυνήθη νὰ ἐκτελέσῃ
ἀνενοχλήτως. Ὅλοι οἱ συγγραφε
δμολογοῦν ἐκ συμφώνου ὅτι ὁ Ἄ
τὴν ἐκστρατείαν ταύτην περισσο
χιλιάδας στρατιωτῶν, καὶ ἑδαπά
τητα χρημάτων, χωρὶς νὰ κατορθ
ἐκ προδοσίας ἄλωσιν τῆς τόσον μι
τιγραδίου.

Κεφάλαιον

Ὁ Σκεντέρμπεης ἀφιερώνει τὰς φροντίδας το
τῆς ἡγεμονίας του. Οἱ ἄρχοντες ματαίω
σύζυγον. Πολιορκεῖ τὸ Σβετιγρίδιον. Π
νὰ τὸ παραδόσῃ. Βιάζεται νὰ λύσῃ τὴν
πολιορκεῖ τὴν Κρόϊαν. Ἡ πρώτη κατὰ
ται. Στρατήγημα τοῦ Σκεντέρμπεη. Εὐρ
Νέον στρατήγημά του. Ἐλλειψὶς τῶν ζω
στρατόπεδον. Τρίτον στρατήγημα τοῦ
ματαίως προσπαθεῖ νὰ ἐλκύσῃ τὸ φρούρ
λιν. Προτείνει εἰς τὸν Σκεντέρμπεην τὴν
δέχεται. Θάνατος τοῦ Σουλτάνου.

Ὁ Σκεντέρμπεης ὀρμούμενος ἀ
γενναιότητός του ἠθέλησε νὰ συγ

ἐχθρικὸν σῶμα τῶν 40,000, οἱ
χον στρατοπεδεύσῃ διὰ τὰ εὐκο
τοῦ ἐπιλοίπου στρατοῦ. Ἄλλ' οἱ
ἐμπόδισαν, παρασταίνοντες αὐτῶν
ὄντα πολλὰ κεκοπιασμένα καὶ
ται τὰ ἀνθέξουν εἰς τόσον πολυ
καὶ ἤδη ἀναπαυμένων· καὶ τέλος
ἀπολαύσει οὐδεμίαν ὠφέλειαν, δ
ρεῖ οἰκειοθελῶς ἀπὸ τῶν τόπων
βουλὴν καὶ ἐπιστρέψας εἰς τὴν
τὰ στρατεύματά του, διατάξας ν
τὰ δύο μῆνας ὑπὸ τὰ τείχη τοῦ Σ
μόνον τρεῖς χιλιάδας στρατιώτας,
εἰς τὰ σύνορα τῆς Μακεδονίας
ἐπιδρομὰς τῶν Τούρκων εἰς τοῦ
νωσ ἐδόθη εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν τῆ
τῆς ἡγεμονίας του, καὶ ἐπιδιώρ
χρήταις, ὅσαι τυχὸν εἰσεχώρη
τὸς ἐνησχολεῖτο εἰς τὸν πόλει
Ὅλοι οἱ ἄρχοντες τῆς πατρί
εἶχε φθάσει περὶ τὸ τεσσαρακο
του, καὶ εἰσέτι ἦτο ἄγαμος, τὸν π
τὰ νυμφευθῆ διὰ τὰ τοὺς δώση
του. Ἄλλ' ἀποπριούμενος κατ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΙ

ὑπεσχέθη τέλος, καμφοθεὶς ἀπο-
 σεις των, ὅτι θέλει φροντίσει πε-
 κτησιν τοῦ Σβετιγραδίου. Ὅθεν
 τὸν καιρὸν ἐσυγκρότησε νέον στρα-
 ἰπέων καὶ δέκα χιλιάδας πεζῶν
 μέρος ἐσύγκειτο ἐξ αὐτοκλήτων
 ἐπιθυμούντων νὰ μάθωσι τὴν τέ-
 τὴν ὁδηγίαν τοιοῦτου ἐμπείρου κ-
 γοῦ. Ἀφ' οὗ δὲ ἠτοιμάσθη κατὰ
 ἐξεστράτευσε καὶ φθάσας ἔμ.προ
 ἐπρόβχλεν εἰς τὴν φρουρὰν νὰ
 κας τὴν πόλιν· ἀλλ' οὗτοι ἀπεκρ-
 τὴν ἀπόκτησιν τοῦ ὁποίου ἐχύθη
 νικόν, δὲν ἐξαγοράζεται εἰμὴ πα-
 δοκίμασε νὰ τὸ κυριεύσῃ διὰ τῆς
 θωσε τίποτε. Ἐν τῷ μεταξὺ μ-
 ἔκαμνε τρομερὰς ἐτοιμασίας διὰ
 κατ' αὐτοῦ, ἐβιάσθη νὰ λύσῃ τὴν
 ρεύθη νὰ ἐπιθεωρήσῃ ὅλας τὰς
 του, ἐπιδιορθῶνων τὰ τείχη καὶ
 ναμόνων τὰς φρουρὰς, καὶ ἐφοδιά-
 ἀναγκαῖα. Μόλις ἐπλησιάσῃ τὸ ἐ-
 ἐκστρατεύει κατὰ τῆς Ἀλβανίας
 προλαβὼν τὴν ἔλευσίν του, κατέ-

τὰς ὁδοὺς καὶ εἰς τὰ στενώματα
 διέλθουν οἱ Τούρκοι, διὰ τὰ τοὺς
 βασίλων, καὶ ἐν ταύτῳ τῷ
 ροφορίας περὶ τῶν κινήματων αὐτῶν
 προαποστείλας ἓνα τῶν ἐμπειρο
 ὀνομαζόμενον Σεμπαλήν, μὲ πολ
 νησε καὶ αὐτὸς κατὰ τὸν ἀπρίλιον
 τὸν ἐπίλοιπον στρατόν του, ἐπι
 ἑκατὸν ἐξήκοντα χιλιάδας. Ἐν τῷ
 στοχαζόμενος ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἔμε
 διευθύνη ὅλην τὴν δύναμίν του
 ραλαβῶν ὀκτὼ χιλιάδας ἐκλεκτῶν
 ναβάς εἰς τὰ περίξ τῆς πόλεως
 δευτεν εἰς τὸν ἀρμοδιώτερον καὶ
 ἐπὶ σκοπῷ τῷ ἐνοχλῆ καὶ ταρα
 αἰφνιδίους προσβολὰς καὶ ταχυτά
 θῶς ἔπραττε καὶ ἐν καιρῷ τῆς
 γραδίου (42). Πρὸ πάντων δὲ ἐ
 ὄλους τοὺς τόπους, ὅθεν ἔμελλον
 ἀπὸ κάθε εἶδος ζωοτροφιῶν, ἀφαν
 τὰ ἐσπαρμένα χωράφια.
 Ὁ Σεμπαλής λοιπὸν δὲν ἤργη
 Ἀλβανίαν μὲ τὰ ὑπὸ τὴν ὁδὴν
 φθάσας ἔμπροσθεν τῆς Κρείας,

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤ

νά παρατηρήσῃ τὴν θέσιν τῆς
 διώτερον νά τὴν προσβάλλῃ. Ἄκ
 ὀλίγον μακρὰν τῆς πόλεως, χ
 μικρὸν κίνημα κατὰ τὴν διατα
 τὸν παρήγγειλε νά μὴν ἐπιχ
 Ἄλβανῶν πρὸ τῆς ἐλεύσεώς
 ἐπίσης ἰδὼν ὅτι δὲν ἦτον φρο
 κατὰ τῶν ἐχθρῶν πρὶν ἀρχίσει
 νε καὶ οὗτος ἡτυχάζων. Εἶκο
 ἔλευσιν τοῦ Σεμπαλῆ ἐφάνη
 ἐπίλοιπον στρατόν του, συνοδε
 Μωάμεθ τὸν Β'. καὶ ἐντὸς ὀ
 πεδιάς ἐκαλύφθη ἀπὸ σκηνάς,
 μηχανάς τοῦ πολέμου. Ἡ φο
 ἐφαίνετο ὡς προμηγύουσα ἤδη
 τελῆ ἐξολοθρευμὸν τῆς Κροΐας
 Ἄλβανούς, ἀν δὲν εἶχον ἀρχ
 Ἄφ' οὗ δὲ ὁ Σουλτάνος ἐτακ
 του, διέταξεν ἐκ νέου τοὺς
 μακρύνητε οὐδείς τοῦ στρατο
 προφάσει. Ἐπομένως ἔπεμψε
 νοκόντην, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν φ
 ἐμπιστοσύνην παρέδωσεν ὁ Σκεν
 τῆς καθέδρας του (43), νά πείσ

συνθήκας τὴν πόλιν· ἀλλ' ὁ φρούρα
 στρατιῶταί του θέλουν ἀπαντήσαι
 βασιλέως των μὲ τὰ ὄπλα εἰς τὰ
 ρὰ αὕτη καὶ ὑπεροπτικὴ ἀπάντησι
 Ἀμουράτην, ὥστε διέταξε νὰ χύσ
 πυροβόλα, διότι τοιαύτη ἦτον τότε ἡ
 νήθεια, νὰ φέρουν μεθ' ἑαυτῶν
 καὶ νὰ κατασκευάζουν τὰ πυροβόλα
 ρίων, τὰ ὁποῖα ἐπολιώρκουν. Κατεσ
 πυροβόλα, διαφόρου μεγέθους τὰ
 λιτρῶν, τὰ δὲ ἐπίλοιπα διακοσίων.
 μα, διέταξε νὰ τὰ στήσουν ἀπ
 πρὸς τὸ μέρος τὸ μόνον ἐκ τῆς τέ
 ἀδιάκοπος πυροβολισμὸς αὐτῶν κα
 γου ἓν μέρος τοῦ τείχους. Τότε
 τὴν ἀνάβασιν, ὑποσχόμενος πολύτιμ
 τὸν πρῶτον ὅστις στήσει τὴν Ὀθω
 τοῦ τείχους. Ὁ Μωάμεθ ἰστάμενος
 τρὸς του, ὑπέσχετο ἐπίσης νὰ βραβ
 κατορθωτὴν τοιαύτης ἀνδραγαθίας.
 ἀξιωματικοί καὶ αὐτοὶ οἱ Πασᾶδες
 θερμότητα καὶ φιλοτιμίαν, ὥστε ἐ
 καταστροφή τῆς Κρόϊας, καὶ αὐτῆς
 εἰσι μάλιστα ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ Μ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΙ

ναιότητος, ἐπροθυμῆτο νὰ ἀνέβῃ
διὰ νὰ ἀπολαύσῃ οὗτος τὸ ἀρι
τήρ του τὸν ἐμπόδισεν ἀπὸ τὸ
ρὸν τοῦτο ἐπιχείρημα.

Οἱ δὲ πολιορκούμενοι, ἐνθάρρ
εἰς τὸ αὐτὸ μέρος τοῦ τείχους,
τρίδα των μέχρι τελευταίας βρα
‘Ο Οὐρανοκόντης ἐπαινῶν τὴν στ
ἀπόφασιν, τοὺς ἐνεψύχονεν ἔτι
τοὺς ὅτι ἐκτὸς τῆς ἰδίας εὐχα
ἀπολαύσουν βραβεῖον ἀσυγκρίτω
φανον ὁηλαδὴ τῆς ἀθανάτου δόξ
τοὺς μαχομένους καὶ κινδυνεύο
πατρίδος.

Ἐν ᾧ δὲ οἱ Τοῦρκοι ἤρχισαν
χώρησαν τόσον εἰς τὴν ἀνάβασιν
τοῦ συττάδην μὲ τοὺς πολιορκουμ
θόρυβος συγκεχυμένος, καὶ ἀλα
τοῦ στρατοπέδου. Αἰτία ἦτον
παρατηρῶν ἀπὸ τὴν θέσιν του μὲ
ὅλα τῶν ἐχθρῶν τὰ κινήματα
ἀρχὴν τῆς ἐφόδου κατὰ τῆς πό
ναιωτέρους τῶν στρατιωτῶν του,
εἰς τὸ στρατόπεδόν των, ἤρπασε

κατέκοψε περί τούς ἑξακοσίους ἐχθροῦν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπιπεσοφούμενος μεγάλην τινὰ καταστροφὴν παῦσιν τῆς ἐφόδου, καὶ ἀναγκάζοντας εἰς τὰ τεῖχη, τοὺς ἔστειλεν ἐπὶ τέρμπεη. Ὁ δὲ Πρίγκιψ βλέπων τὸν ἐχθροῦ ἐστράφησαν κατ' ὀπισθοδρομήσῃ, καὶ τότε εὐρέθη εἰς θέσιν· διότι δυνατὸν σῶμα πολεμίων καὶ ἐπάσχιζε πανταχόθεν νὰ ἐμπίσιν του. Μ' ὅλον ὅτι ἦτον εἰς ἀμέγεθος ὁμῶς τοῦ κινδύνου ἐδιπλότου, ὥστε ἀνατρέψας ὅλους τοὺς ἄνθρωποι, ἤνοιξε δρόμον ἐν τῷ μέσῳ ἐπὶ τῶν σωμάτων τῶν ὑπ' αὐτοῦ φέρων ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ ἀπὸ τὴν ὄψιν τῆς καὶ ἔφθασεν ἀβλαβῆς εἰς τὸ στρατόν λάβῃ ἀνάπαυσίν τινα, καὶ νὰ ἐτοιμασθῆται. Οἱ τότε ἱστορικοὶ βεβαίως προσβολὴν τοῦ ταύτην ἐφόνευσε περὶ ἑξακοσίους Τούρκους.

Ὁ Ἀμουράτης μαθὼν ὅτι ὁ Πρίγκιψ ἐκ θαύματος τοῦ ἐπικειμένου κινδύνου ἐπὶ μεγάλην φθορὰν εἰς τὸν στρατόν

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

περί αὐτόν· α Λυποῦμαι μὲν,
 Ὁ Σκεντέρμπεης μοι εἶναι γ
 εἶναι ἄξιός νά κατορθώσῃ. »
 τὰς δυνατὰς προφυλάξεις κατὰ
 Πρίγκιπος. Ὁ δὲ Μωάμεθ ἀνεδ
 θυμίας τὴν ἐπιστάσιαν νά ἀ
 στρατόπεδον ἀπὸ τὰς ἐπιδρομά
 πατρί του ὅτι ἂν ὁ ἐχθρὸς ἐπιχ
 ρόμοιον κίνημα θέλει τὸν κάμ
 τὰς παγίδας του, καὶ νά τὸν
 τοὺς πόδας του. Ἄλλ' ὁ Ἄμου
 πολλῶν πραγμάτων τὴν πείραν
 εἶναι, ὦ υἱέ μου, νά ὁμιλήσῃ
 καὶ νά ὑποσχεθῇ παρὰ νά
 τοσοῦτον ὑπερτερεῖ κατὰ τὴν ἀ
 ὅσον εἶναι ἐλλειπὴς κατὰ τὴν
 ἐμβάλης τὸν Σκεντέρμπεην εἰς τὰ
 σεχε μὴ σὺ ἐμπέσης εἰς τὰ ἰδ
 Ἄφ' οὗ δὲ κατέπαυσεν ἡ ταρα
 τοῦ Σκεντέρμπεη, ὁ Ἄμουράτη
 σθοῦν ἐκ δευτέρου τὴν κατὰ τ
 Ὀθωμανοὶ ἐνθαρρυνόμενοι καὶ
 καὶ ἀπὸ τὸν υἱόν του, ἠγωνίζον
 τητα νά κυριεύσωσι τὴν πόλιν

καὶ ἀγῶνες ἐματαιοῦντο ἀπὸ τῆν στ
 τῶν πολιορκουμένων, οἱ ὁποῖοι κατα
 τρόποις τὰς κλίμακας τῶν ἀναβο
 καὶ μὲ αἰφνηδῖους καὶ τολμηρὰς
 τρίβοντες, καὶ κατακαίοντες τὰς
 χανὰς, ἐκάλυπτον τὴν γῆν μὲ τὰ
 μίων. Ὁ Μωάμεθ βλέπων ὅτι τὰ
 τάγματα ἀπέκαμον ἀπὸ τοὺς ὑπερ
 ἐδειλίασαν ἀπὸ τὸν τρομερὸν φόνο
 ἀντ' αὐτῶν νέα τάγματα, καὶ ἴκο
 τὴν προσβολὴν μὲ περισσοτέραν
 φρούραρχος κατανοήσας τὸν σκοπὸ
 σε καὶ αὐτὸς νὰ ἀντιπαρατάξῃ

Ἡ δευτέρα αὕτη ἔφοδος τῶν
 κατ' οὐδὲν ὠφελιμοτέρα τῆς πρώτης
 βλέπων μὲ ἄκραν τοῦ ἀδημονίαν
 ἀριθμὸς τῶν ἐκλεκτωτέρων ταγματ
 λειαν, διέταξε νὰ παρχιτηθοῦν ἀπὸ
 ἐπανέλθουν εἰς τὸ στρατόπεδον. Αὐτ
 μασε τόσον μεγάλην λύπην, ὥστ
 ἀσθενήσῃ. Ὁ δὲ βίαιος, καὶ ὀξύθυμ
 ὀργιζόμενος κατὰ τοῦ Σκεντέρμ
 μεγάλην πικρότητα, καὶ φλογιζόμε
 θυμίαν τῆς ἐκδικήσεως, ἔδραμε μετ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

τοὺς ὁποίους εἶχε κατατάξῃ π
 νὰ ἐμποδίζουσι τὰς νυκτερινὰς ἐ
 καὶ παραλαβῶν διάφορα τάγμα
 ἔνεδραν καθ' ὅλους τοὺς τόπους
 ὁδόν, θέλων μὲ τοῦτο νὰ ἀποκλ
 μεταξὺ δύο δυνάμεων, ἂν ἐπι
 κινήθῃ κατὰ τοῦ στρατοπέδου.
 ποιηθεὶς ἀπὸ αὐτομόλους καὶ τοῦ
 τῶν κινήματων τοῦ ἐχθροῦ, ἀπ
 τὸν ἀπατήσῃ πλὴν μὲ ἀγγινοῦσ
 τρόπον· ἐπειδὴ οἱ Ἰσρατιῶταί τ
 του, ἦσαν ἔτοιμοι νὰ ἐκτεθοῦν εἰ
 κινδύνους, ὀδηγούμενοι ἀπὸ τὴν
 του, ἦσαν βέβαιοι νὰ ὑπερέβου
 καὶ νὰ κατορθώσουν τὰ δυσκατ
 τὸν ἀνδρείον Μωϋσῆν μὲ χιλί
 παραγγείλας αὐτῷ νὰ κτυπήσῃ
 ἐνεδρεύοντας Ὀθωμανοὺς, ὠθῶν
 τόπεδόν των, διὰ νὰ σύρῃ μὲ
 τὴν προσοχὴν των, ἐν ᾧ ὁ Πρίγκ
 αὐτῶν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος μὲ
 βασίς τοῦ στρατηγήματος ἤκολ
 του. Διότι ἐν ᾧ ὁ Μωϋσῆς κατε
 πέδον τοὺς τεταγμένους εἰς ἔνεδρ

τος τοῦ θορύβου τῆς αἰφνιδίως
 προσεκτικὸς καὶ ἄγρυπνος. Μα
 αὐτὸς ὁ Σκεντέρμπεης, διατάττει
 διάφορα τάγματα, καὶ πέμπει
 μεις πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος. Ἀλλ'
 μενος ἀπὸ τὴν ταραχὴν εἰς τὴν ὀπ
 τῶν πολεμίων, προσβάλλει ὄρμη
 ρος, καὶ εὐρῶν αὐτοὺς σχεδὸν
 τέκαυσε διαφόρους σκηνας μὲ τ
 νευσε πλῆθος στρατιωτῶν. Ὁ
 αὐξανομένης τὰς κατ' αὐτοῦ δι
 μεγάλην ταχύτητα, χωρὶς νὰ δο
 βλάβην. Καὶ ὁ Σκεντέρμπεης,
 γάλην φθορὰν εἰς τοὺς Τούρκους,
 κατ' αὐτοῦ ὀπισθοδρόμησε χωρ
 στρατιώτην. Ὁ Ἀμουράτης τέλο
 λίσση τὸ στρατόπεδόν του ἀπὸ
 ἐπιδρομὰς, διέταξε νὰ κατασκευ
 περιφράγματα ἀπὸ τὸ μέρος τῆς τ
 καὶ μερικὰ πυροβόλα. Οὕτω λ
 ἐπὶ κεφαλῆς ὀλιγαρίθμων στρατι
 ἀριθμον στρατὸν, ὡς πολιορκού
 τοπέδου του. Ὁ Σουλτάνος, βέ
 πανταχόθεν προφυλαγμένος ἀπὸ τ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤ

τοῦ Ἀλβανοῦ Πρίγκιπος, διέταξε
 κατὰ τῆς πόλεως ὅταν δὲ εἴ-
 τιώτας μαχομένους ἐπὶ τῶν
 κουμένων ἐκ τοῦ συστάδην,
 διευθύνη τὰ πυροβόλα πρὸς
 συμπλοκῇ, καὶ διέταξε νὰ πυ-
 χομένων, φονεύοντες καὶ τοὺς
 καὶ τοὺς πολεμίους· λέγων ὅ-
 τίαν νὰ θυσιάσῃ εἴκοσι Τούρκ-
 χριστιανόν· ἀλλ' αἱ παρακλήσε-
 κατέπεισαν νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ
 ἀπανθρωπίαν, καὶ οὕτως οἱ σ-
 πάλιν ἠγωνίζοντο μὲ περισσο-
 πρόμαχοι τῆς Κρόϊας τοὺς ἀντ-
 σταθερότητα καὶ εὐτολμίαν, ὡ-
 περισσοτέρους ἢ πρότερον, τοὺς
 νὰ ὀπισθοδρομήσουν. Ὁ Ἀμου-
 ἀδύνατον νὰ κυριεύσῃ τὴν πόλιν
 σισε νὰ μεταχειρισθῇ ὑπονόμο-
 μέρος τι τοῦ τείχους διὰ τῆς
 ὅμως ἤρχησαν νὰ ἐκλείπουν
 καὶ ἐδοκίμαζε μεγάλας δυσκολ-
 ἔνεκα τῶν αἰφνιδίων προσβολῶ-
 θεν διὰ νὰ ἀπατήσῃ τὴν προστο-

νὰ τὸν ἀναγκάσῃ διὰ τίνος στρα-
 μακρυνθῆ ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ μέρη
 νὰ φέρῃ τὰς ζωοτροφίας, ἔπεμψε
 πολυάριθμον σῶμα, διὰ νὰ λη-
 του. Ἄλλ' ὁ Πρίγκιψ εἰδοποιηθεὶς
 τοῦ Σεμπαλῆ, ἔδραμε ἐναντίον
 τὸν, τὸν προσέβαλε καὶ τὸν ἐβίασε
 τοῦ νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὸ στρατό-
 τοὺς κατασκόπους καὶ δραπέτας
 πεμψεν εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῶν
 μηθεύτη σίτον, ἐκδύεται τὰ στρα-
 καὶ μετεμφυσθεὶς ὡς χωρὶς
 ἐκλεκτοὺς στρατιώτας, ἔδραμε
 τοποθετήθη εἰς ἑνεδραν, περιμέν-
 τῶν παρὰ τοῦ Σουλτάνου πρὸς ἀγ-
 των. Ἄμα τοὺς εἶδε νὰ πλησιάσῃ
 τῶν ὡς λέων, καὶ τοὺς μὲν φονε-
 λωτίζει, κυριεύει τὰ ὑποζύγια μὲ
 καὶ ἐπιστρέψας εἰς τὸ στρατόπεδον
 τοὺς στρατιώτας τοῦ τὰ λάφυρα.
 ἤρρησε νὰ μάθῃ τὴν διαρπαγὴν τῆ
 ἢ τοιαύτη εἰδησις τὸν ἐλύπησε
 βλέπων ὅτι ἡ ἔλλειψις τῶν ζωοτροφ-
 ἠῦξανεν εἰς τὸ στρατόπεδόν του, ἔτ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΙ

πρὸς τὸ μέρος τῆς Μακεδονίας
 εἴκοσι χιλιάδας στρατιωτῶν
 οἰρατοῦ του. Ὁ Σκεντέρμπεης
 τοὺς προσβάλλη, πλὴν οἱ ἀξιωμα-
 παριστάνοντες αὐτῷ τὸν κίνδυνον
 ἐκθέσει τὸν ἑαυτὸν του ἀντιπα-
 πολυάριθμον σῶμα πολεμίων
 καὶ οὕτως ἠδυνήθησαν οἱ Ὀθω-
 λύτως τὰς ἀναγκαίας ζωοτρο-
 τοῦτο δὲ ἐπροξένησε μεγάλην γ-
 τας στρατιώτας, καὶ τοὺς ἐν-
 τὰς προσβολὰς των κατὰ τῆς
 μενοι ὁμῶς, ὄχι μόνον τοὺς ἀν-
 καὶ ἐπροξέγουν εἰς αὐτοὺς μ-
 ταῦτῳ ἔκαμαν καὶ μίαν γενναίαν
 ἐφόνευσαν πολλοὺς ἐξ αὐτῶν, καὶ
 κλιμάκων, καὶ κατεσύντριψαν
 γὰς των.

Ὁ Σκεντέρμπεης ἀνυπόμονοι
 κους ἐξακολουθοῦντας πεισματα-
 καθέδρας του, μ' ὅλην τὴν φθορ-
 ἐδοκίμασαν, ἀπεφάσισε καὶ αὐ-
 τι νέον καὶ ἀνέλπιστον στρα-
 ξας καὶ ἄλλα τάγματα, κατ-

πολλά ἰσχυρώτερον· διαιρέσας αὐτὸν
παρέδωκε τὸ ἓν ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν
τερον ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ ἀνεψιῶ
τὸς δὲ παραλαβὼν τὸ τρίτον σά
μέσον τῆς νυκτὸς καὶ ἔφθασεν
μανικοῦ στρατοπέδου, προσποιούμ
νήματα ὅτι τάχα ἤθελε γὰ τοὺς
προφυλακαὶ ἀναγνωρίσαντές τον,
εἶδησιν τοῦ ἐπικειμένου κινδύνου,
πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος εὕρισκόμενοι
μετὰ σπουδῆς καὶ λαβόντες τὰ ὄ
τι παραταχθῶσι κατ' αὐτοῦ. Ὁ Σκ
σθοδρομῶν, ἀπεμακρύνθη μίλια τιν
Τούρκους ἐκτὸς τοῦ στρατοπέδου
Γανούσης, καιροφυλακτοῦντες προσ
πρὸς τὸ μέρος τοῦ Τουρκικοῦ στ
εἶχε μένει σχεδὸν κενὸν ἀπὸ στ
τοὺς ἀνθισταμένους, κατέκαυσαν τ
καὶ περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἡμέρας ἀ
δοκιμάσουν τὴν ἐλαχίστην βλάβη
ἔφρενίασεν ἀπὸ τὸν θυμὸν του, κα
ἔκλεξε τοὺς γεναιότερους τῶν στρ
ἔπεμψε κατ' αὐτῶν, διατάξας αὐτοῦ
καταδιώξουν, καὶ τοὺς ἐξολοθρεύσ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΙ

τέρμπεης τὸ ἐκλεκτὸν τοῦτο σ
 νὰ παραταχθῆ εἰς ἀρμολιωτα
 ἐπερίμενε μὲ σταθερότητα καὶ
 σίασαν οἱ Τοῦρκοι, ἤρχισαν
 βανοὶ τοὺς ἐδέχθησαν τόσον ἀν
 τοὺς ἐκτύπησαν, ὥστε τοὺς
 μήσουν, καὶ ἐντὸς ὀλίγου τοὺς
 φυγὴν, φονεύσαντες τοὺς περισ
 θῶν ὁ Ἀμουράτης καὶ ταύτη
 καὶ ἀπὸ τὸν θυμὸν του ἐκλεί
 ὑπὲρ τὰς εἰκοσιτέσσερας ὥρα
 καὶ μὴ ἐκδόσας οὐδεμίαν δια
 τὸν του.

Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἰδόν
 ἡγεμόνα τῆς Ἀλβανίας μὲ τι
 ἐπὶ κορυφῆς ἑνὸς ὄρους τὸ ὁποῖ
 διέκρινον ἀπὸ τὰς χειρονομία
 τὸν φρούραρχον Οὐρανοκόντη
 αὐτῷ τὰς ἀναγκαίας συμβουλό
 γὰ ἐξακολουθῆ τὴν ὑπεράσπισι
 ρότητα καὶ ἀνδρίαν. Ἐδραμον
 ποιήσουν τοῦτο εἰς τὸν Σουλτάν
 θεωρήσῃ ἰδίους ὄμμασι. Καὶ ἀφ' ο
 τος δὲ ὀλίγην ὥραν, ὑψώσας τοὺς

οὐρανὸν, καὶ στενάξας ἐκ βάθους
 ἢ ἀρχαιότης ἀνέδειξε ποτὲ παρο
 οἱ μεταγενέστεροι θέλουν ἰδεῖ πο
 Ἄλλὰ διὰ τῆς ἀφρόνου τόλμης το
 ἑαυτῷ ὀλέθριος.

Συνελθὼν ὁ Ἀμουράτης ἐκ τῆς
 ταξε νὰ ἐξακολουθήσουν τὴν ἐργα
 μὲ περισσοτέραν δραστηριότητα· ὁ
 σον τραχεῖς καὶ ἀπότομοι, ὥστε
 νοντο, χωρὶς νὰ προσδεύῃ ἢ ἐργ
 βλέπων ὅτι οἱ κόποι καὶ οἱ ἀγῶ
 του ἐχάνοντο ματαίως, ἀπεφάσι
 τῆς ἀπάτης τὸ μέσον. Ὁθεν ἐκλέξ
 τέρων Πασάδων του, τὸν ἔπεμψε
 εἰς τὴν πόλιν, διατάξας αὐτὸν νὰ
 ραρχον Οὐρανοκόντην, καὶ νὰ
 πλέον ἐλκυστικὰς ὑποσχέσεις
 Κροΐαν. Πλησιάσας ὁ Πασᾶς εἰς
 λεως, ἀνεφέρθη ὅτι ἦλθε νὰ ὁμιλ
 ράρχου περὶ ἀναγκαιοτάτων ὑποθέ
 κόντης ἦλθεν ἀμέσως εἰς ἀπάντη
 ἀφ' οὗ τὸν ἐχαιρέτητε εὐγενῶς κα
 πρόσφερε τὰ δῶρα. Ὁ φρούραρχο
 μ' ὄλην τὴν ἀπαιτουμένην εὐγένει

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕ

τῷ ἐν συντόμῳ· Ἄφ' οὗ μοι γ
 τίαρ τῆς ἐλευσεώς σου θέλω
 θῶ ἢ γὰ ἀποβάλλω τοῦ Σουλτ
 πλανήσῃ δὲ ὁ Πασᾶς τὸν Οὐρα
 ἐν ᾧ ἐξέθειτε τὴν ὑπόθεσιν τ
 τοὺς ἐπαγωγοὺς καὶ ὑπούλους
 ὑποσχόμενος αὐτῷ ἐκ μέρους τ
 καὶ ἀξιολόγους ἀμοιβὰς, καὶ
 νὴν ὑπεράσπισιν καὶ εὐνοίαν
 νάρχου (45)· ἀλλ' ἡ φρευρά κα
 τοσοῦτον μισητὸν πρόβλημα, ἀ
 μνύοντες εἰς τὸν Θεόν, ὅτι πο
 Τοῦρκοι εἰς τὴν Κρόϊκν, πρὶν
 νὸς οἱ πρόμαχοί της. Νομίσας
 ὅτι ἐστυστέλλετο ἴσως ὁ Φρούρο
 νὰ ἐκφράσῃ τὴν γνώμην καὶ θ
 συνομιλήσῃ μετ' αὐτοῦ ἰδιαιτέρ
 κύση εὐκολώτερα μόνον. Συγκατ
 εἰς τὸ ζήτημά του, καὶ ἀκροασ
 τὸν διέταξε νὰ ἐξέλθῃ ὅσον το
 μὲ τὰ δῶρά του, εἰπὼν αὐτῷ
 λης τῷ Σουλτάνῳ ὅτι θέλω
 τὰ ὠτία ἐκείνου, ὅστις θέλει
 ρῆ τοιαύτας προτάσεις. Ἄκου

τολμηράν καὶ ὑπεροπτικὴν ταύτην
ράρχου καὶ τῶν κατοίκων τῆς Κ
καὶ διέταξεν αὐθις νέαν ἔφοδον κα
καὶ αὕτη ἀπέβη ἀνωφελῆς ὡς
βλέπων τοὺς στρατιώτας του ἔλατ
διέταξε τὴν ὑποχώρησιν, καὶ κατα
νήν του, παρεδόθη εἰς τὸν δριμύτ
δίας του· τότε ἀναλογιζόμενος πό
προτέρα του δόξα, ἀνεβόησε στε
χῆς· « ὦ θεέ μου! μοὶ ἐχάρισε
ζωὴν, διὰ νὰ δοκιμάσω τοιαύτην
μέγιστε Μωάμεθ καὶ ἀγαπητὸ
ταλείψης ἄνθρωπον, ὅστις ἐτίμη
πάντοτε τὴν θρησκείαν σου, ἤδη
ἡμερῶν του νὰ ἴδῃ ἑαυτὸν ὄνειδιζ
νόμενον. » Ὅλοι οἱ ἀρχηγοὶ καὶ
σθέντες περὶ αὐτὸν μετεχειρίζοντο
πειστικοὺς τρόπους τῆς εὐγλωττί
γορήσουν. Ἐν ταύτῳ δὲ τὸν ἐσυμβ
μὲ εἰρηνικὰ καὶ τίμια μέσα νὰ
τόσον ἀτυχῆ καὶ ἐπιζήμιον πόλε
παρεκίνησαν νὰ πέμψῃ πρέσβυν
Σκεντέρμπεη, ὅτι διὰ νὰ παύση
μος, καὶ κάθε ἄλλη ἐχθροπάθεια, τ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

μόνα τῆς Ἀλβανίας, ἐπὶ ἐτησίᾳ φόρου. Πεισθεὶς ὁ Ἀμουράτης φθῆ ὁ πρέσβυς. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὅπου ἐστρατοπέδευεν ὁ Πρίγκιπὸν πολὺν καιρὸν εἰς τὸν αὐτὸν τοὺς Ἀλβανούς αἰχμαλώτους τὸν Ὀθωμανὸν Πρέσβυν πρὸς διεξοδικὴν καὶ ἐπίπονον ὁδοιπορικὴν διαμονῆς του. Ὁ Πρέσβυς πρὸς στρατιώτην διὰ νὰ ἀναγγείλῃ τὴν σίν του, καὶ ζητήσῃ τὴν ἄδεια αὐτὴν, ἐπλησίασεν εἰς τὸ σκεντέρμπεης εἰς μίαν ἐπὶ τούτῳ διωρισμένον οὐκ εἰς τῶν ἐκ τῆς ὁδοιπορίας τῆς θεσιν τῆς ἀποστολῆς του ἀνέβη ὁ Σκεντέρμπεης, ὑποπτευόμενος φασὶν διὰ νὰ στήσῃ κατ' αὐτὴν Ἀμουράτης, ἐδιπλασίασε τὰ στρατόπεδόν του, καὶ ἀπέστειλε ἐρευνήσῃ τὰ περίξ καὶ τὰ ὄρτα πολεμίων. Παρρησιασθεὶς Ὀθωμανὸς Πρέσβυς, ἐξέθεσεν αὐτὸν ὁποίας ἦτον ἀπεσταλμένος· ὁ δὲ ἀκολούθως· Ὁ Ἀμουράτης

ἀμέσως μετὰ τὴν εἰς τὴν Ἄλβαν
 μου, καὶ βεβαίως δὲν ἐλησμόνησα
 μου. Ἄν ἤδη ὅμως νομίζῃ ὅτι
 ἠλαττώθησαν, ἢ δὲ σταθερότης τῆς
 λήρῃς εὐρίσκειται εἰς μεγίστην ὁ
 ὁ Σκεντέρμπεης, ποτὲ οἱ Ἄλβανοί
 τὴν κατασχύνῃ νὰ γίνωσι τοῦ
 ὑποτελεῖς. Ἡ φθορά, τὴν ὁποίαν
 μάσατε, σᾶς προμηνύει τὸν ἀφαν
 εἰς τὸ ἐξῆς θέλετε δοκιμάσει. Ἄν
 τιγράδιον, δὲν πρέπει διὰ τοῦτο
 τοῦτο χρεωστεῖται ἀπλῶς εἰς τὴν
 ὑπερασπιστῶν του, καὶ ὄχι εἰς τὴν
 ὀρίαν σας. Ὑπαγε λοιπὸν νὰ ἀν
 σιλέα σου ὅτι ὁ πολυάριθμος στρα
 νεῖ τὸν ἐλάχιστον φόβον, μήτε εἰς
 στρατιώτας μου. » Καὶ περιποιη
 θεόν, τὸν ἀπέστειλε μὲ φύλακας
 μὴν ἐνοχληθῆ ἀπὸ τοὺς Ἄλβανούς
 διεσπασμένοι εἰς διάφορα μέρη, καὶ
 θρῶν τὰ κινήματα. Τὴν δὲ ἐπαύρι
 τὸ στρατόπεδόν του, διὰ νὰ λανθάν
 τόπος τῆς διαμονῆς του, καὶ νὰ
 ἀπὸ κάθε αἰφνίδιον ἐπιδρομὴν των

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜΠΕ

Ὅτε δὲ ὁ Ἀμουράτης ἔμα-
 τῆς πρεσβείας του, μὴ δυνηθε-
 βολὴν τῆς ἀθυμίας του, ἔπεσ-
 καὶ χαύνωσιν, ὥστε δὲν ἐδυνή-
 κλίνης του. Ὁ δὲ Σκεντέρμπε-
 ἀσθενείας τοῦ Σουλτάνου, ἀπε-
 εὐκαιρίας προσβάλων καὶ αὐθι-
 πεδον· ἐξετέλεσε δὲ τὴν προσ-
 δείως, ὥστε ἀφ' οὗ ἐπροξένη-
 τοὺς ἐχθροὺς, ἐπέστρεψε χωρὶς
 τινὰς τῶν στρατιωτῶν του.
 προσβολὴ ἔφερεν εἰς μεγίστην
 καθ' ὃν καιρὸν μάλιστα ἢ ὕ-
 εὔρισκετο εἰς ἀθλίαν κατάστασιν
 φυλάχθησαν τὰ μέγιστα νὰ μ-
 τοῦτο, μ' ὅλον τοῦτο τὸ ἔμαθε,
 ηὔξησεν ἔτι μᾶλλον ἢ ἀσθένεια
 ἤδη ὅτι τὸ τέλος του ἐπλησίαζε
 σιν οἱ πασάδες καὶ λοιποὶ ἀξ-
 καλέσας τὰς τελευταίας του δου-
 καταπληκτικὸν παράδειγμα τῶ
 χης· διότι, ἀφ' οὗ ὑπέταξε τοὺς
 λεμικώτερα ἔθνη τῆς Ἀσίας,
 Οὔγγρους, καὶ τοὺς ὑπεχρέωσε

δι' αὐτοὺς εἰρήνην· καὶ ἀφ' οὗ ἤ
 νὰ ζητήσουν τὴν συμμαχίαν τοῦ
 τειχῶν μιᾶς μικρᾶς πόλεως, γὰρ
 καὶ νὰ νικήτῃ ἐχθρὸν, ὅστις δὲ
 νὰ ἀντιπαρατάξῃ κατ' αὐτοῦ μὴ
 ὀπλοφόρων.» Ἐπειτα στραφεὶς πρὸς
 «Μωάμεθ, μάθε νὰ μὴ κατα
 ἐχθρὸν· ἐγὼ, ἀπ' ἀρχῆς κατα
 μπεην, ἔπεμψα κατ' αὐτοῦ ἀ
 στρατὸν, ἐν ᾧ ἔπρεπεν αὐτὸς ἐ
 μου τὰς δυνάμεις, πρὶν λάβῃ κα
 ὑπηκόους τοῦ εἰς τὸν πόλεμον
 ὄθεν ἔπρεπε νὰ ἀρχίσω. Ἡμεῖς
 τὸν τοῦ μὲ ἑκατὸν ἐξήκοντα χιλ
 σον ἤδη τοὺς ἐπιλοίπους καὶ θέλ
 ἐδοκιμάσαμεν. Ἡ τύχη ἴσως φ
 στέρα ἀφ' ὅ,τι ἐφάνη πρὸς ἐμ
 οὐίέ μου, ὅτι παραιτῶν σοι τὸν
 δεχθῆς ἐν ταύτῳ τὸ μῖσος καὶ τὴ
 ἠθέλησεν ἀκόμη νὰ ἐξακολουθ
 του ἤδη ἐβχρύνθησαν, καὶ δὲν
 του εἰμὴ νὰ ἐξέλθῃ ἡ τελευταία
 εἰς τὸ ὀγδοηκοστὸν πέμπτον ἔτος

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕ

Κεφάλαιο

Μωάμεθ ὁ Β'. ἀναγορεύεται Ἀυτοκράτωρ
νεὶ ὅλα τὰ στρατηγήματά του διὰ
σέρχεται εἰς τὴν Κρόϊαν ἐν θριάμβῳ
πίστιν τοῦ Οὐρκανοκόντη. Ὁ Βασιλεὺς
πει πρὸς βείαν. Οἱ ὑπήκοοί του ἀνα
διὰ τὰ νυμφευθῆ.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀμο
ἀνηγόρευσε αὐτοκράτορα τὸν
τὰ ταριχεύσουν κρυφίως τοῦ πα
τὰ μετακομιθῆ εἰς Προῦσαν
κατατεθῆ εἰς τὸ ἐκεῖ κοιμητ
Βασιλέων. Ὁ Μωάμεθ, νέος
ὄρμητικὸς καὶ γενναῖος καὶ πλ
λοδοξίας, ἐπεθύμει τὰ μέγιστα
πολιορκίαν τῆς Κρόϊας ἕως
ἀλλ' οὐσιωδέστεραι ὑποθέσεις
ἐκπληρώσῃ τὴν ἐπιθυμίαν του.
ἐπιστρέψῃ εἰς Ἀδριανούπολιν
σιλεὺς κατὰ τοὺς τότε νόμους
προλάβῃ τοὺς θορύβους, τοὺς εἰς
σεις συμβαίνοντας, ἠναγκάσθη
λιορκίαν, καὶ τὰ ἀναχωρήσῃ.

ἄγρυπνον καὶ ἐπίμονον δραστηρι-
μπεη, ἀπεφάσισε νὰ ὑποχωρήσῃ
νὰ ἀποφύγῃ τῆς ἐνέδρας τοῦ φοβεροῦ
ὄλαι τοῦ αἰ. προφυλάξεις ἐστάθησαν
πρίγκιψ εἰδοποιηθεὶς τὴν ἀναχώρη-
τὸν ἠκολούθει ἐπιμελῶς, καταστ-
φρονεύων πολλοὺς τῶν στρατιωτῶν τ-
ἀπὸ τὴν ἐπικράτειάν του.

Τοιοῦτον τέλος ἔλαβε καὶ ἡ δευτ-
τῶν Ὀθωμανῶν ἐκστρατεία κατὰ
ὅστις ἀρ' οὔ εἶδε τὴν ἐπικράτειάν του
ἐπέστρεψεν εἰς τὴν καλέδραν του.
τῆς φρουρᾶς καὶ ὄλων τῶν πολ-
προὔπαντησίν του, τὸν ὑπεδέχθησαν
ξολογίαν καὶ οὕτω συνοδευόμενος ὑ-
τῆς φρουρᾶς καὶ τοῦ στρατοῦ το-
πόλιν ἐν θριάμβῳ. Στρατιῶται κα-
γέροντες, ὅλοι χωρὶς ἐξαίρεσιν, ἐπρο-
σι, καὶ νὰ τὸν ἀσπασθῶσιν, ἵνα δυ-
πρὸς τοὺς ἄλλους. Ἐγὼ τὸν ἴδα,
μὲ θεωρήσῃ μὲ τὸ ἰλαρόν του β.λ.
Ἀκολούθως διένειμεν εἰς τοὺς σ-
ρᾶς καὶ εἰς τοὺς πολίτας ἀμοιβὰς
ἐπαξίως τὴν ἀνδρίαν καὶ πίστιν τοῦ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

κόντη, καὶ ὠνόμασεν αὐτὸν Δούκ
 Ἀλβανίας, ἔπεμψε ταχυδρόμους τ
 ἡγεμόνας διὰ νὰ ἀναγγείλῃ εἰς α
 καὶ τὴν τῶν Ὀθωμανῶν καταστ
 θυμοποιήθησαν νὰ πέμψωσιν αὐτῶ
 δῶρα (49), εἰ μὲν εἰς ἀργύριον,
 λαμπρὰ ἐνδύματα, καὶ ἄλλοι εἰς ζῶ
 ἦσαν βέβαιοι ὅτι εἶχε μεγάλην
 σθέντων ὄλων σχεδὸν τῶν σπορι
 καιρῶ πολέμου. Ὁ δὲ βασιλ
 καὶ Ἀρράγόνης, ὁ πιστὸς τοῦ φίλο
 ἀπέστειλεν αὐτῶ πρεσβείαν, ἐκ
 νὰ τὸν συγχαρῶσι, καὶ νὰ προσφέ
 του μεγάλην ποσότητα σίτου κα
 Μωάμεθ ὁ Β΄ ἐνησχολεῖτο νὰ σ
 τρικόν του θρόνον, ὁ Σκεντέρμπεη
 πληρώσῃ τὰς ζημίας καὶ τὴν προ
 τὰς ἐπαρχίας του, προσκαλέσας
 μηχανικοὺς καὶ ἀρχιτέκτονας
 ἐπιδιορθώσωσιν ἅμα καὶ καταστ
 τεῖχη τῆς Κρούας.

Βλέποντες οἱ Ἀλβανοὶ ὅτι ὁ Σ
 φιερωμένος εἰς τὴν φροντίδα νὰ
 χὰς τοῦ βασιλείου του, ἀνεπέω

των πρὸς τὸν Σκεντέρμπεην, δὲ
 νὰ συζευχθῆ καὶ ἀφήσῃ διαδόχον.
 Τέλος νικηθεὶς ἀπὸ τὰς θερμὰς
 τένευσε καὶ ἐνυμφεύθη, μετὰ
 Δωρικήν τὴν θυγατέρα Ἀρανίτο
 μόνος μέρους τινὸς τῆς Ἡπείρου
 ἦτον σεμνοτάτη καὶ ἐνάρετος,
 ἡγεμονίδων τοῦ καιροῦ τῆς.

Ὅλοι οἱ γείτονες ἡγεμόνες σὺν
 διὰ τὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὸν
 μόν (51), καὶ ὅλοι ἐφαίνοντο ὡς
 προσφέρῃ τῷ Πρίγκιπι τὰ μετὰ
 ἀλλὰ τὰ πεμφθέντα ἀπὸ τῆν Γαλι-
 ὑπερτέρουν ὅλων τῶν ἄλλων καὶ
 Οἱ Ἀλβανοὶ ἐόρτασαν τὸν γάμον
 μετὰ δημοσίους εὐωχίας καὶ μετὰ
 ἀγώνων καὶ θεαμάτων.

Ὅταν δὲ ἡ φήμη τῶν γεγονότων
 ἔφθασεν εἰς τὰς ἀκροάς τοῦ Σουλ-
 τανικὸν ὕψος· Ὁ Ἀλβανὸς ἀεὶ χεῖρα
 κατὰ τὸ παρὸν, ἀλλ' ἐντὸς ὀλίγου
 μετὰ νὰ κλαύσῃ.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣ

(1) Συγγραφεῖς τινες τὸν ὀνομάζουσι Βασιλέα· οὕτω τὸν ὀνομάζει καὶ ὁ κῆς ἐπιτομῆς τῆς ἱστορίας του. Ἡ τὸ μικρὸν κράτος τοῦ Σκεντέρμπεη τὸν τίτλον μᾶς βιάζει νὰ τὸν ὀνομάσῃ Βασιλέα.

(2) Αἱ μοῖραι αὗται ἐμετρήθησαν μεσημβρίαν τῆς νήσου Φέρου (isola) ἐδιορθώθη τὸ γεωγραφικὸν λάθος φέως, συγχέοντος τὸ μῆκος μὲ τὸ πλάτος αὐτοῦ λόγῳ κατὰ τὴν μετάφρασιν. Ἄλβανία κεῖται μεταξὺ τῆς 40. πλάτους, καὶ τῆς 36. καὶ 38. μοῖρας.

(3) Ὁ νέος γενικὸς Ἄτλας τοῦ τὸν ὁποῖον ἐγὼ ἐσυμβουλεύθην, διορθώμενον. Κατὰ τὸν Γουτριέ λοιπὸν τὸ πλάτος δὲν ἐκτείνεται περισσότερον ἀπὸ τὸν 60 μιλίων.

Τὸ τελευταῖον μέρος τῆς Ἄλβανίας τοῦ Ἀδριατικοῦ καὶ Ἰονικοῦ πελάγους τῆς γῆς τοῦ Ὀτράντου, καὶ τὸ πλάτος πόλεως ταύτης τοῦ Βασιλείου τῆς Ἄλβανίας εἶναι μόνον 60 μιλίων.

(4) Ὁ Μεταφραστὴς Κ. Μπαίλας ἀναφέρει «Ὁρα τὰ περὶ αὐτῶν λεγόμενα ἐν τῇ ἐπιτομῇ τοῦ Κρομμύδη ἐν τῇ αὐτοῦ ἐπιτομῇ τῆς κοινῆς ἡμῶν γλώσσης, τυπωμένης ἐν ἀνατολῇ τοῦ 1820.» Καὶ ἡμεῖς προσθέτομεν τὸν ἀριθμὸν 260.»

τοῦ Πουκεβύλλε Pouqueville

(5) Οἱ ἕτεροι τρεῖς ἀδελφοί του ὦν
Στάνισος, καὶ Κωνσταντῖν
Μάρο, Γκυέλλα, Ἀγγελί
(*Marinus Barletius de vita,
gestis Scanderbegei. Lib. I.*

(6) Ἡ μήτηρ του πρὶν τὸν γεννή
νησεν ἐν ἀκαταδάμαστον θηρίον.
istoriche de' Monarchi Ottom

(7) Ἡ παροῦσα σημείωσις κατὰ
κατεχωρήθη εἰς σελ. 5. ὑπὸ τοῦ

(8) Ὁ Σκεντέρμπεης ἦτο τότε

(9) Ἐκτὸς τῆς μητρικῆς του γ
Ἑλληνικὴν καὶ τὴν Λατινικὴν
Lib. I. Ὁ ἀριθμὸς τῆς παρούσης σ
ἐτυπώθη ἐν σελ. 6. ἀντὶ τῆς σελ
Σλαβωνικὴν γλῶσσαν.

(10) Τὸν ἔκαμε Σανγκιάκ, ἡ
ἡ πρώτη μετ' ἐκείνην τοῦ Βεζήρη

(11) Ἡ ἐκστρατεία αὕτη ἔγινε
Κιλικίας. *Paolo Giouio. Vita e
mini illustri.*

(12) Ἡ Ἀδριανούπολις, κυριευθ
μάνου Α'. ἐχρημάτισεν ὡς καθέδρα
τους μέχρι τῆς ἀλώσεως τῆς Κ
ἔτει 1453 Μαΐου 29 ὑπὸ Μωάμε
ὁποίου ἀκολούθως θέλομεν ὀμιλή

(13) « Προῦσα ἢ Προυσιὰς, (ὡς
τιος ἐν τῇ Γεωγραφίᾳ αὐτοῦ σελ.
καὶ περίφημος καὶ τὸ πάλαι καὶ τὸ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

πων ἔχουσα, καὶ θρόνον Μητροπολιτικόν καὶ
 θρόνον Βασιλικὸν οὐ μόνον τῶν Βυζαντινῶν
 ἀλλὰ καὶ τῶν Τούρκων, πρὸ τῆς ἐπιπέδου
 Ἀδριανούπολιν ἐκυριεύθη ὑπὸ τοῦ
 Ὀσομαντζίκ, ἐν ἔτει σχεδὸν 1350
 εἰς τὴν ὑπώρειαν τοῦ Ὀλύμπου
 λέως Προυσία τοῦ πολεμήσαντος
 Τοιαύτη εἶναι ἡ γνώμη τοῦ Στράβωνος
 βλίου τῶν Γεωγραφικῶν, σελ. 477.
 δὲ Πλίνιος, *Naturalis historia*, I, 11, 12
 λέγει ὅτι ἐκτίσθη ἀπὸ τὸν Ἀννίβαν
ora, a Cio intus in Bithynia
sub Olympo condita. Ὁ Πλίνιος
 μεγάλως διότι ὁ Ἀννίβας δὲν ἔκτισεν
 φυγὰς ὧν ἔλαθεν ὑποδοχὴν παρὰ τοῦ
 ὀνομαζομένου Προυσία ὡς λέγει
 δ' ἐστὶν ὁ Προυσίας ὁ καὶ Ἀννίβαν δε
 τα δεῦρο μετὰ τὴν Ἀντιόχου ἤτοι
 λησπόντῳ Φρυγίας ἀνάστασιν κατὰ
 ταλικαῖς. » εἶναι δὲ ἄξιον ἀπορίας
 ἀναγκαῖα παρατήρησις ἐξέφυγεν ἀπὸ
 κριτικῶτάτου Κοραῆ τὸσον εἰς τὴν
 Στράβωνος, ὅσον καὶ εἰς τὴν γαλλοῦ

(14) Οἱ δύο οὗτοι νέοι Πέρσαι ὄντες
 καὶ ὁ ἕτερος Ζάμφας. Ὁ πρῶτος
 τὸν Σκεντέρμπεην ἦτον ὁ Ἰάϊας,
 ὅστις ὤρμησεν κατ' αὐτοῦ μὲ ἀπὸ

(15) Τὸ κείμενον λέγει τὸν
 εἰς τὸ στῆθος μὲ τὸ κοντὸν
 εἶναι λανθασμένη, διότι, ἐὰν ὀλίγον

φος εἶπε· τότε καὶ οἱ δύο Σκεντέρμπεης καὶ ὁ Ἰάϊας, σύρου ἐπαναλαμβάνουσιν τὴν μάχην, ἀλλ' οὐδὲν ἐδύνατο νὰ λαβώσῃ τὸν ἐχθρὸν ἐπιστημονικὴν ταύτην παρατήρησιν περίφημον διδάσκαλον τῆς Σπαθα Βαρῶνα Ροζαρόλ ἐκ Νεαπόλεως. Ἰστορικὸς τούτου ἀπαθανόντος ἐν Ναυπλίου Ἄριθ. τῆς Γενικῆς Ἐφημερίδος 1877 (16) Ἴδου τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κρηναίου.

(17) Ὁ Ἄμουράτης ἐν τῇ περιπέτει ὅσοι ἐὰν ὁ Σκεντέρμπεης ἤθελε φέρειν τὸν ἐχθρὸν, ἀλλ' οὐδὲν ἤθελεν ἀπαντήσῃ ἄλλον ὄχι τὸν ἐχθρὸν, οὔτε οὐδένα ἄλλον νὰ ἀπαντήσῃ. *Demetrio Franco. Fatti e glorie di Scanderbeg, Principe dell'Albania.*

(18) Ὁ Σκεντέρμπεης ὁρμῶν ἐκ τῆς ἑσπέρου δὲν εἶπεν εἰς τινὰ ὕπαγε, ἀλλ' εἶπεν εἰς τὸν ἐχθρὸν ἴθι με. (ὁ αὐτός).

(19) Κατὰ τὸ 1432, 29 ἔλαβεν τὸν Ἄμουράτου. *Giannaria Scanderbeg. Lib. I Brescia.*

(20) Οὗτος ὀνομάζετο Ἰωάννης Βουλγαρίδης, ἑστὶν εἰς τῶν μεγαλητέρων στρατιωτῶν, καὶ ἐπολέμησε πάντοτε ὡς ἡγετῶν, νικήσας σημαντικὰς μάχας ἐν τῇ 1443 κατὰ τῶν στατηγῶν τοῦ Σκεντέρμπεης ἐδίασε νὰ παραιτηθῇ τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας μετὰ παρέλευσιν ἑπτὰ μηνῶν. Δ

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

τος Βλαδισλάου, (τοῦ ὁποίου ἦτο
 τῆς τῆς Οὐγγαρίας, κατέστησε
 μερὸν εἰς τοὺς Τούρκους, ὥστε
 τὸ ἤκουον, ἐπωνομάζοντες αὐτὸν
 Ἰωάννης ὁ κάκιστος. Αὐ-
 μεθ Β' γὰ κυριεύσῃ τὸ Βελιγράδι
 κῆσε τὸ 1456 ἔτος. — ἀπέθα-
 12 Σεπτεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτου
 μεγίστην λύπην διὰ τὸν θάνατον
 ὁποῖον συνήθως ὀνόμαζε τὸν μ-
 ἄνδρα, καὶ ἐνόμιζεν ἑαυτὸν δυστ-
 ἄλλος τοσοῦτον ἔνδοξος στρατηγὸς
 τὰ ὄπλα του πρὸς ἐκδίχησιν τῆς
 Βελιγραδίου ὕβρεως. Ὁ Πάπας
 σεν ἀκούσας τὸν θάνατόν του,
 ἐλυπήθησαν σφόδρα. Ἴδε *Encyclo-
 des hommes illustres* εἰς τὴν

(21) Μεταξὺ αὐτῶν ἦτο καὶ
 τὸν ὁποῖον ἐγέννησεν ὁ ἀδελφός
 μασθεὶς ὑπὸ τῶν Τούρκων Καραγ-
 μὲ Τούρκισταν. *Barletius lib.*

(22) Ἡ σημαία του ἦτον ὁ Αὐ-
 ἄετός εἰς κόκκινον ἐμβαδόν. *B
 Biemmi. Lib. II.*

(23) Τὸ ἔτος 1443. *Biem*

(24) Ἐνομιζέτο ὡς μεγάλη
 ἔπινεν ἐκ τοῦ αὐτοῦ ποτηρίου τοῦ Σ-
 μετ' αὐτοῦ. *Franco. Fatti glori*

(25) Ὁ Βαρλέτιος ὅμως (βιβ. β
 Λισσὸς ἢ Ἐλισσὸς (κοινῶς λε

ἐπροσδιόρισθη διὰ τὴν συνέντευξιν
των, ἐπειδὴ ἡ πόλις αὕτη, κειμένη
τῆς Σκόδρας, ἦτο τῶν Ἑνετῶν
ἐπαρχιῶν του καὶ ἐκείνων τῶν ὀ
μων μετ' αὐτοῦ ὡς πρὸς τὴν ἑ
ιστοριογράφος Βιέμμης εἶναι τῆς

(26) Ἴδου τὰ ὄνόματά των.
ὅστις ἐξουσίαζε τοὺς τόπους
πόλεως Κάταρο. Ἀνδρέας Θοπί
τῆς Χειμάρρας· οἱ ἀδελφοὶ Παῦ
καζίνοι, οἵτινες ἦσαν κύριοι τῶν
ταμοῦ. Λέκας Ζαχαρίας ἡγεμῶν
Σπανὸς ἡγεμῶν τῆς Δριδάστης,
ἐκαυχᾶτο ὅτι ἐκατήγετο ἀπὸ
Λέκας Δούσμανης. Στέφανος Ζ
Μαυροβουνίου (Montenegro), κα
κιπερ, οἵτινες εἰς τὴν συνέλευσιν
μιγμένοι μὲ τοὺς διοικητὰς τῆς
σου, καὶ ἄλλων πόλεων καὶ φ
Barletius. Lib. 11. Biemmi.

(27) Ἡ χρηματικὴ βοήθεια
μὲ τὰ εἰσοδήματα ὅσα ἀπελάμβαν
ἀπεκατέστεισε τὸ ἐτήσιον εἰσόδη
χιλιάδας φιορινίων. *Barletius.*

(28) Δεσπότης ἦτο λαμπρ
οὶ Βυζαντινοὶ Αὐτοκράτορες κατ
συγγενεῖς των· μετέπειτα τοὺς σ
τῆς αὐλῆς των· καὶ τέλος πάντων
ἄρχοντας, οἵτινες ἐξουσίαζον τὰ
σας ἐπαρχίας.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

(29) Ὁ Δεσπότης οὗτος ἐμπνῆσεν τὴν ἀπόδοσιν ἀπὸ τὸν τόπον του διὰ διέβη ἀπὸ τὸν τόπον του διὰ ἐπειδὴ εἶχε δώσει τὴν θυγατέρα ζομένην Εἰρήνην καὶ ἀπὸ ἄλλου σύζυγον τοῦ Ἀμουράτου· δευτέρα, εἰς τὸ ἄσπονδον μῖσος του κατὰ τῶν προσωπικὸν καὶ θανάσιμον μῖσος κατὰ τοῦ ὁποίου εἶχε χάσει φρούριά τι.

(30) Περὶ τῆς περιφήμου μάχης λέγουσιν οἱ ιστοριογράφοι Ὀθωμανοὶ τοῦ Ἑρβελότου (Herbelot) αὐτοῦ Bibliothèque Oriental, τ. 1, σ. 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

Ladislas, comme tous nos rois portent, ayant rompu cette alliance du Pape Eugene IV et sur les instances du Cardinal Julien fut obligé par sa milice de partir pour marcher au devant des Turcs qui étoient entrés dans ses États.

sante armée. — Les Hongrois ont eu un grand avantage dans le combat, et plioient déjà de tous cotés. Le sultan à la tête de ses Janissaires se précipita sur Jesus Christ contre les Chrétiens. Il ne voient manqué de parole, et se précipita dans son sein l'Hostie consacrée. Le sultan donné pour ôtage, selon Costas, un Grec. Ce fut après cette victoire que Amurat remit pour la possession de la ronne à son fils Mahomet. Le sultan de la reprendre pour la troisième fois.

Ὁ δὲ Κόμης Σεγούρ (Segu) ἡγετὶς τῆς τοκρατορίας τοῦ Βυζαντίου περὶ τὴν μάχην τοιοῦτω τρόπῳ.

BATAILLE DE VARN

Les armées sont en présence; le sultan donné, l'intrépide Hunniade se précipite sur Servie chargent avec fureur sur les Ottomane, les rompent et les mettent en déroute. Amurat, en voyant leur déroute, se précipite en vaincu; il veut se retirer: un soldat se précipite sur sa rêle la bride de son cheval et se précipite sur lui, il le tue par ses devoirs et l'exhorte à vaincre.

Le sultan, loin de punir ce soldat, le loue, le récompense et se précipite à retrouver son courage, et fait signer une lance le traité de paix.

« Prophète des chrétiens, me ils le disent, un Dieu même la religion, et puni

Ces paroles raniment le des musulmans; à leur tête blit le combat. Hunniades d'ardeur la cavalerie tu flancs de l'armée chrétienne grois, acablés par le nombre ne put réparer ce désordre victoire, qu'il croyait certain élançé comme un lion sur tout ce qui lui résiste, s'ouv dans la phalange épaisse enfin le sultan, et lève son mais Amurat d'un coup de sier du roi, le prince tombe coupe la tête, l'attache à aux chrétiens. — A la vue les Hongrois consternés prenet la fuite; on en fit Cardinal Julien Cesarini, dit-on, fut atteint dans sa qui le poursuivaient, et pa streux conseils. Hunniades pour défendre le Roi, mais diges de courage à sauver Dix mille chrétiens périrent.

Varna, mais ils vendirent c.
 La perte des musulmans fut
 qu'Amurat, lorsqu'on le félicit
 phe, s'écria. « Dieux victoire
 raient mon empire. »

Ἡ μάχη αὕτη, καθ' ἣν ἔφρονε
 Πολωνίας Βλαδίσλαος, συνέβη τὴν
 Οἱ Τοῦρκοι εἶχον κυριεύσει τὴν
 πόλιν, ἕνεκα τοῦ λιμένος τῆς εἰς τὴν
 θαλάσσης ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν Ἀμουρ
 μέσα τοῦ 14. αἰῶνος ὅταν ἐκυρ
 Βουλγαρίαν. Δὲς ἡ Ῥωσσία εἰς τ
 τὴν Τουρκίαν ἐπροσπάθησε νὰ τὴν
 ταίως· τὸ 1773 ἔτος ὑπὸ τὴν ὀ
 Οὔνγκερ· καὶ τὸ 1810 ὑπὸ τοῦ
 Πολιορκηθεῖσα δὲ διὰ ξηρᾶς καὶ θα
 σικὰ στρατεύματα κατὰ τὸν πόλ
 1829 ἔτους μεταξὺ Ῥωσσίας καὶ
 εἰς τοὺς Ῥώστους ὑπὸ τοῦ Διοικ
 Πασᾶ, ὅστις ὀλίγα ἔτη πρότερον
 κροῦ φρουρίου Π. Πατρῶν. Ὁ Πασᾶς
 ὀργὴν τοῦ Σουλτάνου, διότι ἀνάγ
 πόλιν καὶ τὸ φρούριον τῆς Βάρνας,
 σίαν καὶ ἔζη λαμπρῶς ἐν Ὁδησσῶ.
 διεδόθη ἡ φήμη ὅτι ὁ ῤηθεὶς πασᾶς
 του διὰ σημαντικὴν ποσότητα χρημᾶ
 Νικόλαος, ὅστις παρευρέθη εἰς τὴν
 ταύτης, διεύθυνε πρὸ τῆς ἀναχωρήσε
 στρατήγον Κόμητα Βοροντζόφ, τὸν

ΣΗΜΕΙΩΣ

πληρεξούσιόν του ἐπὶ τῶν Ῥωσσοῦ
τῆς Κιρκασσίας, τὴν ἐφεξῆς ἐπὶ

« Βάρνη τῆ 11 Ὁ

« Κύριε Γενικὲ Ὑπασπιστὰ

« Ἐκπληρώσας τὸν φόρον τῆς τῆς τῆς
τὸν Ὑψιστον, ὅστις προστατεύει τῆς
μὲ νέα ἄθλα τὰ Ῥωσσοῦ ὅπλα
μνήμην τοῦ σεβαστοῦ προκατόχου
νίκη καὶ τὴν ζωὴν, ὅχι ὁμῶς
ταῦτα τῆς Βάρνης, τὴν ὁποίαν
ἔδω μαχόμενος ὑπὸ τὴν σημαίαν
μητος υἱὸς τοῦ Ἰαγέλλου, Βλαδ
λωνίας. Ἄγνωστον εἶναι τὸ μέρ
του· ἀλλὰ Ἐγὼ θέλω νὰ δοξασ
πρωτεύουσιν τῆς Πολωνίας μὲ
Ἄφιερὸν ἄλλοι πὸν δώδεκα τηλεβό
παρ' ἡμῶν κυριευθέντων ἐν Βάρ
πόλιν τῆς Βαρσοβίας καὶ σὰς ἐ
ἐκεῖ ἀμέσως. Τὰ τηλεβόλα τα
κατὰ τὰς διαταγὰς τῆς Α. Α. Ὑ
σταντίνου) ὅπου αὐτὸς νομίζει κ
τοῦ ἥρωος ὅστις δὲν ὑπάρχει
ἀνδρείων πολεμιστῶν τῆς Ῥωσσοῦ
ἐκδίκησαν τὸν θάνατον αὐτοῦ
τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν θελήσεών μ.

Ὁ Εὐ

Ν

(31) Ὁ Μελέτιος ἐν τῆ Γε
τὴν πόλιν ταύτην Δάγνα, τῆ

Οἱ Ἴταλοὶ ἐπίσης τὴν ὀνομάζουσι.
τὴν ἡμετέραν γνώμην ὀρθῶς μεταφ
εἰς Δάγνο, παρὰ εἰς Δαίνην ὑπ
φραστοῦ Κ. Μπάϊλα.

(32) Ἡ πόλις αὕτη τὸ πάλαι
καὶ ἦτον ἡ πρωτεύουσα τῆς
Livius. Decad. V. lib. 2 καὶ 5.
Romanor. lib. 2 cap. 5. Οἱ
ζουσι πάντοτε Σκόδρα.

(33) Οὗτος ἦτον ὁ Κόμης
Οὐρανοκόντης ὡς τὸν ὀνομάζ
Μπάϊλας ἐνόμων τὸν τίτλον του με
κογενείας του), εὐγενεστάτης γενεᾶ
πριγκιπέσης Βόζης, καὶ εἰς τῶν μάλ
τοῦ Σκεντέρμπεη. Ἐκαμε διαφόροι
βασιλέα Ἀλφόνσον Α'. τῆς Ἀρα
ἀρχηγίαν τοῦ ἀξίου τούτου στρατη
πολεμικὴν ἐπιστήμην. Biemmi,

(34) Εἰς τὴν Ἑλληνικὴν μετάφ
τος Λέχ Δουσάνας, καὶ ἀγνο
τοῦτο εἶναι τοῦ Κ. Μπάϊλα ἡ το
συγγραφέως. Ὁ Βαρλέτιος, ὡς εἶδομ
σημειώσκει τὸν ὀνομάζει Λέξαν Δ
τὸν ὀνομάζουσι καὶ οἱ ἕτεροι ἱστοριο

(35) Οὗτοι ὀνομάζοντο Ἀνδρέας
Βουλκεταῖς, ἀμφότεροι δὲ ἐκ Σκόδ
e gloriosi gesti di Scanderbeg

(36) Τὸ φρούριον τοῦτο ἔκειτο εἰς
Σαρδονικοῦ ὄρους, κοινῶς ὑπὸ τῶν Ἀ
Μαράνι. Barletius, lib. III.

ΣΗΜΕΙΩΣ

(37) Ἦτον ὁ ῥηθεις Κόμης Ο
 ὅστις εἶχε μείνει εἰς τὰ σ
 ἐκλεκτοὺς στρατιώτας. (Ὁ αὐτ

(38) Ἐσυμφωνήθη ὅτι ἡ πό
 μείνη εἰς τοὺς Ἐνετοὺς, λαμβ
 ἀνταμοιβήν τόσον διὰ τὸν ἑαυτ
 διαδόχους του τὴν ἡγεμονίαν το
 Ζερνίτζης καὶ Τζιτέγης,
 νου ποταμοῦ τῆς Βιελλορίκης, μ
 ζομένης ὑπὸ τῶν Ἀλβανῶν Μ
 κυριότητα τῶν ὄχθων τῆς λίμνης
 ὅσω ἔζη. Μετὰ τὴν ἐπικύρωσι
 Ἐνετοὶ θέλοντες νὰ βραβεύσουν
 μετριοφροσύνην τοῦ Καστριώτου
 τῆς Ἐνετίας, καὶ ἔδωσαν
 δόχους του τὸ παράτημον τοῦ Σ
 ὁποῖον ἐτιμῶσαν μόνον τοὺς
 των. Anonimo. Sagredo, M

(39) Κατὰ τὸν Βιέμμη (βι
 Τὸ αὐτὸ ἀναφέρει καὶ ὁ Βαρλέτ

(40) Ὁ Πλίνιος, (βιβ. δ'. κεφ
 ρίας) τοὺς ὀνομάζει Deberiens
 τιγραδίου ἐσύγκειτο ἐκ 1000
 τιγραδίων. *Biemmi. Lib. III.*

(41) Κατὰ τὴν γνώμην τιν
 ράτης ἐκυρίευσε τὴν πόλιν τα
 ν' ἀναφέρω περὶ τούτου τὸ ἐξῆς τ
 τοῦ τότε καιροῦ, τοῦ Λαονίκα
 α' Ἀμουράτης δὲ ἐπελαύνων, π
 Σβε τιγραδίου πόλιν ἐπολιόρ

φερεν, ὡς παραδοῖεν τε αὐτήν, καὶ ἑαυτοῦ ἕκαστος· οἱ δὲ οὐκ ἐπέιθο· προσέβαλε σὺν τοῖς νεήλισται καὶ ἐκράτος καὶ ἐξανδραποδίσατο, τοὺς διεχρήσατο. » *Ἀπόδειξις ἱστοριᾶ* 185. Parisiis 1750 εἰς φυλ.

(42) Τὸ πολεμεῖν τὸν ἐχθρὸν μὲ καὶ ταχέως ὀπισθοδρομεῖν μαχόμενος ἐλαφροῦ ἵππικοῦ, καὶ οὕτω πράττειν ματα τῆς Εὐρώπης, μάλιστα τῆς τὰ γνωστὰ τάγματα τῶν Κοζάκων καὶ Ὁ Σκεντέρμπεης λοιπὸν ἐπιστηρίζω του ἐπὶ τοῦ ἵππικοῦ τούτου, συχνάκις ῥηθέντα τρόπον εἰς τὰς μάχας του περίφημος Ποιητῆς Τορκουάτος τὴν πανοπλίαν καὶ τὸν τρόπον τοῦ στρατιωτῶν τῆς Ἑλλάδος.

Ἦρχοντ' ὀπίσω τῶν αὐτῶν Ἕλληνες Ὀλοὶ γυμνεῖτ' ἴν' εὐχερῶς, καὶ ἀκαμπύλας σπάθας συγκρεμοῦν, καὶ ἡ Τὰ τόξα καὶ αἰφαιρέτρ' αὐτῶν ὀποῦ εἰ Ταχύδρομ' ἔχουν τ' ἄλογα, καὶ ἀκούσι· Καὶ ὀλιγαρχῆ εἰς τὴν βροσκὴν πασῶν Εἰς εἰσβολὴν εἶν' ἀστραπαί, εἰς συστῆσι· Καὶ ἄτακτοι μάχοντα' ἀληθῶς, μά φρ

(α) Γυμνεῖται λέγονται οἱ ἐλαφροὶ Ἰερουσαλήμ ἐλευθερωμένῃ τῷ Τορκουάτου Τάσσου, μεταφρασθὲν τὸν Γουζέλη, Ζακυνθίου. Ἐγνετίησι 1807.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Venian dietro dugento in G
 Che son quasi di ferro in
 Pendon spade ritorte all' un
 Suonano al tergo lor faref
 Asciutti hanno i cavalli, al
 Alla fatica invitti, al cibo p
 Nell' assalir son pronti e ne
 E combattono fuggendo, err

Gerusal. Liberat. Can

Καὶ ἕτεροι δύο συγγραφεῖς ἀν
 σαιῶνος συμβάντα, κάμνουν μνεῖ
 τούτου τῶν Ἀλβανῶν ἢ κοινῶς ἴ
 Ἴδου τί λέγει ὁ Βαριλλᾶς ἱστοριο
 τῶν Μεδίκων. Ainsi l' ataque
 et la cavalerie de Coliogne p
 posée d' Epirotés, et d' Alb
 l' investir κτλ. *Varillas*. Les
 rence ou l' Histoire secrète d
 dicis. A la Haye 1685 εἰς 12

Καὶ ὁ πολυμαθὴς Βολταῖρος (ἰ
 γράμματι αὐτοῦ *Siécle de L*
Chap. XXI, περιγράφων τὴν ἐπα
 πολιορκιθείσης παρὰ τῶν Αὐστ
 ἐφεξῆς. — Cependant les Aut
 Piémontais, en sortant de I
 ent Gênes de rentrer dans ses
 néraux autrichiens avait déjà
 pes de soldats Albanais, acc

battre au milieu des rochers Épirotes, qui pas aussi bons guerriers que ces Epirotes par le moyen du fameux Schulembourg qui fut envoyé par le roi de Suède Charles XII. contre l'Empire Ottoman.

(43) Ἡ φρουρά τῆς Κρόιου Κόμητος Οὐράνα ἦτο τεσσάρων ἑκατοντῶν Ἑνετοῖ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτης τέρμπην μὲ χρήματα, καὶ καὶ στρατόν των, ἵνα οἱ στρατιῶται σημαίας του. *Sagredo, Mem.*

(44) Τὸ βραβεῖον τοῦτο συντάχθη ἀπὸ τοῦ γρόσια Le Grand Castriot.

(45) Τῷ ἐδόθη προσέτι ἡ ὑπερβολὴ τριῶν οὐρῶν καὶ νὰ λάβῃ δέκα ἡ φρουρά ν' ἀναχωρήσῃ διὰ ὅπου φέρουσα μαζύ της ὄλα τὰ σκευὰ.

(46) Ὁ θάνατος τοῦ Σουλτάνου ἔλαβε χώραν ἔμπροσθεν τῶν τεσσάρων ἀλλοις εἰς τὴν καθέδραν τοῦ Ἄδριανούπουλιν. Ἡ διάφορος μεθερμηνευμένη παρὰ τοῦ πολέμου, ὅστις ἐν τῷ βιβλίῳ Δ'. τῆς ἐπιτομῆς. — α Εἰς τὰ τέλη τοῦ βιβλίου φήμη ὅτι εἶχεν ἀποθάνει ὁ Ἄρμπαύτην ὁ καθεὶς ἀμέσως εἶπεν, ὅτι ὑπέφερον ὑπὸ τὰ τείχη τῆς πόλεως θάνατόν του, α Ἐκ τούτου πρὸς τὸν

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

μου, τὸ λάθος τοῦ Βαρλετίου καὶ ἐν ἄλλων συγγραφέων, ὅτι ὁ Ἄμουράτης τείχη τῆς Κρόϊας ἀπὸ ἀγανάκτησε μικρὸν τοῦ χρόνου μετὰ τὴν ἀναχώρησιν ἀπὸ τῆς Κρόϊας, καὶ τὸν θάνατόν του εἰς ἄλλο μέρος γὰρ πιστεύουσιν τὸν μῦθον ψευδούς τούτου ἰδοὺ τί λέγει ὁ « Πρὸς τιμὴν τοῦ ἥρώος του, ὁ Βαρ (188-192)· ἀναφέρει ὅτι ὁ Σουλτάνος ὑπὸ τὰ τείχη τῆς Κρόϊας. Πλὴν αὕτη ἀντεκρούσθη ἀπὸ τοὺς Γραικοὺς εἰτινες ἐνταῦθα κάμνουν γνωστὸν ὅτι ὁ Ἄμουράτης εἰς Ἀδριανούπολιν. »

In honour of his hero, Barlethius, 188—192. Kills the Sultan, under the Walls of Croya. Barlethius's fiction is disproved by the Greeks who agree in the time and place of the hero's death at Andrinople. —Gibbon's History of the Decline and Fall of the Roman Empire, Chap. L. XVII. Note (42). Τίμησις τοῦ Ἄμουράτης, μᾶς τὸ λέγει ὁ ἱστοριογράφος τῶν Δημοκρατιῶν τοῦ μεσαίου αἰῶνος, ὁ Ἰωάννης Σισμόνδι. Ce vieux souverain mourut à Andrinople, où après trente ans il mourut subitement dans un mois de l'an 855 de l'ère 1451 de Jesus Christ. *Laon. Chron.* p. 155. = *Annales Turcici* L.

Barletius raconte qu'Amurat mourut devant Croïa, le cinq de cette ville. *Lib. VII. p. plus faux, et cependant Barporain et compatriote. Histoire italiennes du moyen âge. Paris X. p. 200.*

(47) Ὁ Μωάμεθ Β'. ἦτο τότε *Memorie storiche.*

(48) Ὁ Πάπας Νικόλαος Δ'. τῷ τοῦ ἁγίου Πέτρου, καὶ τὴν ἐπικύ Κωνσταντίνου διὰ ὅλους τοὺς διαδ *Castriotto. Histoire.*

(49) Τὸ 1451 ἔτος ὁ Βασιλεὺς σύμμαχος τοῦ Σκεντέρμπεη. Ἡ σ 26 Μαρτίου εἰς τὴν πόλιν Γαέταν. τέρμπεη ἦσαν Στέφανος ἐπίσ ὁ Μοναχὸς Νικόλαος δὲ Μ Τάγματος τοῦ ἁγίου Δομινίκου. *Regno di Napoli. Tom. II.*

(50) Ἡ τελετὴ τοῦ γάμου ἔλ πριλίου 1451. ὁ Σκεντέρμπεης σύζυγός του 23. *Biemmi, lib.*

ΙΣΤΟΡΙΑ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΥ
ΤΟΥ
ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΘΕ
ΣΚΕΝΤΕΡ
ΗΓΕΜΟΝΟΣ ΤΗΣ Δ

Μεταφρασθεῖσα ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ· μὲ π
δὲ καὶ ἐκθεσις τῶν συμβάντων μετὰ τὸν θ
τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ τῶν δύο Σικελιῶν Ἀ

ΕΚΔΟΘΕΙΣΑ ΔΑΠΑΝῃ Α

.....
ΤΟΜΟΣ Β΄.
.....

ΑΘΗΝΑ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Α

1848.

TOPIA

KAZPIOTOY

TOY

OMAZOENTOS

TERPMEHEN

THE ALBANIAN

... ..
... ..
... ..

ALIANI A. TKAPOLA

.....
OMOS B.
.....

HNAI

PEIOT VAE, TKAPOLA

1848

ΤΑΙΣ ΑΘΑΝΑΤΟΙΣ
ΤΩΝ ΕΝΔΟΞΩΝ ΠΡΩΤΟ
ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΛΙΕ
ΡΗΓΑ ΤΩ ΦΕΒ
ΚΑΙ
ΑΔΕΛΦΟΙΣ ΥΨΗΛ

*ἀνατίθησιν εἰς
τὸν τόμον
Ὁ Ἐκδο*

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΠΑΥΛΟΥ

ΤΟΙΣ ΕΒΡΑΙΟΙΣ

ΚΑΙ

ΕΙΣ

ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ

ΕΒΡΑΙΩΝ

Πίνα

Τῶν ἐμπεριεχομένων ἐ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄. Ὁ Σκεντέρ τὸ κράτος του. Κτίζει ἐν φρούριον Τουρκίαν σύνορά του. Ὁ Μωάμεθ φήνην, αὐτὸς δὲ τὴν ἀπορρίπτει ἀφανισμὸς τοῦ Πασῶ Ἀχμέτη Πασῶ Δεδρεᾶ εἰς τὴν ὁποίαν οὐ μόνος ἰδίαις χερσὶ τοῦ Σκεντέρ τὸν Βασιλέα τῆς Νεαπόλεως βοήθειαν. Πολιορκεῖ τὸ Βελιγράδι του εἶναι διεσκορπισμένος καὶ σχετᾶται εἰς μέγαν κίνδυνον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄. Ἀποστασία στρατεύει κατὰ τοῦ Σκεντέρμπεη εἰς τὴν ὀργὴν τοῦ Σουλτάνου τὴν Ἀλβανίαν καὶ συγχωρῆται μπεη. Ἀποστασία τοῦ Ἀμέση τοῦ θείου του καὶ αἰχμάλωτιζε εἰσοδος τοῦ Σκεντέρμπεη εἰς Κρπέμπει εἰς τὴν Ἀλβανίαν δὺα διὰ νὰ φυλάττουν τὰ ὄριά του. σου Α΄ βασιλέως τῆς Νεαπόλ λαμβάνει τὴν συγχώρησιν ἀπὸ τὴν κοχὴ μεταξὺ τοῦ Σκεντέρμπεη κα

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄. Ἐκστρατεία

εἰς τὸ Βασίλειον τῆς Νεαπόλεως.
μητα Πικινῖνον. Ἀποκαθιστᾷ τὸν
τῆς Ἀραγόνης εἰς τὸν θρόνον
εἰς ἀνταμοιβὴν τρεῖς πόλεις εἰς
ὡς ἰδιοκτησίαν του. Ἐπιστρέφει
νίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄. Ἐκστρατεία τῆς
Ἀφανισμὸς τοῦ στρατεύματός του.
τεία τῶν Πασάδων, Ἀσήμπεη
Καταστροφή αὐτῶν καὶ αἰχμαλωσίαι
Ἐκστρατεία τοῦ Βαραζάμπεη.
βροχὴ χωρίζει τὰ δύο ἐχθρικοὺς
Ἐπιστολὴ τοῦ Μωάμεθ πρὸς τὸν
Ἀπάντησις αὐτοῦ. Εἰρήνη μεταξὺ
ἡγεμόνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄. Ὁ Πάπας,
οἱ Βενετοὶ ματαίως ἀναγκάζουν τὸν
νὰ λύσῃ τὴν εἰρήνην μὲ τὸν Μωάμεθ
τοῦ Δουράτσου ἠδυνήθη νὰ τὸν κἀ
μίαν ἐπιδρομὴν εἰς τὰς Ὀθωμανικὰς
Ἐκστρατεία τοῦ Πασᾶ Σερεμέτη.
Σκεντέρμπεη. Ὁ Σκεντέρμπεης
Κρόϊαν. Θάνατος τοῦ Πάπα Πίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ΄. Πρώτη
πασᾶ Μπαλαμπάνη. Αἰχμαλωτίαι
καὶ ἄλλους ἑπτὰ ἀρχηγούς. Νίκη
Σκεντέρμπεην. Δευτέρα ἐκστρατεία
μπάνη καὶ φθορὰ του, ἐπιστρέφει
εἰς τὴν Ἀλβανίαν. Ὁ ὤμος τοῦ
λοπίζεται βαρέως. Καταστρέφει
στράτευμα. Ὁ Μπαλαμπάνης κατὰ

ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧ. ΕΝ

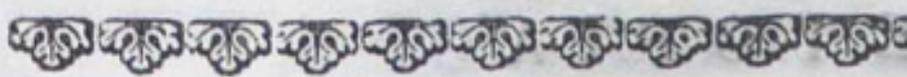
εισβάλλει εἰς τὴν Ἀλβανίαν
Ὁ Σκεντέρμπεης εὐρίσκειται ε
μένει ἀβλαβῆς. Νικᾷ καὶ ἐκ
λαμπάνην καὶ τὸν συστράτηγ
δοκιμάζει νὰ φονεύσῃ τὸν Σκ
ἐπιβούλων, οἱ ὅποιοι ἀνακαλύπτ
ζονται εἰς θάνατον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'. Ὁ Μωάμ
πικῶς νὰ πολιορκήσῃ τὴν Κρόια
εἶναι ἀρχηγὸς τῆς ἐμπροσθοφ
κυριευθεὶς ἀπὸ ἀδημονίαν ἐπιστ
τινούπολιν. Καθ' ἑδὸν κυριεύ
προδοσίας. Ὁ Σκεντέρμπεης
Ῥώμην. Ἐπιστρέφει εἰς τὴν Ἀ
καὶ νικᾷ τὸ ἐρχόμενον σῶμα
Μπαλαμπάνη. Ἀφανισμὸς καὶ
λαμπάνη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'. Δευτέρα
τεία τοῦ Μωάμεθ. Μὴ βλέπω
ἔχθασιν ἐπιστρέφει εἰς τὴν καθε
τοῦ Σκεντέρμπεη. Αἱ τελευτ
Πνέων τὰ λοιπὰ ἀπολαμβάνει
τῶν Τούρκων. Θάνατός του.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ. Τὰ
τῶν δύο Σικελιῶν Ἀλβανικῶ

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ Κ

ΜΕΤΩΝΟΜΑΣΘ

ΣΚΕΝΤΕΡ

ΠΡΙΓΚΙΠΟΣ ΤΗΣ Α

Κεφάλαιον

Ὁ Σκεντέρμπεης περιέρχεται τὸ κράτος τῆς
τὰ πρὸς τὴν Τουρκίαν σύνορά του. Ὁ Πρίγκιπας
νήν, αὐτὸς δὲ τὴν ἀπορρίπτει. Ἐκστρατεία
σιὰ Ἀχμέτη. Ἐκστρατεία τοῦ Πασᾶ Δαμασκίου
μένει φονευμένος ἰδίαις χερσὶ τοῦ Σκεντέρμπε-
σιλέα τῆς Νεαπόλεως ζητῶν παρ' αὐτοῦ βοήθειαν
Βελιγράδιον. Ὁ στρατὸς του εἶναι διεσκαμμένος
εὐρίσκεται εἰς μέγαν κίνδυνον.

Ἄφ' οὗ παρῆλθον αἱ τῶν γάμων ἀποτυχάνσεις
τέρμπεης ἔχων πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν αὐτοῦ
τῆς ἡγεμονίας του, ἀπεφάσισε νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν
χίας του διὰ νὰ ὀχυρώσῃ ἐκ γένου αὐτοῦ τὴν
Τόμ. Β'.

ἀσφαλίση τὰ πρὸς τὴν Ἰουρκίαν ἐκίνησεν μετὰ τῆς συζύγου του ἐγκριτοτέρους πολίτας. Οἱ κάμποι πόλεων καὶ χωρίων, μανθὰ ἐξήρχοντο εἰς προὔπαντησιν, τὰ φέρωσιν αὐτῷ τε καὶ τῇ Ἡγεμονίᾳ τῆς δυνάμειν του διάφορα δῶρα. Ὁ βασιλεὺς προσηγῶς καὶ φιλοφρόνως τοῦ λαόν, δεικνύων ζῶσαν εὐχαρίστησιν ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν των, καὶ εἰς ὅ,τι καὶ ἂν τῷ ἐπρόσφερον.

Φθάσας εἰς τὰ πρὸς τὴν Περσίαν παρατηρήσας ἓν μέρος διὰ τοῦ οἰκιστοῦ οἱ Ὀθωμανοὶ νὰ εἰσβάλλωσιν ἐν τῇ παργίας του, καὶ νὰ λεηλατῶσιν ἐκεῖσε νὰ κτίσῃ ἓν φρούριον ἐν τῇ νὰ προλαμβάνη τὰς αἰφνιδίους ἐπιθέσεις τὸν ὁποῖον ἔκλεξε διὰ τὸν σκοπὸν ὀνομαζόμενον ἀπὸ τοὺς κατοικοῦντας αἰμα καὶ δύσβατον, ἀπὸ τῆς ἡδύνατό τις νὰ βλέπῃ πολὺ μακρὰν τῶν τόπων, τῶν εἰς τοὺς ὄρους ὄθεν χωρὶς νὰ ἀναβάλλῃ καιρὸν καὶ εὐρῶν τελειωμένην τὴν ἐπιπέδον.

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

καὶ τῶν ἄλλων ὀχυρωμάτων, πειροτέρους τεχνίτας, καὶ φέρει τόπον διὰ νὰ κτίσουν τὸ φρούριον χωρὶς τινὰ ἐνόχλησιν ἐτελείωσεν Μωάμεθ, ὑποπτευόμενος τοὺς Περσὶς στατήσει, ἔστρεψεν ὅλας τοῦ σχεδίου ἐκεῖνα τὰ μέρη, καὶ ἄφησεν ὀλίγα φύλαξιν τῶν πρὸς τὴν Ἀλβανίαν ἀποσπαστιῶται τοῦ Σκεντέρμπεη ὠφελούμην τῶν ἐχθρῶν ἐκαμνον συχνὰς ἐπιδρομὰς τῶν, καὶ ἐπανήρχοντο ἀβλαβῶς ἀπὸ λάφυρα. Οἱ δὲ τοῦ Μωάμεθ δεινῶς ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων ἀπομὴ δυνάμενοι νὰ ὑπερασπισθῶσιν ἠγεμόνα τῶν συνεχῶς ἰκετήρια γράψαντες θερμῶς τὴν ὑπεράσπισίν του· ἀλλὰ ἐλαττώσῃ τὰ ἐν τῇ Ἀσίᾳ στρατιὰ πέμψῃ πρὸς αὐτοὺς τὴν ἐξαρχοῦ ὡς καταλληλότερον μέσον πρὸς τὸ νὰ προτείνῃ εἰρήνην πρὸς τὸν Περσὶς φεν ἓνα ἀξιωματικόν του νὰ πρὸς δέχετο νὰ πληρόνῃ ἐτησίως μετὰ ἔτοιμος καὶ αὐτὸς νὰ συγκαταχεύσῃ τὰ ζητήματά του.

Ἐν ᾧ δὲ Σκεντέρμπεης ἐνηστράφη
 φρούριον· ἀναγγέλλουσι αὐτὸν
 τοῦ Μωάμεθ ἀπεσταλμένου, τὴν
 παρητιάτωσιν. Ἀφ' οὗ δὲ ἔμαθε
 του, ἀπεκρίθη ὅτι· « Ὅχι· μὴ
 γούσας αὐτῷ ὄνειδος καὶ ἀτιμία
 ἐνταύτῳ καὶ ἐπικερδεῖς ἤθελεν ἂν
 ὅτι διὰ τὴν ἐλευθερώσῃ τοὺς συ
 ἐπονείδιστον ζυγὸν τῆς δουλείας
 δύνους εἰς τὴν Ἀλβανίαν, καὶ
 μένος νὰ τοὺς ἐμβάλη ἐκ νέου
 τῆ τοῦ Θεοῦ βοήθεια ἴσχυται
 καὶ ὅτι δι' ἀμοιβὴν τῶν ἀγώνων
 ἤρχετο ἄλλο τι εἰμὴ τὴν ἐλευθε
 τῆς πατρίδος του· καὶ τέλος ὅτι
 νὰ ὑποτάξῃ τοὺς Ἀλβανούς μετὰ
 φειλῆ νὰ μεταχειρισθῇ κατ' αὐτῶν
 πλων (I). »

Ἀποπέμφσας οὕτω τὸν Ὀθωμαν
 θει μετὰ σπουδῆς τὰ πρὸς ἀπ
 του, τὸ ὁποῖον πρὶν παρέλθωσιν
 τελῶς ἕτοιμον. Ἐπομένως ἐφρά
 καὶ μετὰ πυροβόλα, ὅπως, διὰ τ
 ποιούμενοι οἱ κάτοικοι, προασφα

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕ

τάς αἰφνιδίους ἐπιδρομὰς τῶν π
 ὁὲ καὶ δυνατὴν φρουρὰν, ἵνα δύ
 ὀεινὴν περίστασιν γὰ καταφεύγ
 σπισίν του.

Ἄποπερατώσας ἐντελῶς τὸ
 ἔργον, ἐπανῆλθεν εἰς Κρόϊαν,
 τάγματά του, ἀπεφάσισε γὰ ἐ
 τὴν πολιορκίαν τοῦ Σβετιγραδ
 μέρος τῶν ἀξιωματικῶν του, κα
 νοκόντης, τὸν ἐσυμβούλευσαν γὰ
 ἐπιχείρημα εἰς ἀρμολιώτερον κ
 ἔνεκα τοῦ ἐπερχομένου χειμῶνο
 χάσωσι πολλοὺς στρατιώτας, χ
 σωσιν οὐδεμίαν ἀνάλογον ὠφέλει
 μὴ ὢν ἐξ ἐκείνων τῶν δεσποτικῶ
 μόνων, οἵτινες ἀπαιτοῦσιν ὥστε
 τὴν θέλησίν των ὡς ἀπαράβατον
 ἐξέτασιν πεισθεῖς εἰς τὴν φρό
 παρκιτήθη τῆς ἀκαίρου ταύτης ἐκ
 Ἄπαλλαγεῖς λοιπὸν τῶν πολ
 Σκεντέρμπεης ἀνεχώρησε μετὰ
 μέ τινὰς τῶν αὐλικῶν του ε
 ἠρέσκετο γὰ διατρίβη πάντοτε τ
 χαριεστάτην τοποθεσίαν της. Ἡ

τὸ τέλος μιᾶς πεδιάδος, ἣτις καλλιεργημένη, παρέσταινεν εἰς φύσεως ὠραιότητος, καὶ ὅλα τὰ γῆ ἐκφέρει μὲ ἀφθονίαν ἀπὸ τοῦ εὐάρεστος αὕτη διατριβή των ἐσ προσωρινή. Διότι λαβὼν μετ' ὀλίγου σιν ὅτι ἐσυμβιβάσθησαν αἱ τῆς Ιβέβαιος ἐκ τούτου ὅτι ὁ Μωάμ νὰ ἐκστρατεύσῃ κατ' αὐτοῦ, ἔσπε σύζυγόν του εἰς Κολχίκιον (2), καὶ ἀνήκουσαν εἰς τοὺς Βενετού εἰς Κρόϊαν, καὶ παραλαβὼν πέντε ἔδραμε νὰ ἐνωθῆ μετὸ εἰς τὸ στρατοπεδευμένον σῶμα.

Μόλις παρῆλθον δέκα ἡμέραι του, καὶ τὸ πυροβόλον τοῦ νεοκ εἶδοποίησεν ὅτι εἰ ἐχθροὶ ἤδη ἐπ ἀριθμὸν χιλιάδες δώδεκα, ὑπὸ ἐμπειροτέρων ἀρχηγῶν τῆς Του Ἄχμέτη. Ὁ πρίγκιψ τότε προσνήθειάν του στρατιώτας τινὰς δι τὸν ἐχθρὸν, καὶ ἀφ' οὗ ἔλαβε τὰς ρίας, ἀνέβη μετὰ τὰ τάγματά του τινὸς ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐσυμπέρανε

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

λεν ἀφεύκτως διὰ νυκτός γὰρ
 συνέβη τῷ ὄντι. Διότι ὁ ἐχθρὸς
 ρείαν του μετὰ σπουδῆς, ἐνόμισε
 γὰρ διέλθῃ ἀκινδύνως ἐκεῖνο τὸ
 γὰρ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Ἀλβανίαν,
 τὴν αἵματοχυσίαν καὶ τὴν ἐρήμωσιν
 μὲ τὸν στρατόν του περὶ τὰ μέσα
 τέρμπεης, ὅστις ἐνέδρευεν εἰς τὴν
 πίπτει κατ' αὐτῶν αἰφνιδίως, καὶ τὴν
 ὁρμήν. Οἱ δὲ Γουῦρκοι ταραχθέντες
 ταύτην προσβολήν, κατέφευγον ἀπὸ
 ποδας τοῦ ὄρους, καὶ ἠγωνίζοντο
 τάξιν· ἀλλ' αἰφνης ἀπαντῶσι τὸν
 Σκεντέρμπεη, ὅστις μὲ ἐν σώματι
 κατ' αὐτῶν, ἠῤῥξῆσεν ἔτι μᾶλλον
 καθ' ὃν καιρὸν καὶ ὁ πρίγκιψ ἐπιπέσει
 τοὺς κατέστρεψεν ἐξ ὀλοκλήρου. Ἐπειδὴ
 καὶ ἰδὼν ὁ στρατηγὸς τῶν Ὀθωμανῶν
 φθοράν του καὶ τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον
 καταστροφῆς του χωρὶς ἐλπίδα
 χόθεν ἀποκλεισμένος, καὶ καταβαλὼν
 θη αἰχμάλωτος εἰς τὴν διάκρισιν
 τὸ ὑπόλοιπον τοῦ στρατοῦ.

Εἰς τὴν συμπλοκὴν ταύτην ἔφρονε

χιλιάδες Τούρκων, και τὸ πλεῖστον
 λώτων ἦσαν πληγωμένοι. Ὁ δὲ
 τοὺς αἰχμαλωτισθέντας Ὀθωμανοὺς
 και ὅλην τὴν ἀποσκευὴν τοῦ στρατοῦ
 μετὰ τὰ νικηφόρα τάγματά του εἰς
 μετὰ θριάμβου. Ἡ νίκη αὕτη ἐπὶ
 ρὰν εἰς τοὺς ὑπηκόους του, και ἀνε
 των, διότι τὴν ἐδόξαζον ὡς προ
 ἐπομένων κατορθωμάτων τοῦ Πρ
 νέου τῆς Ὀθωμανικῆς μοναρχίας.

Ὡν δὲ φύσει εὐσπλαγχνικὸς
 Σκεντέρμπεης, δὲν ὑπέφερε νὰ βλ
 πάσχουσαν ὅθεν διέταξε νὰ φυλάτ
 λωτοὶ ἀσφαλῶς, ἀλλὰ νὰ ζῶσιν
 τινα ἐνόχλησιν. Ἐν ταύτῳ δὲ ἔ
 τὸν ἀρχηγόν των νὰ πέμψη δύο
 εἰς Τουρκίαν διὰ νὰ φέρωσι τὴν

Μαθὼν ὁ Μωάμεθ τὸν παντελὴ
 στρατείας ταύτης, ἐλυπήθη θανατηφ
 ἀπηρνήθη μετ' ὀργῆς τὴν ἐξαγορὰ
 τῶν λοιπῶν αἰχμαλώτων· ἀλλ' ἐπ
 τὰς θερμὰς μεσιτείας τῶν Πα
 νευσε. Λαβὼν λοιπὸν ὁ Σκεντέρμ
 χρήματα (3), τὰ διένειμεν ὅλα εἰ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕ

καὶ στρατιώτας του, πέμψας ἔ-
 τὸν Μωϋσῆν τὸν φυλάττοντα τὰ
 σθῶσιν ὁμοίως μεταξὺ τῶν ἑ-

Ὁ δὲ Ἀχμέτης, ὁ αἰχμα
 Ὄθωμανῶν, συναναστρεφόμενος
 εἰς Κρόϊαν διαμονήν του μετὰ
 θεκάστην λαμβάνων νέα δείγμα
 ἐπιεικοῦς χαρακτῆρος του, καὶ
 ἀρετῶν του, συνέλαβε τοσαύτην
 αὐτὸν τὸν ἥρωα, ὥστε μέλλων
 ἠδύνατο νὰ ἀποσπασθῆ ἀπὸ αὐτῶν
 λότατα δάκρυα (4). Λέγουσι
 διαιτέρις μετὰ τοῦ Πρίγκιπος
 τόσον ἕως νὰ δώσῃ αὐτῷ κα
 πῶς ἔπρεπε νὰ πολεμῆ τὸν Μω

Ὁ Σουλτάνος ἀνυπόμονος
 Ἀλβανῶν, διὰ τὴν προξενηθεῖς
 τὰ ὄπλα του, συνήθρυσεν ἕκ
 σεν ἀρχηγὸν ἓνα τῶν ἐπισήμων
 ματι Δεβρεάν, ὅστις διὰ τινος π
 του ἐφημίζετο μεταξὺ τῶν Ὄθ
 γενναῖος στρατηγός. Ὁ ἀρχηγ
 χίαν, πλήρης ἀλαζονίας καὶ θρο
 ῶν εἰς τὴν ἐμπειρίαν καὶ ἀ

λάβη μεθ' ἑαυτοῦ περισσότερον σπέρμα
 πρὸ αὐτοῦ ὁ Ἀχμέτης, λέγων ὅτι
 ἱκανὸς ἦτον νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν τρι-
 κῶν ὄπλων.

Τὸ θαρραλαῖον ἦφος μὲ τὸ ὄπλο
 χᾶτο νὰ καταστρέψῃ τὸν ἡγεμόνα
 ρώξυνε τὴν ζηλοφθονίαν ὄλων τῶν
 οἱ ὅποιοι νομίζοντες ὡς εὐκατόρ-
 νικήσωσιν ἐκεῖνον τὸν ἥρωα, ἕκαστος
 νὰ διοικήσῃ τὰς κατὰ τοῦ Σκεν-
 δυνάμεις· οἱ δ' ἐγκριτότεροι τῆς
 λαίας ἐπροθυμοῦντο νὰ συγκατα-
 σύλλεκτον τοῦτον στρατόν· καὶ ἡ
 ἐκβάσεως μεταβληθεῖσα εἰς βεβαι-
 ἐνθουσίασεν, ὥστε ἡ πόλις ἀντεβόε
 κραυγῶν, καὶ ἐφαντάζοντο ἤδη ὅτι
 Σκεντέρμπεην καὶ κατεδούλωσαν·
 ὁ Ἀχμέτης γνωρίζων ἐκ πείρας τὸ
 καὶ τοὺς στρατιώτας του, ἔκαμε τὴν
 περιγραφὴν τῆς ἀνδρίας του, τῆς
 τῶν πολεμικῶν του προτερημάτων
 ἀρχὰς ἐφάνησαν πρόθυμοι νὰ ἐκστρα-
 τήρισαν ἀκολούθως μὲ διαφόρους
 ὄνται τῆς ἐκστρατείας. Καὶ αὐτὸς

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΙ

λαυγῶν καὶ κομπάζων Δεβρεᾶς
 τὴν σταθερότητα τῆς καρδίας του,
 παραχωρήσῃ τὴν στρατηγίαν εἰς
 αὐτὸς ὁ Μωάμεθ ἤρχισε νὰ ἀμφιβ
 ἐκβάσεως τοῦ ἐπιχειρήματος, κα
 ἀκμὴν νὰ παραιτηθῇ, καὶ διαλ
 ἀλλ' αἰσχυρόμενος νὰ φανῇ ὅτι φ
 οὔτω μικρὸν κατὰ τὰς δυνάμει
 λουθήσωσι μὲν μετὰ σπουδῆς τ
 στρατείας, ἐν ταύτῳ ὅμως νὰ ο
 ταγμαμάτων· καὶ ἀφ' οὗ ἐγίνε πᾶσ
 σκευῇ, διέταξε τὴν ἀναχώρησιν.
 ριγραφαὶ καὶ συμβουλαὶ τοῦ Ἰ
 Ὀθωμανοῦς, νὰ μεταχειρισθῶσι
 σφαλείας εἰς τὴν ἐκστρατείαν τα
 τοῦτο εἰς ἄλλο τι δὲν ἐχρησίμευ
 τὴν δόξαν τοῦ ἡμετέρου Ἡρω
 νίκην του πολὺ λαμπροτέραν.

Ὁ Δεβρεᾶς λοιπὸν ἐκίνησεν
 σάρων χιλιάδων στρατιωτῶν. Ὁ
 ροφορηθεὶς ἐν καιρῷ περὶ τούτου,
 θεύσῃ εἰς τὰ ὄριά του μὲ δέκα
 καὶ μαθὼν ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἤδη ἐπλησ
 τοὺς συνήθεις προδρόμους του δι

τὴν πορείαν του, οἱ ὁποῖοι ἐπι-
 ἀνήγγειλον αὐτῷ ὅτι ὁ Δεβρεᾶς
 τοπεδευμένος καὶ εἰς καλλίστην το-
 κιῶ λαβὼν ἕξ χιλιάδας ἐπιλέκτο
 ἀνυπερθέτως κατὰ τοῦ ἐχθροῦ,
 τάσχετον ὁρμὴν τὴν προφυλακὴν
 Δεβρεᾶς ἔκθαμβος γενόμενος ἀπὸ
 προσβολῆν, ἠγωνίζετο μὲ καθε τ
 τοὺς λοιποὺς στρατιώτας του, ἀ
 ἐπὶ κεφαλῆς μικροῦ τινος σώμα
 αἰφνιδίως, τοὺς βιάζει νὰ τρέψω
 διώκων αὐτούς, φονεύει τοὺς πλε

Ὁ Δεβρεᾶς χωρὶς νὰ χάσῃ
 θροΐζει πάλιν τοὺς φεύγοντας
 συνάπτει εἰς σῶμα, ἀντιπαρατα
 πράξιν πᾶν ὅ,τι ἦ κρίσιμος ἔκε
 ἀπ' ἓνα γενναῖον καὶ ἔμπειρον σ
 τέρμπεης βλέπων, ὅτι μόνη ἡ παρ
 αἱ παρακινήσεις του ἐνεψύχοναν ὁ
 καὶ τοὺς ἐμπόδιζον νὰ τραπῶσιν
 αὐτῶν, διασγίζει τὰ τάγματα τα
 καὶ μὲ τὸ ξίφος του τὸν ρίπτει
 χωρισμένον εἰς δύο. Τότε μείνα
 ἀρχηγόν, ἔχαταν ὅλην τὴν τόλμ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

εἰς πληρεστάτην φυγὴν. Οἱ δὲ ὀρμητικῶς, καὶ χωρὶς νὰ δώσου
 μικρὰν ἀνεσιν, ἐφόνευσαν πολλοὺς
 ὄσους ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς συμπλοκῆς
 λούς καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὸ στρα-
 πλοῦσια λάφυρα, τὰ ὅποια ὁ
 κατὰ τὴν συνήθειάν του εἰς τὴν
 στρατιώτας.

Μεταξὺ δὲ τῶν αἰχμαλώτων
 ἐφαίνετο ἐκ τῶν ἐγκρίτων, καὶ
 ἐκληρώθη εἰς τὸ μερίδιον ἑνὸς ἀλ-
 νου Μουσάκη. Ὁ Ἀλβανὸς οὗτος
 αἰχμάλωτόν του νὰ ἀποδώσῃ αὐτῷ
 ἑκατὸν φλωρία, ποσότης ἣτις ἄλλοι
 νους δὲν ἦτον εὐκαταφρόνητος. Ὁ
 ἄλλος ἀπὸ τὸν κόλπον του ἐν δέξασθαι
 συμφωνηθείσης ἐξαγορᾶς του, καὶ
 τὸν Μουσάκην, ἐζήτηε ὡς ἐλεῖν
 ἀλλ' ὁ Ἀλβανὸς τὸν ἐμπόδισε,
 νὰ πληρώσῃ τὴν ἐξαγορὰν του
 δὲν ἦτον πλέον ἰδικά του· διότι
 ὁμοῦ μὲ ὅ,τι ἂν φέρῃ ἐπ' αὐτοῦ,
 τὸν ἐξουσιάζει. Τέλος ἐσυμφώνησαν
 ποβάλλου τὴν διαφορὰν των εἰς

τέρμπεη. Ἄφ' δὲ ὁ Πρίγκιψ ἤγειρε
δικαιολογήματα, εἶπε χαμογελοῦς
στεῖον νὰ εὐρεθῶ δικαστῆς τῆς
Ἔθνης οἱ αἰχμάλωτοι καὶ τὰ ἐπι
τοῦ πολέμου, ἀνήκουσιν εἰς ἐμὲ
παιούχου στρατοῦ· ὅθεν ὁ Μου
κρατῆ αὐτὸν τὸν νέον ὡς ἰδικόν τιν
πρὸς τὸν Ὀθωμανὸν, « Φίλε μου
ἔχεις δὲν εἶναι πλέον ἰδικά σοι
τὴν ζωὴν, πρέπει νὰ ὁμολογήῃς
ἔλεος καὶ δύνανται, χωρὶς ἐνοχ
μνώτουν ἐξ ὀλοκλήρου. Ἄλλ' ἐπ
ἀνήκει νὰ ἀποφασίσω περὶ τῶν
ἔσων φέρεις πραγμάτων, ἔνεκα το
σάκην δίδω τὰ ὅσα χρήματα ἔχ
δὲ τὰ ὄπλα σου, τὸν ἵππον σου,
Ὁ νέος Τούρκος προσπεσὼν εἰς
κιπρος, τὸν εὐχαρίστησε μὲ δάκρ
μοσύνης διὰ τὴν τοιαύτην εὐεργ
ἔλος εὐθυμος.

Ἐπομένως ὁ Πρίγκιψ ἀφείλεται
τὰ σύνορα μὲ ἀρκετὰ τάγματα, ἐ
φέρων τὰς σημαίας τῶν Ὀθωμαν
καὶ ἀξιόλογα λάφυρα.

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΙ

Μαθών ὁ Σουλτάνος μὲ ἀπ
 γανάκτησιν τὴν νέαν φθορὰν τῶν
 βεβαιωθείς ἐκ τούτων ὅτι δὲν ἔ
 ὄπλων δύνανται διὰ νὰ καταβά
 ἐχθρὸν, ἀπεφάσισε νὰ μεταχε
 σον τῆς προδοσίας· καὶ διὰ νὰ
 ἔγραψε πρὸς τὸν Φρούραρχον
 τάξας αὐτὸν νὰ κάμῃ πρὸς τ
 καὶ ἐμπιστευμένον τοῦ Πρίγκι
 καὶ λαμπρὰς ὑποσχέσεις, καὶ ν
 ρους τοῦ ὅτι, ἂν ἐπείθετο νὰ τ
 κήσῃ τὸν Σκεντέρμπεην, καὶ νὰ
 θέλει τὸν καταστήσῃ, πρὸς ἄμ

Λαβὼν ὁ Φρούραρχος τὰ τοῦ
 δὲν ἔλειψε νὰ βάλῃ ἀμέσως ε
 του. Ὅθεν ἔχων πρὸ πολλοῦ εἰς
 Χριστιανὸν, καὶ γνωρίζων ἐκ π
 καὶ ἰκανότητα, τὸν ἔστειλε πρὸ
 βοντα τότε εἰς τὰ σύνορα, διὰ
 μυστικῶ τῷ τρόπῳ τὴν ἐπιθυμί
 Χριστιανὸς οὗτος ἐξεπλήρωσε κα
 του μ' ὅλην τὴν ἀκρίβειαν. Εὔρε
 τον ἤρχησε νὰ κολακεύῃ τὴν κε
 ὁ Μωάμεθ τὸν ἐδόξαζεν ὡς ἕνα

ἔμπειροτέρων στρατηγῶν τοῦ και-
 τερον στήριγμα τοῦ Σκεντέρμπε-
 ἦτον ὁ μόνος μεταξὺ τῶν ἀρχηγῶν
 τὸν ὁποῖον ἐπεθύμει νὰ ἔχη εἰς
 φίλον του. Οἱ κολακευτικοὶ οὗτο
 λεάσουν τὴν καρδίαν τοῦ Μωϋ-
 σῆ τὴν ὑψηλοφροσύνην του, διότι
 νάρχη νὰ ἐπιθυμῆ τὴν φιλίαν
 κρίνη ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους ἀξί-
 ος του. Ὁ δὲ τοῦ Φρουράρχου
 νοήσας τοὺς διαλογισμούς του,
 περισσότερον τὴν καρδίαν του,
 αὐτῷ τὰ ὅσα ὁ Σουλτάνος διε-
 αὐτοῦ ὡς δεῖγμα τῆς πρὸς αὐ-
 νοίας του. Ὁ Μωϋσῆς δὲν ἀπεκ-
 τοιαῦτα, ἀλλὰ τὸ στάσιμόν του
 ἐφανέρονεν ἄρκετὰ τὴν ἐσωτερικὴν
 τὸ νὰ δεχθῆ τὰς προσφορὰς τοῦ
 ται τῆς φρουρᾶς ἰδόντες αὐτὸν
 μετὰ τοῦ ἀγνώστου ἐκείνου, τὸν
 τί ὠμίλησεν αὐτῷ. Ὁ δὲ Μωϋ-
 ἦτον εἰς τῶν κατασκόπων του,
 γείλη αὐτῷ τὰ ὅσα ἶδεν ἢ ἔμα-
 ὁ νομιζόμενος ἐκεῖνος κατάσκοπος

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜΠΕΗΣ

φέρη τῷ Μωϋσῆ μεγαλοπρεπέστα
 σῆς τὰ ἀπέβαλε, καὶ τὸν παρήγγ
 πλέον εἰς τὸ στρατόπεδόν του, π
 μέρους του τὸν Φρούραρχον ὅτι
 τὸ ἐξῆς κἀνέν ἐχθρικὸν κίνημα κ

Ἄγνοῶν ὁ Σκεντέρμπεης τὴν ζη
 λε νὰ δοκιμάσῃ, ἐπέμενε ἀμετά
 του νὰ κατατρέχῃ ἀκαταπαύστως
 ἀπεφάσισε μάλιστα νὰ ἐπιχειρισθῆ
 Βελιγραδίου (5). Ἄλλ' ἐπειδὴ ἤξε
 ἦσαν οἰκειότεροι εἰς τοὺς πολέμ
 πολιορκίας, ἔπεμψε πρέσβεις πρὸς
 Σικελιῶν ζητῶν τὴν βοήθειάν
 ἐπιστολῆς.

« Τῷ λαμπροτάτῳ καὶ κραταιῷ
 Μονάρχῃ τῆς Ἀρογόνοσ, Νεαπόλε
 Σκεντέρμπεης, Πρίγκιψ τῶν Ἡπειρ
 εὔ πράττειν.

α Οἱ στρατιῶται ἡμῶν, μέγιστε
 νὰ μάχωνται ἐκ τοῦ συστάδην, ἀλλ'
 τοῦ πολιορκεῖν καὶ κυριεύειν τὰ φρο
 τίας οἱ Ἰταλοὶ φημίζονται ὑπὸ πάν
 εἰς τὰς πολιορκίας, καὶ τοιούτων
 τὸ παρὸν διὰ νὰ ἐξώσωμεν τοὺς
 Τόμ. Β'.

τῶν πόλεών μας, τὰς ὁποίας ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῶν, ἐμποδιζό-
καὶ ἀκαταπαύστους πολέμους. Ἰ-
σιλεῦ, ὅτι δὲν θέλετε μᾶς ἀρνη-
θειαν, ἔχοντες κατὰ τοῦτο τὴν
φιλίαν, ἀσφαλεστάτην ἐγγύησι-

Τὸ θάρρος καὶ ἡ πεποίθησις
φιλίαν τοῦ Βασιλέως Ἀλφόνσο
διότι λαβὼν οὗτος τὴν ἐπιστολὴν
μὲ φιλικώτατον ὕφος, καὶ κατὰ τὴν
νὰ τῷ πέμψῃ ἀμέσως ἄνδρας
πολιορκίαν, πυροβόλα, ζωοτροφ-
τητα χρημάτων διὰ μισθὸν τῶν
μετ' ὀλίγον τῷ ἔπεμψε καὶ ἄλλοι
δὲ οἱ Ἰταλοὶ ἦσαν ἤδη καθ' ὁδὸν
βανίαν, ὁ Πρίγκιψ ἔδραμεν εἰς
δυναμώσῃ καὶ αὐξήσῃ τὸν εἰς τὴν
στρατιωτῶν, καὶ παρεκάλεσε θ-
τὸν συντροφεύσῃ εἰς τὴν πολιορ-
Ἀλλ' ὁ Μωῦσῆς, σταθερὸς εἰς
του, παραιτήθη τῆς ἐκστρατείας
ρους προφάσεις. Ἐν τῷ μεταξύ
κιψ ὅτι ἔφθασεν εἰς Κρόϊαν ἐξ Ἰτα-
τὸς, ἐπέστρεψεν ἐκεῖ μὲ τὰ νε-

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

ὅπου διατρίψας ἡμέρας τινάς, κατὰ
 τὸ στρατεύμαά του, ἐφοδίασεν αὐτὸν
 καὶ ἐτέθη εἰς πορείαν, φθάσας δευτέρως
 ἔμπροσθεν τοῦ Βελιγραδίου, ἤτοι ἐπὶ
 πολιορκίαν. Ὁ δὲ Διοικητὴς τῆς πόλεως
 τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον, ἐτάχυνεν
 καίας προπαρασκευάσας πρὸς ὑπεράσπισιν
 συναχθῶσιν ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ κατὰ
 ἀριθμὸν, πρὸς τοὺς ὁποίους εἶχε
 θρησκευτικῆς διαφορὰ τοὺς ἀπεκατέστησαν
 ῥὰ φοβουμένη μήπως συμφωνήσῃ
 πολιορκουῦντας, ὡς ὁμοπίστους αὐτῶν
 ὡχθῶσι τῆς πόλεως, ἀλλ' ὅτι αὐτὸν
 φάσισε νὰ τοὺς ἀφήσῃ ἀνενοχλήτως
 παραδώσωσιν αὐτῷ ὡς ἐνέχυρον
 καὶ τὰ τέκνα. Καὶ οὕτως ἤναγκασθη
 νὰ παραδώσωσιν εἰς τὴν ἐξουσίαν
 τὰ ὁποῖα ἐπεριόρισεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν.
 Ἐν τσοῦτῳ ὁ πυροβολισμὸς ἐγένετο
 χιστε τότεν σφοδρῶς ὥστε δι' αὐτὸν
 ἀφίση μέγα μέρος τοῦ τείχους· οἱ πολιορκη-
 φοβηθέντες, ἔπεμψαν ζητοῦντες δευτέρως
 κοχὴν, ἐπὶ συμφωνίᾳ, ἂν εἰς τὸ τείχος
 τῆς δὲν ἐλάμβανον βοήθειάν τινα,

τῷ ἀπροφασίστως τὴν πόλιν. Ἡ πρότασίν των, ἀλλ' ἐν τῷ μεταπροφύλαξιν διὰ νὰ ἀσφαλισθῇ ἀπὸ διον προσβολὴν τῶν πολεμίων.

Ὁ Μωάμεθ κατὰ τὸν καιρὸν ἐτοιμασίας διὰ τὴν πολιορκίαν τῆς καὶ ἐν ᾧ ἦτον ἤδη εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς, λαμβάνει τὴν εἶδησιν ὅτι ὁ Σουλτάνος τὸ Βελιγράδιον. Ἡ εἶδησις ἀναβάλλει τὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὅτι ἦτον ἀνόητον νὰ ζητῇ τὴν διατήρησιν τοῦ βασιλείου του ἐξ ἑνὸς μέρους τοῦντο τὰ ὅριά του. Ὅθεν διέταξε νὰ ἀποστείλῃ μὲ ἐν δυνατὸν σῶμα διὰ νὰ ἀπομακρυνθῆται ἀπὸ τὴν πόλιν, καὶ νὰ τὸν φέρῃ ἢ ζῶντα ἢ νεκρὸν. Ἐν τῷ μεταξύ δύο νέοι καὶ ῥωμαῖοι ἀπομακρύνονται, ὀνομαζόμενοι ὁ μὲν Ἀμυρτασθὲντες εἰς τὸν Σουλτάνον, ἀνὰ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τοῖς ὑποσχεθῇ ἀνάπαυσιν καὶ ἀσφάλειαν, ἀπεφάσιζον νὰ ὁρμήσωσιν ἐπὶ τὴν πόλιν, ἢ νὰ τὸν θυσιάσωσιν, τὴν ζωὴν των· ὁ Μωάμεθ ἐδέχθη τὴν πρότασιν των, καὶ τοῖς ὑπέσχεθη νὰ ἀνταποδοθῆναι τὴν ζωὴν των.

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

Ὁ δὲ Σεμβαλῆς, ἀφ' οὗ ἔλαβε τὸ
 τοῦ μονάρχου ἐκστράτευσε μ' ὄψιν
 πρὸς τὸ Βελιγράδιον, ἀλλὰ φοβούμενος
 παραδώσει τὴν πόλιν πρὸ τῆς
 πρὸς τὸν Διοικητὴν, εἰδοποιῶν
 προφθάνει μὲ ἰσχυρὰς δυνάμεις πρὸς
 ἐπιστολὴν ταύτην ἐγγείρισε εἰς τὴν
 δέξιον στρατιώτην, ὅστις διελθὼν
 τόπεδον τῶν Ἀλβανῶν, καὶ φθάνων
 ὑπὸ τὰ τεῖχη τῆς πόλεως, ἕκα
 φύλακας, τοὺς ἐπαγρυπνοῦντας
 νὰ κρεμάσουν σχοινία· καὶ μὲν
 βίβασθεις, παρησιάσθη εἰς τὸν Διοικητὴν
 αὐτῷ τὴν τοῦ Σεμβαλῆ ἐπιστολὴν
 ἧς ὁ Διοικητὴς ἰδιαιτέρως, ἐκοινοποίησε
 τοὺς ἀρχηγούς καὶ στρατιώτας πρὸς
 διαλαμβανόμενα, παραγγείλας αὐτοῦ
 ὅτι ἕκαστος λάβῃ τὴν παραμικρὰν
 ἔνδεξιν· Ἐνήργησεν ὁμοίως διαταγὰς τινὰς
 ἑαυτοῦ ἐπρόδοσεν εἰς τὸν Σκεντέρ
 νὰ τοῦ ἀποκρύψῃ, διότι διέταξε
 διορθώσῃσι πρὸ ὀφθαλμῶν τῶν
 πυροβόλων διαφθαρέντα μέρη τοῦ
 τέρμπεης μαθὼν τὸ γινόμενον ἐπὶ

αὐτὸν νὰ τῷ ἀναγγείλωσιν ὅτι
του, θέλει βιασθεῖ νὰ ἀθετήσῃ
κοχὴν. Ἐπὶ τούτῳ ὁ Διοικητὴς
θῶσι κατὰ τὸ φανερὸν αἰ ἐπιδιο
σωρεύωσι κρυφίως πλησίον το
λίθους διαφόρου μεγέθους, διὰ νὰ
προχείρου κατὰ τῶν Ἀλβανῶν,
τειχῶν τὴν ἀνάβασιν.

Ἡ προσδιορισμένη ἡμέρα, κα
κούμενοι νὰ παραδώσωσι κατὰ
πόλιν, ἐπλησίαζεν ἤδη, καὶ ὁ
ἀδημονίαν, δὲν ἔβλεπε νὰ φθάσῃ
ὑποσχομένη βοήθεια. Ὁ δὲ Σ
μενος κάθε ἐναντίον ἐνδεχόμενον
ἀνδρειοτέρων ταξιαρχῶν του νὰ
τάγματά των ὀλίγα μίλια μακρὰ
πέδου, ὥστε, ἂν τυχὸν ἤρχων
βοήθειαν τῆς πόλεως, νὰ τὰ ἐ
αὐτὸς νὰ λάβῃ τὸν καιρὸν νὰ πρ
δήποτε αἰρνίδιον προσβολὴν των
διαφόρους κατασκόπους εἰς τὰ
τηρῶσι προσεκτικῶς, διατάξας αἰ
ἅμα ἴδωσι μακρόθεν ἐχθρικὰ
Σεμβαλῆς ἀπέκρυψε μὲ τὴν ἐ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤ

του, ὥστε οἱ περισκοποῦντες σὺν
 νὰ ἀνακαλύψωσι τὸ ἐλάχιστον δὲ
 Ἐπιπεσὼν λοιπὸν αἰφνιδίως εἰς
 ματα τῶν Ἀλβανῶν, τὰ διεσκή
 ἐπροξένησεν εἰς αὐτὰ μεγάλην
 συμφορᾶς ταύτης ἔφθασεν ἐντὸς
 τοῦ Σκεντέρμπεη, καὶ ἐν τῷ
 ἐφούσκωσε τόσον, ὥστε ἐσχίσθη
 χύθη ἄρκετὸν αἷμα· πρᾶγμα
 πάντοτε ὅταν ἐκυριεύετο ἀπὸ
 περίστασιν ταύτην τὸν εἶχε φλοῦ
 τῷ καὶ τὸ πείσμα.

Οἱ δὲ σωθέντες στρατιῶται
 των, συναθροισθέντες εἰς πληθύν
 τοιμάζοντο νὰ ἀντιπαραταχθῶσι
 νέου· ἀλλ' ὁ Σεμπαλῆς ἀγυπόμ
 ρεστάτην νίκη, δὲν κατεδέχθη
 νὰ τοὺς πολεμήσῃ, ἀλλ' ἐκστρά
 στρατοπέδου τοῦ Πρίγκιπος. Ὁ
 σας εἰς τὴν κρίσιμον ἐκείνην
 νησίν του, ἔθεσε τὸν στρατὸν
 κατέταξε τὸ ἵππικόν του εἰς τὰ
 πεζικόν του εἰς τὸ κέντρον, καὶ
 εὐταξίαν εἰς ἀπάντησιν τῶν πο

μὴ δυνηθέντες νὰ ὑπομείνωσι τὴν
κατ' ἀρχὰς ὀπισθοδρόμησαν· ἀλ-
θόντες καὶ συνενοθέντες ἐπολέμα
καὶ καρτερίαν ὥστε οἱ Ἀλβανοὶ
ταί, καὶ ἤλθον εἰς τὴν ἀκμὴν ν-
ἀταξίαν. Τότε ὁ Σκεντέρμπεης,
ἄλλου ἐκ τοῦ θυμοῦ του, ἀνεβόησε
Συστρατιῶται! ἀνδρειότατοι ἴ-
σατε τὸν ἀρχηγόν σας. Καὶ ἀμ-
πῶν Ὀθωμανῶν ὡς ὁ φοβερώτα-
τος φει ὅλους τοὺς ἀνθισταμένους
φέρει πανταχοῦ τὸν ἀφανισμόν
στρατιῶται του πεφλογισμένοι ἀ-
ράδειγμα, τὸν ἀκολουθοῦσι μέ-
μιμούμενοι τὴν γενναϊότητά του,
ἐχθροὺς τρομερώτατον φόνον. Τὸ
μανῶν πάσχον μεγάλως καὶ ἀφ-
πικὸν τῶν Ἀλβανῶν, ἤρπαζε το-
μένων συστρατιωτῶν τῶν, καὶ ἴ-
χοντο ὡς ἀπελπισμένοι.

Τὴν στιγμὴν ταύτην ἐκλεξα-
στρατιῶται, περὶ ὧν ἀνωτέρω
λέσωσι τὴν δοθειῖσαν ὑπόσχεσιν
ἢ γὰ φέρωσιν αἰχμάλωτον τὸν

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

πόδας του, ἢ τὴν κεφαλὴν του. Ἔπει-
 νοί, οἱ περὶ τὸν Πρίγκιπα μα-
 θέντες ἠναγκάσθησαν νὰ ἀναχ-
 τῆς μάχης, καὶ ἔμεινεν ὁ Σκεν-
 νιζόμενος ἐναντίον αὐτῶν τῶν
 περιέργεια ἐκράτησεν ἀέργους τοῦ
 οἱ ὁποῖοι ἐθεώρουν ἀνυπομόνως
 ἡδύνατο μόνος νὰ θριαμβεύσῃ καὶ
 πολεμιστῶν, τῶν ὁποίων ἐγνώρι-
 καὶ ἀνδρίαν. Οὗτοι λοιπὸν ὠρμή-
 οἱ δύο, τὸν πολεμοῦσιν ἐκ τοῦ
 νοχωροῦσι καὶ πλαγίως καὶ κατὰ
 Σκεντέρμπεης ὑπερασπιζόμενος
 τητα, τοῦ μὲν ἐνὸς σχίζει τὴν
 του, ὀρμήτας δὲ κατὰ τοῦ ἄλλου
 φισμοὺς τοὺς ὁποίους αὐτός τε ἐ-
 τοὺς τοῦ ἀνταγωνιστοῦ ἀπέκρου-
 ἀποσπᾶ τὸ εἶφος ἀπὸ τὴν χεῖρα
 ἤδη τὸ ὄπλον του, ὀρμᾶ ὅλος ἀ-
 Σκεντέρμπεη, ρίπτεται κατ' αὐτὸν
 κρεμασθεὶς ἀπὸ τὸν λαιμόν του,
 ἀπὸ τὸν ἵππον του μὲ τὸ βάρος
 καὶ ἄλλοι Τοῦρκοι ἔδραμον νὰ
 φόντων διὰ νὰ καταβάλῃ τὸν

πρὶν ἐκεῖνοι φθάσωσιν, εἶχεν ἤδη
 πλευρὰν τοῦ ἀνταγωνιστοῦ του,
 ἡμιθανῆ κατὰ γῆς, ῥίπτεται ἐν
 μένων ἐχθρῶν, τοὺς καταστρέφει
 ἰδικούς του, οἱ ὅποιοι ἔδραμον ε

Μόλις ἡ ἐπελθοῦσα νύξ ἔδωκε
 τωδεστάτην ἐκείνην μάχην. Καί
 σύρθη εἰς τοὺς πρόποδας ἐνὸς ὄρου
 ἐστρατοπέδευσεν μίλια τίνα μακρ
 μενος ζωοτροφιῶν καὶ διαφόρων
 πολέμου, ἠναγκάσθη νὰ ἀναχωρ
 τῆς νυκτὸς ἀπεσύρθη μὲ τὸ στ
 Ἐπὶ δὲ ἐπαύριον ὁ Σεμπαλῆς κα
 ἐπανηγύρισε τὴν νίκην του μὲ
 εὐθυμίας, διατάξας νὰ ἐξετάσουν
 θρῶν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους εὔρον εἰς
 περὶ τὰς πέντε χιλιάδας φονευμέν
 αἰχμαλώτους. Ἄλλ' ὁ ἀριθμὸς τ
 ὅτι ἦτον πολλὰ μεγαλύτερος, δ
 αἰσθαντικὸς, ὡς πολυανθρωπότερ
 ὑπὲρ τὸ ἥμισυ ἀπὸ ἐκεῖνο τῶν

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

Κεφάλαιον

Ἀποστασία τοῦ Μωϋσῆ. Ἐκστρατεύει κατὰ τὴν Ἰσραήλ. Πίπτει εἰς τὴν ὀργὴν τοῦ Σουβανίου Ἰσραήλ καὶ συγχωρῆται ἀπὸ τὸν Σουβανίου Ἰσραήλ. Ἐκστρατεύει κατὰ τοῦ Θεοῦ Ἰσραήλ. Θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Σκεντέρμπεη εἰς τὴν Ἰσραήλ δὺν δυνατὰ τὰ ὄρια τοῦ. Θάνατος Ἀλφόνσου Α΄ Ἰσραήλ. Ἰσραήλ λαμβάνει τὴν συγχώρησιν ἀπὸ τοῦ Σκεντέρμπεη καὶ τοῦ Μωϋσῆ.

Ἡ εἶδησις τῆς ἀτυχοῦς ταύτης τέρμπεη, διαδοθεῖσα καθ' ὅλην τὴν Ἰσραήλ εἰς ἄκραν θλίψιν τοὺς ὑπηκόους ὁ χυδαῖος λαός, συνηθισμένος γινύη πάντοτε τὸ ψεῦδος μετὰ τὴν τὴν συμφορὰν, καὶ διέχεεν ἐκ τῆς φρίκης. Ἀλλὰ δὲν ἦτον μὴ ὄπλων τοῦ πεπρωμένου εἰς τὸν Σουβανίου ὠφελούμενος ἐκ τῆς ἀποστασίας περιστάσεων τοῦ Πρίγκιπος, ἀλλὰ ἔργον τὴν προμελετηθεῖσαν ἐπιβουλήν αὐξήσῃ τὸ βάρος τοῦ ἐγκλήματός αὐτοῦ καὶ ἄλλους νὰ γίνουν συγχωρητοὶ. Ὅθεν κοινοποιήσας τὸν ἀξίωμα εἰς μερικοὺς ἀξιοματικοὺς φίλους

νὰ τὸν ἀκολουθήσωσι, παραστή
 ἰδία των ὠφέλεια ἀπήττει νὰ
 θρωπον, τὸν ὁποῖον ἡ τύχη ἤρχ
 λείπη, καὶ νὰ δεχθῶσι μετὰ πρ
 γνωμοσύνης τὰς προσφορὰς ἐνό
 μεγάλου μονάρχου, ὡς ὁ Μωάμ
 κίμασε νὰ ἀποπλανέση καὶ μερι
 τὸ ἀπέτυχε, διότι ὅλοι κοινῶς τ
 μπεην διὰ τὰς πολεμικὰς καὶ ἠθι
 ὄχι μόνον δὲν ἐπείσθησαν παντελ
 σεις του, ἀλλ' ἐθύμωσαν ἐναντίο
 μάλιστα νὰ τὸν παιδεύσουν ὡς ἔ
 λυράν του πρότασιν. Αὐτὸς ὁμω
 ἐπικείμενον κίνδυνον ἔφυγε διὰ ν
 μώτας ἀξιωματικούς, καὶ ὑπῆγε
 φρούραρχον τοῦ Σβετιγραδίου· ὅστ
 δέχθη φιλοφρόνως, τὸν ἐφωδίασε μ
 ματα πρὸς τὸν Σουλτάνον, καὶ τὸ
 δριανούπολιν μὲ ἀρκετοὺς φύλακα

Τῇ ἐπαύριον οἱ λοιποὶ ἀξιωματι
 ἐθαύμαζον, μὴ βλέποντες νὰ φα
 ὁ ἀρχηγός των, καὶ δὲν ἤξευρον
 τὴν ἀπουσίαν του. Ἄλλ' ἐντὸς ὀλίγ
 των ἀπὸ τοὺς στρατιώτας πρὸς

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΙ

πομεν, εἶχε κοινολογήσῃ τὸν
 τοὺς ἐλκύσῃ μὲ ἐπικερδεῖς ὑποσχ
 σουν. Ἡ ἀνέλπιστος αὕτη εἶδῃ
 θλίψιν εἰς ὅλην τὴν φρουράν
 ἀναλαβόντες τὴν εὐψυχίαν των, α
 σιν ἀντ' αὐτοῦ ἄλλον ἀρχηγὸν
 ἀξιωματικῶν τῆς φρουρᾶς. Ἐν ὅ
 τὴν ἐκλογὴν ταύτην, ἴδον ἐρχο
 νεανίας μὲ ἐν πολυάριθμον τάγμα
 ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν καὶ διαφόρους
 οὗτοι ἀδελφοί, καὶ ὠνομάζοντο,
 Νικόλαος, οἱ ὁποῖοι, ὄντες κάτο
 μαθόντες ἐκ φήμης τὴν ἐπισυμβᾶ
 τέρμπεη, καὶ τὴν φυγὴν τοῦ Μα
 τιώτας, καὶ ἐσπούδασαν νὰ ἐνα
 εὐρισκόμενον εἰς τὰ ὄρια, φοβοῦ
 δεινὰ περιστατικὰ δειλιάσωσι
 τοὺς ἀναγκάσωσι νὰ διασκορπισ
 δύο τούτων πατριωτῶν ἐνέπνευσ
 καὶ δὲν ἐφρόντιζον πλέον παρὰ
 λίστερον τὸ στρατόπεδόν των. Ὁ
 τήσας τὸν ἀδελφόν του εἰς τὸ στ
 μὲ ἐν τάγμα ἰππέων διὰ νὰ ὑπο
 Πρίγκιπος. Ἐν ᾧ δὲ τὸν ἐπλησ

κατηφές και περίλυπον πρόσωπον, ἐθλίβοντο μαθόντες τὴν ἀτυχῆ ἑκάστου· ἀλλ' ὅτι τὰ παρελθόντα τοῦ τὸν διδάξουν μὲ πόσῃν εὐκολίαν ἤδ' τὰς ἐνεστῶσας ζημίας. « Μάλιστα ἄξιον εἶπεν, ὦ μεγαλόφρων Ἡγελοπηθῆς παρὰ διὰ μόνην τὴν ἀτυχήαν Βελιγραδίου· ἀλλ' ἐν δυστύχημα φέρει και ἄλλα. Ὁ Μωϋσῆς, ὁ φεῖ ἐγκατέλειψε, και κατέφυγεν εἰς τοῦ κούσας ὁ Πρίγκιψ τὴν ἀνέλπιστο μεινε δι' ὀλίγην ὥραν εἰς βαθυτάθθρωπώτατον πρόσωπον, και μὲ σηλωμένους εἰς τὴν γῆν. Καὶ ὅς ἡ πρὸς τὸν Μωϋσῆν φιλία του, και εἶχεν ἀπ' ἀρχῆς εἰς αὐτὸν τὸν ἀσώτερον τὸν ἔθλιβεν ἢ ἐπιβουλή του πρὸς τὸν οὐρανὸν, εἶπε στενάζων· αὐοί προδύται και τὰ δυστυχήματα τὸν Μωϋσῆν μακρὰν τῆς πατρίδος.

Τῆ δὲ ἐπαύριον, συνοδευόμενος ἀπὸ ὑπῆγεν εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Μωϋσῆς εἶχεν ἐγκαταλείψη, και μὲ νὰ ἐπαγέλοθη εἰς τὴν πεδιάδα τῆς μ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

περί τοῦ ἐνταφιασμοῦ τῶν εἰς τὸν
 Ἄλλ' οἱ βάρβαροι ἔλαβον τὴν ὠμό
 νὰ τοὺς κατακόψουν ὅλους σχεδὸν ε
 νὸν θέαμα τῆς ἀπανθρώπου καὶ θηρ
 ἐλύπησε θανατηφόρως τὸν Πρίγκι
 εἰς ἄκρον, διέταξε τὰ τάγματά το
 πυρπολήσουν ὅλην τὴν πεδιάδα,
 τε ἐν δένδρον εἰς τὴν ἐπιφάνεια
 φρουρὰ τοῦ Βελιγραδίου ἐξελθοῦ
 μησε κατ' αὐτοῦ, πασχίζουσα
 τὰς τοσαύτας ζημίας· ἀλλ' αὐτ
 τὴν σφοδρότητα ὥστε τοὺς ἠνά
 νῶτα, καὶ τοὺς κατεδίωξεν ἕως
 λεως, τῆς ὁποίας κατέκαυσε τὰ π
 ἐπιστρέψας εἰς τὸ στρατόπεδον τ
 πούτας ἀμοιβὰς εἰς τοὺς διαμείν
 ρατεν εἰς τοὺς ἐγκριτωτέρους τὰ
 ἐτησίως εἰς τὸν Μωῦσῆν ὡς πρ
 ἀριθμὸν τῆς φρουρᾶς, καὶ ἀνεχώρ
 Τανούσης ὁ ἀνεψιὸς του τὸν ὑπε
 θος, καὶ ἐζήτησε τὴν ἄδειαν νὰ
 ποστατικά του. Μαμέση δὲ ἡ ἀδε
 Μουσάκη (ὅστις μαχόμενος ἦρα
 τοῦ Βελιγραδίου, ἀπέθανεν εἰς

μετὰ τὰς ὀφειλομένας προσευχὰς ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνδρὸς πόλοιπον τῆς ζωῆς της χηρεύουσι τῶν ἱστορικῶν βεβαιούσιν ὅτι ἡ μετρος τὸ ἀνάστημα, χαριστιὰτη σοῦτον νουνεχῆς καὶ ὀξύνους, ὥσφός της τὴν ἐλάμβανε σύμβουλον λους καὶ πολυπλόκους ὑποθέσεις

Ὁ μὲν Σεμπαλῆς μετὰ τὴν κα ἐπεχειρίσθη νὰ ἐπιδιορθώσῃ τὰ λιγραδίου, καὶ ἐφοδιάσας αὐτὸ μὲ τὰ ἀναγκαῖα, ἀνεχώρησε δι' Ἀδριν πρὶν τῆς ἐλεύσεώς του διεδόθη ἡ θημάτων του. Ὁ Μωάμεθ τὸν ὑπ ἀλλ' ἀφ' οὔ ἤκροάσθη τὴν λεπτά μάχης, τὴν περιγραφὴν τοῦ κινδυνεύρεθη ὁ Σκεντέρμπεης ἐν καιρῶν τοὺς συνομότας ἐκείνους δύο στραπῶ ἠλευθερώθη, εἶπεν αὐτῷ. ὁ νικητῆς, ἀλλ' ἐκεῖνος. Καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔχει βέβαια ἐν ἑαυτῷ ἀκατάληπτον. Καὶ ὁ πόλεμος οὐχὴς, προξενεῖ εἰς αὐτὸν ὅμως παρ' ὅλα τὰ λοιπὰ τρόπαιά του

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜ

Μετὰ τὴν εἰς Κρόϊαν ἐπιστροφὴν ἐφρόντιστε νὰ ἀποστείλῃ τὰ συμ-
 τῆς Ἰταλίας, μὲ πολυτελῆ καὶ ἀξι-
 Βασιλέα Ἀλφόνσον, ὅστις μετ' ὀλί-
 τὸν πρίγκιπα πρεσβείαν διὰ νὰ
 βροθήειάν του ἐκ νέου, καὶ νὰ τὸ
 ἐτοιμότατος πάντοτε νὰ τὸν συν-
 τῆς δυνάμεώς του. Ὡσαύτως δὲ
 Βενετῶν ἔδειξε τὴν αὐτὴν προθυ-
 ἐν καιρῷ πάσης ἀνάγκης του.

Ὁ δὲ Μωϋσῆς διατρίβων ἤδη
 ἠθέλησε νὰ φανῆ καὶ ἐν ἔργῳ αἰ-
 τῶν χαρίτων, τὰς ὁποίας ἐλάμβανεν
 τοῦ τοῦ μονάρχου. Ὅθεν προσ-
 παρεκάλεσε νὰ παραδώσῃ ὑπὸ
 πέντε χιλιάδας στρατιωτῶν διὰ
 τὴν ἰδίαν του τέχνην τοῦ πολεμει-
 τάνου ὅτι μὲ ἐν οὕτῳ γεγυμ-
 ἔμελλεν ἀφεύκτως νὰ νικήσῃ τὸν
 ὑποτάξῃ τὴν Ἀλβανίαν. Ὁ Μ-
 μὲν εἰς τὸ ζήτημά του, ἀλλὰ χα-
 πολὺ τι θάρρος εἰς τὰς ὑποσχέ-
 σῆς λοιπὸν μὲ τὸ γυμνασθὲν π-
 ἐκίνησεν ἀπὸ Ἀδριανούπολιν τῆ

1453 ἔτους μὲ τὴν μιανὰν ἐμῆσιν τὸν ἡγεμόνα του, καὶ νὰ δῆς κύων τὰ σπλάγγνα τῆς Μωάμεθ, πεπεισμένος ὅτι ὁ πλέον εἰς κατάστασιν νὰ κινῆται του, ἀπεφάσισε νὰ ἐπιχειρισθῆ Κωνσταντινουπόλεως. Ὁ δ' ἐπλουθῶν τὴν πορείαν του, ἐπλησθῆσανίαν. Μαθὼν ὁ Σκεντέρμπεης ζεῖ τὸν στρατὸν του συγκείμενον πεζῶν καὶ ἰππέων, καὶ ἐκστράτευται ἄθυμῆ ὁμως καὶ λυπεῖται ἐκπύων ἕνα ὑπήκοόν του, καὶ μὲν χόμενον κατ' αὐτοῦ μὲ τὰ δὲ ἐχθρῶν τῆς πατρίδος του καὶ ἀφ' οὗ ἔχυσεν ἄρκετὰ δάκρυα παρετάχθη εἰς μάχην. Πρὶν εἰς τῶν θραρυτέρων Ὀθωμανῶν συνήθειαν αὐτῶν τῶν βαρβάρων, καὶ προκαλεῖ εἰς μονομαχίαν τὴν τολμήσει νὰ δεχθῆ τὸν ἀγῶνα ὀνόματι Ζαχαρίας, προελθὼν τῶν μηρῶς εἰς ἀπάντησίν του. Οἱ ἴπποδρμῆν ἐκτυπήθησαν μὲ τόσην βί

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

οὐκ ἀναβάται νὰ κρατηθῶσι κατέπε
οὐκ οὐκ. Τότε ἐφελύκσαντες τὰ ξίφ
ἐκ τοῦ συστάδην μὲ τόσην μα
πυκνοῦς καὶ ἀλλεπαλλήλους ξί
τὰ ὄπλα των, καὶ ἀρπάζονται σῶ
τες ὁ εἷς νὰ καταβάλη τὸν ἄλλο
καὶ πεισματώδεις ἀγῶνας, ὁ Ἀ
νικᾶ τὸν ἀνταγωνιστήν του, τὸν
πληγώνει θανατηφόρως μὲ τὴν
ἐπανέρχεται εἰς τὸν στρατὸν τρο

Ὁ Μωῦτῆς στοχαζόμενος ἔα
θώσῃ τὴν τιμὴν τῶν Ὀθωμανικῶ
ἵππων του, καὶ πλησιάσας εἰς τὸ
θανῶν, κράζει μεγαλοφώνως τὸν
μυρίας ὕβρεις τὸν προκαλεῖ εἰς μο
νοὶ παροξυνθέντες ἐκ μιᾶς τόσον
ἠθέλησαν νὰ ἐμποδίσουν τὸν Πρίγκ
τὸν ἀγῶνα· καὶ ἕκαστος ἐφιλοτιμη
τοῦ Μωῦτέως, φιλονεικοῦντες τίς
τὴν δόξαν νὰ τιμωρήσῃ τὸν προδό
τέρμπετης ὅμως χωρὶς νὰ δώσῃ ἀκρ
των, ἐξέρχεται ἀμέσως τῶν τα
κατὰ τοῦ ἐπιβούλου. Ἀλλὰ τὸ
καὶ τὸ βασιλικὸν καὶ μεγαλοπρεπὲ

ἐξέπληξαν ἐκεῖνον τὸν ἀποστάτην
 γὰρ ὑποφέρη τὴν θεωρίαν τοῦ ἡγ
 νῶτα, καὶ ἐπανῆλθε δρομαίως
 κῶν ταγμαίων. Ὁ δὲ Σκεντέρμπεης
 τὸν καταδιώξει· ἀλλ' ἀφ' οὗ τὸ
 λίγην ὥραν ἐπέστρεψε καὶ αὐτὸς
 Οἱ Ἀλβανοὶ πεφλογοῦστές· ἀ
 καιὸν θυμὸν, ἐζήτουν ἀνυπομόν
 τῶν πολεμίων. Ὁ Σκεντέρμπεης
 τάξιν πολέμου, δίδει τὸ σημειῶ
 νεῖται· κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν. Ἡ
 μερὰ καὶ φρονικωτάτη. Ὁ Μωῦ
 ουνώδη ταύτην περίστασιν τὴν π
 ψυχίαν· ἀλλὰ βλέπων ὅτι ἐφθά
 τέταρτα τοῦ στρατοῦ του, ἤναγκ
 γὴν μὲ τὰ λείψανα τῶν διασκο
 του, καὶ οἱ νικηφόροι Ἀλβανοὶ κ
 μητικῶς, ἀφ' οὗ κατέκοψαν τοὺς
 εἰς τὸ στρατόπεδόν των. Ἡ νίκη
 γίστην χαρὰν εἰς τὴν Ἀλβανίαν
 θάρρος ὄλων τῶν κατοίκων της
 ἐφρόντισε πρὸ πάντων γὰρ πέμψ
 φόνσον τὸν Βασιλέα τῆς Νεαπόλε
 λον καὶ σύμμαχον, διὰ γὰρ ἀναγγε

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

του κατὰ τοῦ Ὀθωμανικοῦ στρα

Ἄλλοτε ὁ Μωῦσῆς πλήρης καταισχύν
ζόμενος ὅτι ἂν ὁ Μωάμεθ δέν τ
ἐκδίκησίν του, ἔμελλε τοῦλάχιστον
κρῶς, καὶ νὰ τὸν ὀργισθῆ διὰ
βραδύτητα εἰς Κωνσταντινούπολι
τάνος οὗτος εἶχεν ἤδη ἐξουσιάσει
καθέδραν τῆς Μοναρχίας του· ἀλλ
νακτοῦντες διὰ τὴν ἀργοπορείαν
παραιτήσουν εἰς τὸν δρόμον, καὶ
χύτερα εἰς τὴν πρωτεύουσιν. Ἐ
λουθῆ κατόπιν των μᾶλλον, παρ
ἀρχηγός των. Φθάσαντα δὲ εἰς Κ
ἐδέχθη ὁ Μωάμεθ, καθὼς ὁ δυστυ
μάτην οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ στρα
συμφώνου ὅτι ὁ Μωῦσῆς, ἐν καιρῶ
μ' ὄλην τὴν γενναιότητα καὶ ἀνδρε
ἐν ταύτῳ καὶ στρατηγοῦ καὶ στρα
κυριευθεὶς ἀπὸ τὸν θυμὸν τὸν ἠθέ
τὸν φονεύσει, καὶ μόλις ἴσχυσαν
αὐλικῶν του νὰ καταπραύνουν τὴ
του. Ὄθεν τῷ ἄφησε μὲν τὴν ζω
σεν ὅλα τὰ ἀξιώματα καὶ τὰ ὅσα
ἀπ' ἀρχῆς διορίσει, καὶ τὸν κατέσ

θλιότητα καὶ ἀπορίαν, ὥστε, διὰ
 ζητῆ ἐλεημοσύνην. Τότε ἤσθάνθη
 τῆς ψυχῆς του τὸ βάρος τοῦ ἐγ-
 ταλιπῶν μεγαλόφρονα ἠγεμόνα,
 τὸν πιστότατον καὶ εἰλικρινέστατον
 φιλεύων αὐτῷ καθημερινῶς τὰς
 προσέλθη εἰς τὸν δεσποτισμὸν
 πίστου, καὶ νὰ ᾔηται ὑποκείμενος
 κτους ὀρμάς τῆς ὑψηλοφροσύνης
 τὴν ἀθλιότητα τῆς καταστάσεώς
 μᾶλλον, καὶ μὴ ἔχων πλέον τὴν
 Μονάρχην, ὅστις μετέβαλε τὸν
 καταφρόνησιν καὶ ἀψηφησίαν, ἤσθ
 ραπεία τῶν δυστυχιῶν του ᾔητον
 εὐσπλαγχνίαν τοῦ Σκεντέρμπεη,
 πόδας του, νὰ ὁμολογήσῃ τὸ ἔγκλ
 ξη εἰλικρινῆ καὶ πληρεστάτην μετ
 του. Ἄφ' οὗ λοιπὸν ἀπεφάσισεν
 δίας του τοιουτοτρόπως, κατεγίνε
 ρίαν διὰ νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὰ τεῖχη
 λεως. Τέλος ἐν καιρῷ μιᾶς νυκτ
 πλαστὸν, καὶ διαβάς τὴν Μακεδονί
 σεν εἰς τὰ σύνορα τῆς Ἡπείρου,
 θεῖαν εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

ἀρχιστρατήγει. Οἱ δὲ ἐκεῖ εὐ-
 ἐνθυμηθέντες ὅτι ἐστάθη ποτὲ
 λάχισ ἐρρίφθη μὲ αὐτοὺς μετα-
 βλέποντες τὸ κατηφές καὶ περι-
 σιμόν του τὸ ταπεινόν, τὰ πενι-
 ἐνδύματά του, ἐκινήθησαν εἰς τὴν
 εὐσπλαγχνίαν, ὥστε δὲν ἠδυνήθη
 δάκρυά των. Δὲν τὸν ἐθεώρουν
 καὶ ἐπίορκον, ὅστις ἠθέλησε νὰ
 τὸν θάνατον εἰς τὸν κόλπον τῆς
 ὡς ἓνα δυστυχῆ, ὅστις εἶχεν ἀνα-
 συνδρομῆς των· καὶ οὕτως ἕκαστο
 θη νὰ τὸν συντρέξῃ κατὰ τὴν δι-
 ματικοὶ τὸν ὑπεδέχθησαν φιλικῶς
 τοῦ, καὶ ἀφ' οὗ τὸν εἶδοποίησαν
 ἦτον μακρὰν, πολλοὶ ἐξ αὐτῶν
 μέρος ὅπου διέτριβεν ὁ Πρίγκις
 ἐσπέρας εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ
 ρησιασθεὶς ἔμπροσθέν του, ἐφάνε
 μυτάτην ὀδύνην τῆς καρδίας του
 ἔπειτα προσπεσὼν εἰς τοὺς πόδι-
 μὲ βαθυτάτην ταπείνωσιν νὰ συ-
 του, ὄχι διὰ τὰς προλαβούσας ἐ-
 διὰ μόνην τὴν φυσικὴν του καλοκ

παθές καὶ φιλόανθρωπον τῆς διαθέσεως
 ναῖος καὶ μεγαλόφρων Πρίγκιψ δὲ
 κἄν νὰ φανῆ δεκτικὸς τῆς χυδαίας
 ἀδυναμίας νὰ ἐκδικηθῆ ἐναντίον ἐν
 παρεδίδετο ἄοπλος εἰς τὴν ἐξουσίαν
 νὰ εἶπῃ τὸν ἐλάχιστον λόγον, μὴ
 ματός του, μήτε περὶ τῆς μετανοίας
 μὲ ἱλαρὸν καὶ χαρίεντα τρόπον περὶ
 τῶν σκοπῶν καὶ ἐπιχειρημάτων τῶν
 ἄλλων τινῶν ἀδιαφόρων πραγμάτων
 δωκεν αὐτῷ τὰ ὑποστατικά του καὶ
 παγορεύσας σφοδρῶς ἕκαστον νὰ δῶ
 τῶν παρελθόντων ἀμαρτημάτων τῶν

Ὁ δὲ Σουλτάνος μαθὼν τὴν ἐπιπέ
 σέως εἰς τὴν Ἀλβανίαν, ἐνόμιζε πρὸς
 ἢ πρὸς αὐτὸν καταφυγὴν τοῦ δὲν
 ἐπιχείρημα καὶ πανουργία, καὶ ὅτι
 ἔμβη εἰς τὴν δούλευσίν του, παρα
 σκοπὸν νὰ προδώσῃ τὸ ἐμπιστευθ
 του, καὶ νὰ τὸ φέρῃ εἰς τὰ δίκτυα
 κίπος. Ὅθεν παροξυνθεὶς ἐκ τοῦ τοῦ
 εἰς ἄκρον, ἀπεφάσισε νὰ στρέψῃ ὅ
 δυνάμεις κατὰ τοῦ Πρίγκιπος, δι
 φθορὰν τοῦ στρατεύματός του μὲ τὴν

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜ

θανίας. Ἄλλ' ἐν τῷ μεταξύ μα
 τοιμάζοντο νὰ κινηθοῦν ἐναντίο
 παραιτηθῆ ἀπὸ τὴν ἐκστρατείαν τ
 τεύση κατὰ τῶν Περσῶν. Ὁ δὲ
 φορηθεὶς ἐγκαίρως ἀπὸ τοὺς εἰς τὴ
 κατασκόπους του περὶ τῶν διανο
 τούτου κατὰ τῆς Ἀλβανίας, καὶ ἀ
 τιῶν, αἱ ὁποῖαι τὸν ἠνάγκασαν νὰ
 των, ἐστοχάσθη ὅτι τὰ πράγματα ἦ
 λάβη ἀνάπαυσίν τινα. Ὅθεν ἀπελ
 του εἰς μίαν παραθαλάσσιον καὶ
 ἀπεφάσισε νὰ διατρίψῃ ὅλον τὸ θ
 καιρὸν ὄψαρεύων καὶ κυνηγῶν. Ἄλ
 ἐντὸς ὀλίγου ἄλλην εἶδῃσιν, ἣτις
 του, καὶ ἐπροξένησε δριμητάτην λ
 του. Ἀμέσης ὁ ἀνεψιός του, βλέ
 πανέλαβε τὸν Μωῦσῆν εἰς τὴν εὔνοι
 εἰς τὴν προτέραν του ὑπόληψιν, ἐκυ
 λοφθονίαν, ὥστε λαβὼν τὴν γυνα
 του, ἀνεχώρησε κρυφίως, καὶ κα
 αὐλὴν τοῦ Σουλτάνου. Ὁ Σκεντέρμ
 καρδίας του, Οἴμοι, εἶπεν, ἔλει
 μου καὶ τὸ νὰ εἶδῶ τοὺς πλησι
 γενῶν μου, νὰ μὲ ἐκγαταλείπο

εἰς τοὺς ἐχθρούς μου, καὶ γὰρ ἐν
ἐναντίον μου;

Αἱ τύψεις τῆς συνειδήσεώς τε
γὰρ σταματήσουν τὸν Ἀμέσην εἰς
ἐκκαίόμενος ἀκαταπαύστως ἀπὸ
φθόνου, ὥδευε μὲ ταχύτητα κατ'
τινούπολιν. Φθάσας δὲ ἐκεῖ ἐπὶ
τοῦ Σουλτάνου, καὶ τὸν ἐβεβαίωσε
βάλλη εἰς πράξιν πᾶν ὅ,τι ἐκρέματ'
καὶ ἐμπειρίαν του διὰ γὰρ ἀναπλη
τὰς ζημίας, τὰς ὁποίας εἶχεν ἀπὸ
Ἰθωμανικὰ στατεύματα· προσθέ
λές τῆς ἐμπιστοσύνης του, παρέ
του ὡς ἐνέχυρον τὴν σύζυγόν του
του. Ὁ Μωάμεθ πεισθεὶς ἀπὸ τῶν
δείξεις τῆς εἰλικρινείας τῶν λόγων
νοϊκῶς, καὶ τῷ διώρισεν ἀρκετὰ
ἐντίμως καὶ πλουσιοπαρόχως μὲ

Ἐν τούτοις ὁ Ἀμέσης ἐπάσχιζεν
σεῖς γὰρ καταπέιση τὸν Σουλτάνον
μίαν ἰσχυρὰν ἐκστρατείαν κατὰ
ὁ Μωάμεθ εὐρισκόμενος τότε μὲν
πόλεμον, τῶν ὁποίων ἀρχιστρατή
άδης, ὅστις εἶχεν ἤδη ἀπολαύση

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

τάτην νίκην ὑπὸ τὰ τείχη τοῦ Βε
 μέ τὴν Οὐγγαρίαν, δὲν ἠδύνατ
 δυνάμεις κατὰ τοῦ Ἄλβανου ἠγ
 τοῦτο γὰ νεοσυλλέξουν στρατιο
 του, ἐσύστησε μίαν στρατειάν
 καὶ καταστήσας ἀρχιστράτηγον
 ρέδωκε καὶ ὑπὸ τὴν διοίκησιν
 ἀπὸ ἕξ χιλιάδας ἰππέων. Ὁ δ
 τὴν εἰς Οὐγγαρίαν τοῦ Μωάμε
 κατὰ ἀρχὰς ἐπίστευσε ὅτι ἐφρ
 κατὰ τῆς Ἄλβανίας· ἀλλ' εἶδ
 Τουρκίαν κατασκόπους του, καὶ
 ὅτι στρατὸς ἐκ πεντηκοντα χιλιά
 ἤδη κατ' αὐτοῦ, μέ τὸν ὀπ
 Ἄμέσης ὁ ἀνεψιὸς του ἐπὶ κεφαλῇ
 ἰππέων, ἀπέστειλε χωρὶς ἀνα
 ἀξιωματικούς του καθ' ὅλην τὴν
 γὴν γὰ συλλέξουν περισσοτέρου
 ἀντιπαραταχθῆ κατὰ τοῦ ἐχθρ
 Εὐθὺς δὲ ὡς διεδόθη ἡ φήμη τ
 τῶν Ὀθωμανῶν, ἶδε πανταχόθεν
 τόκλητοι ἐφοδιασμένοι μ' ὅλα
 ἀναγκαῖα, καὶ πλήρεις προθυμ
 ὅποιοι ἤθελον μάλιστα γὰ προλ

προχωρήσει εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς
 Σκεντέρμπεης διὰ τὴν μετριάσθη τῆς
 θυμίας των, εἶπεν ὅτι τολμηρὰ καὶ
 μὴ ἦτο πάντοτε ἐπισφαλῆς, καὶ
 κινδυνώδης· καὶ ὅτι μόνη ἡ γενναία
 διὰ τὴν ἀπολαύσει τις τὴν νίκην, χωρὶς
 καὶ τὴν φρόνησιν. Οἱ ἐχθροὶ, εἶπε
 ρισσότεροι ἀπὸ ἡμᾶς· καὶ ὁ ἀρχηγὸς
 ἐπὶ κεφαλῆς, ἀπέκτησε μεγάλην
 προλαβόντων ἀνδραγαθημάτων τῶν
 ἔχει τὸν Ἀμέσην δι' ὁδηγὸν του,
 πολεμικῶν μας μεθόδων, ἤμπορος
 τὸν καλὰς συμβουλὰς, ὥστε τὰ
 τὰς ἐνέδρας μας, καὶ τὰ μᾶς πο
 τουμένην τάξιν. Βλέπων δὲ ὅτι ὅλοι
 τὰ ἀκολουθήσουν τοὺς λόγους του, ἐ
 τὰ φρούρια τῆς ἡγεμονίας του μέ
 καὶ μετοικίσας τὴν σύζυγόν του κ
 ἀσφαλέστατον τόπον διὰ τὴν ἦναι
 κάθε κινδυνῶδες περιστατικὸν τοῦ
 ὑπάγη εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς Δί
 ἐμποδίσθη τῶν ἐχθρῶν τὴν διάβασ
 Σκεντέρμπεης ἐνησχολεῖτο εἰς τὰ
 ἐτοιμασίας πρὸς ὑπεράσπισίν του, οἱ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΙ

τὴν πορείαν των, εἶχον ἔμβει ἤδη
 αὐτὸς φθάσῃ εἰς τὸ στρατόπε
 Ἀμέσης τοὺς ἐσυμβούλευε νὰ
 τῆς ἡμέρας, διὰ νὰ μὴν ἐμπίπτ
 θείου του, ὅστις συνήθιζε νὰ
 τῆς νυκτὸς διὰ νὰ κινῆται κατὰ
 βολὰς αἰφνηδίου. Ἀλλ' ὁ Σκ
 ὅτι ὁ ἀνεψιὸς του ἔμελλεν ἀφε
 Ὀθωμανὸν στρατηγὸν ὅλας τὰ
 του μεθόδους, ἀπεφάσισε νὰ μ
 τήγημα. Ὅθεν ἄρῃσε τοὺς Τ
 ἀνενοχλήτως ἕως εἰς τὸν τόπον
 δευμένος· ἔπειτα προσποιούμεν
 ἀπὸ τὴν ὑπεροχὴν τῶν δυνάμεών
 τόπεδόν του, καὶ ἐκίνησε μὲ ὁ
 μέρος τῆς πόλεως Λύσης, κειμ
 Βενετῶν, καὶ ἀνηκούσης εἰς τ
 Τοῦρκοι νομίσαντες ὅτι ὁ Πρί
 ὄδευον μὲ περισσότερον θάρρος,
 τὴν ἀκρίβειαν τῆς πολεμικῆς ε
 κατόπιν του ὡς διώκοντές τον. Ὁ
 ἐνθυμίζῃ τὸν Πασᾶν ὅτι ἔπρεπε
 νήματα τοῦ θείου του ὡς ἀπατηλά
 ἐμπέση ἀπροστοχάστως εἰς τὰς

ριπλέον τὸν ἐσυμβούλευε νὰ ἀπαγορεύσει τὴν
 αὐστηρὰν ποινὴν τοῦς στρατιώταις ἐπι-
 ταί ἐπὶ ὁποῖα δὴποτε προφάσει ἀπέ-
 τεύματός των. Οἱ Τοῦρκοι λοιπὸν ἐ-
 ἀπάντησάν τὴν παραμικρὰν ἀντίσ-
 ῆσυχία τοῦς κατέπειθε περισσό-
 μπεης φοβηθεῖς ὑπὲρ τὸ μέτρον, ἐ-
 παραιτήσῃ ὀλοτελῶς τὴν ἡγεμονίαν
 κροτήσῃ μάχην ἣτις ἠδύνατο νὰ ἦναι
 τάτη. Ὁθεν ὁ Πασᾶς νομίζων ὅτι
 Ἀλβανίας, καὶ στοχαζόμενος ἐκ τῆς
 διατάξῃ τὰ περὶ αὐτῆς κατὰ ἀρέσ-
 τὸν Ἀμέσῃ βασιλέα, καὶ διὰ ταῦτα
 τὰ γεινόμενα εἰς τὸν Σουλτάνον. Ὁ
 σιλεὺς βλέπων τὰς πεδιάδας ἐρήμ-
 φυγαδευθέντα, καὶ μὴ τολμῶντα
 προσθέν του, ἐπρότεινεν εἰς τὸν Π-
 ῆτον ἀναγκαῖον νὰ ὑποτάξουν τὴν
 ὅτι μετὰ τὴν ἄλωσιν ταύτης τῆς
 αἰ λοιπαὶ νὰ παραδοθῶσιν ἀφεύκ-
 τικὸς καὶ ἄγρυπνος Σκεντέρμπεης
 σεκτικῶς ὅλα τοῦ Πασᾶ τὰ κινή-
 μότατος νὰ δορμήσῃ κατ' αὐτοῦ, ἐ-
 ἴδη νὰ κάμῃ τὸ πρῶτον πολεμικὸν

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕ

Είδοποιηθείς ἐν τοσούτῳ ἀπὸ
 ὅτι οἱ Τοῦρκοι εἶχον ἔμβει εἰς τ
 θίας, ἀνέβη μὲ τὸ στράτευμά του
 τὰ ὁποῖα ἐθεώρει τοὺς ἐχθροὺ
 βλέπουν· ἐκεῖθεν ἐπαρατήρησεν
 ρος τῶν ἐχθρικῶν στρατιωτῶν
 περβολικὸν καύτονα κατέφευγα
 δένδρων διὰ νὰ ἀναπαύωνται· ὅ
 καὶ ἀχαλίνωτοι ἐπεριπλανῶντο
 πεδιάδα διὰ νὰ βόσκουν· ὅτι αἱ
 χρέος των, καὶ οἱ ὅτι ἀρχηγοὶ τ
 τοῦσαν ἀταξίαν εἰς κάθε μέρος τ
 ἦτον ἢ ἀρμοδία στιγμή, εἰς τὴν
 Ἀλβανίας ἐπερίμενε νὰ φθάσου
 ρατάξας τὸ στράτευμά του, παρ
 πτέρυγα ταῦ ἵππικοῦ ὑπὸ τὴν
 τὴν δὲ δεξιὰν εἰς τὸν Τανούσην,
 εἰς ἓνα ἄλλον Τανούσην, ἀδελφὸν
 πόλεμον τοῦ Βελιγραδίου καὶ ἔ
 ἀξιωματικὸν, αὐτὸς δὲ ἀνέλαβε τὴν

Πρὶν δὲ τεθῆ εἰς πορείαν, ἦθ
 ἐκ δευτέρου μὲ προσοχὴν τὸ στρ
 καὶ βλέπων ὅτι αἱ φυλακαὶ ἦσαν
 θύτατον ὕπνον, παρέλαβε μίαν

ἰππέων, καὶ καταβάς ἀπὸ παρὰ
 σε κατ' αὐτῶν αἰφνιδίως, καὶ τῶν
 ἑνὸς καὶ μόνου, ὅστις ἔδραμεν εἰς
 νάζων ὅτι ὁ Σκεντέρμπεης ἔφθ
 δυνάμεις. Ἡ εἶδησις αὕτη ἐνέστ
 εἰς τὰς καρδίας τῶν ἐχθρῶν, ἥ
 ρον ἀπὸ τὸν κρότον τῶν τυμπάνων
 καὶ ἄλλων μουσικῶν ὀργάνων,
 Πρίγκιψ νὰ προδιασπείρη ἐξεπίτη
 σιοχώρους κοιλάδας, διὰ νὰ κάμ
 πιστεύσουν ὅτι ὁ στρατός του ἦ
 στρατήγημα τοῦτο εὐδοκίμησε κα
 ἐπειδὴ οἱ ἐχθροὶ ἐνόμισαν τῷ ὄ
 πολεμήσῃ μ' ὅλας σχεδὸν τοῦ χρισ
 Ἄλλ' ὁ Ἀμέσης, γνωρίζων ὅ
 ματα τοῦ θείου του, ἠγωνίζετο
 νὰ τοὺς ἐνθαρρύνῃ βεβαιῶν αὐτοῦ
 Πρίγκιπος δὲν ἦσαν τόσον πολυ
 φόβου τὰς ἐφαντάσθησαν. Τέλος
 αὐταὶ ἴσχυται νὰ ἐμπνεύσουν εἰς
 θάρρος· καὶ ἀναλαβόντες τὰ ὄπλα
 περὶ αὐτὸν, οἱ δὲ ἔτρεχον μετὰ σ
 εἰς τὰς πεδιάδας διεσκορπισμένοι
 εἰς μάτην· διότι ὁ αἰφνίδιος κρό

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜ

γάνων, καὶ αἱ τῶν Ἀλβανῶν ἀ-
 ἐτρόμαξαν καὶ αὐτοὺς τοὺς ἵππο-
 τες διεσκορπίσθησαν τῆδε καὶ κεῖ-
 πλέον γὰρ τοὺς πιάσουν. Καὶ αὐτὸ
 γὰρ ἐμπνεύσῃ εἰς αὐτοὺς τὸ θάρρος
 διεγείρων αὐτοὺς γὰρ παραταχθῶσιν
 φόβος τῶν ἦτον τόσο ὑπερβολικὸν
 γὰρ ὑπομείνουν μήτε τὰ βλέμματα
 δὲ Ἀλβανοὶ ἐνθαρυνθέντες ἀπὸ
 δὲ ἀπὸ τὸ ἠρωϊκὸν παράδειγμα
 Μωϋσῆ καὶ τῶν λοιπῶν ἀρχηγῶν
 δειλιασάντων Ὀθωμανῶν μὲ τρομ-
 σαν πολυαριθμούς καὶ ἔτρεψαν το-
 εἰς ἄτακτον καὶ πληρεστάτην φυγῆν
 τὸ ὁποῖον ἔστρεψε τὰ νῶτα ἦτον
 τοῦ Ἀμέση. Ὁ Ἀρχηγὸς οὗτος,
 ταίως γὰρ τοὺς ἐμποδίσῃ, ἤναγκα-
 κολουθήσῃ τὸ παράδειγμά των. Ἀ-
 ἀπ' ἀρχῆς τῆς συμπλοκῆς ἀντιπα-
 θέλων γὰρ ἀποπλύνῃ τὴν κηλίδαν τοῦ
 ματός του, καταδιώκει τὸν Ἀμέση
 χύτητα, τὸν καταφθάνει, καὶ τὸν
 Τὸ δὲ σῶμα, τὸ ὑπὸ τὴν διοίκησιν
 ἀντεστάθῃ ὀλίγον τι περισσότερον

Τόμ. Β΄.

αὐτὸ εἰς φυγὴν, καὶ ἔσυρε μεθ' ἑαυτὸν τὸν γόνυ του, ὅστις μόλις ἐξέφυγε τῆς ταχύτητος τοῦ ἵππου του. Οἱ ἄλλοι τοὺς Τούρκους ὀρμητικώτατα, ἐπέβησαν εἰς τὴν φυγὴν, ὅσους καὶ ἐν καιρῷ ἠχμαλώτισαν πλῆθος αὐτῶν. Ἄλλοι κατὰ κράτος, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν ἀσπίδα των, εἰς τὸ ὁποῖον εὖρον πολυτάλαινα ἐσύναξαν τὰς διεσπαρμένας σημαίας, καὶ ἐνδύσαντας ἵππους των. Εἰς τὴν μάχην διήγησιν τῶν τότε ἱστορικῶν, ἐφορέησαν ἄλλοι περισσότεροι τῶν τριάκοντα ἑκατῶν Ἀλβανῶν ἕως ἐξήκοντα ἄνδρες, οἱ ὅσους ἐπληγώθησαν. Ἡ μάχη αὐτὴ ἐγένετο ἐν αὐτὸν σχεδὸν τόπον, ὅπου Ἰούλιος Καίσαρ ἐπορεύθη ἀπὸ τῆς Πομπηῖος, οἱ μεγάλοι ἐκεῖνοι ἀνταγωνισμοὶ πολέμησαι μεταξύ των διὰ τὸν κόσμου (12), καὶ ἡ νίκη τοῦ Σκαύρου ἐγένετο εἰς τὴν μνήμην ἐκείνην τοῦ Καίσαρος.

Πρὸ τῆς διαρπαγῆς τοῦ Ὀδύσεως, ἐσυμφώνησαν δύο Ἀλβανοὶ ἄρχοι, ὁ ἑκάστης ἐκ τῶν ἑξήκοντα ἑκατῶν ἄλλοι μεταξὺ των ἐξ ἡμισείας ὅσα ἐπορεύθησαν ἀθετήσαντες τὴν συμφωνίαν, καὶ ἐκαστος αὐτῶν να κρατήσῃ κατ' ἐξ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕ

του πολύτιμόν τι· ὥστε ὑβρίζοντες
 εἰς ἀκμὴν γὰ κτυπηθῶσι καὶ
Πρίγκιψ τὴν αἰτίαν τῆς φιλονεικίας
 ἐμφανισθῶσιν ἔμπροσθέν του, κ
 μάτισαν, ἀπεκρίθησαν γαί. *Λο*
Βάκχος διηγείρε τὴν φιλονεικίαν
 καὶ γὰ τὴν καταπαύση, γ
 ὁ Ἄρης. Ἀκολουθῶς ἀναλαβὼν
 ἄτοπον εἶναι, τοὺς εἶπεν, γὰ
 πὲς καὶ μισητὸν ἐλάττωμα τῆ
 καρδίας δύο γενναίων καὶ φ
 σον, ὥστε γὰ τοὺς καταστήσῃ
 θροπάθειαν. Μετὰ ταῦτα διώρ
 γὰ ἐξετάσῃ τὴν διαφορὰν των, γ
 γὰ τοὺς καταστήσῃ ὡς καὶ πρό
 Ἄρ' οὖν δὲ ὁ Πρίγκιψ ἐφρό
 ἔλοι οἱ φονευθέντες εἰς τὴν μάχ
 στρατεύμα του διὰ τὴν Κρόϊαν.
 ποίους ὁ φόβος τῆς τῶν Ὀθωμ
 κασε γὰ καταφύγωσιν εἰς τὰ δ
 ταστροφὴν των καὶ τὴν λαμπρὰν
 ἔτρεχον πανταχόθεν εἰς προῦπα
 τες φωνὰς εὐθυμίας καὶ χαρᾶς
 τὴν διάβασίν του κείμεναι, ἦνοι

ὑπεδέχοντο ὡς ἐλευθερωτὴν των, εὐγνωμόνου καὶ ἐνθουσιαστικῆς ἀρετῆς· δὲ εἰς τὴν Κρόϊαν, ἠθέλησε γὰρ καὶ μετὰ θριάμβου· ὅθεν διέταξε τοὺς ὁδεύσους μέχρι τῶν προαστίων μὴ ἔξιν· καὶ διὰ γὰρ προξενήσῃ εἰς τοὺς ἴσθησιν γὰρ ἰδοῦν τὰς ἀποδείξεις τῆς ἀρετῆς ὥστε ἕκαστος στρατιώτης γὰρ φέρῃ ἄρμα κόν, φορτομένον μὲ λάφυρα. Κατόπι μάλωτοι ἀνὰ δύο σιδηροδέσμιοι, κρονοῦ τοῦ κατατροπωθέντος στρατοῦ των Ἄλβανοὶ στρατιῶται κρατοῦντες τὴν ἐξηπλωμένην, ἣτις ἦτον πορφυρὰ καὶ χρυσὰ καὶ ἀργυρὰ κεντήματα. Ὁ δὲ ἠκολούθει ὁ τελευταῖος τῶν αἰχμαλωτῶν ἑνὸς Ὀθωμανοῦ ἀρχηγοῦ καὶ αὐτὸν ἀνὰ δύο οὗτοι, ὡς ἀξιωματικοί, δὲν ἦσαν δεμένοι. Ἐγνωρίζετο δὲ ὁ χαρακτὴρ των ἀπὸ τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς καὶ τὴν σιότητα τῶν ἐνδυμάτων· ἀλλὰ τὸν ἴσθησιν τῶν κατοίκων τῆς Κρόϊας ἀνεγνωρίσαντο μανικὸν ἐκεῖνον ἱματισμὸν τὸν ἔχον καὶ μ' ἔλην τὴν βδελυρὰν ἐπιβουλήν· γὰρ μὴ τὸν συλλυπηθοῦν καὶ γὰρ τὸν

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤ

ποντές τον εἰς ἐκείνην τὴν ἐλ
κατάστασιν.

Ἡ ὑπόπτερος φήμη διέδωκε
νικὸν κόσμον τὴν εἶδησιν τῆς
τοῦ Σκεντέρμπεη κατὰ τοῦ π
᾽Οθωμανῶν, καὶ ὅλοι συγχρό
μαστὰ κατορθώματα τοῦ Ἡρ
μεθ νικώμενος ἀπὸ τὰς ἀρετὰς
καὶ ἄκων νὰ τὸν ἐπαινέση, εἰπὼ
εἶχε περισσοτέρας δυνάμεις, ἢ
ἐλὴν τὴν οἰκουμένην.

Ὁ Σκεντέρμπεης διὰ νὰ δα
στιανοὺς ἡγεμόνας πραγματικ
του κατὰ τῶν ἀσεβῶν, τοῖς ἔστ
δῶρα, σκηναὶς μεγαλοπρεπεῖς,
σκευασμένα, καὶ ἵππους ἀξιο
τὸν ἀνεψιὸν τοῦ Ἀμέσην εἰς
τὸν Βασιλέα διὰ γραμμάτων ὅπ
του ἀυστηρῶς εἰς στενὴν φυλ

Ἐν τοσοῦτῳ ὁ Σουλτάνος
ἀναγκαιοτέρας ἐκστρατείας, ἀ
εἰρήνην εἰς τὸν Ἀλβανὸν ἡγεμ
αὐτὸν ἕνα πιστόν του διὰ νὰ εἰ
λώτους, καὶ ἐνταύτῳ νὰ τῷ

προτάσεις. Ὁ Σκεντέρμπεης ἐδέχθη αἰχμαλώτων, καὶ ἀπέδωκεν εἰς αὐτὸν ἄλλα ἀλλὰ περὶ τῆς εἰρήνης ἀπεκρίθη ὡς

α Τὰ τοιαῦτα προβλήματα δὲ τῶν ἐναντίων μου περιστάσεων, ποῦ παρὸν, ἐν ᾧ βλέπω τὴν τύχην συν ἐπιχειρήματά μου. Ἡξεύρω ὅτι πιθανὰ καὶ ἀτυχία, ἀλλ' ὅσον μεγάλη δὲ ἀκολουθήσῃ, ποτὲ δὲν θέλει μὲ βλῆναι τὸν ἐχθρὸν τῶν Χριστιανῶν, ὅστις τὸ νὰ χύνη ἀσπλάγχχνως τὸ αἷμα τῷ Σουλτάνῳ ὅτι τὸ κατ' αὐτοῦ μὴ καὶ γενικῶς καθ' ὅλων τῶν ὀπαδῶν κατὰ κληρονομίαν· καὶ ὅτι διὰ νὰ νόμως ἐκχυθὲν αἷμα τῶν συγγενῶν ὑπηκόων μου, θέλω κρατεῖ εἰς χεῖρα κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν τὸ πῦρ καὶ

Ἀκούσας ὁ Μωάμεθ τὴν τολμηρὰν ἀπάντησιν τοῦ Σκεντέρμπεη εἰς τὰ προβλήματα, ἐκείνην ἐδέχθη ἰσχυρῶς, καὶ εἶπεν, ὅτι θέλει ἐμετανοήσῃ ὁ ἰσχυρογνώμων Ἀλβανὸς καὶ ὑπεροπτικὸν φέρσιμόν του. Θέλει ἰσχυρῶς χειρὶζετο ἄλλας ἐκστρατείας νὰ ἐπιτελέσῃ ἐν τῷ μέρους τῆς Ἀλβανίας, ἀπεφάσισε

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤ

ματα ἐπὶ σκοπῶ μόνῳ νὰ προφ
 σας ἐπαρχίας του ἀπὸ τὰς ἐπι
 Ὄθεν συγκροτήσας ἐν σῶμα ἀτ
 διώρισεν ἀρχηγούς δύο τῶν ἐμπε
 τὸν Ἀμούρ καὶ τὸν Σινάνην, δ
 κατέσσεσεν χιλιάδας, τοὺς διέ
 καὶ τοὺς παρήγγειλε μὲ αὐστηρ
 ἐλάχιστον κίνημα εἰς τὰς ἐπα
 νὰ μὴν ἐμπέσουν εἰς τὰς ἐνέ
 ἐμπειροτάτου ἐκείνου στρατηγ
 Ὁ δὲ Σκεντέρμπεης μαθὼν
 ἐκστρατείας ταύτης διέταξε νὰ
 τάγματά του, ἐκίνησε μὲ μεγάλα
 εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς Δίβρης
 κινήματα τῶν δύο ἀρχηγῶν. Ἦ
 δὲν ἦτον πολλὰ μακρὰν στρα
 μερικὰ τάγματά του εἰς τὰς κα
 ματα, καὶ παραλαβὼν τὸν ὑπόλ
 δευε μὲ σκοπὸν νὰ τοὺς προκ
 ἀφ' οὗ ἐστάθη προσμένων αὐτοῦ
 χωρὶς παντελῶς νὰ φανῶσι, τέ
 νάνης σηκώσας ἐκεῖθεν τὸ στρ
 μὲ τὰς δεκατέσσεσεν χιλιάδας
 Πολόνης, παραιτήσας τὸν Ἀμο

μέ τὸ ὑπὸ τὴν διοίκησίν του σὺν
 τὴν διάταξιν, νὰ ἀσφαλίσῃ ἐξ ὅλων
 τῆς Γουρκίας ἀπὸ τὰς ἐπιδρομὰς
 Ἐπὶ τῷ ἄλλῳ δὲ πρίγκιψ ἀπεφάσισε
 νὰ μὴ τὸν ἕνα ἀπὸ τοὺς δύο, ἐλπὶς
 στρέψῃ τὸν ἕνα, ὁ ἄλλος δὲν
 ἀντίστασιν. Ὅθεν ἀφείξας τὸν Τα
 νάμεις ἀπέναντι τοῦ Ἀμούρη, ἐπὶ
 τοῦ Σινάη καὶ πλησιάσας πρὸς
 ἐχθρὸς ἦτον στρατοπεδευμένος,
 τιώτας εἰς τὰς κοιλάδας καὶ εἰς
 ἐπρόσφεν αὐτῷ πολλάκις τὴν μάχην
 χωρὶς νὰ ἐξέλθῃ παντελῶς τῷ
 ἔστειλε νὰ ἀναγγείλῃ τῷ Σκεν
 ἐκοπίαζε νὰ τὸν ἐλκύσῃ εἰς μάχην
 πολὺ καλῆτερα νὰ δεχθῆ τὴν εἰρήνην
 βαλεν αὐτῷ ὁ Σουλτάνος, παρὰ
 σκληραγωγῆ ἀνωφελῶς τοὺς σκεν
 Σκεντέρμπεης ἀπεκρίθη, ὅτι ἀντὶ
 δὲν θέλει παύσει μέχρι τελευτο
 τοῦ νὰ καταδιώκῃ τοὺς Τούρκους
 χειμῶν ἐπροχώρει, ἀπέλυσε τοὺς
 στον εἰς τὰ ἴδια, παραγγείλας
 πάλιν τὴν ἀνοιξιν.

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

Ἐπελθόντος τοῦ ἔαρος ἀνεκα-
 τοὺς στρατιώτας του, ἐσύστησε
 τιώτας νεοσυλλέκτους· καὶ οὕτω
 τὴν τάξιν πρὸς τὸ μέρος ὅπου
 τοπεδευμένος. Φθάσας δὲ ἐκεῖ,
 τρόπους γὰρ τὸν ἐλκύσῃ εἰς μά-
 οὔτος ἀκλόνητος εἰς τὴν ἀπόφα-
 ζων ἐντὸς τοῦ στρατοπέδου του
 βάλη τῷ Σκεντέρμπεη ἂν δέξῃ
 ἰδιαιτέρως. Ὁ Πρίγκιψ συγκατα-
 του· καὶ συνελθόντες ἐπρόσφερον
 καὶ πλούσια δῶρα (13). Ὁ ἄρ-
 ὑπὲρ τῆς εἰρήνης ἐπιθυμίαν τοῦ
 τὸν Σκεντέρμπεην, ὅτι ἤθελεν εἰ-
 λιμώτερον καὶ εἰς τοὺς δύο Μω-
 ταξύ των εἰρήνην, καὶ γὰρ ζῶσα
 νίαν, παρὰ γὰρ μάχωνται ἀδιακα-
 τὰς δυνάμεις των ἀμοιβαίως, χ-
 Ἄκούσας ὁ Σκεντέρμπεης τὴν
 ἀπὸ θυμόν, καὶ εἶπε πρὸς τὸν
 κανὰς ἀποδείξεις τῆς τοῦ Μω-
 τοῦτο δὲν δυνάμεθα γὰρ δόσωμεν
 του τὴν ἐλαχίστην πίστιν. Πέ-
 πρέσβυν μὲ προτάσεις εἰρήνης,

τιμή μας, καὶ ἡ ὠφέλεια τῶν
 Ἐκτοτε δὲν ἐλάβομεν πλέον πα
 τούτου εἶδησιν. Ὅθεν καὶ εἰς
 νὰ μὴν ἀκούσωμεν μήτε λόγον
 ρήνης, μήτε θέλομεν ἐμποδίσει τ
 τιωτῶν μας, ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐκ
 ταφρόνησιν, τὴν ὁποίαν ἔδειξε κ
 ἂν στοχάζεσαι ὅτι δυνάμεθα ἰ
 λήσωμεν κατὰ τι, δύνασαι ἐλευθέρ
 καὶ ἔστο βεβαιος ὅτι θέλεις τὸ ἀ
 σὲ κατατρέξῃ ἢ τύχη, σοὶ προσφ
 τὴν ἡγεμονίαν μας, ὅπου δύνασαι
 ὁποίαν δῆποτε καταδρομὴν της.

Τοιοῦτον τέλος ἔλαβεν ἡ τοῦ
 τὸν Σκεντέρμπεην. Ἐπομένως ἦθ
 συνομιλήσῃ μὲ τὸν Πρίγκιπα τῆ
 τὴν ἐντάμωσίν των δὲν ἔλειψε ν
 αὐτὸς νὰ δεχθῇ τὴν παρὰ τοῦ Μ
 εἰρήνην, παρασταίνων αὐτῷ τὰς
 λεν ἐκ τούτου νὰ ἀπολαύσῃ καὶ
 γεσίαν τὴν ὁποίαν θέλει κάμει εἰ
 ὑπηκόους του ὅταν ἀπολαμβάνουν
 τῶν πολυχρονίων των κόπων. Ὅ
 σως δεχθῇ τὴν εἰρήνην, ἂν ὁ Σοῦ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

τὸ Σβετιγράδιον, καὶ ἄφινεν εἰς τὸ Βελιγράδιον, ὡς τοῦτο συμπεπραξίαν, μὲ τὴν ὁποίαν διῆλθεν στήμα ἐκείνης τῆς ἐκστρατείας.

Κατ' αὐτὸν δὲ τὸν καιρὸν ἔμαφόνσου Α'. Βασιλέως τῆς Νεαπόλεως πιστοῦ καὶ εἰλικρινοῦς φίλου τοῦ ὁποίαν ἐδοκίμασεν ἐκ ταύτης τῆς ἐστάθη τόσον ὑπέρμετρος, ὥστε κατοικίαν του, ἔμεινε διὰ πολλὰ βεβυθισμένος ὅλως εἰς τὴν ἀθυμίαν. Μετὰ ταῦτα ἔπεμψε πρέσβεις πρὸς τὸν σουλτανοῦ διὰ τὸν δινάνδον νὰ τὸν συλλυπηθῆ διὰ τὸν τρόπον του, καὶ τοὺς παρήγγειλεν εἰς τὸν νὰ φέρουν καὶ τὸν ἀνεψιὸν του Ἀρπυνης ὧν ἐκ φύσεως συμπαθητικὸς τόσον πολυχρόνιος φυλακῆ ἦτον τοῦ ἀνεψιοῦ του· καὶ ἤρχισε μὲν ἑαυτὸν, διότι ἐμάκρυνε τόσον πορὸν νὰ του ὄθεν τὸν ἀνεκάλεσεν ἐπὶ καταστήσῃ πάλιν εἰς τὰ πρότερα τὰ ἀποδώσῃ αὐτῷ ὅλα τὰ ὑποστατικὰ. Ἀλλ' ὁ Ἀμέσης ἀπεκρίθη ὅτι ἱερὰ ἐσυγχώρουν κατ' οὐδένα τρόπον ν

σίας του, λέγων· « Ὁ Σουλτάνος
 του τὴν γυναῖκά μου καὶ τὰ τέκνα
 σὺν ἐμοὶ νὰ ζῶσιν ἐν ἡτυχίᾳ καὶ ἀν
 χάζηται ὅτι εἶμαι αἰχμάλωτος
 ὁ καιρὸς τῆς φυλακῆς μου, τό
 στερεοῦται εἰς τὴν ἰδέαν ὅτι εἶ
 μενον τοῦ μίσους καὶ τῆς ἀποστ
 θείου μου· ἀλλ' ὅταν πληροφορηθῶ
 παρελθόντα ἐγκλήματά μου, μέ
 νοιάν σου, καὶ ὅτι παραίτησα τὴν
 ἔμβω εἰς τὴν ἐδικήν σου, θέλει
 οἰκογενείας μου, καὶ θέλει τὴν
 τὴν ἀπάνθρωπον ἐκδίκησίν του·
 γυναικός μου, καὶ τῶν ἀθώων τ
 θῆ, διὰ νὰ ἐκπλύνῃ τὰ ἐγκλήμα
 πατρὸς καὶ ἀσπλάγχνου συζύγου
 συμπαθητικώτατε Πρίγκιπα, νὰ
 σταντινούπολιν, ὅπου θέλω παστ
 Σουλτάνον, βεβαιῶν αὐτὸν ὅτι ἐ
 ἀπατήσω τὴν ἀγρυπνον προσοχὴν
 καὶ νὰ ἐκφύγω τῆς φυλακῆς μέ
 πομένως θέλω μεταχειρισθῆ καθε
 μὲ τὰ φίλτατά μου, καὶ νὰ δράμ
 σου, διὰ νὰ ἀπολαμβάνωμεν ὅλη

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

σου. Ἐν τούτοις ἔσο βέβαιος ὅτι τῆς διατριβῆς μου εἰς τὴν Ὀθωμάνην ἔχει εἰς ἐμὲ ἓνα πιστὸν καὶ ἀγρυπνῶν θέλει σὲ εἰδοποιεῖ με ἀκρίβειαν περὶ καὶ τῶν κινήματων τοῦ Μονάρχου.

Λαβὼν ὁ Σκεντέρμπεης τὴν ἐπιταγήν σου, συγκατένευσεν εἰς τὸ ζήτημα τοῦ ἀφήσουν ἐλεύθερον κατὰ τὴν αἰτήσιν σου Ἄμέσης εἰς Κωνσταντινούπολιν, τατα ἔμπροσθεν τοῦ Σουλτάνου, ὅλα τὰ περιστατικὰ τῆς παρελθούσης ἐποχῆς, ὅσα δὲ Μωάμεθ θεωρῶν αὐτὸν, ὡς πρὸς τὸν ἀποστάτην τοῦ στρατεύματός σου, τὸν ἐδέχθη ἄδιαφορίαν, χωρὶς νὰ ἀποδώσῃ αὐτῷ τὴν περιουσίαν, μήτε τὰ βασιλικὰ ἀποσκευὰς, οὗτος Πρίγκιψ ὑπέφερε μετὰ τὴν ἀτυχίαν σου, δὲν ἔλαβεν ὅμως τὸν ἀποστάτην κατὰς πρὸς τὸν θεῖόν σου ὑποσχέσεις, ἐπειδὴ μετὰ τὴν ἔλευσίν σου, ἀπέθανε μετὰ τὴν ἀτυχίαν σου, καὶ φαίνεται, ὅτι ὁ Σουλτάνος, διδόντων λαβοῦσαν διαγωγὴν τοῦ Μωῦσῆ, ἀκολουθήσῃ καὶ αὐτὸς τὸ παράδειγμα σου, ἵσως νὰ τὸν φαρμακώσουν. Ὅποια δὲ ἀποσκευὰς σου καὶ τῶν τέκνων σου μα...

Ἐν τούτοις ὁ Ἀμούρης καὶ ἄλλα
 τὰ στρατεύματά των χωρὶς νὰ κ
 ἐπιδρομὴν εἰς τὰς ἐπαρχίας τοῦ
 οἱ Ἀλβανοὶ δὲν ἐκινουῦντο παντε
 Τουρκίας· ὥστε ἐφαίνετο μεταξὺ
 ἐντελής ὄπλων ἀνακοχῆ, φυλαττ
 ἀκρίβειαν, παρὰ ἂν ἦτον συμφ
 συνθήκης. Ἄλλ' ἡ τύχη δὲν ἄφ
 νὰ ἀπολαύσῃ διὰ πολὺν καιρὸν τ
 ἡσυχίαν, καὶ τὸν ἐβίασε νὰ ἀναλ
 καὶ ἀγῶνας· πλὴν ἤνοιξεν αὐτῶ
 αὐξήσῃ τὴν δόξαν του.

Κεφάλαιον

Ἐκστρατεία τοῦ Σκεντέρμπεη εἰς τὸ Βασίλει
 τὸν Κόμητα Πικινίνον. Ἀποκαθιστᾷ τὸν
 γόνου εἰς τὸν θρόνον του. Λαμβάνει εἰς
 εἰς τὴν Ἀπουλίαν ὡς ἰδιοκτησίαν του. Ἐπ

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλφ
 δὲ νόθος υἱὸς αὐτοῦ, δυνάμει τῆς
 διεδέχθη αὐτὸν εἰς τὴν βασιλείαν·
 κίπες συμμαχήσαντες μεταξύ των

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

ἐξόσουν τοῦ θρόνου, καὶ νὰ δώσω
ἀπόλεως τὸ διάδημα (15).

Εἰς μάτην ὁ Πάππας Πίος ὁ
καταπέιση νὰ παραιτηθοῦν ἀπὸ αἰ
ρημα· οὗτοι ἐξ ἐναντίας ἀποπο
λόγημα, κατέτρεχον καὶ ἐστενοχ
Φερδινάνδον μὲ τὰ στρατεύματά
βλέπων ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἀντ
τῶν ἐχθρῶν του, ἐστοχάσθη ὅτι
βεράς, ἔπρεπεν ἀφεύκτως νὰ ἀν
τῆς Ἀλβανίας, καὶ πατρικόν του
εἰς αὐτὸν πρεσβείαν ἐκ διαφόρων
παρέστησαν εἰς τὸν Πρίγκιπα τ
ὁ Μονάρχης των εὐρίσκετο· ἀνεκά
του τὴν στενὴν φιλίαν, τὴν πρὸ
ταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Πατρός του
καὶ τὴν συμμαχίαν του, τὴν π
μετὰ τοῦ Φερδινάνδου, καὶ τὸν π
νὰ συντρέξῃ τὸν φίλον του καὶ βα
τάς δεινάς περιστάσεις του. Καὶ α
πας ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν δύο Λε
τὲν καταπέισουν νὰ δράμῃ εἰς βοήθ
πόλεως τοῦ χριστιανισμοῦ, ἥτις ἐπ
καὶ ἐπικείμενον κίνδυνον.

Ἡ κλίσις ἐν ταύτῳ καὶ τὸ χρέος κατέπεισαν τὸν Σκεντέρμπεην νὰ τοῦ πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἰταλίας εἰς ἀνάγκην φίλου του καὶ συμμάχου πόσον ἤτον ἀξιόμιμπτον νὰ ἀπροστάτευτον, καὶ τοὺς ὑπηκόους τῶν ὑπεράσπισιν εἰς τὰς ἐπιδρομὰς τῶν πολεμίων, ἀπεφάσισε νὰ κάμῃ τοὺς Ὀθωμανοὺς, προσποιηθεὶς ὅτι τὸ τέλος ἐδέχθη τὴν ἀνακοχὴν ἡμῶν εἶχεν ἤδη προβάλλῃ εἰς αὐτὸν,

Ἀσφαλίσας λοιπὸν τὰς ἐπαρχίας τῆς Τουρκίας, ἐνησχολήθη νὰ βάλῃ τὴν Ἰταλίαν ἐκστρατείαν του, καὶ διέστρατιώτας ἀπὸ διάφορα μέρη τῆς αἰρέσας τὸν στρατὸν του εἰς διάφορὰς ἀρχηγοὺς ἐγνωσμένους καὶ φρόνησιν, ἐδιόρισε τὴν Ῥαγοῦζαν ὅλον τοῦ στρατοῦ του.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐτελείωσεν ὅλας τὰς ἐπιχειρήσεις, ἐφρόντισε καὶ διὰ τὴν δικαιοσύνην τοῦ κράτους παρήγγειλεν εἰς τοὺς δικαστὰς τὴν ἀποκαταστάσιν τῶν μετὰ τὴν ἐπιδρομὴν χρέων τῶν μετὰ τὴν ἐπιδρομὴν ἐυθύτητα καὶ δικαιοσύνην. Πριγκίπισαν ἐπίτροπον τοῦ κράτους

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

ὡς συμβούλους ἄνδρας συνετοῦ
 Ἀκολούθως ἐκίνησε μὲ ἐν σῶμα
 ταβὰς εἰς τὴν 'Ραγοῦζαν, ἔπεμ-
 γείλη τῷ Πάππα καὶ Φερδινάνδῳ
 ἐν ταύτῳ γὰ ζήτηση πλοῖα πρὸς
 τεύματός του.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἔφθασαν καὶ
 ὁ ἀριθμὸς τῶν ὁποίων εὐρέθη
 τὸ ἐσυμπέρανεν· ἐπειδὴ ἡ καλὴ
 ἐμπειρίας του εἴλκυσε πολλοὺς
 ὅσοι ἐπεθύμουν γὰ ἀποκτήσουν
 συνέτρεχον πανταχόθεν διὰ γὰ
 ὁδηγίαν του. Τὸ στράτευμά του
 χρόνους ἱστορικοὺς, ἐπαριθμεῖτο
 δας καὶ διακοσίους πεζοὺς, καὶ δ
 ἵππεῖς (16)· στράτευμα μὲν ὄλ-
 τον ἀπὸ ἐκλεκτοὺς καὶ γεγυμ-
 συνηθισμένους πάντοτε γὰ νικοῦν
 τὸν πολεμικώτατον ἄνδρα τοῦ
 ἀναχωρήσῃ ἐκεῖθεν, ἐπιθεώρησεν
 ἂν ἦσαν προμηθευμένα μὲ τὰ
 διέταξεν ὅλους τοὺς στρατιώτας
 ται εἰς τοὺς ἀρχηγούς των ὡς

Ἀκολούθως διέταξε γὰ βάλ
 Τόμ. Β΄.

πρίμνην ἐκάστου πλοίου, καὶ εἰς
 διὰ νὰ δύνανται ἐν καιρῷ νυκτὸς ναυ-
 κόλως καὶ συμπαρατάττωνται ἐν κ-
 τόν. Εὐθὺς δὲ ὡς ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος
 τὴν ἄγκυραν, καὶ ταχθεὶς ἐν τῷ μ-
 οῦ ἀπεμακρύνθησαν ἀπὸ τὸν λιμένα
 δοθῆ σημεῖον διὰ τῆς σάλπιγγος
 ἐν σιωπῇ καὶ ἡσυχίᾳ, καὶ νὰ κά-
 Θεὸν διὰ τὸ κατευόδιόν των, καὶ
 βασιν τῆς ἐκστρατείας των. Ἄλλ-
 μερικὰ μίλλια, αἴφνης ἄνεμος ἐν-
 νὰ ἐξακολουθήσουν τὴν εὐθειᾶν θαλ-
 τοὺς ἠνάγκασε νὰ προτορμήσουν εἰ-
 κρᾶς νήσου, ὅπου διατρίψαντες περὶ
 τὴν ἐννάτην ἀνήχθησαν εἰς τὸ πέλα-
 μου· καὶ πλεύσαντες ὅλην ἐκείνην
 τὴν ἀκόλουθον νὰ βλέπουν μακρόθε-
 λίας, καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἐμβῆκεν ὅλ-
 εἰς τὸν λιμένα. Μετὰ δὲ τὴν ἀπό-
 τός του εἰς τὴν ξηρὰν, ὁ Σκεντέρ-
 ἐκδώσῃ οὐδεμίαν διαταγὴν, ἢ πρὶν
 λήσῃ τὴν θεῖαν μυσταγωγίαν. Ἀκολ-
 ρους στρατιώτας γὰρ ἐπιθεωρήσουν τὴν
 νὰ παρατηρήσουσιν ἂν εἰς κανὲν μέ-

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΙ

καὶ στρατεύματα. Οἱ ἀπεσταλτοὶ
νήγγειλον αὐτῷ ὅτι ὁ ἐχθρὸς
στρατοπεδευμένος. Τότε διέταξε
να ἐτοιμασθοῦν ἐν τάχει εἰς ἐκστ
μαθόντες τὴν ἔλευσίν του, ἀνε
χύτητα, καὶ ἐστρατοπέδευσαν
μακρύτερα.

Ὁ δὲ Φερδινάνδος εὐρῶν
ἔδραμεν εἰς προὔπαντησιν τοῖς
ὑπεδέχθη μ' ὅλην τὴν φιλοφρο
λούθως ἦλθον ὁμοῦ εἰς τὴν
εἶχε μείνη πιστὴ εἰς τὸν Φερ
καὶ λοιποὶ κάτοικοι τῆς πόλε
τοὺς Ἀλβανοὺς μ' ὅλας τὰς δυ
ἐπρόσφερον τὰ ἐκλεκτότερα φα
αὐτοὺς καθ' ὅλους τοὺς τρόπου
χῆς στενώτατοι φίλοι των. Ἀ
ἐσυγχώρησεν εἰς τὸ στρατεύμα
τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ἀγαθῶν τοῦ
να συναθροισθῶσι, καὶ παρα
πρακτέα, τοῖς εἶπε να ἐνθυ
τρόπαιά των, καὶ να ἔχουν πρ
σπίζονται δικαίαν ὑπόθεσιν,
σύμμαχον, κατατρεχόμενον ἀ

ὅποιοι ἀγωνίζονται νὰ τὸν ἐξώσουν
τοῦ ἀρπάσου παρὰ νόμῳ τὸ σκῆπτρ

Τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξελθὼν τῆς
μαίας ἐξηπλωμένας, ἐκστράτευσε
τὸ περισσότερον μέρος τῶν ὁπίων
λους. Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσῃ τὸν π
των, ἤρχισε κατὰ πρῶτον νὰ τοῦ
βολισμούς· καὶ μετ' αὐτὰς τὰς δοκι
δὲν ἔχασε οὐδένα στρατιώτην, ἐκτ
θέντων, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πόλιν
χομένην ἡμέραν ἀφ' οὗ ἐσυγκρότησε
ἀπεφασίσθη νὰ ἐκστρατεύσῃ ἀπὸ τ
τζων, διὰ νὰ ἐνωθοῦν μετὰ τὰ συμμ
τὰ ἐρχόμενα εἰς βοήθειάν των ὑπ
Δουκὸς Οὐρβάνου, καὶ Ἀλεξάνδρου
Ἐστοχάσθησαν μ' ὅλον τοῦτο ὅτι
ἔργον νὰ ἀπομακρυνθοῦν τῆς πόλε
σουν σχεδὸν χωρὶς ὑπεράσπισιν,
ἐπιδρομὰς τῶν Γάλλων, οἱ ὅποιοι
πέριξ στρατοπεδευμένοι. Κρίναντ
νὰ κατατάξουν ἐν αὐτῇ ἓν μέρος
ὑπὸ τὴν διοίκησιν στρατηγοῦ ἰκα
σπισθῆ, ἐπρότεινον τῷ Σκεντέρμπ
βάρος αὐτῆς τῆς ἐπιστάσιος· ὅστι

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕ

χαρᾶς, ὡς τρέφων πρὸ πολλο
 λεμήση μὲ τοὺς Γάλλους· καὶ ἀ
 τὴν πόλιν, ἐκστράτευσε κατ' αὐτ
 ἐπρόσμενον γὰ ἔλθη μὲ αὐτοῦ
 Σκεντέρμπεης τοὺς ἐκτύπησε μ
 ἀγνώριστον· καὶ κατενοχλῶν α
 δίους ἐπιδρομάς, καὶ μὲ ταχυ
 νευσε πολλοὺς τῶν ἐχθρῶν κα
 χωρὶς γὰ χάση σχεδὸν μήτε
 Ὁ Κόμης Πικινῖνας (18), ὅς
 στράτευμα τῶν πολεμίων, βλέπ
 ἐκστατικούς καὶ τεταραγμένους
 καὶ ἀσυνήθιστον τρόπον τοῦ
 ἔμελλον ἐντὸς ὀλίγου γὰ δειλι
 γὰ τραποῦν εἰς φυγὴν. Ὅθεν ἐ
 τατον γὰ ζητήσῃ ἀνακοχὴν ὅ
 τούτῳ τῶν τάξεων ἐπροχώρησε
 πολεμίων, ἔκραξε μεγάλη τῆ
 ἐξ ὀνόματος, καὶ τὸν παρεκάλε
 ἰδιαιτέραν συνομιλίαν. Ὁ πρ
 στρατηγὸς τῶν Γάλλων, ἐξῆ
 τάξεις, ἔδραμε μόνος εἰς προ
 μώθησαν εἰς ἓνα παράμερον
 μῶν τῶν στρατευμάτων διὰ

λειαν. Ὁ Κόμης δι' ὄλου προ
 μέ θαυμασμόν τὸν Ἀλθανὸν ἤγ
 ἤκουτε νὰ διηγῶνται τοσαῦτα
 σχεδὸν καὶ τὴν ὑπόθεσιν, τὴν δ
 βάλη. Καὶ ἐπειδὴ ἦτον μικρότατ
 ὁ Σκεντέρμπεης τὸν ἤρπασεν
 τὸν ἐσήκωσεν ὑψηλὰ ὡς παιδά
 λίσθη σφικτότατα.

Μετὰ δὲ τοὺς ἀμοιβαίους χα
 ἐπρόβαλε τῷ Σκεντέρμπεη νὰ π
 του νὰ ἀναβάλουν τὰ ἐχθρικά κ
 καὶ αὐτὸς νὰ καταπέιση τοὺς Γά
 ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν, καὶ νὰ ἀφήσο
 ξουσιαστὴν ἀνενόχλητον τοῦ Βασ
 Ἀκολούθως τὸν παρεκάλεσε νὰ σ
 εἷς τινα προσδιορισμένον τόπον,
 δύο ἀπὸ ὀλίγους φύλακας, διὰ
 κώτερον περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεω
 τὰ ἀνήκοντα ἄρθρα. Ἐν τῷ με
 των, ὁ Μωῦσῆς ἐξακολουθῶν ἀτ
 πόλεμον μὲ τοὺς Γάλλους, ὑπεγ
 τάγμα των νὰ ρίψουν τὰ ὄπλα καὶ
 μάλωτοι, τοὺς ὁποίους καὶ ἔφερ
 ἡγεμόνα του. Ὁ Πικινῖνος ἔμεινε

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

τόσους στρατιώτας του αἰχμαλώτ
 εἶπεν, ὦ Πρίγκιπα, βλέπων τοὺς
 θεῖς εἰς τὰς διαταγὰς σου. Καὶ
 συμφώνου εἰς τὰ στρατεύματά μου
 ἐχθρικὸν ἐπιχείρημα ἐν καιρῷ
 Οἱ στρατιῶταί μου ἐστάθησαν εὐ
 βανοί, καταφρονήσαντες τὴν προσ
 δὲν ἔκαμαν ἀνακοχὴν πολέμου, ἀλλ'
 τῶν αἰφνηδίως, καὶ εὐρόντες αὐτοὺς
 ὑπεράσπισιν, τοὺς ἠχμαλιώτισαν π
 δὴ ὅμως ἔχω ὅλην τὴν πίστιν εἰ
 φρονημάτων σου, ἐλπίζω ὅτι θέλε
 σχεσίῃ σου, διατάττων νὰ ἀποδο
 τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὰ ὅπλα. » Ὁ
 κρίθη μὲ ἀτάραχον ἦθος· « Ἄδ
 στρατιώτας μου, ὡς ἀτάκτους κα
 Μωϋσῆς δὲν ἐστάθη κατ' οὐδέν
 ἐμὲ ὠφειλομένης ὑπακοῆς του· ὁ
 διαταγὴν νὰ κάμουν ἀνακοχὴν τοῦ
 ἐμάχετο μὲ τοὺς ἰδικούς σου, κα
 μακρὰν, δὲν ἠδυνήθη νὰ λάβῃ ἐ
 μου. Ἐκ τούτου δῆλον ὅτι καὶ οἱ
 σκοντο εἰς τὴν αὐτὴν περίστασι
 ἐκτελέσουν τὴν προσταγὴν σου,

τὴν μικροψυχίαν των, καὶ ἀπὸ τῆν μου, κατέθεσαν τὰ ὄπλα καὶ παρὰ διὰ τοῦτο πρέπει δικαίως καὶ ὄχι οἱ στρατιῶταί μου δὲν εἶν ἄλλὰ πάντοτε συνηθισμένοι νὰ χηγόν των, καὶ νὰ νικοῦν τοῦ ἐλευθερίαν τῶν στρατιωτῶν σου, μά σου κἀνὲν δικαιολόγημα δὲν τανεύσω παρὰ μόνη ἢ μεγαλοψυχ τῆς βαρβάρου καὶ ἀπανθρώπου ἄλλος ἀντ' ἐμοῦ ἤθελεν ἔχη, το τακρατῆ εἰς αἰχμαλωσίαν τοὺς ραδόσεως ἐκ τοῦ πολέμου.»

Μετὰ ταῦτα διέταξε νὰ ἀποδο αἰχμαλώτους, καὶ τοὺς παρέδω κινίνω. Ἐπομένως οἱ δύο ἀρχη εἰς τὸ στρατόπεδόν του, ὁ δὲ Βάρην. Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἀπὸ τινος στρατιώτας, ἐπορεύθ συμφωνίαν εἰς ἐντάμωσιν τοῦ Ι βλέπει ἓνα ἐχθρὸν στρατιώτην ἔ μεγάλης σπουδῆς πρὸς αὐτόν, νὰ μὴν ὑπάγη εἰς τὸν διορισμέν λίας, διότι ὁ Πικινῖνος εἶχε κατατά

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜ

εἰς ἔνεδραν, μὲ τὴν διαταγὴν νὰ
 πιβουλῆς, ἅμα ἤθελε πλησιάσῃ. Ὁ
 ἦτον ἐξ ἐκείνων, τοὺς ὁποίους
 προλαβοῦσαν ἡμέραν κατέστησεν ἐ-
 μνημονεύων τῆς χάριτος, ἠσθάνθη
 σύνης ἀπαραίτητον ἔργον νὰ προφυ-
 να Πρίγκιπα ἀπὸ τὴν κατ' αὐτοῦ
 φορὰν ἐκ μέρους τοῦ ἐπιβούλου.
 Ὁ Σκεντέρμπεης ἔπεμψεν
 πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ἀληθείας, οὐ
 ἀνήγγειλον αὐτῷ, ὅτι ὁ στρατιώτης
 Ὄθεν ἐπιστρέψας ἀπρακτος εἰς τὴν
 σὺν πρὸς τὸν ἐχθρὸν τὴν ἀγγε-
 μένην ἡμέραν ἔμελλεν ἀφεύκτως νὰ
 ἀλλ' ὁ Πικινῖνος αἰσθανόμενος τὴν
 λεμικῆς τέχνης τοῦ Πρίγκιπος, τὴν
 στρατιωτῶν του, ἀπεφάσισε νὰ ἀντι-
 μετᾷ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, σηκώ-
 του, μετέβη εἰς τὴν πόλιν Νοκέρα
 μιλιάτινα. Ὁ δὲ Σκεντέρμπεης με-
 του, ἀφ' οὗ ἐπρομήθευσε τὴν πόλιν
 τὰ ἀναγκαῖα, ὑπῆγε νὰ ἐνταμώσῃ
 διατρίβοντα τότε εἰς τὴν Οὐρσάρ-
 Ἀπουλίας, καὶ ἀπέχουσαν τῆς Ν

μίλλια. Ὁ δὲ Πικινῖνος ἀφ' οὗ ἔ
 λόγους νὰ ἐμπνεύσῃ θάρρος καί
 ματά του, βλέπων τὸν ἐχθρὸν πλ
 νὰ δεχθῆ καὶ νὰ συγκροτήσῃ τῶ
 χηγοὶ παρατάξαντες ἑκατέρωθεν
 εἰς πόλεμον, παρώρμουν ἐκ συμφ
 νὰ ὑπερασπισθοῦν γενναίως τὴν
 των. Οἱ Ἀλβανοὶ ἐμψυχωθέντες
 Ἡγεμόνος των, ἐφόρμησαν μὲ
 τῶν Ἰταλῶν καὶ τῶν Γάλλων,
 πρώτας τάξεις, τὰς ἠνάγκασαν
 τελευταίας, καὶ ἐκ τούτου ὅλον
 εἰς ἀταξίαν· τότε ἐπιστὰς ἐν καιρ
 μὲ τὸ ὑπὸ τὴν διοίκησίν του σὺ
 ἔλοκλήρου τὴν στρατιάν τῶν συμ
 Εἰς τὴν συμπλοκὴν ταύτην ἐ
 τῆς μάχης ἀπὸ τὸ μέρος τῶν ἐ
 σαρὰς χιλιάδας, καὶ ἠχμαλωτίσ
 λίους μὲ εἴκοσι πέντε σημαίας.
 νῖνος, καὶ Ἰωάννης τοῦ Ἀγγιοῦ,
 ἐβιάσθησαν νὰ τραποῦν εἰς φυγὴν.
 Ὁ Σκεντέρμπεης ἐπήνεσε τὴν
 τῶν δύο πολεμίων στρατηγῶν, καὶ
 τὸ στράτευμά των εἰς μίαν τόσον

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜ

ἔδειξαν τοσαύτην γενναιοψυχίαν, ὅτι
φίβαλε περὶ τῆς εὐτυχοῦς ἐκβάσ
δὲ Κόμης Πικινῖνος βλέπων, ὅτι μ
του ὅλη ἢ Ἰταλία ἐπέπεσεν ἕναν
χωρικός, καὶ πλανώμενος ἔνθεν κ
ὑπέφερε τὰς μεγαλητέρας στενοχ
τὸν ἑαυτόν του εὐτυχῆ ὅτε ἐλάμβ
ὀλίγον ἄρτον. Ἀλλὰ μὴ δυνηθεὶς ν
χνεύσεις Φραγκίσκου τοῦ Σφόρτζη,
χεῖράς του, καὶ διὰ προσταγῆς τοῦ
δὲ Δουξ Ἰωάννης ἐγκαταλειφθεὶς
συμμάχους, ἐπέστρεψεν ἐν καταισγ

Οἱ δὲ νικηταὶ πλουτισθέντες
νικηθέντων, ἐπανηγύρισαν διὰ πολ
των. Ἀκολούθως δὲ Φερδινάνδος σ
Σκεντέρμπεην, ἐμβῆκεν εἰς τὴν Ν
τοὺς ὑπεδέχθη μὲ κρότους καὶ εἰ
κάτοικοι ἀνεγένωσαν τὸν ὄρκον τῆς
των. Μετὰ παρέλευσιν δὲ τινῶν ἡμερ
περιερχόμενοι, ἐδημοσίευσον εἰς ὅλας
σιλείου ἀμνηστείαν τῶν παρελθόντ
εἶχον ἔμβει εἰς τὸν δεσμὸν τῶν συ
τὴν ἐκδίκησιν τοῦ Βασιλέως, πρὶν
τὰ τείχη των, ἐζήτησαν καὶ τὴν ἐ

τέρμπεη εἰς τὰ παρὰ τοῦ Φερδ
ματα, νομίζοντες τὸν λόγον ἐκ
ὡς ἀσφαλεστάτην ἐγγύησιν.

Τοιοιυτοτρόπως λοιπὸν ὁ Σκ
τὸν Φερδινάνδον εἰς τὸν θρό
ᾧλον τὸν λαὸν εἰς τὴν ὑποταγ
τις, ὀνόματι Φουσιανὸς, ἄνθρ
δοξος, τὸν ὁποῖον ὁ Φερδινάνδ
καταστήσει διοικητὴν τῆς π
αὐτὸν νὰ τὴν ὑπερασπισθῆ ἀπ
λεμίων, βλέπων τὸ βασίλειον
σισε νὰ ὠφεληθῆ ἀπὸ τὰς πε
τὴν πρὸς τὸν Βασιλέα του ὑπ
σιος ἡγεμῶν ἐκείνης τῆς πό
ᾧλους τοὺς πλησιχώρους τόπου
διένειμεν εἰς τοὺς ὀπαδοὺς το
ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι, χωρὶς πίστι
στην τύψιν τῆς συνειδήσεως, διὰ
ἔτοιμοι νὰ πράξουν κάθε κακ
ὁ Σκεντέρμπεης περὶ τῆς ἀτάκ
της διαγωγῆς τοῦ Φουσιανοῦ
προσωπικῶς εἰς ἐντάμωσίν το
τινας ἐκλεκτοὺς στρατιώτας, ε
τὴν Τράνην. Ὁ δ' ἀποστάτης

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜ

πρίγκιπος, ἐξῆλθεν εἰς προὔπαντησίην
 δορυφορίαν· καὶ πλησιάσας πρὸς
 τὸν ἵππον του, καθὼς καὶ ὁ πρίγκις
 ἀμφότεροι τοὺς σωματοφύλακας νὰ
 ἀφ' οὗ ἔμειναν μόνοι οἱ δύο, ὁ Σκ
 πρὸς τὸν Φουσιανὸν τὰ ἀκόλουθα.
 ζω, βλέπων ὅτι, ἀφ' οὗ ἔμαθες
 στροφὴν τῶν Γάλλων, καὶ τῶν συμ
 ὅλος ὁ λαὸς ἀνεγνώρισε τὸν Φερδ
 του βασιλέα, σὺ μόνος νὰ ἀντιτε
 νῆσαι τὴν πρὸς αὐτὸν ὑποταγὴν;
 πάντοτε ὁ πιστὸς καὶ ἐπιστήθιος
 λχυσες τοσαύτας παρ' αὐτοῦ εὐεργ
 λεύω λοιπὸν νὰ μεταβάλης γνώμην,
 ἀνυπερθέτως τὴν Τράνην καὶ τὸ φρο
 μενός σοι ὡς ἐκ μέρους τοῦ βασιλ
 ὅλας τὰς χάριτας, τὰς ὁποίας δύν
 τοῦ ἐναντίου θέλεις δοκιμάσει τὴν
 κουσαν εἰς τὴν ἰσχυρογνώμονα ἀτ

Ἄλλ' ὁ αὐθάδης καὶ ἀλαζῶν Φ
 ὅτι δὲν παραδίδει τὸ φρούριον πρὶν
 σιτηρέσιά του ἀφ' ὅτου εὐρίσκετο εἰς
 Φερδινάνδου, καὶ μάλιστα ἂν δὲν
 προβιβάτουν εἰς τὸ πρῶτον ἀξίωμα

Ἀκολουθῶς ἐξέμεσεν ἀπείρο
κατὰ τοῦ Φερδινάνδου καὶ τῆς
τέρμπεης παροργισθεὶς ἀπὸ τῆς
ἀναίδειάν του, κράζει τοὺς
διατάττει νὰ τὸν δέσουν, καὶ νὰ
Ἡ διαταγή του ἐβάλθη ἀμέσῳ
ἐκστατικῶν δορυφόρων τοῦ ἀ
ἐτόλμησαν παντελῶς νὰ τὸν
Φουσιανὸς γενόμενος ἔντρομο
προσθεν τοῦ Φερδινάνδου εἰς
στασιν, ἐπρόσπεσεν εἰς τοὺς
ἐξαιτούμενος συγγνώμην, καὶ
νὰ παραδώσῃ τὴν πόλιν, ἂν
θερίαν. Ἀλλ' ὁ Σκεντέρμπεης
μος νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν αἵτησίν
τὴν ἐξουσίαν του τὴν Τράνην.
πρὸς τὴν πόλιν, φέρων μεθ' ἐ
δέσμιον· οἱ δὲ πολῖται ἀνοίξαν
δέχθησαν μετὰ προθυμίας. Ὁ
παρέλαβον εἰς τὴν ἐξουσίαν το
νὰ ἀφήσουν τὸν Φουσιανὸν ἐλεύθ
ἅλα του τὰ ὑπάρχοντα εἰς ἐν
πλεύστη, ἐπέβη καὶ αὐτὸς με ἅλο
τὴν λοιπὴν συνοδίαν του, καὶ ἐπ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜ

Οὕτω λοιπὸν εἷς καὶ μόνος ἀνθρ
ναιοψυχίαν του, μὲ τὴν εἰς τὰ πο
καὶ μὲ τὴν ἀγχίνοιαν τοῦ πνεύμα
σεν ἓνα βασιλέα εἰς τὸν θρόνον
υπηκόους του νὰ ἐπανέλθουν εἰς
ἀπέδωσε τὴν εἰρήνην εἰς ὅλην τὴ
πας συνοδευμένος ἀπὸ διαφόρους π
τὴν Νεάπολιν, ἐπιθυμῶν νὰ ἰδῆ
καὶ μέγαν ἄνδρα, πρὸς τὸν ὁποῖο
πρεπῆ καὶ πλούσια δῶρα, καὶ τὸ
συνεργείας του θέλει τῷ πεμφθῆ ἄ
κιπας τῆς Εὐρώπης πολυάριθμος στ
του κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν.

Ἄφ' οὗ τὰ πράγματα τῆς Νε
εἰς τὴν ἀνήκουσαν τάξιν, ὁ Σκεντέ
ἡ παρουσία του δὲν ἦτον πλέον ἀνα
ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ κράτος του. Ὁ δὲ
φερεν αὐτῷ μεγαλοπρεπῆ καὶ ἐπάδ
λεύσεών του, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ εἰς ἕ
κτῆμα τρεῖς πόλεις εἰς τὸ βασίλ
(21) ὁμοῦ μὲ ἄλλους εὐρυχώρους
εἰς αὐτὰς τὰς πόλεις.

Ὁ Σκεντέρμπεης λοιπὸν ἀνεχώ
ἀπολιν, ἀφ' οὗ διέτριψεν ἐκεῖ ἐν ὅλ

καὶ φθάσας εὐτυχῶς εἰς τὴν
ἄκρην χαρὰν εἰς τοὺς ὑπηκόους

Κεφάλαιον

Ἐκστρατεία τοῦ Πασᾶ Σινάνη. Ἀφανισμὸς
τέτρα ἐκστρατεία τῶν Πασάδων Ἀσήμετ
αὐτῶν καὶ αἰχμαλωσία τοῦ Ἀσήμετ
Μία ῥαγδασιώτατη βροχὴ χωρίζει τὰ
πιστολή τοῦ Μωάμεθ πρὸς τὸν Σκεντέρμπεη
Εἰρήνη μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἡγεμονίας

Ὁ Μωάμεθ ὠφελήθει ἀπο-
κιπος, ἐξέτεινε τὰ ὅρια τῆς
τὴν Ἀσίαν ὅσον καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα
ἤδη νὰ στείλῃ καὶ κατὰ τῆς
νὰ τὴν κυριεύσῃ. Ὅθεν ἅμα ἐπὶ
Σκεντέρμπεη, ἐπεχειρίσθη νὰ πρὸς
του ἄνευ ἀναβολῆς καιροῦ, πέμψῃ
τιωτῶν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ
αὐτὸν νὰ εἰσέλθῃ μὲ ταχύτητα
νὰ δώσῃ καιρὸν τῷ Σκεντέρμπεη
καίας προετοιμασίας. Ἀλλὰ τ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜ

στηριότης τοῦ Πρίγκιπος ἑματα
 τοῦ Σουλτάνου, ἐπειδὴ μαθὼν εὐ-
 τείαν τοῦ Σινάνη, ἔσπευσε νὰ συ-
 τεύματα· καὶ συγκροτήσας δυνατὸν
 ἀπάντησιν τῶν πολεμίων, ἡσυχάζει
 καὶ μόνον ἐν καιρῷ νυκτὸς ἐξακο-
 τὴν πορείαν του, διὰ νὰ ἀποκρύψῃ
 τοὺς ἐχθρούς. Φθάσας δὲ πλη-
 τῶν ἐχθρῶν, ἐστάθη εἰς παράμει-
 ἀρμοδιώτατον εἰς ἔνεδραν. Ὁ Σιν-
 ανήσας τὸ στρατόπεδόν του, ἐξ-
 ἤντην πορείαν του. Ἄλλ' οἱ Ἄλβ-
 Τούρκους νὰ φθάσουν εἰς ὃ μέρ-
 ος ἐπιπίπτουν κατ' αὐτῶν αἰφνηδίως,
 τὴν σφοδρότητα, ὥστε δέν τοῖς
 νὰ ὑπερασπισθῶσι τοῦλάχιστον· καὶ
 μέγιστον ἀριθμὸν, καὶ ἡχμαλώτ-
 ῃς ἔτρεψαν τοὺς λοιποὺς εἰς φυγὴν μ-

Οἱ νικηταὶ ὑπερεπλούτησαν ἀπὸ
 νικηθέντων, καὶ ἔλαβον ἐπομένως
 διὰ τὴν ἐξαγορὰν τῶν αἰχμαλώτων
 πενης, φύλαξ ἀκριβῆς τοῦ συστήμα-
 τος πάντα εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ
 οἱ νὰ κρατήσῃ μηδὲν διὰ τὸν ἑα-

Ἐν τούτοις ὁ Μωάμεθ συνεστράτευσε ἀπὸ τριάντα χιλιάδας, ὀνομάσπειρον, τὸν ὁποῖον διέταξε νὰ εἰσέλθῃ τὴν Ἀλβανίαν, ἐπὶ σκοπῷ νὰ ἀποπέσῃ μεταξὺ δύο δυνάμεων. Ἀμέσως μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ Σουλτάνου τὴν ἔλευσίν του ἐκστρατεύει καὶ ἐπιχειροῦν καὶ φθάσας εἰς ἕνα στρατοπεδευμένος, ἤρχισεν ἀμέσως ἡμεῖς ἄνθρωποι ἐκπλαγέντες ἀπὸ τὴν τόσην πιστον προσβολὴν, ἐκυριεύθησαν καὶ ἀντὶ νὰ λάβουν τὰ ὄπλα ἐστράφησαν εἰς πληρυστάτην φυγὴν ταδιώκοντές τους μὲ τὰ ξίφη φάνισαν σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου τὸν ἀρχηγόν των Ἀσήμεπειρον.

Μετὰ τόσας νίκας καὶ ζήμια ἔβλεπε ὅτι ὁ Μωάμεθ ἐμελλε νὰ τὸν ἀπολάβῃ λίγον καιρὸν ἀνενόχλητον, καὶ ἐπέταξε τοὺς στρατιῶταί του νὰ λάβουν τινὰ ἀλλεπαλλήλους ἀγῶνας καὶ κόπον τὴν ἐλπίδα του, διότι ὁ Σουλτάνος ἐμελέτα ἀδιακόπως πῶς νὰ ἐξουσιάσῃ τὴν Ἀλβανίαν, ὡς

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

ἀσφάλειαν τῶν συνόρων του ἐκ μ
 Καὶ διὰ τὴν ἐπιτύχην τοῦ ποθοῦ
 πέμπη ἀδιακόπως διάφορα σώματα
 σθενίσθη τὸν πρίγκιπα μὲ συχνὸν
 πολέμους, καὶ τελευταῖον τὴν κινήσιν
 τοῦ μὲ πολυαρίθμους δυνάμεις, διὰ
 δλοκλήρου. Ὅθεν πρὶν μάθῃ τὴν
 φθέντων δύο στρατηγῶν του, ἀπέ
 ματι Γιουσούμπεην μὲ δεκαοκτὼ
 διατάξας αὐτὸν τὴν καταληλατῆ κα
 θανίαν, ἐν ᾧ τὰ δύο ἄλλα σώμα
 Ἄλβανούς ἀπὸ διάφορα μέρη, ἢ
 βοήθειαν, ἂν κατὰ τύχην ἐλάμβανον
 σούμπεης λοιπὸν παραλαβὼν τὸ
 στρατεύμα, ἐπροχώρησεν ἕως εἰς
 ἀγνοῶν τὴν συμφορὰν τῶν ἄλλων
 ἐφαντάζετο ὅτι πορεύεται εἰς βεβα
 νίκη, καὶ εὐφραίνεται προηγουμένως
 ἀναλογιζόμενος, ὅτι ἔμελλε τὴν
 εἰς τὴν καταστροφὴν ἐνὸς ἥρωος, ὅ
 μὲ τὰς δάφνας τῆς νίκης. Οἱ εὐάρε
 ἐμπνεύσαντες εἰς αὐτὸν μέγιστον
 τὴν ἀφιερωθῆ εἰς τὴν ἀπατηλὴν καὶ
 πίδα, ἣτις ἐστάθη ἡ αἰτία τῆς ἀ

αὐξήσεως τῶν θριάμβων ἐνόη-
 μιζεν ἤδη νενικημένον. Ὁ δὲ
 τὴν εἰς Μακεδονίαν ἔλευσίν το
 ἣν κατέστρεψε τὸν Ἀσήμεν, ἠ-
 μέσως οἱ στρατιῶταί του, πρὸ
 οὕτως. α Ὁ Μωάμεθ, ὡς φαί-
 ἀπὸ τὸ νὰ προσφέρῃ θύματα
 πλά, καὶ πλούσια λάφυρα πρ
 μάτων σας. Ἄς ἐκστρατεύσω
 τὴν Μακεδονίαν, ὅπου μᾶς
 πολεμίων, κατὰ τῶν ὁποίων
 πέσωμεν, πρὶν λάβουν τὴν ἐλα-
 τείας μας· διότι οὗτος εἶναι
 νικήσωμεν. » Καὶ οὕτω κινεῖ
 προφθάνει τοὺς ἐχθροὺς στρ
 πληρεστάτην ἀφροντισίαν, ὁρ
 μένωσ, καὶ πρὶν λάβουν τὸν
 ἀπὸ τὴν ἐκπληξίν των, τοὺς
 πλεῖστον μέρος, καὶ τρέπει το

Μαθὼν δὲ Μωάμεθ τὴν κα-
 στρατευμάτων του ἐκυριεύθη ἀ-
 λύπην, καὶ ἔτι μᾶλλον, συλ-
 ἐνίκησε καὶ ὑπέταξε τοσαῦτα
 δύναται γὰ κυριεύσῃ ἕνα τόσο

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

νον τόπον, ὅσον ἦτον ἡ Ἀλβανία
 Σκεντέρμπεην νὰ ἀνθίσταται μὲ
 πολυάριθμα στρατεύματά του. Ὅ-
 ἔτι δριμύτερος, διότι, ἐμποδιζόμε-
 του νὰ τὸν κοινοποιήσῃ εἰς τινα,
 λάττη κεκρυμμένον εἰς τὸ βάθος
 Ὁ μόνος ἀνακουφισμὸς εἰς τὰ δ-
 ναι νὰ τὰ ἐκχέῃ εἰς τὸν κόλπον τῆς
 ἄλλ' οἱ βασιλεῖς ὄντες κατὰ πολὺ
 ἀνθρώπων, δὲν δύνανται νὰ ἀπολαύ-
 ρηγορίαν, εἴτε διότι δὲν θέλουν νὰ
 τῶν ὑπηκόων των, ἢ διότι στοχα-
 εὔρουν ἄνδρας ἀξίους τῆς φιλίας
 αὐτῶν. Εἰς μάτην ὁ τῶν Ὀθωμαν-
 νίζετο μὲ βεβιασμένην εὐκαρδίαν νὰ
 του, ἐπειδὴ τὸ κατηφές καὶ μελαγχ-
 ἢ ὠχρότης τοῦ προσώπου του, κα-
 προφανῶς τὴν ἐνδόμυχον ταραχ-
 Ἐν τῷ μεταξὺ εἰς παλαιὸς τῷ
 ἐβδομηκοντούτης τὴν ἡλικίαν, ὄνό-
 και ὅστις, ἀφ' οὗ διὰ πολὺν και-
 τιμῆς ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ἀμου-
 θήσει καὶ τὸν Μωάμεθ εἰς ὄλας
 βλέπων τὸν βασιλέα του τεθλιμμέ-

μοῦντα, προσῆλθεν εἰς αὐτὸν
 νὰ θυσιάσῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν
 γηραιῶν ἡμερῶν του, παρακαλῶ-
 μέ στρατεύματα κατὰ τοῦ ἡγε-
 ποσχόμενος νὰ τὸν ἐκδικήσῃ
 ζημίας του, καὶ νὰ φέρῃ τὸν
 ἐχθρὸν σιδηροδέσμιον εἰς τοῦ
 συγκατένευσε προθύμως εἰς τὸ
 γόρευσεν ἀρχηγὸν ἐνὸς σώματος
 στρατιωτῶν.

Ὁ Καραζάμπεης λοιπὸν
 στράτευμά του μὲ τὰς ἀναγκα-
 ῖα τὰ τοῦ πολέμου χρειώδη
 περισσοτέραν εὐψυχίαν εἰς το-
 σχέθη νὰ τοὺς ἀφήσῃ ἐλευθέρως
 Ἀλβανίαν καὶ οὕτως ἐκστρά-
 ῖσσις εἶχε κατασκόπους εἰς τὴν
 αὐτῆς τῆς αὐλῆς τοῦ Σουλ-
 καιρῶ περὶ τῆς κατ' αὐτοῦ ἐκ-
 πεη, ἐτάχυνε νὰ κάμῃ ὅλας τὰς
 τοιμασίας διὰ νὰ ἀντιπαρατα-
 στράτευμά του. Γνωρίζων δὲ
 μανὸν τοῦτον στρατηγὸν (23)
 ἐπὶ Ἀμουράτου τοῦ Β', εἶπε

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

ἀξιωματικούς του. α "Αν ὁ Καρ
 ἀκμήν τῆς ἀνδρικῆς ἡλικίας του
 σότερον τὰς πολεμικὰς του ἀρε
 του, ἀφ' ὅλας τὰς δυνάμεις τὰς ὀπ
 Δέν ἔπρεπε μ' ὅλον τοῦτο νὰ ἀ
 οῦσιν τῶν ἡμερῶν του, γὰ ἴδη
 μένην, καὶ ἐκμαρανθείσας τὰς δά
 κτησε μὲ τοὺς πολυχρονίους ἀγῶ
 δέν τὸν ἐφοβούμεν ἔν καιρῷ τῆ
 καὶ κατὰ τὸ παρὸν εἰς τὸ
 ἡλικίας μου, δέν μοὶ προξενεῖ τ
 ἔλευσίς του. »

'Αφ' οὗ λοιπὸν συνηθροίσθησαν
 εὐθύνη πρὸς τὸ μέρος τῆς Δίβρης
 ὁδὸν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔμελλεν ὁ
 κατέταξε δύο χιλιάδας στρατιω
 Καραζάμπης φθάσας εἰς τὰ ὄρια
 ἀπέστειλεν ἔν σῶμα ἐκ τεσσάρων
 τὴν διαταγὴν νὰ παρατηρήσουν
 εὐρίσκοντο τὰ πράγματα τοῦ ἐ
 πεφυλαγμένος, καὶ ἂν ἀνεκάλυπ
 τινὰ ἔνεδραν. 'Αλλ' οἱ παραφυλάτ
 αὐτοὺς ἐρχομένους μακρόθεν, ἐ
 ὥστε νὰ μένουν παντάπασιν ἀφαν

καὶ ἀφ' οὗ τοὺς ἄφησαν γὰρ
στενώτατον μέρος τῆς διόδου,
ἐνέδρας των, τοὺς ἐπερικύκλωσα
πιπεσόντες εἰς αὐτοὺς μὲ μεγά
θρευσαν κατὰ κράτος, καὶ μέ
τινές, ὅσοι γὰρ ἀναγγεῖλουν τὴν
ἀρχηγόν των.

Ὁ Καραζάμπεης μαθὼν τὸ
ἐλυπήθη τόσον διὰ τὴν φθορὰν
στρατιωτῶν του, ὅσον διότι οἱ
προὔπάρχουσαν εἶδησιν τῆς ἐκστρ
άσας ὀλίγον, ἐστοχάσθη κατὰ
ἀπὸ τὴν ἐκστρατείαν ταύτην, οἱ
ἔμελλε γὰρ ἀμαυρώσῃ τὴν πολυχ
τὸ τοιοῦτον τῆς μικροψυχίας ἐ
ταχθῆ ὁ στρατός του, καὶ ἔπεμψ
τέρμπεη γὰρ συγκροτήσουν τὴν μ
διάδω, λέγων ὅτι τὸ γὰρ πολε
αἰφνηδίους, καὶ χωρὶς ἀμοιβαίαι
ἔργον ἑνὸς ληστοῦ μᾶλλον, πα
Ὁ δὲ Σκεντέρμπεης διέταξε γὰρ
ἐντὸς ὀλίγου θέλει δώσει πραγ
τὸ πρόβλημά του· καὶ ἀμέσως
του γὰρ προχωρήσουν, ὁρμᾷ αἰφ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΙ

ραζάμπεη, ἐν ᾧ αὐτὸς ἐνασχολο
 οἱ γέροντες, νὰ συλλογίζηται
 πρακτέου, εὐρίσκειτο εἰς παντελῆ
 κατ' ἀρχὰς ἐπροξένησαν μεγάλην
 κους, καὶ τοὺς ἔβαλον εἰς ἄκρ
 Καραζάμπεης, ἀνακαλέσας ὅλην
 ἐπανέβαλε τὸν στρατόν του εἰς
 ἰσχυρότατα. Ἐν ᾧ δὲ καὶ τὰ
 ἴσην θερμότητα καὶ ἀνδρίαν, ἤρ
 δαιοτάτη βροχὴ, ἣτις ἐβίασε καὶ
 χωρισθοῦν, καὶ ἐξηκολούθησε
 δλοκλήρους ἡμέρας. Οἱ χεῖμαρ
 τικώτατα εἰς τὴν πεδιάδα, ε
 φάνειάν της τόσον, ὥστε καὶ οἱ
 κοὶ ἠναγκάσθησαν νὰ ἀποσυρθοῦν
 εἰς τοὺς λόφους. Ὁ δὲ Καρα
 κακοκαιρίαν ταύτην ὡς ἀναμφί
 μήνυμα, καὶ φοβηθεὶς μέγਾਲως, ἀ
 ἀπὸ τὴν ἐκστρατείαν του, καὶ ν
 σταντινούπολιν. Ὅθεν ἐπιτυχῶ
 κωσε τὸ στρατόπεδόν του, καὶ ἀνε
 βανίαν. Ὅταν δὲ ἔφθασεν εἰς τὴν
 τάνος τὸν ἐδέχθη κατὰ πρῶτον μ
 ἀλλ' ἀφ' οὗ ἤκουσε τὰ δικαιολο

ὀρθά καὶ φρόνημα, καὶ εἶπεν ὅτι
προφυλάξας τὸ στράτευμά του
παρὰ νὰ τὸ θέσῃ εἰς κίνδυνον.

Συλλαβὼν ὁ Μονάρχης οὗτος
νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῆς Ἰταλί-
μεις διὰ νὰ τὴν κυριεύσῃ, καὶ νὰ
τωρ τῆς Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως
πληρώτῃ, ἀπεφάσισε νὰ κλείσῃ
ἡγεμόνα τῆς Ἀλβανίας, κατὰ τὴν
πρὸ τοσούτων χρόνων ἀνωφελῶς
Ὅθεν ἔγραψεν αὐτῷ τὴν ἀκόλου-

« Μωάμεθ, Σουλτάνος ὅλων τῶν
κύριος καὶ Αὐτοκράτωρ τῆς Ἀνατολῆς
πρὸς τὸν Σκεντέρμπεην, Ἠγεμόνα
Ἡπειροτῶν, χαίρειν.

« Εἶναι βέβαιον, ὡς Σκεντέρμπεη
καὶ σταθερὰ φιλία ἔπεται νὰ ἦ
θάνει τὴν ἀρχὴν τῆς μεταξὺ δυνάμεως
τῆς νεαρᾶς ἡλικίας· ἢ μεταξὺ μα-
χῆν· διὰ τοῦτο καὶ ἔχω πάντοτε
ἀδελφικὴν ἐνότητα, εἰς τὴν ὁποίαν
εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ πατρός μου.
καὶ τὰς ἐκδουλεύσεις, τὰς ὁποίας
τοῦ ἡμετέρου Αὐτοκρατορικοῦ οὐ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΙ

δι' αὐτάς πρέπει γὰ σοὶ εἶμαι
 μάρτυρα ἔχω τὸν Θεόν, ὅτι ἡ
 μία εἶναι γὰ σέ ἴδω πλησίον μ
 λισθῶ. Ἄν δέ οἱ στρατιῶταί μ
 εἰς τὴν Ἡπειρον, τοῦτο ἠκολούθ
 τάθεσίν μου· διὰ τοῦτο καὶ ἔ
 ἔλαβον τὴν ἀνήκουσαν εἰς τὴν α
 Ἄς ἀνανεώσωμεν λοιπὸν τὴν π
 ὁποῖαν ἡ πολυχρόνιος ἀπουσία
 τὰ ἄρθρα τῆς συνθήκης, κατὰ
 γὰ κάμωμεν μετὰ σοῦ συμμαχ
 μενα ἀπὸ τὴν εἰλικρίνειαν, ἐλ
 δεχθῆ, ἀφ' οὔ προσεκτικῶς τὰ
 τοῦμεν

Α'. Νὰ ἀφήσης ἐλευθέραν τ
 τευμάτων μας ἀπὸ τὰς ἐπαρχία
 τῶν Βενετῶν.

Β'. Τὸ ἐμπόριον γὰ ἦναι κα
 ἀνενόχλητον μετὰ τῶν ὑπηκόω

Γ'. Δι' ἀσφάλειαν τῆς παροί
 δώσης ὡς ἐνέχυρον τὸν υἱὸν σο
 θέλομεν θεωρεῖ καὶ ἀγαπᾶ ὡς

Σὲ προσκαλοῦμεν ἐνταύτῳ
 μας, καὶ σὲ ὑποσχόμεθα ὅτι θέ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

α Γεώργιος ὁ Καστριώτης, ὁ
τέρμπεης, ἡγεμῶν τῶν Ἑπει
στρατιώτης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ
Μονάρχην τῶν Ὀθωμανῶν, χαί

α Λαμπρότατε Βασιλεῦ, ἐδέξ
σου, δι' ἧς μᾶς ἀνακαλεῖς τὴν
ἀκμάσασαν μεταξὺ ἡμῶν ἐξ αὐτῶ
ἦτις, κατὰ τὰ γραφόμενά σου, τ
καὶ διαρκῆς. Ἐνταύτῳ προσθέτε
ἀπουσία ἰσχυσεν, ὡς εἰκὸς, νὰ
ὅτι ἐπιθυμεῖς ἐν εἰλικρινείᾳ νὰ
νὰ συσφίγξωμεν τοὺς δεσμούς τ
συμμαχίας. Τὸ πρῶτον ἄρθρον
συνθήκης εἶναι νὰ ἀφήσωμεν τ
περάσουν ἐλευθέρως ἀπὸ τὰς ἐπα
γρουν νὰ πολεμήσουν τοὺς Βενετ
πολλοῦ ἔχομεν φιλίαν καὶ συμ
θῶς ἴσως δὲν σέ λανθάνει, ἐνν
ἡ πίστις δὲν μᾶς συγχωροῦν ν
ἄρθρον τοῦτο. Ὅσον δὲ περὶ
ἐμπορίου στέργομεν νὰ ἀποκα
ὕπηκόων σου καὶ τῶν ἡμετέρων.
υἰόν μου δι' ἐνέχυρον, καὶ μέ
τὸν ἀγαπᾷ ὡς ἰδίον σου τέκνον.

ζητήσω δι' αὐτὸν ἄλλον πατέρα, μὴ μὲν γυνήτωρ εἶμαι παρῶν, καὶ ἀέρα; Ἐπειτα ἡ δύναμις τῆς δὲν μοι συγχωρεῖ, ἄνευ κατεπηγυρῶν νὰ τὸν στερηθῶ, μήτε νὰ τὸν ἀποσπασθῶ ἀπὸ τῆς μητρός του, διὰ νὰ τὸν στερηθῶ τοῦ ὅπου τὰ ἤθη καὶ ἡ θρησκεία εἶναι ἀπὸ τὰ ἰδικά μας. Ἐπομένως μὴ εἰς τὴν αὐλήν σου, μὲ ὑπόσχεσαι τὸ βασίλειόν σου, καὶ προσθέσει ἐντάμωσις θέλει ἀναζωπυρήσει τὴν καὶ θέλει στερεώση περισσότερο. Ἦθελα δεχθῆ εὐχαρίστως τὸ τοιοῦτον ἂν αἱ διάφοροι ἀσχολίαι καὶ φερόμενα ἐμπόδιζον νὰ ἀναχωρήσω ἀπὸ μάλιστα ἡ τρυφερὰ ἡλικία τοῦ υἱοῦ σου συγχωρεῖ νὰ ἐμπιστευθῶ εἰς αὐτὸν ἐπαρχιῶν μου. Πρὸ πάντων δὲ τῶν ἐπιχειρηματικῶν καὶ δραστήριον τῶν ὑπηκόων ἀδύνατον τὴν ἀπουσίαν μου· ἐπειδὴ ἡ ἀπραξία γίνεται μήτηρ τῆς ἀνυπακομῆς μένως διαφόρων ἀκαταστασιῶν. Ἐπαρουσία μου εἶναι ἀναπόφευκτος. βέβαιος ὅτι δὲν θέλω λείψει νὰ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜ

καὶ τὰ πράγματα μοι τὸ συγχω

Ἐκ τοῦ ἡμετέρου στρατοπέδου τῆ

Λαβὼν ὁ Μωάμεθ τὴν ἀπάντη
τέρμπεη, καὶ ἀποφασίσας νὰ ἐκ
Βενετῶν καὶ τῶν Οὐγγρων, οἱ ὁποῖ
ἐπιδρομὰς τὰς ἐπαρχίας του, εὐχα
ἄρθρον, τὸ ὁποῖον ἐδέχθη ὁ Σκεντε
θερίαν τοῦ ἐμπορίου μεταξὺ τῶν
ὑπηκόων του· καὶ χωρὶς νὰ ἀνανε
σιν τῶν ἐπιλοίπων ἄρθρων, ἔστε
τὴν συνθήκην τῆς εἰρήνης ὑπογεγ
καὶ μὲ τὴν βασιλικὴν σφραγίδα
δι' ἐπιστολῆς του ἐζήτησε νὰ στεί
βαίως ἴσον ἀντίγραφον ὑπογεγραμμ
καὶ οὕτω δημοσιευθεῖτα ἡ εἰρήνη εἰ
ξένησε μεγίστην χαρὰν καὶ εὐφρο
βανοὶ εὐχαριστήθησαν βλέποντες ἐα
ἀπὸ τοὺς συχνοὺς καὶ σχεδὸν ἀ
μους, εἰς τοὺς ὁποίους οἱ Τοῦρκο
καὶ οἱ Τοῦρκοι ἔχαιρον ὁμοίως, ὅ
νὰ μάχωνται μὲ ἐχθροὺς ἀνικητο
βαρυτάτας ζημίας.

Κεφάλαιον

Ὁ Πάπας, οἱ Οὐγγροὶ καὶ οἱ Βενετοὶ ἐπέ-
 τέρμπεην νὰ λύσῃ τὴν εἰρήνην μετὰ
 τοῦ Δουράτσου ἠδυνήθη νὰ τὸν κα-
 ῥομῆν εἰς τὰς Ὀθωμανικὰς ἐπαρχίας
 Σερεμέτη. — Νικᾶται ὑπὸ τοῦ Σκεν-
 τέρμπεη ἐπιστρέφει εἰς Κρόϊαν. — Θάνατος

Οἱ Οὐγγροὶ, οἱ Βενετοὶ καὶ οἱ
 μετὰ τὸν Σουλτάνον εἰρήνην τὴν
 ἐκείνην ἔντρομοι, καὶ δὲν εἶχον
 ἰσχυρὰν ὅτι οἱ ἀσεβεῖς ἔμελλον
 κατ' αὐτῶν μετὰ πολυαρίθμους δυνά-
 μεις τῆς Βενετίας, καθὼς καὶ
 ἀπέστειλε πρὸς τὸν ἡγεμόνα τῆς
 Ἑλλάδος αὐτὸν νὰ λύσῃ τὴν μετὰ
 τὸν Σουλτάνον εἰρήνην νὰ ἔμβῃ
 εἰς τὴν κοινὴν τῶν ἑλλήνων.
 Ἄλλ' ὁ Σκεντέρμπεης ἀπεκρίθη
 ἀπαραβάτως ἐν ὅσῳ ὁ Μωάμεθ
 ἔδωκεν λόγον τοῦ καὶ ὅτι ὁ Μονάρχης
 τῆς Βενετίας πίστεώς του, διέταξε
 νὰ ἀποστείλῃ εἰς αὐτὸν τὰ ὅσα οἱ
 Τούρκοι ἐπέταξαν τῆς εἰρήνης
 ἀπὸ τοῦς ὑπηκόοις παραβάτας
 τῶν συνθηκῶν μετὰ τὸν

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜ

Βλέποντες λοιπὸν οἱ εἰρημένοι
ναντο νὰ κατορθώσουν τίποτε ἀφ'
εἰς τὸν Ἀρχιερέα τοῦ Δουράστου
κάλεσαν νὰ ἐνώσῃ καὶ αὐτὸς τὰς
ἰδικὰς των, διὰ νὰ μεταβάλουν τὴν
νοῦ πρίγκιπος. Ὁ Ἱεράρχης οὗτος
ἰσχὺν, καὶ μὲ τόσον ζῆλον, ὥστε
τὴν πεποίθησιν τοῦ Πρίγκιπος,
ἀναλάβῃ τὰ ὄπλα κατὰ τοῦ Ὁθα

Ὁ Σκεντέρμπεης λοιπὸν διέταξε
νὰ ἀρχίσουν τὰς ἐπιδρομὰς εἰς τοὺς
μανῶν. Οὗτοι κατὰ πρῶτον ἤρπασαν
βόας, ὀγδοήκοντα χιλιάδας προβα
σαντες ἕως εἰς τὰ πολυάριθμα ἵπ
τάνου, ἤρπασαν καὶ μετέφερον εἰς
τὰς ἕξ χιλιάδας ἵππων· καὶ ἀκ
φθείροντες καὶ λεηλατοῦντες τὰς
μανῶν, καὶ φέροντες πανταχοῦ τὰ
Μαθῶ, ὁ Σουλτάνος τὰ γινόμενα,
νίας, καὶ ὤμωσεν εἰς τὸν Μωάμεθ
ἐκδίκησιν κατὰ τοῦ ἡγεμόνος τῆς
ἐπομένως λαβὼν τὴν εἶδησιν, ὅτι
τῆς Ἰταλίας, συμμαχήσαντες μετὰ
νῆθροισιν ἰσχυρότατον στρατὸν κατ'
Τόμ. Β΄.

νά ἀποκαταστήσουν τὸν Σκεντέρμπεης τῶν δυνάμεων τούτων, μετεφόρον, προβλέπων τι ἠδύνατο κώτατος ἐκεῖνος ἀνὴρ, ἅμα λατοιαύτας δυνάμεις. Ὅθεν ἔσπευσε τρόπον διὰ νὰ συμβιβασθῆ ἐκ δεκικος· πλὴν ὅλοι οἱ κόποι τοῦ ὁ Σκεντέρμπεης ἀπεκρίθη ὅτι πρὸς τὸν ἐχθρὸν τοῦ χριστιανικοῦ λόγους διέβη εἰς τὰ ἔργα, διότι τὰς ἐπαρχίας τῶν Ὀθωμανῶν μερὰς ζημίας. Ἀπελπισθεὶς δὲ Μ. συμβιβασμοῦ, συνήθροισε τοὺς ἀξιωματικούς του, τοὺς ὠμίλησαν ἀναζωπυρήσῃ τὴν γενναιοψυχίαν Σερεμέτην ἐπὶ κεφαλῆς δεκατεσιωτῶν, διὰ νὰ ἀναχαιτίζη τοὺς καὶ νὰ ἐμποδίζη τὰς ἀκαταπα. Ἀλλ' ὁ Σκεντέρμπεης μαθὼν ἐγ του, ἐκίνησε μὲ τὰ τάγματά τ ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, καὶ πλησιάσ ὅπου ἦσαν οἱ ἐχθροὶ στρατοπεδε κοσίους ἵππεῖς διατάξας αὐτοῦ κλω τοῦ στρατοπέδου, ὅπως

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

νὰ κινηθῆ πρὸς καταδίωξίν τω
 στρατόν του ἔμεγεν ἀφανῆς ἐγε
 πῆση κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν α
 ἐνασχολουμένους νὰ διώκουν τ
 Ἡ ἐπιθυμία του ἐτελέσθη κα
 διότι οἱ Τοῦρκοι ὄρμησαν ὁμο
 βανῶν ἰππέων. Ὁ δὲ Πρίγκιψ
 εἰς ὃ μέρος τοὺς ἐπερίμεγεν, ἐ
 μεγίστην ὄρμην, μέρος αὐτῶν
 μαλωτίζει, τοὺς δὲ λοιποὺς τρ
 τῶν αἰχμαλώτων εὐρίσκοντο
 ξιωματικοί, τοὺς ὁποίους με
 ἐξηγόρασαν μὲ μεγάλας ποσότ
 τὴν νίκην ταύτην ὁ Σκεντέρμπε
 καθέδραν του πλήρης δόξης·

κατεπλούτισεν ἀπὸ τὰ λάφυρα τ
 Ἡ ἐκ τῆς νίκης ταύτης
 σωρινή, καὶ μετεβλήθη ἐντὸς ὀ
 διότι ὁ Πάππας Πίος ὁ Β'. ὁ
 θερμον ζῆλον νὰ συγκροτηθῆ
 διαφόρων χριστιανῶν ἡγεμόνων
 ὡς εἵπομεν, ἀπέθανεν αἰφνηδία
 θάνατος τούτου ἡ ἐκστρατεία δὲ
 συμφορὰ αὕτη, ἀν καὶ βαρεῖα, δέ

νὰ καταβάλλῃ τὴν σταθερότητα
 κιπος· ἀλλ' εἶπε πρὸς τοὺς ἀξ
 τιώτας, ὅτι πρέπει γὰρ ὑπο
 ὑποκλίσεως καὶ ὑπομονῆς
 Θεοῦ, τοῦ ὁποίου αἱ ἀποφάσεις
 εἰς ἡμᾶς ἄγνωστα καὶ ἀκατά

Κεφάλαιο

Πρώτη ἐκστρατεία τοῦ πασᾶ Μπαλαμ
 Μωῦσῆν καὶ ἄλλους ἑπτὰ ἀρχηγούς.
 μπεην. — Δευτέρα ἐκστρατεία τοῦ Μ
 Ἐπιστρέφει καὶ τρίτην φοράν εἰς τὴν
 Σκεντέρμπεη μολοπείζεται βαρέως.
 νικὸν στράτευμα. — Ὁ Μπαλαμπάνης
 βάλλει εἰς τὴν Ἀλβανίαν μ' ἕναν συσ
 εὔρισκεται εἰς μέγαν κίνδυνον ἀλλὰ
 ἐκ τετάρτου τὸν Μπαλαμπάνην καὶ τὸ
 ἀμεθ δοκιμάζει νὰ φονεύσῃ τὸν Σκεντέρ
 ὅποιοι ἀνακαλύπτωνται καὶ καταδικάζ

Ἐπιθυμῶν τὰ μέγιστα ὁ Μα
 τοῦ Σκεντέρμπεη, καὶ κατ' ἕξο
 καταστροφὴν τοῦ στρατοῦ του,
 αὐτοῦ ἐν σῶμα ἐκ δεκαοκτώ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΙ

δηγίαν ἐνὸς ἀρχηγοῦ, ὀνομα-
 γνωστοῦ διὰ τὴν ἀνδρίαν του, κ-
 μικά ἐμπειρίαν του (26). Λαβ-
 καίρως τὴν περὶ τούτου εἶδησι
 ἀπὸ ἕξ χιλιάδας καὶ πεντακοσ-
 τας, καὶ ἐκστράτευσεν εἰς ἀπάν-
 Οὔτος δὲ θαρρόων εἰς τὴν ἀξία
 δὲν ἐταράχθη ποσῶς μαθὼν τ-
 μπεη· ἀλλὰ περιχαρακωθείς
 του, κατεγίνετο νὰ στήσῃ παγ-
 μπεη, ἀγνοῶν ὅτι εἶχε νὰ κ-
 ὁποῖον δὲν ἦτον εὐκόλον νὰ
 ὁ πρίγκιψ ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ
 ποιήθη ὅτι καὶ αὐτὸς μέλλει
 πλησίον τὸ στρατόπεδόν του,
 τάγματά του νὰ εὐρίσκωνται
 ἀναχωρήσουν εἰς τὸ πρῶτον σημ-
 θέλει πιστεύσει ὅτι ἡ ὑπεροχὴ
 ἐφόβισε, καὶ θέλει ἐκλάβει ἀνο-
 φυγὴν μας, ἅμα δὲ φθάσωμεν εἰ-
 νὰ στρέψωμεν αἰφνηδίως, καὶ
 κατ' αὐτοῦ. Οἱ στρατιῶταί του
 γημά μας, θέλουν μᾶς διώκει
 τούτου διεσκορπισμένοι, δὲν θέλ

θοῦν εἰς τὴν αἰφνῆδιον καὶ ἰσχυροῦτω θέλομεν τοὺς καταδιώξει φασότερους δυνηθῶμεν. Ἐνθυμηθῆτε προχωρήσητε ἐκείθεν τοῦ πλησίον ὅπου, καθὼς στοχάζομαι, ὁ ἐχθρὸς ἀφεύκτως προητοιμασμένην τινὰ

Δοθέντος λοιπὸν τοῦ σημείου, ἵνα ἀναχωροῦν κατὰ τὴν ὁδηγίαν δὲ Τοῦρκοι ἐξαπατηθέντες ἀπὸ ὥρμησαν πρὸς καταδίωξιν τῶν τὴν νίκην ἀναμφίβολον ὑπὲρ αὐτῶν καὶ κατεδίωκον ἀτάκτως τοὺς ἄλλοις. Ἄλλ' οἱ Ἀλβανοί, ἐν ᾧ ἐπρόσθετον ἐπιστρέφουν αἰφνῆδίως κατὰ πρὸς ὁρμοῦν κατὰ τῶν πολεμίων, φοβητῶν, καὶ τοὺς διώκουν μέχρι τοῦ τέρμπεης τοὺς διέταξε ἵνα παύσονται. Ὅκτω ὅμως τῶν Ἀλβανῶν, παρὰ θερμότητα τῆς συμπλοκῆς, ἐπρόσθετον τοῦ στενοῦ φοβούμενοι ὅσους ἀπὸ περικυκλωθέντες ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς τοὺς εἰς τὸν ἔσχατον κίνδυνον, μὲ ἀμίμητον γενναιοψυχίαν, ἀνέβησαν εἰς τὴν διάβασιν τῶν, καὶ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

τὸ κινδυνῶδες ἐκεῖνο στενόν· τὸ
προστοχάστως ἐν τῷ μέσῳ πεζικῶν
λεμίων, τὸ ὁποῖον ἐνόμισαν συνι
στρατιωτῶν, καὶ περικυκλωθέντε
λωτίσθησαν. Οἱ δυστυχεῖς οὗτοι
ἀξιωματικοὶ τοῦ στρατεύματος
τῶν ὁποίων εὐρίσκετο καὶ ὁ Μ
συχνὰ ὠμιλήσαμεν. Οἱ ἄλλοι ἐ
ἴσου μεγάλην φήμην διὰ τὴν γενν
τὴν εἰς τὰ πολεμικὰ ἀξιοσύνητα κ
Ἡ ἀπόλεια τῶν γενναίων τούτων
ἄκραν θλίψιν ὅλην τὴν Ἀλβανίαν
θῶν ὅτι οἱ ὀκτῶ οὗτοι πολεμισ
ἐξουσίαν του, ἔγινε παράφορος ἀπ
ἀνέκραξε· Τέλος πάντων ὁ Σ
μάσθη! Ὁ Μπαλαμπάνης, τὸ
λαμπάνης, κατέβαλεν αὐτὸν τὸν
ὅστις τοσάκις ἐνίκησεν, ἤγμο
τόσους ἀξιωματικούς μου. Ἐπο
σιώτατα δῶρα πρὸς τὸν στρατηγόν
νὰ συνάξῃ νέα στρατεύματα, διὰ
πόλεμον κατὰ τῆς Ἀλβανίας.
καὶ νικητῆς, ἐθεώρει μ' ὅλον τοῦτ
ἐπειδὴ ἔχασε τοὺς ἀνδρειοτέρους ὁ

των του. Ὅθεν δὲν ἔλειψε νὰ στ
 τῷ Σουλτάνῳ μεγάλην ποσότη
 ρὰν τῶν ἐπισήμων τούτων αἰχμ
 ροκάρδιος Μωάμεθ, χωρὶς νὰ
 ἀποκριθῆ πρὸς τὸν πρίγκιπα τ
 μὲ ἄκραν ὠμότητα νὰ ἐκδάρσ
 τούτους δυστυχεῖς. Ὁ Σκεντέρ
 δεσ τοῦτο καὶ ἀπάνθρωπον ἔργον,
 καὶ φλογισθεῖς ἀπὸ τὴν ἐπιθ
 εἰσῆλθε μὲ τὰ τάγματά του εἰς
 χίας, φέρων πανταχοῦ τὸ πῦρ
 ἐρήμωσιν.

Ὁ Μπαλαμπάνης κατὰ τὴν δι
 συνήθροισε νέα τάγματα, ἤνωσε
 λοιπον στρατόν του πρὸς ἀναπλ
 χιλιάδων, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς
 Ὁ δὲ Σκεντέρμπεης εἰδοποιηθεῖ
 του, ἐκστράτευσεν κατ' αὐτοῦ μ
 χιλιάδας, καὶ ἐστρατοπέδευσε
 φυλακὰς περὶ τὸ στρατόπεδόν τ
 τὰ κινήματα τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ν
 κάθε αἰφνήδιον προσβολήν του. Τ
 ἦτον εὐκολώτερον εἰς τοὺς ἐχθρ
 στρατόπεδόν του, ἐφυλάττετο ἀπὸ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜ

τοὺς ὁποίους ἐνόμιζε πιστοτάτους, εὐρέθησαν γνώριμοι τοῦ Μπαλαμπ ἐκατάγετο ἀπὸ τὴν Ἀλβανίαν. Ὁ σεων καὶ ἀργυρίου ἴσχυσε νὰ διασύνην των, καὶ τοὺς κατέπεισε διέλθῃ ἐλευθέρως, χωρὶς νὰ εἶδοι μπεην παντελῶς περὶ τούτου. Ὁ ρων προηγουμένως διὰ τὴν μέλλου στρατηγήματός του, διέταξε τὰ ἔτοιμα διὰ νὰ ἐπιπέσουν αἰφνηδὴ κατὰ τῶν Ἀλβανῶν, καὶ ἐνόμιζε τοὺς ἀφανίσῃ ἐξ ὀλοκλήρου. Μετὰ ἡλίου κινεῖ μὲ τὸ στράτευμά του, διὰ τὰς ὁποίας εἶχε διαφθείρει μὲ τὸ ζεταὶ νὰ ὀρμήσῃ κατὰ τῶν Ἀλβαν εὖρη τὸν Σκεντέρμπεην βεβυθισμένον νὰ τὸν αἰχμαλωτίσῃ· πλὴν δὲν ἐγένετο μόνον τῆς Ἀλβανίας. Ὁ Πρίγκιψ οὐκ ἀπὸ τοὺς κόπους, ἐπαγρύπνει καθ' ἑαυταί του ἐκοιμῶντο, καὶ δὲν ἄφινε νύκτα χωρὶς νὰ περιέρχεται προδιὰ νὰ ἐπισκέπτηται τὰς φυλακάς, ἀκρίβειαν ὅλα τὰ ὑποπτα μέρη· ἡ σοχή του ἐστάθη ἡ σωτηρία καὶ

στρατεύματός του. Εἰς ἐκείνην
 νύκτα περιερχόμενος κατὰ τὴν
 ἀκούει τὸν θόρυβον τῶν ἐχθρῶν
 φει μὲ ταχύτητα, δίδει τὸ
 ἐγέρσεως εἰς τὸ στρατόπεδόν
 τάγματά του, κινεῖται ἐν τάξει
 ἐχθρῶν. Ἐν ᾧ τὰ δύο στρατε
 ἤρχισαν τὴν συμπλοκὴν μὲ ἴσους
 Σκεντέρμπεης μὲ τὴν συνήθη π
 του, ἐφεῦρεν ἀμέσως τὸν τρόπον
 πολεμίου, καὶ χωρὶς ἀναβολῆς
 ρικὰ τάγματά του, τὰ ὀδηγεῖ
 αὐτὸν δίοδον καὶ λαμβάνει τ
 ὀπίσθια, ἐν ᾧ τὸ λοιπὸν στρατε
 κατὰ μέτωπον. Τὸ ἀνέλπιστον
 τοὺς Τούρκους εἰς μεγίστην ἀτ
 τακυριεύσας τὰς καρδίας αὐτῶν, τ
 τὰ ὄπλα των, τὰς σημαίας τα
 τραποῦν εἰς πληρεστάτην φυγὴν.
 ωθέντες περισσότερον, τοὺς κατ
 ἐπροξένησαν εἰς αὐτοὺς τρομερῶ
 ριον εὐρόντες τὸ στρατόπεδον τοῦ
 μένον, καὶ λαφυραγωγῆσαντες
 γῆλθον εἰς τὰ ἴδια καταφορτω

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΝ

Ὁ Μπαλαμπάνης ἐπέστρεψεν εἰς
 σχεδὸν μόνος, χωρὶς στρατιώτας,
 χωρὶς τὴν ἐλαχίστην ἀποσκευήν. Ὁ
 ψυχρότατα, λέγων ὅτι δὲν ἠδύναται
 ἀφέθῃ νὰ νικηθῇ μὲ ἐν στρατεύματι
 ἐκεῖνο τοῦ ἐχθροῦ. Ἀφ' οὗ ὁμοῦς ἤρ-
 ματα τοῦ Μπαλαμπάνη, καὶ ἐσκέφθη
 ἀπεφάσισε νὰ τὸν στείλῃ καὶ ἐκ τῆς
 βανίας μὲ ἐν σῶμα ἀπὸ εἰκοσιπέντε
 νὰ τὸν καταστήσῃ προθυμότερον, ὡς
 καὶ βασιλέα τῆς Ἀλβανίας, ἅμα τὸν
 τὸν τοῦτον ἀκαταδάμαστον ἐχθρόν.
 λοιπὸν εἰσῆλθε μὲ τὸ νεοσύλλεκτον
 τὴν Ἡπειρον, καὶ ἐπροχώρησεν εἰς
 ὅπου ἔκειτο τὸ Σβετιγράδιον. Ὁ
 νόμισε φρόνιμον νὰ τὸν προφθάσῃ
 κεφαλῆς δέκα χιλιάδων ἐκλεκτῶν
 στρατεύσε κατ' αὐτοῦ καὶ ἅμα τὸν
 ἀμέσως τὴν μάχην. Ἡ μάχη ἐστάθη
 τὰ δύο μέρη· ὁ φόνος ἐγένετο τὸ
 ὀλίγου ἢ γῆ ἐσκεπάσθη ἀπὸ τὰ
 βάφη ἀπὸ τὸ αἷμα· ἡ μαυρία ἐφλόγιζε
 ἐφαίνοντο ἄνθρωποι, ἀλλὰ λέοντες
 κατασπαράττοντες ἀλλήλους. Ὁ π

καὶ ὁ φόνος ἠϋξάνεν ἐπὶ τὸ μ
ἐκτέλει τὸ ἔργον καὶ στρατηγ
ἐπρόφθανε μὲ βοήθειαν ὅπου ἔβ
σότερον. Ὁ δὲ Σκεντέρμπεης εἰ
χει ἐνταύτῳ καὶ ἐμάχετο· καὶ ὁ
περισσότερον ἐδιπλασιάζοντο
Ἄλβανοὶ μιμούμενοι τὸ παρ
τρομερότεροι καὶ ἐφαίνοντο
ὡς εἰπεῖν τὴν νίκην νὰ κυρηχθ
προσδόκητόν τι συμβᾶν ὀλίγον
παντελεῖ ὄλεθρον τῶν Ἄλβανῶν
μπεη πληγωθεὶς θανατηφόρως,
βιαίως τὸν ἡγεμόνα ρίψας αὐτ
Ὁ Σκεντέρμπεης ἐκτύπησε τόσσ
ὥστε ἔχασε σχεδὸν τὰς αἰσθ
αὐτόπται τοῦ τοιούτου συμβεβ
νεκρὸν, καὶ ἐπροχώρουν νὰ
Ἄλλ' οἱ σωματοφύλακές του
εἰς ἀνωφελεῖς θρήνους, καὶ νὰ
των, περετάχθησαν περὶ τὸν π
καὶ ἄγριον ἦθος των, καὶ ἡ ἀπε
πνευσταν εἰς τοὺς Τούρκους το
δεῖς ἐτόλμησε νὰ πλησιάσῃ. Ἐν
ἐπαναλαβῶν τὰς αἰσθήσεις του

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜ

καὶ ὀρμήσας εὐθὺς μὲ τοὺς δορυφόρους τοὺς ἀνθισταμένους Τούρκου τῶν γενναιοτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ, ὀνομαζόμενον Σολεμάνην, τῶν ποδῶν του, καὶ ἐξακολουθεῖ φόνον. Οἱ Τοῦρκοι μὴ δυνάμενοι εἰς τὴν μανίαν τῶν Ἀλβανῶν, ἤρχη καὶ μετ' ὀλίγον ἐτράπησαν εἰς τὸν Ἀλβανοὶ ἔτι μᾶλλον ἐμψυχωθέντες μὲ τὸσαύτην θερμότητα, ὥστε ἐφόδοὺς, ὅσους καὶ εἰς αὐτὴν τὴν σφαιρὴν ἐξολόθρευσαν σχεδὸν ὅλον τὸ στρατόπεδον τῶν μὲ καὶ τὰ τοῦ πολέμου ἐφόδια.

Ἡ θερμότης τῆς συμπλοκῆς τὸν Σκεντέρμπεην νὰ αἰσθανθῆ ἐπροξένησε βεβαίως εἰς αὐτὸν ἢ καὶ ἄλλ' ἄφ' οὗ ἀνεπαύθη ὀλίγον ἀνάπαυσης, ἐδοκίμασε τόσην ἐνόχλησιν νὰ μεταχειρισθῆ τὴν χεῖρά του μῆνας.

Ὁ δὲ Μπαλαμπάνης μὴν ἀμφίβητος λαβὼν τὴν εἶδησιν τοῦ ἀφανισμοῦ τῆς οὐκ ἐπὶ τὴν νὰ παροργισθῆ ἐναντίον του, δὲν ἐ

εἰς Κωνσταντινούπολιν· ἀλλ' ἐ-
 γὴν νὰ ἔλθῃ ὅπως ἀποδώτῃ
 Ὅθεν ἠναγκάσθη καὶ ἄκων νὰ
 τὴν πρωτεύουσαν ἐπαρρησιάσῃ
 Σουλτάνου μὲ περίλυπον πρόσ-
 ταπεινωμένον. Ἐν ᾧ δὲ ὁ Μ
 μὲ πικροτάτους ἐλέγχους, αὐτὸ
 φυγῆς ὠμυεν εἰς τὸν Θεὸν
 ὅτι δὲν ἠμέλησε οὐδὲν τῶν
 ἀσφαλείας, μήτε ἦτον δυνατὸν
 τοῦ μὲ περισσοτέρην ἀκρίβει-
 τία τύχη ἐστάθῃ ἢ μόνη αἰτ
 Ὁ ἀτυχῆς Μπαλαμπάνης ἔλ
 Μωάμεθ γινώσκων ἐκ πείρας
 τοῦ ἀνταγωνιστοῦ του, εὕρισκ
 τὰ δικαιολογήματα τοῦ στρατ
 θυμὸς του μετεβλήθη εἰς ὑπ
 ἔμεινε σιωπῶν διὰ πολλὴν ὥρα
 ἀναλαβὼν τὴν εὐτολμίαν του, ἠ
 παρηγορῆ τὸν Σουλτάνον, καὶ
 λευσε νὰ στείλῃ καὶ αὐθις δ
 κατὰ τῆς Ἀλβανίας ὑπὸ τὴν
 τηγῶν, οἱ ὁποῖοι πολεμοῦντες
 τέρμπειαν ἀπὸ δύο διάφορα

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΙ

διαιρέση τὸ στράτευμά του· καὶ
 μὲ μικροὺς καὶ συχνοὺς πολέμ
 λούθως, νὰ ἐπιπέσουν κατ' αὐτοῖ
 ἐν ταύτῳ, καὶ οὕτω νὰ δυνηθοῦν
 ἐν εὐκολίᾳ. Ἡ συμβουλή αὕτη ἐ
 τὸν Σουλτάνον, καὶ ἀπεφάσισε νὰ
 Ὄθεν διέταξε καὶ αὖθις τὸν Μ
 λέξῃ στρατεύματα μὲ ὅλην τῆ
 ἐκλέξῃ κατὰ τὴν θέλησίν του ἕνα
 αὐτῷ μὲ ἀδημονίαν τῆς καρδίας
 νομισθῆ εὐτυχῆς, ἐν ὅσῳ ζῆ ὁ ἄνθρ
 κισ τὸν ἐλύπησε θανατηφόρως. Ὁ
 γιζόμενος ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ
 του ὑπόληψιν, ἐτάχυνε νὰ συλλ
 ἐντὸς ὀλίγου συστήσας ἰσχυρό
 διὰ συστράτηγόν του, ἕνα ἀξιωμα
 Ἄρναούτην, τοῦ ὁποίου ἐγνώριζ
 ἐμπειρίαν. Ὄθεν παραδώσας ἰ
 δεκαῆξ χιλιάδας στρατιωτῶν,
 ἀκολουθήσῃ τὴν ὁδοιπορίαν του διὰ
 καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Ἡπειρον
 αὐτὸν ῥητῶς νὰ μὴν ἐπιχειρισθῆ
 πρὶν λάβει βεβαίως εἰδήσεις ὅτι
 τὸ ὑπόλοιπον σῶμα. Καὶ οὕτως

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜ

έαυτοῦ, καὶ ἀναχωρεῖ νὰ κατασκο
 τόπεδον τοῦ Μπαλαμπάνη. Ἄλ
 γενόμενος πολλάκις θυσία τῶν μηχ
 κίπος, καὶ διδαχθεὶς ἀπὸ τὰ πα
 τὴν περίστασιν ταύτην τὸν σκοπὸν
 πεπεισμένος ὅτι θέλει ἔλθει προσ
 ση τὸ στρατόπεδόν του, ἔπεμφεν
 νὰ παραφυλάττουν εἰς τὰς διόδου
 ἐν στενὸν μέρος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐ
 νὰ διέλθῃ ὁ Σκεντέρμπεης· καθὼ
 ἐκεῖνο τὸ μέρος διευθύνθη. Ἄλλ
 μενος πάντοτε ἀπὸ τὴν φρόνησίν
 λογὸν νὰ προχωρήσῃ, πρὶν ἀποστ
 του νὰ ἴδῃ μήπως ὁ ἐχθρὸς τῶ
 Ὁ ἵππεὺς ἀνεκάλυψε τοὺς ἐνεδρε
 ἐπιστρέψας μὲ ταχύτητα, ἀνήγγι
 τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον.

Οἱ Τοῦρκοι βλέποντες ὅτι ἀνεκα
 ἀμέσως ἀπὸ τὰς ἐνέδρας των, κα
 Ἄλβανῶν μὲ τοὺς χαλινοὺς ἀφημέν
 κατ' ἀρχὰς ἀντεστάθη, ἀλλὰ βλέπ
 ἐχθρῶν ηὔξανε περισσότερον, ἀπε
 ση, καὶ ἐβρίφθη ἐντὸς ἐνὸς πλησι
 βαίνων κατὰ τὴν φυγὴν του ἀπὸ

ἀπήντησεν ἐν δένδρον χονδρότατον
 καὶ τὸ ὄποιον ἐμπόδιζε τὴν δι-
 σσας τὸν ἵππον του, τὸ ὑπερεπέ-
 ἵππέων του, ὅστις τὸν ἠκολούθει·
 λοιποὶ στρατιῶταί του μὴν ἔχον-
 ναίους διὰ τὰ δύνηθου ἢ τὰ τοῦ
 εἰς τὰ ὀπίσω, ἐρρίφθησαν ἐν
 καὶ ἐφόνευσαν πολλούς· ἀλλὰ
 πανταχόθεν, ἀφ' οὗ ἐπολέμησα
 πλήρης πληγῶν, χωρὶς τὰ παρα-
 χειρας τῶν πολεμίων. Εἰς τῶν
 Σκεντέρμπεην, ὑπερεπήδησε κα-
 ἔτρεχε μὲ μεγάλην ὀρμὴν κατὰ
 πρίγκιψ θόρυβον ὀπισθεν του, ο-
 κατ' αὐτοῦ, καὶ μὲ μίαν μόνον π-
 κατὰ γῆς· ἐπιστρέψας δὲ τοιοῦ-
 τὸ στρατόπεδόν του, διατάττει αὐ-
 του τὰ λαβούν τὰ ὄπλα, ἐκστρα-
 ἐν τάξει, καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἔφ-
 τοῦ ὄρους, εἰς τοὺς πρόποδας τ-
 μανὸς στρατοπεδευμένος· κατατά-
 ματα εἰς τὰ στενώματα, ἔστειλε
 τοὺς ἐχθροὺς ἀπὸ διάφορα μέρ-
 πόθεν ἔμελλε τὰ τοὺς προσβάλλ-

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜΠΕ

τοῦ στρατεύματός του. Ἐν τούτῳ
Σκεντέρμπεης, ὅτι ἔπρεπεν ἀφεῖναι
τὸν Μπαλαμπάνην πρὶν φθάσῃ ὁ
τηγός του, διέταξε νὰ ἤχῃσουν τὰ
λάβουν τὰ τάγματά του τὴν ἀναγκά
νὰ ἦναι εἰς κατάστασιν ἐπομένως
γαλητέρους ἀγῶνας. Ἐπειτα δὲ
του εἰς πέντε σώματα, κατέταξεν ἐν
τοὺς ἐμπειροτέρους ἀρχηγούς, ἵνα
αὐτῶν τοὺς ἐχθρούς ἀπὸ πέντε

Ὁ Μπαλαμπάνης κατ' ἀρχὰς
καὶ ἠὺχαριστεῖτο νὰ ὑπερασπίζη
στρατοπέδου του διὰ νὰ δώσῃ καιρὸν
νὰ φθάσῃ. Ἄλλ' ὁ Σκεντέρμπεης
εἰς τὰ περιχαρακώματά του, τὸν
σφοδρὰ, ὥστε τὸν ἐβίασε νὰ ἐξέλθῃ
καὶ νὰ παρατάξῃ τὸ στρατεύμα
Ἄλβανοί, κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ
λον αὐτὸν ἀπὸ πέντε διάφορα μέ
ἀπὸ τὸ πλευρὸν, καὶ ἀπὸ τὰ ὀπί
μὴν, ὥστε ἤρχισαν οἱ Τοῦρκοι
κλονίζονται, καὶ νὰ ἐμβαίνουν εἰς
λαμπάνης μεταχειριζόμενος ὅλην
του, τοὺς ἐπανέφερε πολλάκις εἰς

βλέπων ὅτι ἡ μάχη ἐχάνετο
 ὅτι ἐκινδύνευε νὰ αἰχμαλωτισθῆ
 νὰ τραπῆ εἰς φυγὴν, καὶ τὸ
 σχεδὸν κατὰ κράτος. Ἐν ᾧ δὲ ὁ Σ
 το νὰ ἀποδώσῃ χάριτας τῷ Θεῷ
 δι' ἐνὸς ταχυδρόμου γράμματα
 Μамέσην, ἣτις τὸν εἰδοποιεῖ ὅτι
 εἰς τὴν Ἑπειρον μὲ δεκαἕξ χι
 ἠφάνιζε τοὺς τόπους τοῦ πυρπο

Συναθροίσας τότε τὰ τάγμα
 Σκεντέρμπεης, ἀφ' οὗ ἔκαμε μ
 ρίαν πρὸς ἐμψύχωσιν τῶν στρα
 μὲ ταχύτητα κατὰ τοῦ Γιακο
 τὴν ἔλευσιν τῶν Ἀλβανῶν, ἦτ
 ναίαν ἀντίστασιν, ἐλπίζων ὅτι
 θέλει ἀργήσῃ νὰ ἔλθῃ εἰς βο
 μπεης ἐξακολουθῶν τὰ συνήθη σ
 πει πεντακοσίους ἵππεις πρὸς
 μάτων τοῦ στρατοπέδου τῶν Ὀ
 διεγείρουν εἰς μάχην, διατάξας
 σουν ἅμα ἴδουν τοὺς ἐχθροὺς
 Ὁ Γιακούπης ἰδὼν τοὺς Ἀλβα
 τάττει τοὺς στρατιώτας τοῦ νὰ
 μάτων, καὶ ἐν ταύτῳ πέμπει δ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

περικυκλώσουν τοὺς πεντακοσίους
 ἐτράπησαν εἰς φυγὴν κατὰ τὴν
 τέρμπεη, ὅστις ἐπερίμενεν ἔτοιμο
 καὶ ἅμα τοὺς ἴδε νὰ πλησιάσο
 διέταξε νὰ στρέψουν κατὰ πρόσ
 τάγματά του νὰ ἀπλώσουν τὰς σ
 ματος τοῦ Μπαλαμπάνη, καὶ ν
 αἰχμαλωτισθέντας Ὀθωμανοὺς.
 ἀναμφίβολα ταῦτα σημεῖα τῆς κατ
 τήγου του, ἀνεβόησε μὲ πόνον τ
 εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ τύχη εἶνε
 Ὀθωμανοὺς, καὶ βοηθὸς τῶν
 ὅλον τοῦτο τὸ στρατεύμα του εἶ
 ἔκαμε πεισματώδη ἀντίστασιν. Ὀ
 λων νὰ ἐπιταχύνη τὴν νίκη, πα
 ὁ Γιακούπης, ὄρμαῖ κατ' αὐτοῦ, κ
 περὶ αὐτόν, τὸν φθάνει, καὶ μὲ
 εἰς δύο. Οἱ Τοῦρκοι μείναντες
 ὅλην τὴν τόλμην των, καὶ δὲν ἐφ
 νὰ εὔρουν διὰ τῆς φυγῆς σωτηρία
 ἠρανίσθησαν σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου
 ταύτην νίκη οἱ Ἀλβανοὶ ἠχμαλ
 ὁποίους ἐφόνευσαν πρὸς ἐκδίκησιν
 συντρόφων του, τοὺς ὁποίους ὁ

εἶχε διατάξει γὰρ τοὺς ἐκδάρουν

Κατὰ τὰς δύο ταύτας μάχα
μπεης περισσοτέρους τῶν χιλιά
περὶ τὰς εἰκοσιτέσσαρας χιλιά
λώτισεν ἕξ χιλιάδας, καὶ ἐκυρίε
μεῖον, ὅλας τὰς ἀποσκευὰς, καὶ
Μπαλαμπάνη καὶ τοῦ Γιακού
τούτῳ ἀνήγγειλαν αὐτῷ, ὅτι
νην φεύγοντα μὲ πολλὰ ὀλίγα
σημαίας, χωρὶς ἐφόδια, καὶ
ὅτι ἔν ὀλιγάριθμον τάγμα στρα
γὰ τὸν αἰχμαλωτίση· ἀλλ' ὁ Πρί
γὰ μείνη καὶ κἀνεὶς, ὅστις γὰρ
τὰ τρόπαιά μας καὶ τὴν κατα
του. Ἐπομένως ἔπεμψεν ἕνα τῶν
του πρὸς τὴν Διοίκησιν τῆς Κρ
τοῦ ἀφανισμοῦ τῶν Ὀθωμανῶ
γίνουν καθ' ὅλον τὸ βασίλειον
ριστήριοι πρὸς τὸν Θεὸν διὰ
ἐχάρισεν εἰς τὰ ὅπλα τῶν Ἀλ
Ἡ εἶδησις τοῦ ἀφανισμοῦ καὶ
διεδόθη ἐντὸς ὀλίγου εἰς ὅλα τ
βος ἐκυρίευσαν ἐνταύτῳ τὴν
φοβούμενος μήπως ζημίαι τόσ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

ἤθελον ἦσθαι τὸ προμήνυμα τοῦ
τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας.
συναθροίση πολὺ μεγαλητέρας δυνα-
τεύσῃ προσωπικῶς κατὰ τοῦ Σκ
κιμάση ἂν ἡ τύχη, ἣτις τὸν ἐβο
ἔλα του τὰ ἐπιχειρήματα, ἤθελε
νὰ στραφῇ πρὸς βοήθειαν τῶν Ἀλ
μενος μήπως ἡ ἐκστρατεία δὲν ἀ
δας του, ἠθέλησε πρότερον νὰ δοκιμ
ἀσφαλέστερον μέσον πρὸς ἀφανισμόν.
Καὶ ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον οἱ Ὀθωμ
κορυφαῖον τῶν ἡρώων τοῦ ἔθνους τ
ταχειρισθῇ τὸ πλεόν χαμερπὲς μέ
Μαθὼν ὅτι εἰς τὴν αὐλήν του εὕρισκ
ὀμιλοῦντες μὲ ἐντέλειαν τὴν γλῶσσ
κατέπεισε μὲ δῶρα καὶ ὑποσχέσ
τὴν Κροΐαν νὰ ζητήσουν νὰ βαπτισ
θῶσι τῷ Σκεντέρμπεη σταθερὰν κα
πιστοσύνην· καὶ ἐπομένως νὰ κα
νὰ ἐπιτύχουν τὴν εὐκαιρίαν διὰ
Πρίγκιπα. Μὲ τὸν σκοπὸν λοιπὸν
καὶ φθάσαντες εἰς Κροΐαν, ἐζήτησε
πισμα. Ὁ δὲ Σκεντέρμπεης πρὸς
αὐτοὺς εὐνοίας του, τοὺς κατέταξε

τοφυλάκων του, καὶ τοὺς ἐπρό-
 λίαν διὰ νὰ βάλουν εἰς ἔργον τὰ
 σκοπόν των. Ἄλλ' ἡ θεία πρό-
 γίνη θυσία τοιαύτης μισαρᾶε
 τις ἦτον ὁ θυρεὸς καὶ τὸ προ-
 θρησκείας. Ὅθεν μίαν ἡμέραν
 μεθύσαντες ἤρχισαν νὰ ἐλέγχο-
 ἐγκαλῆ ὁ εἰς τὸν ἕτερον διὰ τὴν
 Μωάμεθ νὰ φαρμακώσουν τὸν
 τινες τοὺς ἤκουσαν, τοὺς ἐφυλο-
 σθησαν μὲ ἀκρίβειαν, ὁμολογῶντες
 κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον.

Κεφάλαιον

Ὁ Μωάμεθ κινεῖται προσωπικῶς νὰ πο-
 λαμπάνης εἶναι ἀρχηγὸς τῆς ἐμπρο-
 ευθεὶς ἀπὸ ἀδημονίαν ἐπιστρέφει εἰς
 κυριεύει τὴν Κύδνην διὰ προδοσίας
 διὰ τὴν Ῥώμην. — Ἐπιστρέφει εἰς
 νικᾷ τὸ ἐρχόμενον σῶμα πρὸς βοήθειαν
 νισμὸς καὶ θάνατος τοῦ Μπαλαμπάν

Μαθὼν ὁ Μωάμεθ τὰ περὶ
 δύο κακούργων, ἤρχισε νὰ ἐτο-

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

του κατὰ τῆς Ἀλβανίας. Ὁ δὲ Σηθεὶς ἐγκαίρως περὶ τῶν σκοπῶν χυνεὺς καὶ αὐτὸς νὰ κάμῃ τὰς ἀναγὰς διὰ νὰ ἀντισταθῇ εἰς τὴν εἰσβολὴν συνεκρότητε στρατὸν ἀπὸ ἑκατὸν χιλιάδων Μπαλαμπάνην μὲ ἕν σῶμα ἀπὸ τῆς Κρόϊας, καὶ τὸν διέταξε νὰ λεηλατῇ καὶ τὴν οἰκίαν διαβαίνει, καὶ νὰ ὑπάγῃ νὰ πορεύσῃ εἰς τὴν πόλιν.

Ὁ Μπαλαμπάνης φλογιζόμενος ἀπὸ ἐκδικήσεως, καὶ ἐπερειδόμενος εἰς τὴν χυνεὺς τὴν πορείαν του, καὶ ἐντὸς ὀλίγου τῆς Κρόϊας, τὴν ἐπολιορκήσεν πανταπῶς ἢ φρουρὰ καὶ οἱ κάτοικοι ἐξερχόμενοι τῆς πόλεως, ἐφώρμουν κατὰ τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦς μεγίστην φθοράν. Τέλος ἔπειτα μὲ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ στρατοῦ του, ἐπρότεινε εἰς τοὺς κατοίκους νὰ συνθῆκας· ἀλλ' οὗτοι τῶν ἐπιπέδων νὰ ἀποθάνουν κάλλιον, τοσοῦτον ἀνάξιον καὶ ἀξιοκατάκριτον ἀφ' οὗ οἱ πολιορκούμενοι ἐπυροβολοῦσαν εἰς τὸ ὀθωμανικὸν στρατόπεδον, ἐφορμητικῶς ἐπροξένησεν εἰς αὐτοὺς μέγιστον φθοράν. Ὁ Μπαλαμπάνης σθέντες πάλιν εἰς τὴν πόλιν, ἐδεί-

ξεις εἰς τοὺς Τούρκους τὰς κε
 ἐχθρῶν. Θυμώσας μέχρι μανίας
 διευθύνουν τὰ πυροβόλα κατὰ
 μὲ σφοδρότητα τὴν πολιορκίαν. Ὁ
 βχίος ὢν εἰς τὴν ἀξιότητα καὶ
 (29), ἀφιέρωσε τὰ πάντα ὑπὸ
 αὐτὸς ἐπὶ κεφαλῆς δέκα χιλιάδ
 γεγυμνασμένων στρατιωτῶν, ἐτ
 αἰφνηδίους καὶ συχνὰς προσβολὰ
 στρατιώτας του. Ἐνίστε δὲ ἐν
 ἕως καὶ εἰς τὸ ἐνδότερον τοῦ
 γευεν ὅσους ἀπήντα, κατέκαιε
 κίαν μηχανάς των, καὶ ἐχάνετ
 των ὡς ἀστραπή, χωρὶς σχεδὸ
 χίστην βλάβην. Μὴν ὑποφέρων
 ἦναι μάρτυς αὐτόπτης τῆς ἀκ
 στρατιωτῶν του, ἀπεφάσισε νὰ ἐ
 τινούπολιν. Ὄθεν παραιτήσας τὸν
 σθεν τῆς Κρόϊας, μὲ πεντήκοντ
 διατάξας νὰ ἐξακολουθῇ καὶ ἐπ
 ἀνεχώρησε μὲ τὸ λοιπὸν στρατε
 πρὸς τὸ μέρος τῆς Χαωνίας, ἐ
 Κύδνης, ἴσχυσε νὰ διαφθείρῃ δυνα
 Ἄλβανῶν ἐκείνης τῆς πόλεως,

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜ

χειρίσθη. ὡς ὄργανον διὰ νὰ ἐξαπα

Οἱ μιανοὶ λοιπὸν οὗτοι καὶ κα
βεβαίωσαν μεθ' ὄρκου τοὺς ἐν τῇ
τέρμπεης ἠφανίσθη κατὰ κράτος,
Ἕπειρον· ὅτι ὅλαι σχεδὸν αἱ τῆς
ὑπετάχθησαν εἰς τὸν Μωάμεθ, ὅς
μὲ πραότητα καὶ φιλανθρωπίαν, κα
συμβούλευον νὰ μιμηθοῦν καὶ αὐτοὶ
ἄλλων, διὰ νὰ μὴ ὑποπέσουν μὲ τ
τὴν ὀργὴν τοῦ Σουλτάνου, καὶ τὸ
ξολοθρεύσῃ. Οἱ δὲ κάτοικοι τῆς
εἰς τοὺς λόγους τῶν δύο τούτων
βηθέντες, ἤνοιξαν τὰς πύλας, καὶ
κλησιν τὸν Σουλτάνον. Ἄλλ' ὁ σκληρ
Μωάμεθ, γενόμενος τῆς πόλεως κα
φρονεύσουν ὅλους χωρὶς ἐξαίρεσιν (τ
τέρμπεης ἔμαθε τὴν συμφορὰν τῶ
θανατηφόρως, καὶ τόσον περισσότε
τος ἐκατοικεῖτο ἀπὸ ἄνδρας γεννα
λεγεν ἐξ αὐτῶν πολλοὺς ἀξίους καὶ
τας. Ὅθεν διὰ νὰ ἀναπληρώσῃ ὁπ
ζημίαν, ἐστοχάσθη νὰ προστρέξῃ
τῆς Εὐρώπης, διὰ νὰ ζητήσῃ τὴν
στα παραδῶσας τὴν διοίκησιν τοῦ

ἓνα τῶν στρατηγῶν του (31),
 τὴν Ῥώμην μὲ σκοπὸν νὰ παρα-
 λον τὸν Β'. διὰ νὰ διεγείρη τοὺς
 νὰ λάβουν τὰ ὄπλα πρὸς βοήθειαν
 οἱ Καρδινάλιοι τὸν ὑπεδέχθησαν
 κούσας εἰς τοιοῦτον περιφανῆ και-
 σεις, περιωρίσθησαν ὁμῶς εἰς
 καὶ δὲν ἔδωκαν εἰς τὸν θησαυρ-
 τριωτάτην τινὰ ποσότητα χρημ-
 πων ὅτι ἀνωφελῶς ἔδαπάνησαν τὰ
 εἰς τὴν Ῥώμην, ἐπέστρεψεν
 ἐπαναλαβὼν τὴν διοίκησιν τοῦ
 κολούθει νὰ ἐνοχλῆ καὶ νὰ τ-
 τοὺς Τούρκους.

Τέλος οἱ Βενετοὶ αἰσθανόμενοι
 ὠφέλιμον καὶ ἀναγκαῖον νὰ μὴν
 εἰς πρίγκιψ, ὅστις τοσάκις τοὺς
 κινδυνώδεις καὶ ὀλεθρίας ἐπιδρ-
 ἀπεφάσισαν νὰ τὸν βοηθήσουν. Ὁ
 ξε νὰ συλλέξουν στρατιώτας ἀ-
 ρυκτησίας τῆς Ἀριστοκρατείας,
 σῶμα ἀπὸ δεκατέσσαρας χιλιάδων
 διοίκησιν ἀξιωματικῶν γενναίων
 τέχνην τοῦ πολέμου. Λαβὼν ὁ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕ

θειαν ταύτην, διήρесе τὰ συμ-
 τρία σώματα, καὶ διέταξε τοὺς
 νηθοῦν κατὰ τῶν πολιορκούντων
 φορετικὸν μέρος, καθὼς καὶ
 ἀπὸ ἄλλο μὲ τὰ τάγματα του

Ἐν ᾧ δὲ ἠτοιμάζετο νὰ βάλῃ
 του, τὸν εἶδοποίησαν ὅτι ὁ
 Μπαλαμπάνη, ἤρχετο μὲ ἐν ἰ-
 θειαν τῶν πολιορκούντων. Με-
 χωρὶς νὰ χρονοτριβῇ σκεπτόμε-
 λαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἐν σώμα
 παραφυλάξας ἐν καιρῷ νυκτὸς εἰ-
 ἔμελλε νὰ διέλθῃ ὁ Γικονίμης,
 πλησιάζοντας ὁρμᾶ κατ' αὐτῶ
 τοὺς ἀφανίζει σχεδὸν ἐξ ὀλοκλή-
 ἀρχηγόν των καὶ τὸν υἱόν του,
 ὑπόλοιπον περὶ τὴν Κρόϊαν
 λόφον τινὰ ὑπερκείμενον τοῦ στ-
 καὶ δεικνύει τῷ Μπαλαμπάνη
 τὸν ἀνεψιόν του.

Ἡ ἀρμοδία θέσις, τὴν ὀποι-
 μπεης, καὶ πρὸ πάντων ἡ θεὰ τῶ
 τὸν τρόμον εἰς τὸ στρατόπεδον
 ἀπεφάσισαν γὰ παραιτηθοῦν τῷ

ἀναχωρήσουν ἀπὸ τὴν Ἄλβαν
 δὲν ἠδυνήθη ἄλλως νὰ τοὺς
 αὐτοὺς ὅτι, ἂν δὲν εὐδοκίμει κ
 χειρήματά του διὰ νὰ κυριεύσῃ
 ὀδηγήσῃ ἀπροφασίστως εἰς τὴν
 πρῶτον ἐπρότεινεν εἰς τοὺς
 νὰ παραδώσουν τὴν πόλιν, μὲ
 ὅλας τὰς ἀπαιτήσεις των· ἀλλὰ
 αὐτῷ μὲ ἀδιαφορίαν καὶ καταφρ
 μασθῆ τὸ στρατεύμαά του πρὸς
 Οἱ πολιορκούμενοι ὁμῶς ἐξελθό
 σαν κατὰ τῶν ἐχθρῶν μὲ τόση
 ἠιάνγκασαν νὰ ὀπισθοδρομήσουν,
 λούς ἐξ αὐτῶν.

Ἐν ᾧ δὲ ὁ Μπαλαμπάνης
 ἐγκαρδιῶν τοὺς στρατιώτας το
 νὰ ἀντισταθοῦν γενναίως εἰς τ
 τοίκων, Ἄλβανός τις στρατιώτης
 ἐπιδεξιότατα μὲ τὸ πυροβόλον
 νατηφόρως εἰς τὸν λαιμὸν, καί
 ἔτι πνέοντα εἰς τὸ στρατόπεδον,
 μέσῳ τῶν στρατιωτῶν του. Ἡ
 ξένησεν ἄκραν ἀθυμίαν εἰς το
 ἐγέβαλεν εἰς τοιαύτην ἀπελπισί

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

νύκτα ἀνεχώρησαν μετὰ σπουδῆς, νᾶς, ὄπλα, ἀποσκευᾶς, καὶ ὅλα τὰ ἐπαύριον, ὅτε ὁ Σκεντέρμπεης ἐσβᾶλη, ἠθέλησε νὰ παρατηρήσῃ τὴν προσβολὴν τοῦ ἀλλὰ μὴν ἀβρῆν, μήτε τὸν ἐλάχιστον κρότον, διὰ νὰ θεωρήσουν πλησιέστερον, μετ' ὀλίγον ἀνήγγειλον ὅτι οἱ ἐχθροὶ δὲν ἐφαίνετο οὐδεὶς εἰς τὸ στρατόπεδον ἀκωλύτως μὲ τὸ στράτευμά του, κομήσουν εἰς τὴν Κροΐαν ὅλας τὰ εὐρεθέντα ἐφόδια, τὰ ὁποῖα ἦσαν τὰ ὥστε ἡ πόλις αὕτη εὐρέθη προμηθευμένη ἕξ ἔτος. Οἱ δὲ πολιορκούμενοι προὔπαντησιν τοῦ ἡγεμόνος των, στρατόπεδον τῶν πολυαρίθμων ἐχθρῶν, ὁ Σκεντέρμπεης εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν χάριτας εὐχαριστηρίους τῷ Θεῷ διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ὄπλων του.

Ἐν τῷ δὲ ἡτοιμάζετο νὰ γευματίσῃ οἱ τῶν ἐχθρῶν ἀνήγγειλον αὐτῷ, ὅτι ἐζήτησαν νὰ τὸν ὀμιλήσουν, τοὺς εὐθύς νὰ τῷ παρουσιάσωσιν. Οἱ ἐχθροὶ εἶπον αὐτῷ, ὅτι ἦσαν ἀπεσταλμένοι

ἀρχηγῶν τοῦ Ὀθωμανικοῦ στρατοῦ καλέσουν νὰ τοὺς ἀφήσῃ νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὰς πατρίδας παραδώσουν αὐτῶ τὰ ὄπλα τὰ ἄλλο ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν. Ὁ εὐμένειαν, διέταξε νὰ τοὺς βάλῃ καὶ νὰ λάβουν ὑπὲρ αὐτῶν πᾶσι τὴν τιδαν· ἐπομένως προσεκάλεσεν ἀξιωματικούς του, καὶ τοὺς ἤκουσε νὰ κάμουν εἰς τοιαύτην περίεργον συμβουλίου ἦσαν διαφορετικαί ἰδέαι θῶσι κατὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ νὰ κλήρου, λέγοντες ὅτι μὲ αὐτὸν ὁ ἀριθμὸς των· καὶ οἱ τῆς τοῦ περισσότεροι· οἱ δὲ ἔλεγον νὰ τὴν διάβασιν.

Ἄλλ' ὁ Σκεντέρμπεης ἀντεῖνε τοὺς πολεμήσων ἦτον ἀνόητον ἔλεγμα, προσθέτων, ὅτι, ὅταν ὁ ἐχθρὸς ἐπιπίαν, γίνεται φοβερός καὶ πολεμικὸν τὸ μέσον νὰ τοὺς ἐξολοθρεύποι ὅλους τοὺς δρόμους, καὶ νὰ τοὺς λαμβάνουν ζωοτροφίας. Οἱ δὲ ἄλλοι στρατεύσων κατὰ τῶν Ὀθωμαν

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

τοῦ Σκεντέρμπεη. Μετὰ παρέλευσιν
 Τοῦρκοι βασανιζόμενοι ἀπὸ τῆν
 σάντες εἰς ἀπελπισίαν, ἀπεφά
 τὰ ὄπλα εἰς χεῖρας διὰ τῶν
 ὁ πρίγκιψ εἶχε κατατάξῃ πρὸς
 αὐτῶν· ἀλλὰ τὸ περισσότερον μ
 ἐν ᾧ ἠγωνίζοντο νὰ βιάσων τοὺς
 βασιν. Ἀκολούθως ὁ πρίγκιψ με
 του εἰς τὴν Χαονίαν, ἐφόνευσε
 ὁποίας ὁ Μωάμεθ εἶχε ἀφήσει
 ὅταν τὸν ἐξουσίασε μὲ ἀπάτην, κ
 τοιουτοτρόπως ἔλαβε τὴν εὐχαρί
 ἔμεινε πλέον μήτε εἰς Τοῦρκος

Μαθὼν ὁ Μωάμεθ τὸν θάνατον
 Μπαλαμπάνη, τὸ δυστυχὲς τέλος
 Κρόϊας, καὶ τὸν παντελῆ σχεδὸν
 του, παρεδόθη εἰς ὀριμύτατον πόν
 τὸν εἶχε κυριεύσει τόσο, ὥστε
 μείνεν ἄσιτος, ἀποποιούμενος πά
 συνομιλίαν, χωρὶς νὰ ἐνασχολῆται
 νὰ ἐφεύρη τὰ μέσα διὰ νὰ ἐκδικη
 μπεη. Τέλος ἀπεφάσισε νὰ κινη
 τέρου προσωπικῶς μὲ στρατεύμα
 προτέρου· ἀλλ' ὁ Σκεντέρμπεης π
 Τόμ. Β'.

νέων προπαρασκευῶν του, ἔκαμε ἀναγκαίᾳ προετοιμασίᾳ διὰ ἔφοδόν του.

Κεφάλαιον

Δευτέρα προσωπικὴ ἐκστρατεία τοῦ Μωά καλὴν ἑκβατικὴν ἐπιστρέφει εἰς τὴν Κσκεντέρμπεη. Αἱ τελευταῖαι του διατάξεις ἀπολαμβάνει ἐτέραν νίκην κατὰ τῶν Τούρκων.

Τὸ ἔαρ τοῦ 1466 ἔτους ἐκέρχθη μὲ φοβερὸν καὶ πολυάριθμον στρατὸν παντὸς εἴδους, μὲ διαφόρους μηχανήματα μὲ πλουσιοπάροχα ἐφόδια καὶ ἔφθασεν εἰς μίαν πεδιάδα ὀνομαζομένην τριψεν ὀλίγον καιρὸν διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἑλληνικὴν πόλιν, τὴν ὁποίαν οἱ Γάλλοι κατασκάψαι (34). Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέταξεν ἰσχυρὰν φρουρὰν, καὶ τὴν ἐξωτροφίαν, καὶ μὲ ὅλα τὰ πρὸς τὴν πόλιν. Ἐπομένως διεύθυνε τὴν πορείαν τοῦ Δουράτζου, τὸ ὁποῖον ἄλλο

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

χιον, στοχαζόμενος νὰ τὸ εὖρ
ἀπρομήθευτον ἀπὸ ζωοτροφίας.

Ἄλλ' ὁ Σκεντέρμπεης, ὅστις
τοῦ Σουλτάνου, εἶχε κατατάξει
ἀρκετοὺς στρατιώτας, καὶ τὴν ἐφ
ναγκαῖα. Ὄθεν ἀπκντήσας ὁ Μο
στασιν, ἀφ' οὗ ἔχασε πολλοὺς
κατορθώση μηδὲν, ἠναγκάσθη νὰ στ
καὶ ἐκίνησε κατὰ τῆς Κροΐας. Ἄ
ἦτον δύσκολον νὰ τὴν ὑποτάξῃ μὲ
νὰ τὴν πολιορκήσῃ στενωῶς παντ
βιάσῃ νὰ παραδοθῇ δι' ἔλλειψιν ζ
τοις μετεχειρίσθη ὅλα τὰ δυνατὰ
πέισῃ τοὺς κατοίκους νὰ παραδοθ
αὐτοὶ τὸν ἀνταπεκρίθησαν μὲ τὰ
ἐξελθόντες τῆς πόλεως ἐφόνευσαν
τιωτῶν του. Ὁ δὲ Σκεντέρμπεης
μὲ δέκα χιλιάδας ἐκλεκτῶν στρατι
τὰ τὴν συνήθειάν του νὰ ἐνοχλῇ καὶ
τευμα τοῦ Μωάμεθ μὲ αἰφνηδίους
ταχυτάτας ὑποχωρήσεις Μὴ δυνηθ
οὐδένα τρόπον νὰ ὑποτάξῃ τὴν Κρ
ἀκαταπαύστους ζημίας, ἀπεφάσισε
ἄλλων πόλεων τῆς Ἄλβανίας· ἀλλ

μέρος γενναίαν αντίστασιν, κα-
 ξάνουσαν τὴν φθορὰν τοῦ στρα-
 τῆος τῆς παρκειτηθῆ τῆς Ἀλβανίας.
 ἀπὸ δεκαοκτὼ χιλιάδας διὰ ν-
 ἀπὸ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Ἀλ-
 καθέδραν του.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν
 ὁ Σκευτέρμπεης νὰ κυριεύσῃ
 Μωάμεθ εἶχε πρὸ ὀλίγου ἀνοί-
 τὰς ἐπαρχίας του, ἐπαριθμῶν
 νὰ ἴδῃ πόσους στρατιώτας
 ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ κυριευθεῖς
 πυρετὸν, ἠναγκάσθη νὰ ἀναβάλῃ
 μετώκισεν εἰς τὴν Λύττην, π-
 εὐλίμενον, κειμένην εἰς τὸν κ-
 τὴν ὁποίαν εὐαρεστεῖτο πάντοτε
 συχνάκις ὑπήγαινε πρότερον
 τητας τῆς ἀναπαύσεως καὶ τῆς
 προσεκάλεσε τοὺς συμμάχους
 πρέσβεις τῶν διαφόρων ἐθνῶν
 του, οἱ ὁποῖοι καὶ συνῆλθον
 σθανόμενος δὲ ὅτι ηὔξανεν ἡμέ-
 του, καὶ ὅτι ἐπλησίαζεν ἤδη
 προσκαλέσουν τοὺς Πρίγκιπας

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

ἐγκρίτους τῶν ἀξιωματικῶν του
κοιτῶνά του διὰ νὰ λάβουν τὸν
του, καὶ ἐνταύτῳ νὰ ἀκούσθωσι
σεῖς του. Καὶ ἀφ' οὗ συνήχθητε
ὡς ἀκολουθῶς.

« Ἀφ' οὗ ἐσύντριψα τὰς ἀλύσι
Ἀμουράτης με εἶχεν ἐκ νεαρῶν
μένον, καὶ με τόσο κίνδυνον ἐπα
μου πατρίδα, δὲν ἔπαυσα πο
ιδίαν μου ἀνάπαυσιν διὰ τὴν ὠφέ
ὑπηκόων μου, καὶ διὰ τὴν ὑπερά
τῆς ἱερᾶς καὶ ἀγίας πίστεως το
θεία του πρόνοια με ἐβοήθησε π
κατὰ τῶν ἀσεβῶν, καὶ νὰ τοὺς
μολύνουν καὶ νὰ βεβηλώσουν το
δὲ εἰς τὸ ἐξηκοστὸν τρίτον ἔτος
εἶχον μὲν τὴν δύναμιν καὶ τὴν δ
τητος, ἀλλ' ἡ θερμότης τοῦ ζήλο
της τῆς καρδίας μου ἐσώζοντο
κατάστασιν καὶ χωρὶς ἐλάττωσ
τὸν ἑαυτόν μου εἰς τοὺς ἰδίους κ
δεχθῆ εὐχαρίστως τοὺς αὐτοὺς ὁ
δὲν ἐπέβαλλε τέλος εἰς τὸ στάδιον

« Χρεωσῶ νὰ δοκιμάσω καὶ ἐγ

φασιν, τὴν ἐκφωνηθεῖσαν ἐπὶ
 νὰ ἀποδώσω τῇ γῆ τὰ τῆς γῆς
 Θεῶ. Αἰσθάνομαι ὅτι ὁ καιρὸς
 τοῦ Πλάστου, παρῆλθε, καὶ
 μίας μου ἐπλησίασεν. Ὅθεν
 χρεωστῶ νὰ σᾶς ἐνθυμίσω, ὅτι
 συντηρήσητε τὰ σκῆπτρά σας, καὶ
 ματὰ σας καὶ τοὺς ὑπηκόους
 πάντοτε ἠνωμένοι μὲ εἰλικρίνεια
 πάντα· ἐπειδὴ, ἂν κατὰ ἡυστυ
 σας ἢ διχόνοια, ἀναμφιβόλως
 ἀπὸ τὰς ὀλεθρίους διαιρέσεις
 τῶν σας, καὶ θέλει σᾶς ὑποτάξ
 ρις δυσκολίαν. »

« Εὐχαρίστως καὶ χωρὶς τ
 σκειαν ἀνεχώρουν ἀπὸ τὸν πρ
 μάρτυς μου ὁ Θεός, ἂν τὸ ἀμ
 καταστάσεως τοῦ υἱοῦ μου δέν
 Διότι εἶμαι βέβαιος ὅτι μόλις
 μου θέλει φθάσει εἰς τὰς ἀκοῶ
 θὺς ὡς τίγρις διψῶσα ἀπὸ αἵμ
 τοῦ υἱοῦ μου, καὶ θέλει κατασ
 οῦμα πρὸς ἐκδίκησιν τῶν ἀτιμ
 ἐδοκίμασεν ἀπὸ τὸν πατέρα του. »

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

ὦ πρίγκιπες, εἶναι ἀναμφίβολος, αὐτὸν ὑπὸ τὴν ὑπεράσπισίν σας. ἐνθυμηθῆτε τὰς ὑπὲρ ὑμῶν ἐκδοτιπαρεταττόμην μὲ ὄλας μου τὰς δρομάς, τὰς ὁποίας ὁ Μωάμεθ Θεωρεῖτε αὐτὸ τὸ τρυφερὸν τέκνον ὑμᾶς φιλίας μου, ἀποδίδοντες αἷ ἢ εὐγνωμοσύνη. » Ἐπειτα στραματικούς του, εἶπεν· « ὦ γλυκοὶ συμμετοχοὶ τῶν ἰδρώτων καὶ τέλος πάντων ὁ καιρὸς νὰ ἀποχωρῶ μοῦ σᾶς ἀφίνω τὸν ἀγαπητόν μου θεωρία ἄς ἀνακαλῆ εἰς τὸν νοῦν σας νὰ καθοδηγῆτε τὴν νεότητά του με συνετὰς συμβουλάς σας, καὶ νὰ ἀδυναμίαν του μὲ τὴν γενναιότητα

Ἀκολούθως προσκαλέσας τὴν υἱὸν του, καὶ λαβὼν αὐτὸν εἰς τὰς ὄμου, εἶπεν, ἐγὼ ἀποθνήσκω ἀνοῦ Ἀριστοκρατία τῆς Βενετίας συγκατασοῦ τὴν θέσιν τοῦ πατρὸς, καὶ ἐπαρχίας σου ἀπὸ τὰς ἐπιδρομῶν. Ἔπαγε μετὰ τῆς μητρὸς σου νὰ τῆς νεότητός σου εἰς τὴν Ἀπουλίαν

δινάνδος μοι παρεχώρησεν ὡς
μου· ἐκεῖ καταγινόμενος εἰς τὴν
ἐξάσκησιν τῶν ὄπλων, ἐπιμελο
καὶ ἄξιός νὰ βασιλεύσης, χωρ
διὰ τὸ κράτος σου, ὡς ἀφιερο
καὶ ὑπεράσπισιν τῆς γαληνοτάτης
θέλει σὲ ἀποκαταστήσει εἰς τὴν
σης εἰς ὄριμον ἡλικίαν νὰ δια
ἀφ' ἑαυτοῦ σου. Τότε νὰ φέ
πατήρ, καὶ ὄχι ὡς δεσπότης
ὑπερασπίζησαι ἐξ ἴσου καὶ τὸ
σιον, νὰ ἀκροάζησαι προσεκτικ
μὲ προθυμίαν εἰς ὅλους· νὰ μὴ
ἀλλὰ νὰ τοὺς ἀποκτᾶς μὲ τὴν
σήγορον· νὰ ἀποστρέφηται τοὺς
καὶ νὰ ἀκολουθῆς τὰς φρονίμο
λάς, καὶ νὰ μὴν ἐπιχειρῆσαι
βουλευθῆς πρότερον τοὺς συν
ὁποῖοι πρέπει νὰ ᾔῃναι πάντοτε
καὶ ἡγεμόνων. Πρὸ πάντων δὲ
σὲ κυριεύσουν τὰ πάθη, ἀλλ'
καὶ νὰ τὰ ἐξουσιάζης, ἐπειδὴ τα
ἐξασθενίζουσι τὸ πνεῦμα, καὶ κ
πον ἀνάξιον μεγάλων καὶ ἀξ

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜ

Ἐν τούτοις ὀφείλεις νὰ κρατῆς τὴν
εἰς ἀκατάπαυστον ἀσκησιν, δίδων
δειγμα τῆς ἐπιμονῆς καὶ τῆς καρτε-
ρῶς συγκοινωνοῦς καὶ συντρόφους
λους καὶ ἀνδράποδα. »

Ἐν ᾧ δὲ ἤθελεν ἀκόμη νὰ ἐξα-
του, ἦλθον καὶ ἀνήγγειλον αὐτῷ
μανῶν ἀνεφάνη εἰς τὰ περίξ τῆς
κατελεηλάτη καὶ ἠφάνιζε τὴν πεδ-
κοιτος ὁ ἦρως οὗτος καὶ καταδαμ-
σθένειαν, ἀνακαλέσας τὰ λείψανα
καὶ τῆς εὐτολμίας του, ἤγειρεν τὸ ἦμα
ἐκτὸς τῆς κλίνης, καὶ ἐζήτησε τὰ ὄπ-
του· ἀλλ' αἱ δυνάμεις του ἐξέλιπον, καὶ
τακλινθῆ ἐκ νέου. Ὄθεν μὲ φωνὴν
εἶπε πρὸς τοὺς παρες ὦτας ἀξιωματι-
ἄριστοι συστρατιῶται, νὰ καταστ-
ἐκείνους, ἐγὼ δὲ θέλω σᾶς ἀκολου-

Οἱ Τοῦρκοι ἰδόντες τοὺς Ἀλβ-
καὶ νομίσαντες ὅτι εἶχον τὸν Σκεν-
λῆς αὐτῶν, ἐτράπησαν εἰς φυγὴν π-
πόντες ὅλα τὰ ὑπ' αὐτῶν λαφυραγω-
τῶν ἰδίων πραγμάτων. Βλέποντες
θροῦς φεύγοντας ἀτάκτως, τοὺς π-

στενώματα, καὶ ἐφόνευσαν ἐξ αὐτῶν
ἀπὸ δεκαπέντε χιλιάδας στρατιῶν
Ἄχαμάρ εἶχεν ὀδηγῆσθαι εἰς τὴν πόλιν
σώθησαν περὶ τὰς ἑξ χιλιάδας.

Ἐν ᾧ δὲ οἱ Ἀλβανοὶ κατεδεδούληται
Σκεντέρμπεης ἐπλησίαζεν ἤδη τὴν ἑσπέρην
τῆς ζωῆς του. Καὶ ἀφ' οὗ ἐκείνου ἔτι
Χριστιανοῦ καθήκοντα, ἀνεπαύθησαν
σα τῆς νυκτὸς τῆς δεκάτης ἕκτης
λιουστου τετρακοσιοστοῦ ἑξηκοστοῦ
ἑξήκοντα τρεῖς χρόνους, καὶ βασιλεῦσαι
ρας (35). Ἐνταφιάσθη δὲ μετὰ τὴν
εἰς τὴν πρωτεύουσαν Ἐκκλησίαν
μένην εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον.

Ὅλοι οἱ πρίγκιπες καὶ οἱ πᾶσι
εἰς ἐκείνην τὴν πόλιν, ἐσυνόδευσαν
ταξιν τὴν ἐπικήδιον πομπὴν τοῦ
ωματικοῦ του καὶ οἱ στρατιῶται
συνῆλθον αὐτῷ μετὰ προθυμίας τὰς
ἑκάστος αὐτῶν ἐθρήνει τὸν θάνατον
του ἐν ταύτῳ, τοῦ φίλου του,
του (36). Οἱ συναπαντώμενοι κληρικοί
λον χαιρετισμὸν πρὸς ἀλλήλους
περὶ ἀπέθανε, καὶ ἐν τῷ ἅμα

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜ

ἐμπόδιζε νὰ ὁμιλήσουν περισσό-
θενία πληροφορηθεῖσα τὴν μεγάλην
παρεδόθη εἰς ἄκραν θλίψιν καὶ

Διαδοθείσης τῆς φήμης τῆς τ
τούτου ἀνδρὸς εἰς τοὺς ξένους τὸ
Χριστιανισμὸς ἐγκαρδίως τὴν στέ
ὁ Μωάμεθ παρεδόθη εἰς ἄμετρον
θάνατον τοῦ φοβεροῦ καὶ ἀηττήτου
βασίως ὧν ὅτι οὐδεὶς δὲν ἔμενε π
τοὺς φιλοδόξους σκοπούς του.

ΕΚΘΕΣ

τῶν συμβάντων μετὰ τὸ

Σκεντέρμπε

ΜΩΑΜΕΘ ὁ Β΄. μαθὼν τὴν
τοῦ Σκεντέρμπεη, δὲν τὴν ἐπίστε
ὅτι οὗτος τὴν εἶχε διαδόσει ὡς
αὐτοῦ ἐπιχειρημάτων πρὸς ἴδιον
βεβαιωθῆ περὶ τῆς εἰδήσεως ταύτης
καὶ τότε μόνον παρεδόθη εἰς ἄ
ψυχῆς του ἀγαλλίασις ἦτο τόσο
δητεν ἐκ τοῦ σοφᾶ ὅπου ἐκάθετε

βοῦκι του, ἔρριψε κατὰ γῆς τὰ
 ὅποια εὐρίσκοντο πλησίον τῆς
 ἐκείνου ὅστις θετικῶς ἀνήγγε
 στον εἶδησιν, καὶ ἔκαμε μυρ
 ἄνω κάτω εἰς τὸ δωμάτιόν τ
 Ἄλλὰ! ὁ Σκεντέρμπεης ἀ
 ἔγω οὐδένα πλέον γὰ φοβ
 γὰ μ' ἐμποδίσῃ γὰ ἐξολοθρ
 ἔχασαν οὗτοι τὴν ρομφαίαν,

Ἐσυχάσαντος τοῦ πνεύμα
 περὶ τῆς κατακτήσεως ὅλης
 λοιπὸν δυνατὰ στρατεύματα γ
 μερῶν εἰς αὐτήν· ἀλλ' αἱ προ
 πάντοτε ἀπὸ τὴν συνήθη ἀν
 τὴν νέαν μέθοδον τοῦ πολεμ
 τοῦ ἤδη ἀποβιώσαντος Ἡγεμ

Ἰωάννης δὲ ὁ φίλτατος υἱὸς
 καετῆς ὦν τῆ ἡλικία καὶ ἡ
 περὶ τῆς ὁποίας οὐδεὶς ἐκ τῶ
 Σκεντέρμπεη ὠμίλησεν, εἰμὴ μ
 βασιλείου τῆς Νεαπόλεως, ὡ
 μετέβησαν μετὰ τὸν θάνατον
 εἰς τὴν Ἀπουλίαν, ὅπου ἦσαν
 Φερδινάνδου δωθέντα εἰς αὐτὸν

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡΜ

κτήματα, ὡς ἀνωτέρω εἴπωμεν
πρωτεύουσα τῆς ἡγεμονίας τοῦ Σκεν-
ζετο ὑπὸ φρουρᾶς τῆς Ἀριστοκρατίας
οἰκίους ὁ Σκεντέρμπεης διώρισεν
λίκου υἱοῦ του.

Ἀποτυχούσης δὲ καὶ τῆς δευτέρας
τείας τῶν Γουρρικῶν στρατευμάτων
ἡγεμονίας τοῦ Σκεντέρμπεη, ὁ Μωάμεθ
στρατεύσῃ αὐτὸς ὁ ἴδιος καὶ προσέβη
τὴν Ἀλβανίαν. Ὁ ἀλαζὼν ὅμως νε-
μης δις ἐπολιόρχησε τὴν Κρόϊαν, καὶ
λύσῃ τὴν πολιορκίαν καὶ γὰρ ἐπιστρε-
φύπολιν μὲ ἄκραν αἰσχύνην του.

Ἦτο πεπρωμένον, ὡς φαίνεται,
να κυριεύσουν τὴν Ἀλβανίαν δύο Σκεν-
καὶ ὁ Μωάμεθ, καὶ τόσοι πολεμικῶς
ἀπλοῦς Σαντζάκις ἐμελλε να δοξα-
σεως τοῦ προπυργίου τούτου τῆς
ὀνομάζετο ὁ Σαντζάκις οὗτος, ὅτι
ἔτος ἐπὶ κεφαλῆς δέκα χιλιάδων στρα-
τέως τὴν Κρόϊαν μετὰ δεκατριῶν
καὶ ἀφ' οὗ ἀφάνισε τὸ στράτευμα Φ

(α) Ἦν σελ. 79 τοῦ παρόντος Β'. Τομ.

ρίνου στρατηγοῦ τῆς Ἐνετικῆς Ἄρχοντος τῆς Ἀλβανίας *Λέκα* ἔδραμον εἰς βοήθειαν τῶν πολιτῶν τότε μόνον ἐνικήθησαν παρὰ εἶχον πλέον πρὸς τροφήν τῶν ζῶα, καὶ τὰ δέρματα τῶν βόων φοντο πρὸ πολλοῦ. Ἡ μεγαλοπρῶς Τούρκους ἔτι περισσότερον, καὶ ἐκ στέματος ῥομφαίας.

Τὸ αὐτὸ ἔτος 1478, τὸ ἐνδέκατον τοῦ Σκεντέρμπεη, ὁ Μωάμεθ ἐκυβερνήσατο μέρη τῆς Ἀλβανίας, καὶ τὴν ἑξῆς οἱ Τούρκοι ἔδραμον ἀμέσως εἰς τὴν πόλιν τοῦ Νικολάου, ὅπου ἦτον ἐνταφιασμένος καὶ εὐρόντες τὸν τάφον του, τὸν ἐθαύμαζον θεωροῦντες τὴν κόνιν αὐτοῦ. Ἀποδώσαντες δὲ αὐτῷ τὰς ἀνηκόσους μετὰ προθυμίας ἅμα καὶ εὐλόγησαν καὶ περιέτριβον μὲ ταῦτα τὰ ὅπλα διὰ τοῦ μέσου τούτου ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἄρετὴν τῆς ἀνδρείας του.

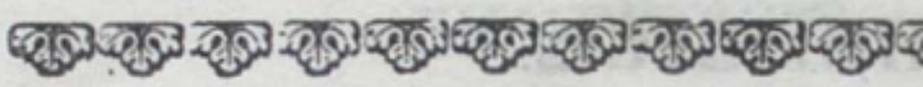
Πολλοὶ δὲ ἐξ αὐτῶν λαβόντες κοσμήσαντες αὐτὰ μὲ χρυσίον, τὰ ἔθεσαν ὡς ἱερά τινα φυλακτῆρια, ὄντες

ΤΟΥ ΣΚΕΝΤΕΡ

ἔξοχος ἀνὴρ εἶχέ τι θεῖον ἐν
ὅτι ἤθελον εἶσθε εὐτυχεῖς εἰς τὰ
λον ἔχη μικρόν τι μέρος τοῦ σώ

Ἄναγινώσκεται περὶ τούτου τὸ
τῷ συγγράμματι ἐπιγραφομένῳ *Le
d' Albanie Histoire*. Λέγει ὁ ἀ
τοῦ βιβλίου τούτου. « Ἐγὼ ἐγνώ
τινούπολιν τὸν Ὀσμὰν-Ἀγᾶ, Πεί-
ὅστις εἶχεν ἐπάνω του τὸ ῥηθὲν
μὲ τὴν μεγαλητέραν πίστιν ὅτι δ
ση ἐκεῖνο τ' ὅστοῦν τοῦ Σκεντέρμπε
χρηματικὴν τιμὴν, ἐπειδὴ ἦτον βέβ
ἤθελε πληγωθῆ διὰ προδοσίας, ἢ

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

(1) Ὁ Ἀνώνυμος βιογράφος τοῦ ὅτι ὁ πρίγκιψ οὗτος περαίνων τὸν πρέσβυν τοῦ Μωάμεθ εἶπεν· « Ὅποτε παραχωρήσῃ εἰς τὸν υἱὸν ἐκείνῃ εἰς τὸν πατέρα· δὲν θέλει πληροεῖν μὴ μόνον εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὸν εὖρει ὁ Μωάμεθ πάντοτε ἔτοιμος κρουσμάτων ξίφους. » *Le Grandbanie. Histoire*, κτλ.

(2) Ἡ πόλις αὕτη, ἔχουσα ἀξιόζητο τὸ πάλαι Ὀλχίνον, νῦν δὲ μία τῶν σημαντικωτέρων πόλεων.

(3) Τὸ ποσὸν ὄλον ἦτο δεκατριῶν τὰς μὲν δέκα χιλιάδας διὰ τὸν ἀρχὸν δὲ τρεῖς διὰ τοὺς ἄλλους αἰχμαλώτους. — *Fatti e gloriose gesta di Franco*.

(4) Ἐπιστρέψαντος τοῦ Ἀχμέτη μενος τὸ ἐπιεικὲς τοῦ Σκεντέρμπεχ τας, καὶ τὴν πρὸς αὐτοὺς γενναίωτις ριστεῖτο μόνον νὰ ζητῆ τὰ τῆς ἐξουσίας ἐθαύμαζε τὴν μεγαλοψυχίαν του, καὶ αὐτὸν ὡς πρίγκιπα ἀνδρεῖον καὶ ὅμως μὲ φρόνησιν μεγίστην τὰ ἀποφασίζοντα ἤκουε τοὺς στρατιώτας του νὰ τὸν

γουν μεγαλοφώνως, ὅτι εἷς ἢ ἄλλος ὅμοιος αὐτῶν ὑπῆρχε, καὶ ὅτι δὲν ἔστι σταθῆ ἄλλος ὅμοιος αὐτῶν. κτλ.

(5) Πόλις τῆς Ἀλβανίας, γινώσκων Ἀρναούτ Μπελιγρά Βελάδρα κατὰ τὸν γεωγραφικὸν δὲ ἐκείνης τῆς ἐν Σερβίᾳ κειμένη κατὰ τὰς συνθήκας, ἔχει πάντα καὶ διοικεῖται ὑπὸ ἐνὸς Πασᾶ. ἔθανατώθησαν εἰς πρωτομάρτυρθερίας Ῥήγας ὁ Φεβραῖος ὁπαδοί του.

(6) Τὸ βασίλειον τῆς Νεάπολης ἦσαν πάντοτε χωριστὰ βασίλεια ὑπέκειντο εἰς τὸν αὐτὸν ἡγεμόνων χωριστῶν. Ἔνεκα τούτων τῶν δύο τούτων ἐπικρατειῶν Σικελιῶν, προσθέτων ἕκαστος αὐξοῦντα ἀριθμὸν τῶν προκατέχοντων βασιλέως τῶν δύο Σικελιῶν Δ' εἰς τὴν Νεάπολιν, καὶ Φερδινάνδου κατὰ τὴν σειράν τῶν βασιλευστικῆς ἐπικρατείας καὶ ὀνομασθέντων.

Αἱ δύο ἐπικράτειαί αὗται ἦν ἡνωμένην πρὸς τὸ 1816 ἔτος δυνάμει συναθροισθέντων ἡγεμόνων τῆς Νεαπολιτικῆς τοῦ Ναπολέοντος. Ἐκτοτε δὲ ἡνωμένην Φερδινάνδος Α' βασιλεὺς τῶν δύο Σικελιῶν.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ.

μάζετο επίσης Φερδινάνδος Β΄.
 τῆς 18 Ἰανουαρίου τοῦ τρέχοντος
 ἡμέραν αὐτοθελήτως ἀνεγνώρισεν
 τῶν δύο Σικελιῶν ὡς ἐκυβερνήσαντο

(7) Ὁ βασιλεὺς Ἀλφόνσος ἔδωκε
 τὴν κατὰ τὸ 1454 ἔτος, πέμπτων
 καὶ ἀρχηγὸν τοῦ στρατοῦ του Ῥαφαήλ
 ἱππότην Καταλάνον (ἐκ τῆς Ἰσπανίας)
 ἀνδρείας, ὅστις ἐπεφορτίσθη νὰ συντάξῃ
 τὰ παρ' αὐτοῦ ὑπερασπισθέντα φρούρα
 κράτους, προσδιορίζων εἰς τὸν Σαλβαδόρ
 σύνταξιν τινὰ ἐπὶ τῶν ἀλυκίδων, τὴν
 ταγὴν τοῦ Ἀλφόνσου ἔμελλε νὰ ἐπιτελέσῃ
 ἀκροτήριον, τὸ λεγόμενον τῆς Ἰσπανίας
 ἐπίσης χρηματικὴ ἐπικουρία εἰς πρὸς
 μαζόμενον Ἀραμύθην, διὰ νὰ ἐπιτελέσῃ
 τοῦ Κρεπακόρε. Τὸ αὐτὸ ἔγινε καὶ ἐπὶ
 γιον Στρέζη, Γεώργιον Μισάχη, καὶ
 διὰ ἑτέρους ὀπλαρχηγούς καὶ τὴν ἰσπανίαν.
 Τοιοῦτοτρόπως ἡ ἐπικράτεια ἐπὶ τῆς
 ὑπεράσπισιν ὑπὸ τῆς μεγάλης ἀνδρείας
 ὅστις παρεχώρησεν εἰς τὸν Ῥηθέντα Ἰσπανίαν
 νὰ κόψῃ νόμισμα εἰς Κρόϊαν. Summa Historiae
 Regno di Napoli. Τόμ. β΄.

(8) Ὁ Μωϋσῆς ὑπεσχέθη εἰς τὸν
 μόνον ἦτον ἱκανὸς ν' ἀφαιρέσῃ ἀπὸ
 τὴν ἡγεμονίαν του, ἀλλὰ καὶ τὴν ἰσπανίαν
 ἤθελε νὰ τὸν προσκαλέσῃ εἰς μονομαχίαν.
 Ὁ Μωάμεθ ἀπεκρίθη εἰς αὐτὸν, ὅτι
 τὴν κεφαλὴν τοῦ Σκεντέρμπεη, θέλω

τὸν χιλιάδας δουκάτα (500 χιλιάδες) γίνεαι ἀντ' αὐτοῦ ἡγεμονίας τῆς οὐδένα φόρον. Εἰς βεβαίωσιν διέταξε καὶ ἔγινεν ἐπίσημον καὶ ἐπικυρωμένον διὰ τῆς χειρὸς **Demetrio Franco. Fatti.**

(9) Ἦγουν τὴν 29 Μαΐου ἐτελείωσεν ἡ ἐκτεταμένη Αὐτοκρατορία ἣτις διήρκεσε χίλια ἑκατὸν ἐπίσχεσεν ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μετὰ τὴν ἁπλοῦς ἑλλάξης, καὶ ἐτελείωσεν δεκάτου τοῦ ὀνόματος, ἐκ τῆς οὐδεῖα τοῦ ἐπίσης ἐτέρας Αὐτοκρατορίας.

(10) Εἶναι, κατὰ τὴν ἐμὴν αἰτιολογία τῆς φυγῆς τοῦ Ἀμέση ὁ βιογράφος τοῦ Σκεντέρμπεη ἱστορίας τοῦ Ἀμέση ἔλαβε χρονογράφοις τὸ ἔτος (1456) ἀποκτήσας ὁ αὐτὸς, ὅστις ἦτον ὁ ἐπίδοξος ἔλαβε τὰς ἐλπίδας τῆς Ἀλβανίας. **Biemmi. I. Βιβλ. Δ'.**

(11) Καὶ περὶ τούτου ὁ φιλόσοφος διαφέρει εἰς τὴν διήγησίν του Σκεντέρμπεη ἐδήλωσε ῥητὴν διαταγήν ἵνα σώσῃ τὴν ζωὴν τοῦ Ἀμέση, πρὸς τοὺς γὰρ τὸν λάβῃ ζῶντα εἰς τὰς Γρόππας ἔλαβε τὴν δόξαν γὰρ τὸν ἀποκτείνῃ. **βιβλ. Δ'.**

(12) Εἰς τὰς πεδιάδας τῶν Φιλιππῶν

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ἐπωνομάσθη ἢ περίφημος ἐκείνη τήθη τὸ 704 ἔτος ἀπὸ κτίσεως πρὶν Χριστοῦ γεννήσεως.

(13) Μεταξὺ τῶν προσφερθέντων Σκεντέρμπεη ἦτο καὶ ὁ πράσινος αὐτοῦ, δλόχρυσος καὶ πλουτισθεὶς μὲν ὑπῆρχεν εἰσέτι εἰς τὸ θησαυροφυλάκιον τοῦ Ἰσουλίου Ἰβν Ἄχμέτ τοῦ Β'. Le Grand Casimir, Histoire.

(14) Ὁ βασιλεὺς Ἀλφόνσος Α' ἠγάπησε τὴν 27 ἰουνίου τοῦ 1458 ἢ 44 ἔτος τῆς ἡλικίας του, ὡς ἀναφέρει οὗτος (Biancardi), ἱστοριογράφος τῶν Νεαπόλεως. Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ ἀδελφοῦ ἔλαβε χώραν ἡ πρώτη μετοίκησης τῶν Νεαπόλεως, ὡς θέλει ἐπομένως ἐν τῇ προσθήκῃ τῆς παρούσης.

(15) Μεταξὺ τῶν συνομοσάντων ἀδελφῶν κρίνοντο οἱ πρίγκιπες τοῦ Ταράντου καὶ οἱ γαμπροὶ τοῦ βασιλέως Φερδινάνδου, ὁ δὲ πρίγκιψ τῆς Ἀκρης, καὶ ὁ Κόμης τῆς Ἰσουλίου. Ἐκ συμφώνου ὅλοι ἐπεμψαν πρέσβυς πρὸς τὴν βασιλέα Ἰωάννην τῆς Ἀραγόνης νὰ παραστήσῃ καὶ λάβῃ τὸ βασίλειον, ὅπερ νομίμως ἐκείνη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ του ἔλαβε. Ὁ βασιλεὺς ἠρνήθη τὴν πρότασίν των, ἀπερὶ τὸ νὰ ἴδῃ τὸ βασίλειον τῆς Νεαπόλεως ἐξουσίαν τοῦ ἀνεψιοῦ του Φερδινάνδου. Ὁ πρίγκιψ τοῦ Ταράντου, ὅστις ἦτο (γινομένου) ἡμεῶν μέγας πρωτοστράτωρ, κατὰ

λεγόμενος σήμερον Σταυλάς ὁ Πρίγκιψ τοῦ Ῥοξανίου, ὅστις Φερδινάνδον, διότι ὡς ἐλέγετο μετὰ τῆς ἀδελφῆς του, συζύγου λησαν τὸν Ἰωάννην τοῦ Ἀγκι ὅστις εὑρίσκετο εἰς Γένοβαν Ζ'. βασιλέως τῆς Γαλλίας γὰρ ὄντος προστάτου τῶν Γενοβ *dei Re di Napoli.*

(16) Ἡ Λατινικὴ λέξις *Nobiles* ὁ τίτλος τῶν πρέσβων τοῦ *Imperii* τὴν ἐλληνικὴν καὶ ἐκκλησι *ambasciatori* λαμβάνου τὸν ῥηθέν ἀπεσταλμένοι πρέσβεις τοῦ *Imperii* πρέσβεις ὀνομάζονται *Nobiles* οὖν τ *Nobiles* λιοφόροι.

(16) (σελ. 65) Διάφορος εἶν γράφων περὶ τοῦ ἀκριβοῦς ἀρι τοῦ Σκεντέρμπεη μεταβάντος ἐν δώσωμεν πίστιν εἰς τὸν περίφ τοῦ τότε καιροῦ Ποντᾶνον, εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Φερδ Σκεντέρμπεη ἐσύγκειτο ἐξ ἑπτο μὲ ἀνάλογον στρατὸν τοῦ πεζο

(17) Ἦτον οὗτος ἀρχηγὸς τῆ ἄσπονδος ἐχθρὸς ἐκείνης τῶν *Mediolani* ἐχρημάτισε Δούξ τῶν *Mediolani* πενθεροῦ τοῦ Φιλίππου Βισκόντ νων, ὅστις δὲν εἶχε τέχνα ἄρρ *elogj degli uomini illustri.*

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

(18) Ὀνομάζεται Ἰάκωβος, καὶ τοῦ Πικινίνου τῆς οἰκογενείας τῶν Φερδινάνδου ἐν Τοσκάνῃ πόλεως Περούγκιας.

(19) Ὁ Σκεντέρμπεης ἀγαπῶν λέα Φερδινάνδον, καὶ ὀργισθεὶς ἐπὶ Πικινίνου διὰ τὴν δολιότητά του, ἐπέστειλε εἰς τὰς ἐπαρχίας τοῦ πρίγκιπος τὴν ὡς ἀνωτέρω ἐσημείωσα, ἦτον εἰς τὴν ἐπιτομήν τοῦ βασιλέως Φερδινάνδου. Ὁ Γοβλιέρ (libr. VI.) ἀναφέρει τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἔγραψεν ὁ πρίγκιψ τοῦ Ταράντη, καὶ τὴν ἀπάντησιν τούτου αὐτῶν εἰσὶν ὑποπτοὶ εἰς τὸν βιογράφον (Σ.). Ἡ ἐπιστημότης ὅμως τῶν ἐπισημειωθέντων δεικνύεται ἀξιόλογα παρὰ τοῦ ἐλλογιμοῦ τὸ σύγγραμμά του *Del Rito Greco*. Γ. Κεφάλαιον Β'. λέγων. *Poichè adduce convincente motivo v. l' intelletto al suo sentimento, autorità dello scrittore citato, ammettere per sincere l' una* α' Ἐπειδὴ ὁ Βιέμμη δὲν προτείνει νὰ πείσῃ τὸν νοῦν, καὶ νὰ μὴ δώσει μαρτυρίαν τοῦ ἀναφερομένου συγγραφέως, δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν γνησίαν ἄλλην. » Ἴδου αἱ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐπισημειωθεὶς ἀναφέρει καὶ ὁ Σουμμόντης (Summi) τὴν ἐπιτομήν τοῦ βασιλείου τῆς Νεαπόλεως.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ, ΠΡΙ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΕΩΡΓΙΟΝ Α

α Ἀνῆκεν εἰς ἐσέ, τὸν ὁποῖο
τὰς μάχας κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆ
τοὺς ὁποίους τινὰς φορές ἐπολ
μέχρι τέλους, καὶ νὰ κατατρέξ
ἐξολοθρεύσεως, καὶ ὄχι νὰ το
φίγων τὸ παιδίον ἐκεῖνο διὰ νὰ
καὶ νὰ λάβῃς τὰ ὄπλα ἐναντίο
πρόφασιν ἔχεις κατ' ἐμοῦ; Τί
Ποῖαι ἔρριδες ποτὲ ὑπῆρχον
τησες τὰς γαίας μου, καὶ σκλη
κόων μου ἐκδικήθεις, καὶ ἐκί
τὸν γνωστοποιήσης. Καυχᾶσαι
πολεμιστῆς τῆς Χριστιανικῆς Θρ
καταδιώκεις ἐκείνους, οἵτινες
εἰσὶν χριστιανικότατοι. Ἐστρεφ
Γάλλων, τῶν ὁποίων εἶναι τὸ
Ἐνόμισες ἴσως ὅτι πολεμεῖς
μένων Τούρκων, τῶν ὁποίων σ
τὰ νῶτα; Ἐδῶ θέλεις εὔρει ἄλ
ἀνέχονται τὴν ὑπερήφανον παρ
θέλει ἀπαφύγει τὸ πρόσωπόν
προκαλέσει εἰς μάχην, τὸ Ἴταλ
βηθῆ τὸ πρόσωπον τοῦ Ἀλβα
τὴν γενναιολογίαν σας, καὶ ὡς
Ἀλβανούς· ἐντρεπώμεθα μάλιστ
τοιούτους οὐτιδανούς ἄνδρας·
ρισθῆ τοιαύτην πάλην ἐὰν ἤθελε
τὴν οἰκίαν σου. Ἐφυγες τὴν ὄρ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

μη δυνηθείς να υπερασπισθῆς τὴν
να εἰσβάλλης εἰς ἐκείνην τῶν ἄλλων
μόνον ἐὰν πρὸς οἰκίαν ζητεῖς τὸν

ΓΕΩΡΓΙΟΣ, ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

ΤΩΝΙΩ ΠΡΙΓΚΙΠΙ ΤΟΥ ΤΑΡΑΝΤΙΝΟΥ

« Ἄφ' οὗ ἔκαμα ἀνακωχὴν με-
σκείας μου, δὲν ἠθέλησα ν' ἀφίστα
ὑπερασπίσεως· πολλάκις ὁ πατήρ
περιψε βοήθειαν ἐν ᾧ ἐγὼ ἐπολέμησα
καὶ ἔνεκα τούτου ἠθέλα φανῶ πολέμῳ
ἠθέλα ἀποδώσω εἰς τὸν υἱὸν τοῦ πα-
τρὸς σου· Σὺ ὑπενθυμίζω ὅτι ἐκεῖνος ἐστάθη
λοιπὸν δὲν θέλεις ν' ἀναγνωρίσῃς
υἱὸν τοῦ; Σὺ ἐλάτρευες τὸν πατέρα
παθεῖς νὰ διώξῃς τὸν υἱὸν τοῦ; τὴν
τοιαύτην ἐξουσίαν; τίς χρεωστεῖ
Βασιλέα τῆς Σικελίας, σὺ ἢ ὁ ἄλλος
Ῥώμης; Ἐγὼ ἦλθα πρὸς βοήθειαν
υἱοῦ τοῦ Βασιλέως, καὶ τῆς Ἀποστο-
λῆς νὰ πολεμήσω κατὰ τῆς ἀπιστίας
μῆτων προδοσιῶν τῶν μεγιστάνων
δὲν θέλετε μείνει πάντοτε ἀτιμώριτος
Ἴδου ἡ αἰτία τῆς μάχης μου κατὰ
πίσης ἐνδοξον διὰ ἐμέ νὰ σὲ πολε-
μῶ με τοὺς Τούρκους· σὺ δὲν εἶσαι
τούτων, διότι εἰσὶν τινες, οἵτινες ὁ-
μίζοντες ὅτι δὲν ἀνήκεις εἰς οὐδεμίαν
παραβάλλεις τοὺς Γάλλους, καὶ τὰ
ὅποιοι διὰ τὴν θρησκείαν ἔκαμαν

θέλω νὰ φιλονεικῶ μετὰ σοῦ
 θωμαίων, ἅτινα ἴσως ἐστάθησαν
 τὰ διεσάλπισεν· εἶναι δὲ πασίγνω-
 μως ὅτι τὰ στρατεύματα τῶν
 διέβησαν τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, λη-
 τῶν Τούρκων, ἔλαβον τὴν λείαν
 Κρόϊα ἀπὸ τὸν φάρυγκα τῶν ἐχθ-
 ῦπερασπίζεται μὲ τὰ ὄπλα τῶν
 ἐπενθυμίζεις τὰ παλαιὰ, καὶ τὰ
 νέα; Μεταβάλλονται τὰ ἥθη τῶν
 ζευγηλάται εἰς τὸ βασιλείον καὶ
 τὸν ἐπιστρέφουν, καὶ δὲν θέλεις
 τέραν τῆς ἀρετῆς. Δὲν δύνασαι
 ἐχρημάτισες ἄσπονδος ἐχθρὸς
 διότι βοηθὸς ὢν σὺ ὁ πρῶτος τῶν
 ἐδίωξεν οὗτος τοὺς Γάλλους ἀπὸ
 Δὲν γνωρίζω ποία ἀρετὴ λάμπει
 φάνη ἴσως νέος ἀστήρ τις, τὸν
 μεταξὺ τῶν Γάλλων; Καταφρονε-
 πους μου, καὶ παραβάλλεις τοὺς
 βατα, καὶ κατὰ τὴν συνήθειάν σου
 περὶ Ἡμῶν, καὶ ἀποδεικνύεις ὅτι
 τῆς ἡμετέρας γενεᾶς. Οἱ προπά-
 ρῶται, ἐκ τῶν ὁποίων ἠγέρθη
 ὁποίου τὴν ὄρμην μόλις οἱ Ῥωμαῖ-
 τικρούσουν, ἐκεῖνος ὅστις διὰ τὴν
 τὸ Τάραντον καὶ ἄλλας χώρας τῆς
 ἄνδρας δυνατοὺς ν' ἀντισταθοῦν
 εἰμὴ τοὺς Ταραντίνους, γένος ἀν-
 γεννηθέντων μόνον διὰ νὰ ψαρεύου-
 νὰ εἶπης ὅτι ἡ Ἀλβανία εἶναι

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ὁμολογεῖς ὅτι εὐγενέστεροι ἐχρημά-
των, οἵτινες ὑπὸ τοῦ μεγάλου Ἀλε-
μέχρι τῶν Ἰνδιῶν, καὶ μὲ ἀπισ-
τεδάμασαν ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἔθνη, τὰ
εἰς αὐτούς. Ἀπὸ ἐκείνους πηγάζου-
σὺ ὀνομάζεις πρόβατα, καὶ ἡ φύσις
ἤλλαξε· διατὶ φεύγετε σεῖς οἱ
προσώπων τῶν προβάτων; Τὰς
οἱ Ἀλβανοὶ ἐδοκίμασαν εἶναι οἱ
δια· καὶ δὲν εὔρον οὐδένα, ὅστις
τὸ πρόσωπόν μου, ἐξ ἐναντίας ἐπὶ
καλὰ ὀπλισμένα τὰ νῶτα τῶν οἱ
δὲν ἠδυνήθην ποτὲ νὰ ἴδω τὰς
τὰ πρόσωπά των, ἐκτὸς μόνον ἐ-
ἠχμαλώτισα. Ἐγὼ δὲν ζητῶ τὴν
νος κατὰ πολλὰ τῆς ἰδικῆς μου· ἀ-
ὅτι σὺ, ὅστις πολλάκις ἐφυγάδευ-
τωνάς σου ἐκ τῶν ἰδιοκτησιῶν τοῦ
βασιλέα ἀπὸ τῆν ἰδικήν του· καὶ
ἐκεῖνο ὅπερ τόσον ἀνόμως ἐφάνη
βασίλειον. Ἐὰν δὲ εἰς τὸν ἀγῶνα
θέλω ἐνταφιασθῆ, ὡς μ' εὔχεται
ἡ ψυχὴ μου θέλει ἀπολαύσει τοιαύ-
τὸν διέποντα τὰ πάντα Θεὸν, ὅχι
τὸν σκοπόν μου, ἀλλ' εἰ μόνον
ἐπιχειρήσω ἐνδοξόν τι ἄθλον Χα-
(20) Περὶ τῆς ἐλεεινῆς τύχης

χηγοῦ τῆς Ἰταλίας Κόμητος Ἰα-
νώνυμος Γάλλος συγγραφεὺς τῆς
πεσεν εἰς μέγα λάθος ἐπειδὴ ὁ
Νεάπολιν κατὰ μυστικὴν διαταγὴν

νάνδου. Πρὸς ἀπόδειξιν τῆς παρ
 ἀναφέρω ἐδὼ ὀλόκληρον ἐν τ
 τῶν τῆς Ἰταλίας Ἱστοριῶν τοῦ
 Restati pertanto Ferrando
 cesco Sforza, l' uno Duca
 cipe di Genova, l' altro re
 Napoli, ed avendo insieme
 pensavano come é potessero
 e morendo agli loro libe
 perciò giudicarono che é
 il Re s' assicurasse di
 l' avevano nella guerra di
 offeso, ed il Duca operasse
 Braccesche al sangue suo
 quali sotto Jacopo Piccin
 riputazione erano salite; pe
 il primo capitano d' Italia,
 qualunque era in stato dov
 simamente il Duca, il qua
 pio suo non gli pareva pote
 nè sicuro à figliuoli lascia
 Il Re pertanto con ogni in
 cordo con i suoi Baroni, e
 assicurargli; il che gli succ
 perchè quelli principi, rima
 Re, vedevano la loro rovin
 cendo accordo e di lui fic
 dubbi. E perchè gli uomini

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

volentieri quel male ch' è certo
 i principi possono i minori
 ingannare. Credettero quelli
 del Re, veggendo i pericoli ma
 ra, e rimessivi nelle braccia
 di poi da lui in vari modi so
 spenti. La qual cosa sbigottì
 il quale con le sue genti si
 na, per torre occasione al Re
 ne pratica col duca Francesco
 suoi amici di riconciliarsi con
 dogli il Duca fatte quante offe
 giori, deliberò Jacopo di rimet
 sue, e l' andò, accompagnato
 a trovare a Milano.

Aveva Jacopo sotto il padre
 litato gran tempo, prima pe
 e dipoi per il popolo di Milan
 lunga conversazione aveva in
 sai, ed universale benivolenza
 senti condizionì avevano accre
 Sforzeschi la prospera fortuna
 tenza avevano partorito invid
 cose avverse e la lunga assenz
 popolo generato misericordia, e
 dissimo desiderio. Le quali cos
 nella venuta sua, perchè poc
 nobiltà, che non l' incontrassero

de ei passò, di quelli che erano ripiene, e il nome tutto si gridava. I quali on rovina, perchè al Duca c desiderio di spegnerlo; e pertamente fare, volse c con Drusiana sua figliuo più tempo innanzi gli a convenne con Ferrando lo con titolo di capitano de mila fiorini di provvisione clusione Jacopo insieme c ducale, e Drusiana sua Napoli, dove lietamente ricevuto, e per molti gio di festa intrattenuto; aven per ire a Sulmona dove fu dal Re nel castello con convito insieme con Fra imprigionato, e dopo poco

διηγήσεως ταύτης ἐξάγεται ὅτι
 στάνων τοῦ βασιλείου τῆς Νε
 των Φερδινάνδον ὁ Κόμης Πικ
 Σουλμόνην, πόλιν τῶν Ἀβρού
 ἰππικοῦ του, ἐπεθύμησε τότε γὰ
 ἐχθρὸν του Φραγκῖσκον Σφόρτζα
 Ὁ δεῦξ εὔτος ὄχι μόνον ἐδέξ
 διὰ γὰ δώση δεῖγμα τῆς ἀγάπ
 τὸν ἐνύμφευσε μὲ τὴν νόθον θυ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Δρουϊσιανήν. Μετὰ ταῦτα οἱ εὐγε
 δεικνύοντες μεγάλην συμπάθειαν πρὸς
 κινῖνον, ὁ δούξ Σφόρτζης ἔλαβε κα-
 φθόνον· διὸ ἵνα τὸν ἀπομακρύνῃ
 μαχόν του καὶ συγγενῆ βασιλέα τῆς Ι-
 δον γὰ τὸν ζητήσῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν
 Πικινῖνος ἐδέχθη μετὰ χαρᾶς τὴν
 ρησε μὲ τὴν σύζυγόν του διὰ τὴν
 βασιλεὺς τὸν ἐδέχθη μὲ μεγάλας
 δὲ τοῦ καιροῦ ὁ Πικινῖνος ἐζήτησεν
 Σουλμόνην ὅπου εἰσέτι εὕρισκοντο οἱ
 ὁ Βασιλεὺς Φερδινάνδος, προσκαλέσας
 ἐν τῷ φρουρίῳ λεγομένῳ Καστέλ
 λακίσουν αὐτὸν καὶ τὸν υἱὸν του Φρ-
 ἐκ τοῦ φρουρίου καὶ μετ' ὀλίγον ἔθα-

(21) Αἱ τρεῖς πόλεις αὗται ὀνομα-
 ποντος καὶ Ἅγιος Ἰωάννης
 ἀνήκουν εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἀπου-
 τοῦ Σκεντέρμπεη, ὡς θέλομεν ἰδεῖ
 λάμβανον μετὰ τὸν θάνατόν του
 κτημάτων τούτων.

(22) Κατὰ τὴν ἐν Νεαπόλει δια-
 εἰς τ' ἀνάκτορα τοῦ βασιλέως Φ-
 φρουρίου, τοῦ λεγομένου Castell
 νώσκετο εἰσέτι, τοῦλάχιστον κατὰ
 εὕρισκόμεν ἐν Νεαπόλει, πρὸς τὴν
 βευτικῆς ἀψίδος τοῦ βασιλέως Ἄ-
 ἐπιγραφὴ Ἰσπανικὴ

DE SCANDERBEG
 LA CRIMINAL.

ἤγουν. Ἡ φυλακὴ τοῦ Σκεντέρ
ὁ Σκεντέρμπεης ἐφυλάκιζε τοῦ

(23) Ὁ Σκεντέρμπεης εἶχε
Καραζάμπεη εἰς τὴν Ἀσίαν.

(24) Ὁ Ἐπίσκοπος οὗτος
Ἀγγέλου, καὶ ἦτο πρωτότοκος
δρῆα Ἀγγέλου, ἐξ ἐνδόξου κ
γενείας. Ἐφημίζετο ὡς ὁ πλ
καὶ εὐγλωττος τῆς ἐποχῆς του,
Λατινικῆς, Ἑβραϊκῆς καὶ Χαλδ
λογίας, καὶ βαθύτατος Θεολόγ
ἐκδικηθῆ κατ' αὐτοῦ ὑπεσχέθη α
δων δουκᾶτων (500 χιλ. δραχμ
φονεύσει, καὶ 200 χιλιάδας εἰς
εἰς αὐτὸν ζῶντα. Franco. Fa

(25) Ὁ ζηλωτὴς Πάπας οὗτ
τὴν ιδέαν νὰ τεθῆ ὁ ἴδιος ἐπ
χικοῦ στρατεύματος, δίδων τῆ
τὸν Σκεντέρμπεην, τὸν ὁποῖον μ
βασιλέα τῆς Ἡπείρου. Εἶχεν ἦ
ὅπου εὐρίσκετο Χριστόφορος ὁ Μ
ὅταν ἡ τύχη Μωάμεθ τοῦ Β'. ἐμ
ἀποβιώσαντος τοῦ Πάπα τὴν 14 Α

(26) Ὁ πασᾶς Μπαλαμπάνης
βανίας, καὶ ἦτο ὁ πατὴρ του ζ
τοῦ Ἰωάννου Καστριώτου πατ
Νήπιον ὧν αἰχμαλωτίσθη ἀπὸ
ράσθη μετὰ παρέλευσιν καιροῦ
παρατηρήσας ὅτι τὸ πρόσωπόν
τὸ δὲ ἀνάστημά του ὑψηλὸν καὶ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

τοῦ σώματος, ἔκρινεν ὅτι, ἐὰν ἐλάττω γύμνασιν στρατιωτικὴν ἤθελε γένηται ἔνεκα δὲ τούτου τὸ ἀνέθρεψε καθήρησκειαν τοῦ Ἀλκορανίου. Ὁ Ἰνέος οὗτος εὐδοκίμησε κατὰ τὴν ἐπιτυχὴν πρόγνωσίν του, ἦτο πλήρης χαρῆς τῆς εὐκαιρίας ἑνὸς πολέμου τὸν δώσας σημεῖα μεγάλης ἀνδρείας, ἔπαυσα καὶ τὸν ἐκολάκευε. Συνέβη δὲ τοῦ Μωάμεθ διὰ τὴν Κωνσταντινουπόλιν θόντος τοῦ Πασᾶ τούτου, ὅστις ἐπέστειλε τὴν Μπαλαμπάνην, οὗτος κατὰ τὴν ἐφορὰν νὰ πηδήσῃ εἰς τὰ τεῖχη καὶ εἰς τὸν ἔσω. Ὁ Μωάμεθ τότε εἰς ἀνταμοιβὴν τῆς νίκης τὸν ἀνηγόρευσε Πασᾶν. FR

(27) Ἐξ ἐναντίας ὁ Μπαλαμπάνης τὰ πλεονεκτήματα τοῦ ἥρωος τοῦ Πασᾶ καὶ εἶχε δι' αὐτὸν ὅλον τὸ σέβασμα ἀρχῆς τῆς ἐκστρατείας του πέμπτου σουλτάνου δῶρα. Ὁ δὲ Σκεντέρμπεης ἀνταμοιβὴν ἔλαβεν ἑκατὸν χλευασμὸν, μίαν σκαπάνην, ἐν ἄροτρον προσκαλῶν αὐτὸν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν γῆν τῶν νέων του, καὶ ν' ἀφήσῃ τὴν ἀρχηγίαν εἰς ἄνδρας γεννηθέντας διὰ ταῦτα, ὅπως αὐτὸν νὰ διοικοῦνται τὰ στρατεύματα τῆς ἀρχῆς αὐτόν. Ὁ Μπαλαμπάνης ὄμωσε νὰ ἀποδοκῆται ὑβρεως ταύτης, ἥτις τὸν ἔπεισε διότι ἐγένετο εἰς αὐτὸν μετὰ τὴν ἀποτυχίαν κευτικοῦ σημεῖου σεβασμοῦ. *Barletti* *derb. Lib. XI.*

Τόμ. Β'.

(28) Οἱ ἑπτὰ οὗτοι δυστυχεῖς τοῦ Μουζάχης τῆς Ἀγγέλου, Βλ. τοῦ Σκεντέρμπεη, Γιάννης Μουζάχης, Νικολὸς Βερίσιος, Γεώργιος Κόκοβιτς.
BARLETIUS. βιβλ. ΙΑ΄.

(29) Ὀνομάζετο οὗτος Β. Sagredo. *Memorie istoriche di Venezia* 1763 εἰς 4.

(30) Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀτυχημάτων ταύτης ἀνέβαινεν ἕως τριάκοντα αἱ ὁκτώ ἦσαν κατάλληλαι διὰ τὴν
 Βιβλ. ς΄.

(31) Θανούσιος ὀνομάζετο ὁ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας τῆς Κερτζεγοβίνης, καὶ ἐνὸς ἦτο δὲ ἀξιὸς καὶ πιστὸς. Μετὰ τὴν ἄφωσιν τῆς οἰκογενείας τοῦ Καστριώτη μετέβησαν εἰς ἓνα κτῆμα, τὸ ἀπὸ τῆς οἰκογενείας τοῦ Σκεντέρμπεη διὰ τῆς Νεαπόλεως. Εἰς καλόγηρον Δομινίκου ἐν Νεαπόλει, ἐστάθη μὲν λαμπρᾶς οἰκογενείας. Ὀνομάζετο Θανούσιος. Ἦτο τοσοῦτον μνημὸν τοῦ Σκεντέρμπεη, ὥστε να τοῦτου μεταξὺ ἐκείνης τοῦ Παρθένου Μαρίας. *Le gran*
nie κ. τ. λ.

(32) Ἡ ποσότης αὕτη ἀνέβη χρυσῶν ταλλήρων (σχεδὸν 4 ὅστε ὁ Σαγρέδος τὴν ἔπων

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ναιότητα τῶν Χριστιανῶν. Ἴδου, τίνι τρόπῳ ἐτελείωσε τὴν ὀμιλίαν ἐνώπιον τῶν Καρδιναλέων· α Μετὰ Ἀσίας καὶ τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν πῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῆς Σερβίας, τῆς Βοσνίας καὶ τῆς Μοῦποδοῦλῶσιν τῆς Πελοποννήσου καὶ μεγαλητέρου μέρους τῆς Μακεδονίαι ἔμεινα ἐγὼ μόνος μου μετὰ τὸ ἀδύνατος μου, μετὰ τοὺς στρατιώτας μου τόσους πολέμους, θραυμένους ἀπὸ τῆς Ἡπειροῦ δὲν ἔχει πλέον εἰς τὸ μέρος ὑγιᾶς διὰ τὴν λάβη νέας πλῆθους πλέον εἰς αὐτὴν αἷμα διὰ τὴν τὸ χυκοῦ λαοῦ. Εἰς τὴν Μακεδονίαν ταύτην εἰς στρατιώτας, εἰς πριγκίπους καὶ μένει ἄλλο εἰμὴ μόνον ἢ ἡμετέροι ἀκαταδαμάστος. Ἐλάτε λοιπὸν πρὸς ὧ εἶναι εἰσέτι καιρὸς· ὅσον οὐπω ἴσως πλέον ἀθληταὶ τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τοῦ Ἀδριατικοῦ πελάγους. » *Barletius*

(33) Ὁ ἀνδρεῖος οὗτος στρατιώτης Ἀλέξης. *Franco. Fatti* καὶ

(34) Ὁ Βαρλέτιος λέγει ὅτι ἡ στή εἰς τοὺς Γεωγράφους ὑπὸ *Barletius. Lib. XIII.*

(35) Οὗτος εἶναι ὁ ἀληθὴς ὑπολατέρμπης ἀνέλαβε τὴν ἡγεμονίαν Λαυθάνονται λοιπὸν ὅσοι ἔγραψαν ὅτι ἔτος, καὶ 65 τῆς ἡλικίας του.

Ὁ Σαγρέδος (Sagredo) ἀπέδωσαν τὸν θάνατον τοῦ Σκ τοῦ ἱατροῦ του. Ὁ δὲ Βο Lib. VIII). λέγει ὅτι πολλοῦ του ὡς προελθόντα ἐκ δ

(36) Ὁ ἀγαπητός του ἵππος, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ κυρίου τοῦ ἵππεύσῃ ἄλλος τις, ἀγρίευσε, ἀπέθανε. *Barletius. Lib. X*

(37) Ὁ Φερδινάνδος Α΄. δείξῃ τὴν ἄκραν λύπην του, ὅλοι οἱ ὑπήκοοι τοῦ βασιλεῖ τοῦ ἔκαμε τὰ τῆς ἐκκλησίας τῆς ψυχῆς του.

(38) Καὶ τῷ ὄντι ὁ Μωά Ἰταλίας τὸ 1481 ἔτος κυριεύ του ἐν τῷ βασιλείῳ τῆς Νεο ὑποτάξῃ καὶ τὴν παλαιὰν Ῥ τὸ ἐπιτύμβιον, τὸ ὁποῖον ἐκ π Λατινιστὶ ἐπὶ τοῦ μνημείου τ

» Τὴν Ῥόδον ὑπὸ τὸν ζυγὸ
» Καὶ νὰ πατήσω τὴν ὀφρῦ

54

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΩΝ ΕΝ ΤΩ

ΒΑΣΙΛΕΙΩΙ ΤΩΝ ΔΥΩ

ΑΛΒΑΝΙΚΩΝ ΑΠΟ

Συνταχθεῖσα ὑπὸ

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

107

LIBRARI

De Legibus (Sagrado P.
decreto) in hunc modum
totum hunc librum
Libri VIII. hunc in
totum hunc librum hunc

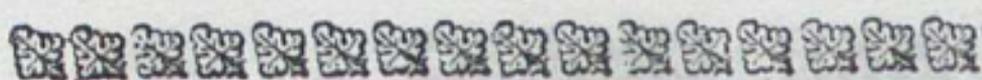
EKΘΕΣΙΣ

EN TO

V ALIA ZIKEMION

V APOIKION

ΥΛΟΙ ΠΡΩΤΟ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΙΣ

ΤΩΝ

ΕΝ ΤΩ ΒΑΣΙΛΕΙΩ ΤΩΝ Δ

ΑΛΒΑΝΙΚΩΝ ΛΙΟΙ

Μεταξὺ διαφόρων ἐπισήμων ἐγ
λέως τῆς Νεαπόλεως Βλαδισλάου,
Καρόλου τοῦ Γ'. ἐκ τῆς οἰκογενείας
ὑπάρχουσί τινα, εἰς τὰ ὁποῖα ὁ ρηθ
φεται καὶ Βασιλεὺς τῆς Ἀλβανίας
τῶν δικαιωμάτων του ἐπὶ τῆς Ἀλβα
χοί του εἶχον εἰς τὴν ἐξουσίαν των,
Βασιλεῖς τῆς Σαρδινίας καὶ τῆς Νεα
εἰτέτι Βασιλεῖς τῶν Ἱεροσολύμων,

Οὐδεὶς Ἀλβανὸς ὅμως μετανό
σιλείῳ τῆς Νεαπόλεως, εἰμὴ ἐπὶ
Νεαπόλεως καὶ Σικελίας Ἀλφόνσου
ὡς ἀνωτέρω ἐσημειώσαμεν (α), ὅταν

(α) Ἐν σελ. 18 τοῦ παρόντος Β'. Τόμου

σιλεὺς ἔγινε σύμμαχος τοῦ ἤρω
τέρμπεη. Τότε μόνον ἤρχισα
μεταξὺ τῶν ὑπηκόων τῶν δύο
διάφοροι ὀπλαρχηγοὶ τῆς Ἀλ
διαταγὴν τοῦ Σκεντέρμπεη, ἐν
απόλεως πρὸς βοήθειαν τοῦ Ε
τὸν εἶχεν ἄλλοτε συνδράμει μ
μὲ ἀξιόους μηχανικούς.

Ἡ δὲ γενναιότης τοῦ Βασιλ
ταμοιβὴν τῶν ἐκδουλεύσεων τῶ
εἶλκυσε τούτους ὥστε εἷς ἐξ
ἀνθρώπους του ἠθέλησε ν' ἀπο
Καλαβρίαν, μίαν τῶν σημαντ
Βασιλείου ἐκείνου. Τοῦτο συ
δ ῥηθεὶς ὀπλαρχηγὸς ὀνομάζ
ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὸ ἐξῆς βα
νιστὶ γεγραμμένον, ἀντίγραφον
τῆ 24 Σεπτεμβρίου τοῦ 166
τοῦ ἐν Πανόρμῳ (κοινῶς Πα
Διέγου Βαρέττα, καὶ σήμ
Βιβλιοθήκη τοῦ Ἑλληνικοῦ Τε
λεως ταύτης.

Alphonsus, Dei gratia,
polis, Siciliae, etc. etc.

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑ: ΑΑΒ.

Considerantes Nos enim. . .
ribus servitiis et laboribus, uti
Epirotarum Dux, sub nostro
cum sanguinis effusione in
provinciae Calabriae inferiori
hibuisti, aliisque occasionibus
et promptus semper fuisti insi
et Basilio filiis tuis, qui Ge
manet in nostro Regno Sici
in servitio nostro tanquam
nostrorum subditorum pro de
Regni ex Gallicis invasioni
remuneratione, ac tua antiqu
ex clarissima familia Castr
Principe originem traxit, vult
te militem Demetrium Reres
nare in Nostrum regium Gube
ctae nostrae provinciae inferi
ut virtute praesentis nostra
eligimus, creamus, et nomina
dictum nostrum regium Gube
tatae provinciae inferioris Cal

α Ἀλφόνσος ἐλέω Θεοῦ Βασιλ
τῆς Νεαπόλεως, Σικελίας, κτλ. κ

« Σκεφθέντες Ἡμεῖς, ὅτι ἐκδουλεύσεων καὶ ἀγόνων ὡς Ἑπειρωτῶν εἰς τὴν ἡμετέραν μεγάληως συνέδραμες, μὲ χύσθησιν ὅλης τῆς ἐπαρχίας εἰς ἑτέρας περιστάσεις καὶ ὑποφωδιασμένος καὶ ἕτοιμος συνεργίῳ καὶ Βασιλείῳ· καὶ ὅτι σταθμεύει εἰς τὸ ἡμέτερον πέραν τοῦ Φάρου, ὑπηρετῶν Ἑπειρωτῶν ὑπηκόων τῷ θέντος Βασιλείου ἀπὸ τὰς ἐπιανταμοιβῆν τῶν ἐκδουλεύσεων ὄψιν τὴν ἀρχαίαν εὐγένειαν καὶ τὴν ἑνδοξὸν οἰκογένειαν τοῦ Κωνσταντίνου Ἑπειρωτῶν, ἐγκρίναμεν νὰ ἐκλέξωμεν Σε, στρατιώτην Δημήτριον Σιλικὸν Διοικητὴν τῆς ῥηθείσης κατὰ Καλαβρίας· διὸ δυνάμει Σιλικοῦ διατάγματος ἐκλέγομεν ὀνομάζομεν Σε Ἡμέτερον ῥηθείσης ἐπαρχίας τῆς κατὰ ἄνω Ἑπείρου.

Ἐκ τοῦ διπλώματος τούτου φαίνεται ὅτι κατὰ τὸ 1448 ἔτος

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑΙ ΑΛΒ.

μετανάστασις τῶν Ἀλβανῶν ἐν τῷ
Σικελιῶν. Λανθάνεται λοιπὸν με
ἂν καὶ Ἀλβανός, λέγων ἐν τῷ συγγ
Rito Greco in Italia, Lib. III
πρῶτοι Ἀλβανοὶ ἐφάνησαν τὸ 1461
τέρμπειης ἔλαβε παρὰ τοῦ βασιλέ
κατοχὴν τῶν κτημάτων ἐν τῇ κω
Πέτρου τῆς Γαλατίνης. ο **I primi**
parvero l' anno 1461, allorc
investito dal re Ferdinando d
terra di San Pietro in Galatina

Κατὰ τὸ ρηθὲν ἔτος 1461 ἦλθ
τῷ Βασιλείῳ τῆς Νεαπόλεως, πλήν ἄ
βοήθειαν, ὡς εἶδομεν ἄνωτέρῳ (α),
δινάνδου ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Σ
πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἔμειναν ἐν Ἀπου
ρηθέντα παρὰ τοῦ βασιλέως Φε
Σκεντέρμπεην κτήματα καὶ πόλεις,
γενναίας συνδρομῆς του εἰς τὴν κατ
τοῦ βασιλέως τούτου.

Κατὰ τὴν μαρτυρίαν δὲ ἐνός ἱστ
λίτου (β), πέντε χιλιάδες Ἀλβανῶν

(α) Ἐν σελ. 79 τοῦ παρόντος Β'. Τόμου.

(β) Ἴδε **Giustiniiani. Dizionario istor**
3no di Napoli. Τομ. I'. Napoli 1805. εἰς

εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν
 δυνάμει ὀλίγον καιρὸν μετὰ
 τοῦ Σκεντέρμπεη, ὑπὸ τὴν
 ὅστις ὀνομάζεται Κοήρης Στ
 περιπτώσεις ἐφάνησαν ἀνδρείου
 σιλέα Φερδινάνδου. Ἐπειδὴ δὲ
 ἐζήτησαν νὰ μείνωσι διὰ πο
 ὡς ὑπήκοοι, ὁ Βασιλεὺς οὗτο
 πρὸς τὴν διάφορα καὶ γαίαν
 χρέος νὰ κατοικήσωσι μερικὰ
 αἱ ὁποῖαι πρὸ καιροῦ εἶχον ἐ

Εἰς τὸ Βασιλικὸν Ἀρχεῖον
 ὑπάρχει ἔγγραφο διὰ τοῦ
 τῆ ἐπαρχίας λεγομένη Καπι
 πόλεων ἐκατοικήθη ἐκ νέου ἡ
 τζιο δὲ Σάουρι (Castelluc
 Βασιλεὺς Φερδινάνδος Α'. τῆ
 τὴν κωμόπολιν ταύτην εἰς ἓνα
 νην Γαζούλην, ὅστις κατὰ π
 κατοικήσωσιν ἐξήκοντα Γραικ

Τρίτη μετανάστευσις τῶν
 μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἡγεμό
 1467 ἔτος, ὅταν ὁ υἱὸς του
 μετέβη ἐν Ἀπουλίᾳ μετὰ τὴν μ

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑΙ ΑΛΒ. Α

φήν του, και ἡ ἡγεμονία του ἔμεινε
τοῦ ἐνδόξου πατρὸς του, ὑπὸ τὴν προσ

Κατὰ τὸ 1478 ἔτος ἐπραγματο
μετανάστευσις τῶν Ἀλβανῶν ἐν τῷ
Σικελιῶν πεσοῦσης τῆς Κροΐας
ὑπὸ τὸν ζυγὸν τοῦ Σουλτάνου Μω
παντες οἱ μεταναστᾶται οὗτοι κατέ
ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ἡγεμόνος
στριώτου τοῦ Σκεντέρμπεη (α).

Νυμφευθείσης δὲ τῆς Ἑλένης, ἀδ
τοῦ Καστριώτου, μετὰ τοῦ Πρίγκιπ
(Bisignano), καὶ ἀναχωρήσαντος τοῦ
του κείμενα εἰς τὰς δύο Καλαβρίας
Ἀλβανοὶ τὸν ἠκολούθησαν μαθόντες
οὗτος εἶχεν ἀπείρους γαῖας χέρσους,
λήλους νὰ κατοικήσωσι, μὴ θέλοντες
τοῖς Ἰταλοῖς. Τοιοῦτοτρόπως οἰκοδομ
τα τέσσαρες κωμοπόλεις, αἵτινες σ

(α) Οἱ ἀπόγονοι τοῦ υἱοῦ τούτου καὶ διαδ
τέρμπεη σώζονται τὴν σήμερον ἐκ μέρους γυναι
ἀρσενικοῦ κλήδου κατὰ τὸν 15. αἰῶνα, ὡς ἐ
Προλεγομένων τῆς παρούσης ἱστορίας), ἐν τῇ
Καράφα, ἐκ τῆς ὁποίας εἰσὶν οἱ Δούκιδες τ
ἰσχυροὶ καὶ πλούσιοι ἐν τῷ Βασιλείῳ τῆς Νεα

μερον εἰς τὰς δύο Καλαβρίας
εἰς τὴν κάτω Καλαβρίαν.

Ἀπὸ ἐπίσημα δὲ ἔγγραφα,
τῶν χειρογράφων τῆς βιβλιο
Ἀνατολικοῦ Ἱεροσπουδαστηρίου
13 Ἰαννουαρίου τοῦ 1487 ἔ
διάφοροι ἄρχοντες Ἀλβανοὶ,
ταὶ ὡς μετανάσται καὶ φυγο
Τούρκων. Μεταξὺ τούτων διεκ
νης Μπαρμπάτης, Πέτρος Μπ
Ἰωάννης Σχιρός, Ἰωάννης Μα
Ἀντώνιος Ππόρσιας, Ματθαῖο
γότας, Γεώργιος Ππουρλέσης
Γεώργιος Λουσιέρης. Ὁ μεγα
τῆς Ἀραγόνης ἐδέχθη αὐτοὺς
κοῦ Διπλώματος τῆς 30 Αὐ
Ἰνδικτίωνος 5'. παρεχώρησεν
τῆς Λουμέρκης καὶ τοῦ Δαι
Lumerca e quello nominat
ἐπαρχίαν τῆς Ματζάρας (Va
ἔχωσιν ὡς ἰδιοκτησίαν των
τὸ δικαίωμα νὰ διοικῶνται μ
τρίδος των καὶ νὰ ἐκτελοῦν
σκείας των, μὲ τὴν μόνην ὑπ

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑ: ΑΛΒ. Α

τὸν τόπον καὶ νὰ γεωργήσουν τὸ
σημα τριῶν ἐτῶν.

Πεσούσης τῆς Μοναρχίας τῶν
ριευθέντος τοῦ Βασιλείου τῶν δύο
αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας καὶ Ε
νίας Καρόλου Ε', οἱ Ἄλβανοι
ἐπαρχίας Κορώνης ἐν Πελοποννή
πλέον τὸν τυραννικὸν ζυγὸν τῶν Τ
ὑπεράσπισιν τοῦ ρηθέντος Αὐτοκρά
νὰ τὸν ἀναγνωρίσουν ὡς νόμιμόν τ

Ὁ μέγας καὶ κραταιὸς οὗτος
ἐδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην διατα
ναύαρχον Ἀνδρέαν Δορίαν ἐκ Γε
τὰ παράλια τῆς Πελοποννήσου,
Μωθοκόρωνα. Τοῦτο συνέβη κατὰ
δὸν καιρὸν τὸ Βασίλειον τῆς Νεαπόλε
Ἀντιβασιλέως Δὸν Πέτρου δὲ Τολέ
κατὰ διαταγὴν τοῦ αὐτοκράτορος ἐ
στρατοῦ τὸν ὁποῖον μετεβίβαζεν ὁ

Ἡ Κορώνη ἐλευθερώθη καὶ ἡ
ἐκ νέου ὑψώθη εἰς τὸ φρούριόν τ

(α) Ἡ μεγαλοπρεπὴς καὶ ἐκτετατμένη ὀ
ὀνομάζεται Τολέδο ἐκατασκευάσθη ὑπὸ
ἐκ τοῦ ὁποίου ἔλαβε καὶ τὴν ἐπωνυμίαν.

δὲ τοῦ ῥηθέντος ναυάρχου καὶ ἐπὶ τῶν
 Τουρκικῶν Στρατευμάτων, ἢ Κεραίων
 εἰς τὸν ζυγὸν τούτων. Τότε ὅσοι
 ἐσώθησαν ἐπεβιβάσθησαν εἰς τὰς
 λέως Δὸν Πέτρου δὲ Τολέδο
 βησαν εἰς τὸ βασίλειον τῶν δὴ
 μετενάστευσαν εἰς Σικελίαν, οἱ
 ἕτεροι ἐν τῇ μητροπόλει τῆς Νεαπόλεως
 λέγουσι οἱ ἱστορικοὶ τῆς Νεαπόλεως
 Βασιλικοῦ ταμείου ἐτησίως
 25 χιλιάδες Δραχμαί, καὶ
 δόγματος ἐκκλησία τῶν ἁγίων
 Παύλου (α) ὠκοδομήθη τὸ 1570
 τοῦ *Ha. λαιο. λόγου* ἐκ τῆς Αὐτοκρατορίας
 τοῦ Βυζαντίου, ἐν τῇ λεγομένῃ
colo dei Greci, καὶ ὅτι ὅλαι
 οἰκοδομηθεῖσαι οἰκίαι ἦσαν ἰδιοκτησίαι

Ἡ μετανάστευσις αὕτη καὶ
 εἶναι ἡ πέμπτη καὶ ἕκτη ἐκ τῶν
 ὅχι ἀπὸ Ἀλβανοῦς ἀλλὰ ἀπὸ τῶν
 διὰ κατοικίαν τῶν τὴν κωμό

(α) Περὶ τῆς Ἐκκλησίας ταύτης ἴδ. *Storia della Chiesa Greca in Napoli esiste*

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑ: ΑΛΒ

κειμένην εἰς τὴν καρποφόρον ἐπαρχίαν
(Basilicata).

Ἐβδόμη καὶ τελευταία μετανάστευσις
τὸ 1744 ἔτος ὑπὸ τοῦ πρὸ ὀνόματι
Βασιλέως τῶν δύο Σικελιῶν Καρόλου
Βόνων. Ὁ μεγαλόφυχος καὶ γενναῖος βασιλεὺς
τῆς σήμερον ἐν Νεαπόλει βασιλευσάντων
ραχώρησεν εἰς τοὺς μεταναστάντας
σίλειόν του, τὸ τιμᾶριον τῆς *Μπασιλιicata*
τὴν ἐπαρχίαν τοῦ κάτω Ἀβρούτζου
προνομήσῃ ἀπὸ τὴν μητέρα του
ἐπέβησαν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν
Farnese,) ἣτις εἶχε πλούσια κτήματα
τεῖαν τῆς Ῥώμης καὶ εἰς τὸ βασίλειον
Διέταξεν ἐν ταυτῷ ὁ μεγαλοφυής βασιλεὺς
τῆς μικρᾶς ταύτης ἀποικίας τῆς *Μακεδονίας*
κεῖτο ἐκ τριακοσίων ἀνθρώπων, νὰ ἐκτελέσῃ
τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Λατίνου Ἐπισκόπου
ἐκείνης, ἀλλὰ νὰ ἔχωσι τὸ ἐπίσκοπον
νῶνται ἀπὸ ἐπισκόπους τῆς Ἀνατολικῆς
Ἐκκλησίας.

Εἶναι δὲ ἄξιον σημειώσεως ὅτι ἐκ τῆς
σιλέως τούτου ἐσυστήθη τὸ *Τάγμα*
Regimento Real Macedone, τὸ
Τόμ. Β'.

κεφαλῆς του ὡς Συνταγματ
μητα Γεώργιον Χωραφᾶ, ἔδο
εἰς τὴν περίφημον μάχην τῆς
συνέπειαν τῆς ὁποίας οἱ Αὐσρι
τευμάτων τοῦ βασιλέως Καρ
καὶ μετ' ὀλίγου ἐβιάσθησαν
σιλέα τῶν δύο Σικελιῶν. Τ
θέλων νὰ δώσῃ αἰώνιον δεῖγ
τάγμα τῶν Μακεδόνων, ἀνε
Ἐθνικὸν τοῦ βασιλείου του, δ
« Ἐχων ὁ βασιλεὺς τὸ δικ
ὁποῖον ἀνήκει εἰς αὐτὸν ἐπὶ
ἐκ τῶν ὁποίων σύγκειται τὸ
τῶν Μακεδόνων, καὶ τὴν ἰ
ἥτις ὑπάρχει εἰς τοῦτο, ἀπεφά
ρηθὲν Βασιλικὸν Τάγμα τῶν Μ
ὡς σῶμα Ἰταλικόν, καὶ ἔνεκα
προνόμια, καὶ τὰς ἐξαιρέσει
αὐτὸ, κτλ. (α). »

Ἡ ὀγδόη καὶ τελευταία με
γραικῶν ἔλαβε χώραν τὸ 177
Φερδινάνδου Δ'. Ἀρχηγὸς τῆ

Ἴδε τὸ σύγγραμμα Dissertazione
gimento Real Macedone, Bologna

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑ: ΑΛΒ.

διετάχθη να κατοικήσῃ εἰς τὴν πόλιν
 ἦτον ὁ Λευκάδιος Παραγιώτης Ι
 μασθεὶς Φαντασίας, ἕνεκα τῆς με
 διότι ἔχων κλίσιν διὰ τὰ γράμμ
 ἐν Νεαπόλει, ἠκολούθη τακτικῶς τ
 ριφήμου Καθηγητοῦ τῆς Ἑλληνικῆς
 ολογίας Ἰακώβου Μαρτορέλλη·
 δὲν εὐδοκίμησε καὶ μετὰ τὸν θά
 Φαντασία οἱ μετανάσται ἐσκορπίσθη

Ὁ μὲν ἀριθμὸς τῶν πόλεων κα
 δομηθέντων παρὰ τῶν Ἀλβανογρ
 λείῳ τῆς Νεαπόλεως, ἐν τῷ διαστ
 ἑπτὰ μεταναστώσεων τῶν, εἶναι ἐδ
 ὡς ἐφεξῆς· 36 εἰς τὰς δύο Κ
 Βασιλικάταν, 8 εἰς τὴν Καπιτανά
 τοῦ Ὀτράντου, καὶ 1 εἰς τὸ Ἀβ
 κελίαν δὲ ἀκοδομήθησαν πέντε πό
 πόλεις· ἡγουν 3. εἰς τὴν ἐπαρχίαν
 εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Μεσσήνης, κα
 Γχειργέντων.

Ὁ δὲ πληθυσμὸς ὅλων τῶν ἀπ
 βαίνει τὴν σήμερον τὰς 90 χιλιά
 ταξὺ τῶν ὀμιλοῦν πάντοτε τὴν Ἀλβ
 πειδῆ δὲ περὶ τῆς γλώσσης ταύτης

γνώσιν, διότι εἶναι γλῶσσα ἣ
 δὲν γράρεται, καὶ ἐπομένως δὲ
 οὔτε συγγραφέα τινά, διὸ πρὸς
 λολογικὰς ἐρεύνας ἐνασχολοῦται
 τὴν ἐφεξῆς διατριβὴν τοῦ περὶ
 Θωμᾶ Πάκη, Ἕλληνας τὴν κατὰ
 κανίαν ἀποίκων τῆς Κορώνης, ὁ
 περιήγησίν του, τὴν καταχώρησιν
 τῆς ἐφημερίδος ἢ Ἀθηναῖα,
 ἔτους.

» Ἐρευναι πολλαὶ καὶ συζητήσεις
 εἰς τὴν σοφὴν Εὐρώπην περὶ τὸν
 ματισμοῦ τῶν γλωσσῶν, σκοπεῖται
 στημα τοῦ φιλοσόφου Βίκου, τὸ
 νὰ ὁδηγήτῃ ἐπιτυχέστερον τὰς
 σεις πρὸς τὴν ἀνακάλυψιν τῶν
 κόσμου. Ἡ σπουδὴ τῶν ἀρχαίων
 καὶ ἡ τῶν γλωσσῶν αὐτῶν ἀφ' ἑσθ
 διαδοχικῆς καὶ συνεχοῦς πο
 εἰς τὰς ἀνθρωπίνας γενεὰς τὰς
 ἔβαλον εἰς θέτιν τοὺς μέχρι τῶν
 τηρητὰς νὰ σχηματίσῃ διαφ
 μένου τούτου ὑποθέσεις. Καὶ
 δὲ ἀνθρωπίνην ὑπέθεσαν τὴν ἀρχαίαν

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑΙ ΑΛΒ.

ὅμως ἂν ἔχη τὸ περὶ τούτου, δὲ ἀμφιβολία ὅτι ἡ γλῶσσα, κατὰ ὄχι μόνον ἦτον περιορισμένη, ἀλλὰ λέξεις μικρὰς, καὶ πλήρης ἦτον μοῖρα ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι δύο ἄτομα ἤθεσαν πρὸς ἄλληλα τοὺς στοχασμοὺς ὑποθέσωμεν ἐπίσης ὅτι προτοῦ νὰ ἐκφράσῃ διὰ τοῦ λόγου, τοὺς ἐξέματων, ὡς εἶναι φυσικόν, καὶ ὅτι κουσθεῖται φωναὶ ἦσαν κραυγαὶ ἐπόνον· μετὰ ταῦτα προστετέθησαν θησαν συλλαβαί, ἔπειτα ἔγιναν ὁ ἕως ὅτου ὀλίγον κατ' ὀλίγον, καὶ πινωνίας, ἐσχηματίσθησαν λέξεις μὲν τέλεσαν γλῶσσαν ἐντελεστέραν. νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἐσχηματίσθη διὰ μὲν ἐνῶ πρὸ τούτου, κατὰ τὸν Μοντπάρξην πολιτικὸς βίος. Καὶ τῶν ἀνθρώπων, ἡ συγκέντρωσις, οὕτως δετον τῶν συμφερόντων καὶ τῶν πινῶν νὰ δώσωσιν ἀρχὴν καὶ ἀνάπτυξιν εἰς καὶ ἐναρμόνιον. Εἶναι γνωστὸν ὅτι τῆς Ἰταλίας ἔλαβε τὸν σημερινὸν τὰς αὐλὰς τῆς Σικελίας· καὶ αὕτη γ

προπατόρων μας απέκτησε τὴν
λέκτους ἐνότητα αὐτῆς ἐπὶ
Τρωϊκῆς καὶ Ἀμφικτυονικῆς
ἢ πρωτότυπος αὕτη γλῶσσα
ἐτροπολογήθη καὶ ἐτελειοποιήθη
διαφόρων τόπων περιστάσεις.
τος χάριν, ἢ πρώτη διὰ τῆς
τῶν κατοίκων τῆς ἐξευγενισ
αὐτῆς ἄκορυφον γλῶσσαν πλε
ῆθειταν διὰ τῆς συνδρομῆς τῶν
στάσεων εἰς ἃς ὀφείλει καὶ τῶν
ἐνῶ ὁ πτωχὸς καὶ ἀγροῖκος
Μακεδονίας κάτοικος, περιοριζ
λων περιστάσεων νὰ ζῆ μεταδ
τῆς πατρίδος του, διετήρησε
οὔτω καὶ τὴν ἀπλῆν τῶν πρ
καὶ ἐφαίνετο ἀσχολούμενος ν'
ἀπόκτησιν μελλούσης στρατι
Τοσκάνα εἰς τὴν νεωτέραν
εὐτυχῶς εἰς τὸν πολιτισμόν
καὶ κατὰ τὴν διάλεκτον τῶν
κρατειῶν.

» Διερχόμενος τὴν κλασικὴν
(ὅστις ἐνησμενίζετο εἰς τοιαύτα

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑΙ ΑΛΒ.

νηθείς εἰς τὰς νεωτέρας ἀποικίας τῆς
προτίθεμαι, διὰ τῆς παρούσης μι
νὰ κεντήσω τὴν ἀρχαιολογικὴν περι
δομογενῶν μου, ὥστε μὲ τὴν συν
καὶ βοηθούμενοι ἀπὸ καλητέρας
γνώσεις, νὰ λύσωσι γλωσσολογικόν
σχολοῦν σήμερον τὴν προσοχὴν τῆς
μανίας καὶ ὅλης σχεδὸν τῆς Εὐρώπ
δηλαδή τῆς Ἀλβανικῆς γλώσσης. Ζ
ἀκόμη εἰς τὴν Ἰταλίαν ἢ εὗρεσις
προγενεστέρας καὶ τῆς Ἑλληνικῆς
κατὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα, καὶ διῖσχυρ
ἀρχαιότης αὕτη ἀνήκει εἰς τὴν σημερ
ἢ τοιαύτη ἀξίωσις φαίνεται ἀνυπόστα
τῶν πεπαιδευμένων ἀναγνωρίζουσι
σωμένης γλώσσης Ἑτρουρικῆς, διαφ
ὄλων. Ὅπόσον ἄρᾳ γε δὲν ἤθελεν ἐ
τισμένον κόσμον, καὶ ἰδίως τὴν Ἑλ
ποδειχθῆ ὅτι ἡ παροῦσα Ἀλβανικὴ
τοχθονικωτέρα γλῶσσα τῆς Ἑλλά
Ἑλληνικῆς, γλῶσσα τέλος πάντων
τοὺς πρὸ τοῦ Ὀμήρου αἰῶνας; Ὁ
μικελληνικῆ, ἐκ τῆς ὁποίας ἐν μέρε
ὄλον, παρήχθη ἡ γλῶσσα τῶν Ἑλλ

ούσιωδῶς ἀπὸ τὴν ἀρχαιοτάτην
 τὴν μονοσυλλαβικὴν γλῶσσαν τῶν
 * Οἱ μετὰ βαθείας μελέτης
 τοῦτο ἀναγνωρίζουσι γενικῶς ὡς
 λεγομένη προτέτι Ἑπειρωτικὴ
 χαρακτῆρα καὶ τύπου ἀρχαίῃ
 συγγέεται μὲ τὴν γλῶσσαν τῶν
 ριῶν, ἢ τῶν Κιρκασίων, ἢ ἄλλων
 νεταί γλῶσσα πρωτότυπος, ἀνεπίση-
 της, πολλὴν ἔχουσα συγγένειαν
 ἀρχέγονον καὶ ἀπλὴν γλῶσσαν
 καὶ συγγραφῶν. Τὰ σωζόμενα
 Ἑλληνικὴν, Λατινικὴν, Ἀγγλικὴν
 γλώσσας ἀποτελοῦσι πιθανὴν
 αὐτὴ τῶν ἀρχαίων Πελασγῶν
 λασγῶν ἐκείνων οἷτινες, περὶ
 τὰς παλαιὰς χώρας τῆς Ἑλλάδος
 Καὶ τῶντι, ἐξετάζοντες πολλὰ
 ἀρχαιολογίας, ἀκαταλείπτους
 τοῦδε, εὐρίσκομεν διὰ τῆς ἡμετέρας
 ἰδεολογικόν, ὁδηγοῦν ἡμᾶς εἰς
 τοῦ τῶν ἀρχαιοτάτων μυθολογίας

(1) Malte-Brun Géographie

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑΙ ΑΛΒ.

» Γράφων ταῦτα δὲν ἔχω τὴν οἴαν
ἐντελῶς τὸ θέμα τοῦτο. Ἐκθέτω
λων νὰ κεντήσω τὴν περίεργον φι
ρου τινὸς πνεύματος, ὥστε νὰ ἐμβ
τοῦτο τῆς ἀρχαιογλωττίας, ἣτις
μέρος οὐσιῶδες καὶ ἀπαραίτητον
Τοῦτο δὲ τοσοῦτω μᾶλλον, καθ' ὅ
αὐτὸ, ἀφορῶν τὴν κλασικὴν ταύτην γ
λως τοὺς ἐνασχολουμένους εἰς τὴν ἀ
καὶ ἀναζητοῦντας τὰς πηγὰς τῆς ἐλλ
ἱστορίας, ὅθεν ἐξῆλθεν ὁ φωτισμὸς τοῦ

» Ὁ πρῶτος λοιπὸν μὲ ἐπιτυχῆ
πολυμάθειαν πραγματευθεὶς τὴν
Ἄγγελος Μάσχης, ἐκ τῆς Ἑλλ
Κορωνέων τῆς ἀγίας Σοφίας, εἰς
τῆς ἀρχῆς τῶν Ἀλβανῶν, τυπωθεῖ
μεταφρασθεῖται γαλλιστὶ ὑπὸ τοῦ δ
νου, ἀναπτύξαντος μετὰ ταῦτα τ
τὸ σοφὸν αὐτοῦ πόνημα τῆς παγ
Μὲ ἰδιαζουσαν περίνοιαν ἔγραψε
πολύγλωττος καὶ σοφώτατος ἐπίσ
ἀποικιῶν τῆς Σικελίας Ἰωσήφ Κρί
καὶ τὴν σήμερον τῆς ἐλληνικῆς φ
Πανόρμῳ πανδιδακτῆριον, καὶ πρῶτ

ἑλληνιστῆς, εἰς τὸ περὶ Ἄλβα
 αὐτοῦ, τυπωθὲν ἐν Πανόρμω
 σολογικὴν ἀνθολογίαν, σύγγρα
 Μεδιολάνοις, καὶ τὸν γερμαν
 λιώτης Ἑλλην Βιδέρας, συγ
 Πελασγοῦ τινος, φέροντος τὸ
 Ματαν-ἔρε, καὶ ὁ Καλαβρὸς
 γραφεὺς δύο ὠραίων καὶ ἐμ
 ἄλβανικῶν, ἀντίτυπα τῶν δι
 σίαν τῶν Ἀθηνῶν βιβλιοθήκη
 ἀντικειμένου τούτου ἀνευδότω
 πεπαιδευμένοι ἄνδρες εἰς τὴν
 » Ἐπειδὴ ἡ ἄλβανικὴ γλῶσ
 γλῶσσα πεπαιδευμένων, ἐφευρ
 συστήματα ἀλφαβήτου, τὰ ὁποῖ
 λείπων τέταρτον ἄλλο ἀλφάβητο
 μενον ἐκ τριάκοντα γραμματῶν
 Φοινικῶν, Ἑβραϊκῶν, Ἀρμεν
 τὸ ὁποῖον ποτὲ δὲν εἶδα. Ἄλφ
 φαίνεται εἰς ἄλβανικὴν τινα γ
 εἰς τὴν ἐν Ῥώμῃ Προπαγάνδ
 εἰς μικρόν τι λεξικὸν λατινο-
 Ἄλφαβήτου ἄλλου 23 γραμμα
 νικῶν, ἐγένετο χρῆσις εἰς τὴ

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑΙ ΑΛΒ.

τῆς Ἱερᾶς Γραφῆς, τυπωθεῖσαν ἐν
1827. Καὶ ἄλλο νέον ἀλφάβητον
ληνικῶν καὶ λατινικῶν φαίνεται εἰς
μυθιστορήματα τοῦ Δε-Ράδα.

» Περαινω τὴν διατριβὴν ταύτην ἐν
γικοῦ δοκιμίου διαφόρων λέξεων,
περιεργίαν τῶν φιλομαθῶν, καὶ ἐνισχύω

Λεξιγραφία.

Ζεὺς. Ἡ λέξις φαίνεται πεπο-
τὸν συρισμὸν τοῦ κεραυνοῦ, σχίζου-
ἐπόμενον γὰρ ὀνομάσωσιν οὕτως οὐ-
ἀφοῦ, κατὰ τὸν Βίβλον καὶ ἄλλους φ-
τοῦ κεραυνοῦ ἐπροξένησε πρῶτος
ἀγρίων καὶ μηκέτι συνελθόντων εἰς
τὴν ἐντύπωσιν ἐκείνην τοῦ σωτηρίου
ἔκαμε γὰρ σκεφθῶσι περὶ τῆς ἰσχύ-
᾽Οντος. *Timor primos fecit in o-*
Ἰθάκη. Μετὰ τὴν ἐντύπωσιν τ-
τὴν ἰδέαν τῆς δυνάμεως, ἔρχεται
θαυμασμοῦ φέρουσα τὴν ἰδέαν τῆς
τοῦ Θεοῦ, κατὰ τὸν Σχλέγελ. Ἡ
τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς, φαίνεται οὗ-
τῆς ἀλβανικῆς λέξεως Ἐθέ'νε ἧτις

Οὐρανός. Οὐ-ραῖν, ἄλβα λέξις οὐρανός ἔχει πιθανῶς ἔρριψε τὸν οὐρανὸν ὁ υἱὸς αὐτοῦ τὰ αἰδοῖα.

Θέτις. Δὲτ ἄλβανιστὶ σημεῖναι θεὰ τῆς θαλάσσης.

Ἡρη. Ἄλβανιστὶ ὁ ἀήρ Δῆο ἢ Δημήτης. Δὲ ἄλβανιστὶ Δῆλος. Ἐξελθοῦσα τῆς Ἡλίου. Δὲλ ἄλβανιστὶ τὸ ἥλιος.

Πέλωψ. Πὲλ ἄλβανιστὶ Πιθανῶς ὠνεμάσθη οὕτως ἢ φορέαν, καὶ τὸ πρὸς κτηνοτροφίαν. **Θεσσαλία.** Δὲ ἡ γῆ καὶ ἀρχῆς τοῦ Ζῆλος· οἶονεὶ γῆ αὐτῆς εὐχαρπίαν.

Δευκαλίων. Μετὰ τὸν πιθανῶς ἐκ τῶν λέξεων Δε-οὐ λείφθη (ἀπὸ τὰ ὕδατα δηλαδὲ).

Δωρίεις. Κλάδος πελασγῶν ἀνδρεία. Δώρα ἄλβανιστὶ ἡμεως· ὅθεν καὶ ἐκκαυδεκάδω.

Ἴωνες. Κλάδος ἄλλος,

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑΙ ΑΛΒ.

χώραν. Ἄλβανιστι Ἰόνε οἱ ἡμέτεροι
ρισκόμενοι εἰς τὰ ξένα.

Πελάσγοι. Τὸ ὄνομα φαίνεται
ἀλβανικὴν λέξιν Πελάκ, γέρων, ὁ
ζωτὴν αἱ νεώτεροι γενεαὶ τοὺς ἀρχαίους

Βρέττιοι καὶ Βρούττιοι, ἔθνη
πιθανῶς ἐκ τοῦ ἀλβανικοῦ Βρέτ, ἐκ
Κουόκος εἰς τὸ σύγγραμμα αὐτοῦ, ἐκ
ρηγήσεις τοῦ Πλάτωνος κατὰ τὴν
ρεῖ ὅτι οἱ λαοὶ ἐκεῖνοι ἐπορίζοντο τὰ
λουῦντες τὴν ὁποίαν ἐκ τῶν δασῶν
πίσσαν. Δάση ἀπέραντα καλύπτουσι
τὰ ὄρη ὅπου κατῴκει τὸ εἰρημένον

Παρθένος. Πάρδ παρ' Ἄλβα
Πάρδερε τὸ λευκαίνω. Εἶναι δὲ
τῆς καθαρότητος, τῆς ἀγνοίας.

Πέλλα. ἡ πατρίς τοῦ μεγάλου
ἐκ τοῦ Πέλλ ἢ ἵππος.

Ελύμα. πόλις ἄλλη Μακεδονικὴ
λύμα μακαρία.

Ἄφροδίτη. Ἄφερ, ἀλβανιστι
Διτ ἡμέρα. Ἴσως διότι ὁ ἀστὴρ τῆς
λει πλησίον τῆς ἡμέρας.

Λῶος Λῶοι καὶ Λῶογαρ παρὰ

τομδαιῶν. ὁ μεταξὺ Ἰουλίου
 σιάζεται καὶ σήμερον παρὰ
 Μακεδονικὸς μὴν ἐκαλεῖτο Δ
 τὸ ἀνάπτω, εἰότι κατ' αὐτὸν

Μαλία, πόλις ἐν Θεσσαλ
 κρωτήριον τῆς Πελοποννήσου.

Ἐλένη καὶ *Ἐλενος*. *Ἐ*
 ταλείπειν. Ἡ ἐγκαταλελειμ
 ἐμμανῆς (ὁ Ἐλενος,) ὡς καὶ
 ἔχει παρ' Ἀλβανοῖς τὴν αὐτὴν

Ἀχιλλεύς. Καλούμενος ἔ
 ὑπὸ δὲ τῶν Μυρμιδόνων, κ
 Βίω Πύρρου), ἄσπετος. Ἰσπα

Κέκρωψ. *Τσιέ'ν* *Τσιό'ν* τ
 καὶ *Κρό'π* ὁ λάκκος. Ἰτως
 λάκκων καὶ σπηλαίων ἀθροίζο
 Ἀττικῆς οἰκογενείας, εἰσῆγεν
 βίον.

» Εἰς διαφόρους ἀρχαίας ἐ
 Ἐτρουριακὰς, ἀπαντῶνται λέ
 ἔχη τις ὑπομονὴ γ' ἀκολου
 διαφορὸς τῆς προφορᾶς καὶ τ
 δυσκανονίστου ταύτης γλώσσ
 τοῦ Βαλτάσσαρ ἐπὶ τοῦ τοίχ

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑΙ ΑΛΒ.

φέρει ἡ Παλαιὰ Διαθήκη, εἶναι ἴσ
ταύτην ἀξία μελέτης.

» Εἰς τὸ τέλος τῆς παρούσης δι
ἔκρινα νὰ θέσω τοὺς ἀκολουθοῦς σ
ψάλλουσι τὴν σήμερον οἱ κατοικοῦ
ταλίαν ἄποικοι Κορωνεῖς, ἐνθυμού
ἀρχαίαν αὐτῶν πατρίδα.

*Ἐκοῦρ γώρα ντίμε λέ'ε,
Οὐ Μορέ'εν ντέκ μ' ἐπέ'ε,
Ἄοϊ ἐ μπούκουρα Γραικί,
Τέκ μέ'ρίη οὔρτεσίι.*

τούτέστι.

Ἄφ' οὗ ἄρησα τὴν πατρίδα
Δὲν εἶδα πλέον τὴν Πελοπό
Ἦ ὦραία Ἑλλάς,
Ὅπου εἶχε τὴν ἔδραν τῆς ἡ

Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Μαρτίου

Οἱ ἀπόγονοι λοιπὸν τῶν ἀνδρεί
στρατιωτῶν τοῦ Σκεντέρμπεη ὀμιλοῦ
βανικὴν γλῶσσαν των, φυλάττου
πατρίδος των, καὶ τὸ πλεῖστον μέρος
τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, πρ

δόγμα τῶν Γραικῶν Οὐνίτων
 ἔνεκα τῶν καταδρομῶν τῆς

Κατὰ τοὺς τελευταίους χρό-
 νους ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία ἀτυχῶς ἐ-
 κλήθη. Οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Δυτικῆς
 ἐπέβησαν ἐπὶ ἑχθρικὸν ὄμμα τὸν ὀρθόδοξον
 ὅχι μόνον μὲ τὰς φρικτὰς κα-
 τὰ τὴν ἀναγνωρίσιν τῆν ὑπέρτατον
 νὰ καταργήσῃ καὶ τὰς τελετα-
 τάξιν τῆς Ὁρθοδόξου ἀνατολικῆς
 πάθειαι των ὁμοῦ δὲν ἐδυνή-
 ῃ δλόκληρον τὸ ἱερατεῖον τῶν
 θιδρυθείσης Ἐπισκοπῆς τῆς ἀ-
 πόλει τῆς Καλαβρίας ὀνομαζο-
 ῦσθαι *Οὐλλάνω*, *San Benedetto* ἡ
 ἑπονομαζομένη οἱ ἱερεῖς ὅλων τῶν
 κωμοπόλεων τῶν ἐπαρχιῶν
 ἀπόλεως· οἱ δὲ Ἄλβανοὶ κατα-
 ποχρεοῦντο νὰ μεταβαίνουν εἰ-
 θεοῦν ἱερεῖς ἀπὸ τὸν Γραικὸν
 Προπαγάνδας. Ἡ ὑποχρέωσις
 ἡλικία διήρκτησε μέχρι τοῦ 17
 σιλεὺς Φερδινάνδος, υἱὸς κα-
 τοῦ μεγαλοψύχου Καρόλου,

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑΙ ΑΛΒ.

σκόπου Ούνιτου εἰς τὴν πόλιν, μου, ὀνομαζομένην Πιάνα δὲ Γραιήθουν πεδιάς τῶν Γραικῶν, δι' ὁποίας ὁ πληθυσμὸς εἶναι ἑπτὰ κατοικεῖται ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους τῆς Κορώνης, μεταναστάντων ἐν Σέτος, ὡς εἶδομεν ἀνωτέρω ἐν σελ.

Εἶναι δὲ ἄξιον ἀπορίας πῶς λεὺς Κάρολος, ὅστις κατὰ τὸ τὴν ἀνέγερσιν δύο Ἱεροσπουδαστηρῶν Ἐπισκοπῆ τοῦ Ἀγίου Βενεδίκτου βρία, καὶ τὸ ἕτερον ἐν τῇ ῥηθείσῃ Γραιτζη, δὲν ἐθέσπισε συγχρόνῳ Ἐπισκοπικῆς ἑδρας ἐν τῇ πόλει στάσεως τῶν δύο Ἱεροσπουδαστηρῶν οἱ Ἀλβανοὶ γὰ καλλιεργοῦν καὶ δείαν, ἀναφαινόντων, μεταξὺ τῶν τῶν δύο Σικελιῶν, ἀνδρῶν σοφῶν Ἀγγέλου Μάσχη, ἀδελφοῦ τοῦ Ἱεροσπουδαστῆ Βενεδίκτου Οὐλλάνου, καὶ τοῦ ζῆλου Σικελία Κρίσπη, Ἑλληνιστοῦ καὶ

Καὶ ἐπειδὴ ἔγινε λόγος περὶ τῆς σχέσιας τῶν ἐν Νεαπόλει καὶ Σικελιῶν, καὶ περὶ τῆς κατ' αὐτῆς

πισκόπων τῆς Δυτικῆς Ἐκκ
 στον, τοῦλάχιστον οὕτω νομίζο
 εἰς τὸ κοινὸν τῆς Ἑλλάδος
 ἀνεξαρτησία τῶν Ἀνατολικῶ
 λεως, Βαρλέττης καὶ Μεσσῶ
 τῶν Παπιστάνων μέχρι Δεκ

Κυρία αἰτία τοῦ ἐκτραγέντο
 δύο Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολ
 ναμφιβόλως ἢ φιλονεικία τῆ
 τεῖ ἐπὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου
 προς τῆς παλαιᾶς Ῥώμης. Α
 αἰτίαι εἰσὶ μᾶλλον αἰτιολογία
 τικῆς Ἐκκλησίας πρὸς νομοπο

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ὁ τῆ
 Ἀρχιεπίσκοπος εὐχαριστούμ
 γνωρίζουν ὡς προϊστάμενόν τω
 τοῦ Ἀνατολικοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῶν
 καὶ Παύλου, οἰκοδομηθέντος,
 τοῦ θεοσεβοῦς Θωμᾶ Παλαιο
 τέ εἰς τὴν ἔρευναν τῶν τελε
 ναῶ κατὰ τὸ δόγμα τῆς Ὁρ
 κλησίας, καὶ δὲν ἐρέυνα ἂν οἱ ἱ
 τὸν Πάπα εἰς τὰς ἱεροπραξί

Ἡ καλὴ ἄρμονία αὕτη μ

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑ: ΑΛΒ.

που Νεαπόλεως καὶ τῶν ἑφημερ
 τῶν ἀγίων Ἀποστόλων Πέτρου κα
 ζετο ἀναμφιβόλως ἀπὸ τὸν Ἑλληνικ
 τὸν καιρὸν τοῦ Σκεντέρμπεη δὲν ἔ
 ὑπηρεσίαν τῶν Βασιλέων τῆς Ἰσπα
 τινες ἀντεπροσωπεύοντο ἐν Νεαπόλε
 λέως. Ἐχομεν ἀναντίρρητον ἀπόδειξ
 ρήσεώς μας ταύτης εἰς τὸ ἐπιτύμβι
 ράχθη Ἰταλιστὶ ἐφ' ἐνὸς μνημείου
 ἱεροῦ ναοῦ. — Qui riposano i du
 Compagnia ordinaria in quest
 to cavalli, nominati sdradioti, c
 le Corona di Spagna alla ca
 tani Albanesi nell' anno 160
 παύονται οἱ δύο Ὀπλαρχηγοὶ ἐν
 ἐν τῷ βασιλείῳ τούτῳ, τριακοσίω
 νοὶ Στρατιῶται, παραχωρηθέντος
 Στέμματος τῆς Ἰσπανίας εἰς τὴν
 θέντων Ὀπλαρχηγῶν Ἀλβανῶν τὸ
 Ἐπὶ τῆς Βασιλείας δὲ τοῦ γεν
 τῷ Βουρβόνων, ἢ πρὸς τοὺς Ἀνα
 Ἀρχιεπισκόπου Νεαπόλεως εὐμένει
 λητέρα, χάρις τοῦ νεοσυστηθέντος
 κεδόνων, κατὰ τὸ 1734 ἔτος, παρὰ

του Γκίκα, πλουσίου καὶ Ἡπεύρου.

Αἱ σημαντικαὶ ἐκδουλεύσε-
 τὸν Βασιλέα Κάρολον ὑπὸ
 των Κόμητος Γεωργίου Χω-
 τοῦ Βασιλέως τούτου διατά-
 τέρω, γὰ ἦναι ἀνεξάρτητος
 τικοῦ Ἐπισκόπου ὁ ἐφημέριος
 βανῶν ἐν Ἀβρούτζω τὸ 17
 ἐνεθάρρουναν τοὺς ἐν Νεαπόλ
 γὰ θεωροῦν ἀνεξάρτητον τὴν
 Οὐνίταν. Πλὴν διὰ τὸ φαινό-
 των γὰ ἐπισκέπτονται τὸν
 πόλεως εἰς τὰς διασήμεους ἐο-

Καὶ ὁ διάδοχος τοῦ Βασι-
 δος ἔδωσε δεῖγμα τῆς ἀνεξ-
 δοθέντος διατάγματος, τῆ 5
 τῆς ἐλευθερίας τοῦ λιμένος Ν
 τοῦ ἐμπορίου ἐν τῇ σημαντικῇ
 Ἴδου τί περιλαμβάνουν τὸ Δ
 τος Βασιλικοῦ Διατάγματος
 τοῦ περιφήμου Πρωθυπουργοῦ
 (Giovanni Acton,) προστατ-
 ὑπὸ τῆς Βασιλίσσης Καρολίνας

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑ: ΑΛΒ.

Art. 4. — A tutti gli individui di qualunque religione esistenti e tollerate in Europa, non esclusi i Maomettani, sia che transitino solamente in Sicilia, sia che voglion domiciliarvisi, e purchè sottomettono alle leggi l'ubbidienza, cui oggidì è tenuto, non solo permetteranno loro la tolleranza civile, ma l'estendiamo anche a loro in quella speciale maniera che fu praticata nel secolo, i quali la Sovrana autorità ha per suo dovere di raggiungere e proteggere, hanno permesso di sperimentare altrove, convenendo che la virtù di che niuno degli individui potrà, sotto pretesto di diversa religione, molestato, turbato o multato, o per legge secolare o Ecclesiastica, a costringerli a vivere quietamente senza dogmatizzare, o cercare di farsi seguaci, o attrarre seguaci alla loro credenza, saranno puniti con irremissibile legge Dominj.

Art. 10. — Sulle tracce luminose dei nostri predecessori, i quali hanno in o

dato nè nostri Regni, e
 tà di Messina, ricovero,
 zie, privilegj e favori a
 Greco non uniti, i quali
 gi della guerra ed al pes
 no, oltre alle facilitazion
 cio espresse da Noi nel
 coli del presente Editto,
 personale indicata nel 3
 che nell' Art. 4 e 5 ab
 dere colle stesse condizi
 anche a loro favore, e in
 no Greci, Armeni, Cofti,
 Melechiti, Russi o indivi
 rito di Cristiani Orientali
 ferirsi liberamente, e ri
 miglie in Messina anche
 vezza, e senza motivo e
 promettiamo loro altresì
 to della loro religione,
 Sacerdoti subito che giu
 da poterne fare per se
 mento. ἡγουν.

α Ἄρθρον Δ'. Εἰς ὅλα τ' α

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑΙ ΑΛΒ.

ὑπαρχουσῶν καὶ ἀνεχουσῶν, καὶ τῶν
 ἐν Εὐρώπῃ, μὴ ἐξαιρουμένων τῶν
 Ἑβραίων, διατριβόντων προσωρινῶν
 λόγων νὰ κατοικίσουν ἐκεῖ, ἐὰν θέ-
 εῖς τοὺς Ἡμετέρους νόμους, ὡς
 πολίτης, ὅχι μόνον συγχωροῦμεν
 ὡς ἀπεφασίσθη ἐν τῷ Διατάγματι
 τὴν πολιτικὴν ἀνοχὴν, ἀλλὰ τὴν
 χάριν αὐτῶν, κατ' ἐκεῖνον τὸν ἴδιον
 ὁποῖον τὰ φῶτα τοῦ αἰῶνος, ἃ ἡ
 μόνος ὀφείλει νὰ ἐμψυχόνη καὶ νὰ
 μαν γνωστὸν καὶ ἀπέδειξαν κατάλ-
 δυνάμει τοῦ ὁποίου οὐδεὶς τῶν ση-
 θέλει ὑποκύψει ποτέ, ἐπὶ προφάσει ὅ-
 εἰς ἐνόχλησιν, ταραχὴν ἢ πρόστι-
 νὸς πολιτικῆς ἢ ἐκκλησιαστικῆς, ἐ-
 διάγουν ζωὴν ἡσυχον, νὰ μὴ προ-
 μὴ διδάσκουν δόγματα, ἢ τὸν πρ-
 κάμουν [ὀπαδοὺς τῆς πίστεώς των
 πτώσει ταύτη θέλουν τιμωρηθῆ δια-
 ρίας ἀπὸ τὸ Ἡμέτερον Κράτος. »

Ἄρθρον Ι'. — Ἐπὶ τῶν λαμπρῶν
 τέρων προκατόχων, οἵτινες ἐν παντί
 σαν εἰς τὰ ἡμέτερα βασίλεια καὶ ἐ-

τῆς Μεσσηνίας, καταφύγιον, ἀσφαλείας, προνόμια καὶ δείγματα χριστιανούς οἱ ὅποιοι δὲν εἶναι νίτων Γραικῶν, καὶ ἀπέφευγον καὶ τὰ βάρη τοῦ ζυγοῦ τῶν Μελιχίτων ἀνηκουσῶν εἰς τὸ ἐκφρασθεῖσῶν ἐν τοῖς Ἄρπαρόντος διατάγματος, τὴν πικρὴν ἀσφάλειαν σημειωθεῖσα λιτικὴν ἀνοχὴν, ἣν ἐν τοῖς Ἄρπαρὰ ἐκτείνωμεν ὑπὸ τῶν αὐτῶν καὶ πρὸς ὄφελός των, καὶ δὲ Γραικοί, Ἀρμένιοι, Κόφται, Σύριοι, Μελιχίται, Ῥῶσσοι ὅσον καὶ ἄλλης σκείας χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς ἐλευθέρως, καὶ νὰ καταφύγῃ εἰς Μεσσηνίαν καὶ διὰ μόνην αἰτίας καὶ σκοποῦ ἐμπορίου, τούτους τὴν ἐλευθέραν καὶ ἀσφαλείαν τῶν, καὶ νὰ ἔχου ἅμα ὁ πληθυσμὸς των δυνηθῆναι τὰ ἔξοδα τῆς διατηρήσεώς των.

Τὰ προνόμια ταῦτα δοθέντα εἰς τὰς Γραικοὺς ἐν Μεσσηνίᾳ,

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑΙ ΑΛΒ.

σκειά τοῦ Βασιλέως Φερδινάνδου Βαρλέττη κατοικοῦντας ἐμπόρους κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος Ἡπειρώτας Σεράκο καὶ ἄλλα Βλάχικα χωρὰ κατὰ τὸ 1789 ἔτος τὸν Ναὸν τῆς γέλων, ὅστις εἶχεν ἐρημώσει τὸ Ἰ ἐπικρατούσης πανώλης, καὶ νὰ λα ὕψιστον κατὰ τὸ δόγμα τῆς Ὁρ Ἐκκλησίας τῆς πατρίδος των.

Οὕτως λοιπὸν καὶ ἐν Νεαπόλ καὶ ἐν Βαρλέττη ἀνενοχλήτως οἱ τελετὰς τῆς ὀρθοδόξου θρησκείας τῶν ἀρχῶν τοῦ Βασιλείου τῶν δ γέντος μάλιστα τοῦ πολέμου κα τῶν Γάλλων, δὲν ἔλλειψαν καὶ οἱ ἀπόλει ἐκκλησίας τῶν ἁγίων Ἄτ Παύλου νὰ δώσουν εἰς τὴν Κυβέρ ἔξοδα τοῦ πολέμου, ὅλα τὰ ἐν αὐτ σκεύη κατὰ μίμησιν τῶν πλουσ Δυτινοῦ Δόγματος.

Κηρυχθείσης τῆς Δημοκρατίας τῆς Νεαπόλεως ἔτι μᾶλλον ἀπεκα ἐν Νεαπόλει ἐκκλησία τῶν Γραικ ἔπαυσαν πλέον νὰ ἐπισκέπτονται

χιεπίσκοπον Νεαπόλεως, καὶ
 Μοναρχίας κατὰ τὸ 1803 ἔτος
 ἐν Νεαπόλει παρουσία ἐνὸς 'Ρ
 Τάγματος Ἀλβανοσουλιωτῶν
 Ῥωσσίας ἐνέπνεον εἰς τοὺς
 νὰ θεωροῦν ἀνεξάρτητον τὴν

Ἡ ἀνεξιθρησκεία αὕτη τῆς
 νήσεως πρὸς τὰς ἐκκλησίας τοῦ
 ἐπεκυρώθη οὕτως εἰπεῖν σιωπηρῶς
 θεῖσαν κατὰ τὸ 1806 ἔτος Γαλλίαν
 ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ μεγάλου
 σιλέως Ἰωσήφ, καὶ δεύτερον
 του τοῦ ἀτυχοῦς Βασιλέως Ἰωακίμου
 τούτου μάλιστα ἐξεδόθη κατὰ τὸ
 διάταγμα, δυνάμει τοῦ ὁποίου
 σκεία διὰ τὰς λατρείας ὄλων
 χωσιν τοῦ ἐμπορίου.

Πεσοῦσης δὲ τῆς βασιλείας
 (Gioacchino Murat) τὸ 1810
 ἐπανελθόντος εἰς τὴν Βασιλείαν τῆς
 αἰ τρεῖς ἀνατολικαὶ ἐκκλησίαι τῆς
 καὶ Μεσσηνίας ἠκολούθησαν νὰ χάσῃ
 αὐτὴν ἀνεξιθρησκείαν ἐκ μέρους

Εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι κατὰ τὸ

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑ: ΑΛΒ.

ἐν τῷ Βασιλείῳ τῶν δύο Σικελιῶν
Συνθήκης (Concordato) μεταξύ
Βασιλέως τοῦ Βασιλείου τῶν δύο
νάλης Ἀρχιεπίσκοπος Νεαπόλεως
περὶ τῶν Γραικῶν ἐφημερίων τοῦ Ν
στόλων Πέτρου καὶ Παύλου, ἀλ
αὔται ἐδόθησαν ὑπὲρ τούτων, διὰ
φιλοπάτριδες ἐπίτροποι τοῦ ῥηθέν
ροδόκησαν ἐν καιρῷ τοὺς περίξ το
χιεπισκόπου Γραμματεῖς καὶ Φαρ
τοτρόπως ἐλκυσθέντες οὔτοι ἀπὸ
ἔγιναν προστάται τῶν ἐλευθεριῶν
Ναοῦ ἐν Νεαπόλει. Συνέδραμεν ὄχ
περάσπισιν τούτου καὶ ἡ παντοτεινῆ
τάς τελετάς καὶ ἐνιαυσίους ἐορτάς
δόγμα, τοῦ Πρέσβεως τῆς Ῥωσσίας
Μοτζενίγου (α) καὶ τῆς συζύγου αὐ
πανήσιοι καὶ τέκνα τῆς ὀρθοδόξου
τὴν ἀναχώρησιν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ
τούτου, διορισθέντος Πρέσβεως παρ
Σαρδινίας κατὰ τὸ 1819 ἔτος, οἱ
ἄκραν των εὐχαρίστησιν εἰσερχομέν

(α) Ἐχρημάτησεν οὗτος ἐν καιρῷ τῆς Δημ
Ἀρμοστῆς τοῦ Ἀυτοκράτορος τῆς Ῥωσσίας Ἄ

τὴν σύζυγον τοῦ Πρέσβευος τῆς
 κελμόντος (Conte di Fiquelm
 γένος καὶ ἐγγόνην, ἐκ μητρὸς,
 χου Κουτουζώφ (Koutouzoff
 ὠρουν ὡς ἐγγέγειον κραταιᾶς
 ποτε καταδρομὴν τῆς ἐκεῖ πολ
 ἐξουσίας.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ τῆς
 οἱ κατὰ καιρὸν ἐφημέριοι τοῦ
 χοντο ἐν Νεαπόλει ἢ ἐκ τῆς
 πλησίον Ἡπείρου. Ἐχρημάτι
 ἐφημέριος καὶ ὁ αἰδέσιμος ἰ
 Ἄλβανὸς ἐκ τῆς μικρᾶς ἀποι
 τὸ Ἀβρούτζο (α). Παραιτηθέν
 ἔνεκα οἰκιακῶν του ὑποθέσεων,
 υἱοῦ του ἱερέως Νέστορος, γ
 Κερκύρα τὸ 1819 ἔτος παρὰ
 καρίου πρῶην Ῥογῶν.

Κατὰ τὸ 1828 ἔτος ἡ διαγα
 μερίου Κυρίου Νέστορος μὴ ο
 ἐπιτρόπους τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ
 νομένου, ἐνεκρίθη ἡ παῦσις του

(α) Ἴδε σελ, 177 τοῦ παρόντος Β'.

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑΙ ΑΛΒ

μερίας. Τότε ο Ιερεὺς οὗτος πρὸς ἐπιμωρίας, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ἐθεώρησε τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ Νούντου Καρδινάλεως Ἀρχιεπισκόπου αὐτῷ τοὺς ὁμοθρήσκους του ὡς ριότης, λέγων ὅτι οἱ ἐπίτροποι Γραικῶν, ὄντες Σχησματικοί, τὸν μερίας διότι ἤθελε νὰ μνημονεύη

Κατὰ δυσυχίαν τῶν ἐν Νεαπόλιν χωρήσει ἡ ἀγαθὴ καὶ φιλόθρησκος τῆς Αὐστρίας, καὶ ὁ τότε Πρέσβυς Σταχιελβέργος (Stachelberg) σύζυγός του καθολικῆ, ὀλίγον τὸν τὰ διὰ τοσοῦτων ἐτῶν ἀποκτηθεῖ ἐκεῖ παρεπιδημούντων Γραικῶν εἰς Κυβερνήσεως διὰ τὴν ἐκκλησίαν Νούντζιος τοῦ Πάπα, ὁ Μονσηνιώ τὸν καιρὸν νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκριβῆ σιαστικῆς Συμβήκης, δι' ἧς ἀπηγορευτῶν δύο Σικελιωῶν ἡ λατρεία πάπα καὶ οἱ περίξ τοῦ Καρδινάλεως ἀλεως δὲν ἠδυνήθησαν πλέον νὰ

(α) Ὁ πρὸ ὀλίγου χρηματίσας Καρδινάλιος δόξου καὶ ἐξόχου Πάπα Πίου Θ'. τοῦ ἀναμ.

τούτου. Τότε καὶ ὁ φιλόσοφος
 πουργὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν
 καταγόμενος ἐκ μιᾶς τῶν ἀρχαῶν
 ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Ὀτράντου (α)
 ἀπὸ τὸν Βασιλέα Φραγκίσκο
 μῆνα τοῦ 1828 ἔτους, Διάταγμα
 νεξαρτησίαν, δι' οὗ οἱ ἐν Νεαπ
 Ναοῦ τῶν ἀγίων Ἀποστόλων
 μελλον νὰ ἐκλέγωνται ἀπὸ τοῦ
 καὶ Σικελία ἀνατολικῶν ἐκκλησι
 Προπαγάνδας τῆς Ῥώμης. Δυν
 λικοῦ διατάγματος τούτου ὁ ἀρ
 στωρ Πάλλης (β) ἐπανῆλθεν
 μεθ' ἐνὸς ἱερέως ἐκ τῆς Σικελίας
 Ἀνδρέα.

(α) Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ αἱ Ἑλληνικαὶ
 καὶ ἐν αὐταῖς λαλεῖται εἰσέτι διχλεκτός τι
 κῶν καὶ Ἰταλικῶν λέξεων.

(β) Ὁ ἀνόσιος ἱερεὺς οὗτος μετὰ παρέ
 ἐκ τῆς ῥηθείσης ἐκκλησίας ἐστοχάσθη τὸ
 ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι ἀναχωρῶν μέ
 τζέζους, τοὺς ὁποίους ἐσυμβούλευσε ν
 πατρίδα των καὶ διὰ τῆς συνορευούσης π
 βῶσιν εἰς τὰ Μοθωκόρωνα, ὡς ἀποικοὶ τῆς
 δος. Τριακόσιοι σχεδὸν ἄνδρες, οἱ περισ
 συμβουλήν του καὶ πωλήσαντες ὅτι εἶχ

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑΙ ΑΛΒ.

Ἐκ τοῦ ἔτους τούτου 1828 ἤρ-
μαι τῶν Λατίνων καὶ κατὰ τῆς ἐν Ἰ-
ἐκκλησίας· πλὴν οἱ φιλόθρησκοι ἐ-
τοῖς ἄλλοις ἐκεῖ κατοίκοις ἀντεπάλε-
τοῦ ἀρχιεπισκόπου Τράνης μέχρι
καθ' ὃν καιρὸν ἐκραγείσης ὀχλαγωγί-
τῶν ἱερέων τῆς ἐκεῖ ἀνατολικῆς ἐκ-
σης ἀπὸ μισέλληνας τινὰς ὑπηρετοῦν-
ῆ κυβέρνησις ἠναγκάσθη νὰ διατάξῃ
τῶν ῥηθέντων δύο ἀνατολικῶν ἐκκλη-
τούτων, καὶ τὴν ἀντικατάστασιν ἀ-
νίτους.

Διαδοθείσης τῆς εἰδήσεως ταύτης

κώνην· αὐτὸς δὲ μὲ ἐξήκοντα μετανάστας
εἶχεν ἤδη φθάσῃ εἰς Ναυαρίνους ὅτε κατὰ
λιτανικῆς Κυβερνήσεως, εἰδοποιηθείσης ἀμὲν
Προξένου τῆς, οἱ φθάσαντες ἐν Ἀγκώνῃ μετα-
τὰς ἀρχὰς τοῦ Πάπα νὰ ἐπιστρέψουν εἰς Ἀβρο-
ἐκηρύχθη φυγὰς. Ἐν τούτοις οἱ ἐν Ναυαρίν-
τὰ πρὸς τοῦ ζῆν, ἠναγκάσθη ἡ Ἑλληνικὴ Κ-
θάλψη. Τότε ὁ Πρόξενος τῆς Νεαπόλεως ἐ-
βέρνησιν του νὰ συγχωρήσῃ τὸν ῥηθέντα ἱερέα
του, καὶ νὰ τῷ δοθῇ ἡ ἄδεια νὰ ἐξαναπέμψῃ
ἀπατηθέντας μετανάστας δι' ἐξόδων τῆς Κυβε-
Φερδινάνδος ἐνέκρινε τὰς προτάσεις ταύτας
σήμερον ἐκ τρίτου ἐφημέριος τῆς ἐν Νεαπόλ

ΥΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑΙ ΑΛΒ.

ἀπεφάσισε νὰ λάβῃ καταθλιπτικὸν
πρῶτον ἀπὸ τὰς ἰδίας ἀφορμὰς, δι-
ταξίαι εἰς τὴν Μεσσήνην, ἔπειτα δὲ
κάτοικοι τῆς Βαρλέττης, οἰκειοποιή-
τὸ γήπεδον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὠκοδο-
ναγίας τῶν Ἀγγέλων, ἐπὶ τῆς β-
τοῦ πρώτου. Ἡ ἀνεξιθρησκεία λοι-
νικῆς Κυβερνήσεως, ἣτις ἐχορηγεῖται
πρὸ τοσοῦτων χρόνων ἔπαυσε, κατὰ
κτου διαγωγῆς τῶν Ἑλλήνων ἱερέ-

» Τὸ ἀπόσπασμα τῆς ἐπιστολῆς
ὡς ἐνδιαφέρον ὅλους τοὺς Ἕλληνας
περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου πλέον
ροφορίαί. Εἶναι ὅμως καλὸν νὰ ση-
στιγμὴν ταύτην, ὅτι ἡ Κυβέρνησις
δὲν ἀφῆρησε τὴν προστασίαν, τὴν
εἰς τὰς Ἑλληνικὰς Ἐκκλησίας, ἐπε-
ἀποικιῶν συστημένων εἰς τὸ ἴδιον κ
καὶ Μεσσήνη εἶναι αἱ μόναι αἵτινες
νεθῶσι. Τοῦτο ἐξάγεται ἐπίσης κα-
μενον τῆς ἐπιστολῆς τὴν ὁποίαν
σαμεν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐξηγοῦνται
ἄδικα, τὰ ὁποῖα ἐπροξένησαν τὰς
ποίων αἱ δύο Ἑλληνικαὶ Ἐκκλησίαι
Τόμ. Β'.

Οἱ ἐν Βαρλέττη παρεπιδημοῦντες
 τὰ ἐν τῇ ἐφημερίδι ταύτῃ δημοφιλῶν
 τῶν καὶ τῶν ἐν Μεσσήνῃ φησὶν ὅτι
 γὰρ τ' ἀναιρέσουσιν διὰ τῆς ἐφεσφω-
 γεγραμμένης, καὶ διευθυνθείσιν ὑπὸ
 τοῦ Ἑλληνικοῦ Παρατηρητοῦ, εἰς ἡμᾶς
 αἰτίας, δὲν ἐτυπώθη παρὰ τοῦ ἀξιοτίμου
 ἰατροῦ Κ. Αὐγουστοῦ μῆνα τοῦ 1845, ἔτα-
 τῶν ὁποίων θέλομεν λαλήσει μετὰ φρασι-
 τῆς ῥηθείσης ἐπιστολῆς.

» **ΚΥΡΙΕ!**
 » Εἰς τὴν ἐπιστολὴν ἣν ἐκτύπησεν ἡ ἐφη-
 μερίδι, ὁ Ἑλληνικὸς Παρατηρητὴς φησὶν ὅτι
 ὁ λαὸς τῆς Μεσσήνης ἐξώκειται ἀπὸ τῆς
 τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐκκλησίας, ἀρχὰς τῆς
 ὀνομαζομένης Ἑταρτικῆς ἐκκλησίας, ὥστε
 ἡ ἐκκλησία αὕτη, ἀντὶ τῆς ἐξουσίας
 κατέστη ἔδρα προσηλυτισμοῦ. Ἐπισημα-
 σάντες περὶ τῶν ἱερέων τῆς ἐν Βαρλέττῃ
 προσθέτοντες καὶ τὸν σφετερισμὸν τοῦ
 ὁποίου ὠκοδομήθη ἡ ἐκκλησία αὕτη ἀπὸ
 ληνᾶς τινος ὑπὸ τὴν βασιλευσάντων
 Εὐαρεστηθῆτε μόνον ν' ἀπαλλοτριωθῆτε

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑΙ ΑΛΒ.

ἀπὸ τὴν ὀχλαγωγίαν, ἣν ἐχαρίσα
σηνίους. Ἀπὸ τὰς αἰτίας ταύτας
ἔπαυσεν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως
ἀνεξιθρησκεία, τὴν ὁποίαν διὰ τὸς
εἰς τὰς ἐκκλησίας ἐκείνας, αἱ μόν
ἑλληνικῶν ἀποικιῶν ἐν τῷ βασιλε
αἵτινες, ὡς σημειῶνετε, ἐνεδρῦθησ
πλέον.

α Μὴν ἀπατώμεθα, Κύριε! ὁ σκο
σας εἶναι πολὺ φανερός. Οἱ Ἑλλη
βιαιοπραγιῶν αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι δυνα
λετε, νὰ δικαιολογηθοῦν ἐνώπιον το
ἀνελάβετε τὴν φροντίδα μὴ φοβηθέντε
διότι φυλάττετε τὸ ἀνώνυμον, λαμβ
τὸ ξίφος τῆς συκοφαντίας. Πόσον
μέτρον ληφθὲν καὶ ἐκτελεσθὲν ἐν τῷ
θέλει νὰ ὑποστηρίξῃ ὡς καλῶς πρα

α Πρὶν νὰ μεταβῶμεν εἰς τὴν ἔρ
ἐπιστολῆς εἶναι ἀναγκαῖον νὰ πλη
ἀπὸ ὑμᾶς κακῶς προκατειλημμένον
καταστάσεως τῶν πραγμάτων.

α Ἐν τῷ Βασιλείῳ τῶν δύο Σικελ
τάξεις Ἑλλήνων. Μία ἐξ ἐκείνων, οἱ
ρήσεων τῆς Κυβερνήσεως ἐσύστησαν

γνωρίζουν τὴν κυριαρχίαν τοῦ
 δύνανται νὰ ὀνομασθοῦν *Γραικοὶ*
 ἐκ ξένων, οἵτινες καταγίνονται
 παραχωρήσεων καὶ συνθηκῶν
 ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς ἀποκα-
 σιλείω τῶν δύο Σικελιῶν,
 τελετὰς τῆς λατρείας τῶν
 δόγμα, διὰ τῶν ἱερέων τῶν
 Πατριαρχεῖον τῆς Κωνσταντι-
 νου ἐστάθη πάντοτε παραδει-
 πιστοσύνης τῶν ἡγεμόνων τῶν
 κελιῶν· ἕνεκα δὲ τούτου ἡ
 ποτὲ τὰ παράπονα τῆς μισα-
 λίας μέχρι τοῦ 1828 ἔτους, ὅτε
 Νεαπόλεως Νούντζιος τοῦ Πα-
 τριάρχου ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον τῆς
 συντάξῃ Διακοίνωσιν, ἣτις ἰδι-
 δελφότητα τῶν ἐν Βαρλέττη
 δεικνύων τὸ σκάνδαλον τῆς ὑπερ-
 Ἐκκλησίας ἐν τῇ πόλει ταύτῃ
 στικῆς Συνθήκης μετὰ τὴν Ῥώμην
 βιάσασθαι τοὺς Ἕλληνας ἐκεῖ
 νὰ τοὺς ἐξορίσουν ἀπὸ τὸ Βασίλειον
 τῆς Διακοινώσεως ταύτης ἵσχυ-

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑΙ ΑΛΒ.

λοθησκείας δι' ἅπαντα τὴν ἑλληνικὴν
ἤθελεν ἀναγνωρίζει τὸν Πάπαν εἰς
δύο Σικελιῶν. Διὸ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
σκέφθη ὅλας τὰς Ἑλληνικὰς ἐκκλ
Βασιλείου, καὶ τὰς περὶ οὗ ὁ λόγος δ
δὲ καὶ ὑποσχέσεις, καὶ διαφθορὰς
τὰς φέρουν εἰς τὴν ἐνότητα τῆς Ῥ
Οἱ ἐν Βαρλέττη Ἕλληνες ἀντεστάθ
σθησαν διαμαρτυρούμενοι εἰς τὴν
ἀπόλεως.

α Τὸ συμβουλευτικὸν Συνέδριον (ἡ)
σιλείου ἐπεφορτίσθη νὰ ἐρευνήσῃ π
καὶ νὰ ἀναφέρῃ. Ἀναρίθμητοι προκα
ἔλαβον χώραν, καὶ συνετάχθη μα
εἰς τὸ διάστημα 14 ἐτῶν ὅσον δι
αὕτη. Ἡ διαγωγή τῶν ἐν Βαρλέτ
νήθη παρὰ τοῦ συμβουλευτικοῦ Συν
ὄψεων τῆς δημοσίου εὐταξίας, τῆς ἡ
τῆς θρησκείας, καὶ τοῦ προσηλυτισμοῦ
πιτος. Τὸ συμβουλευτικὸν Συνέδριον
περὶ τῆς καταγωγῆς τῆς ἐκκλησίας
σκόπησιν ταύτης διὰ τοῦ Ἀρχιεπι
πρὸς ἐξέλεγχσιν τῆς κοσμιότητος, τῆ
Λατρείας, καὶ τῆς ἐντολῆς τῶν ἱε

ὑπάρχει ἐπίσημος ἀναφορὰ τοῦ
 ὅστις ἀφ' οὗ ἐδικαιολόγησε το
 ἀντικειμένων τῆς ἐπισκοπότητος
 τὰς ἐξῆς λέξεις· α Συμφωνῶ
 σκανδάλου γ' ἀνεχώμεθα ἐν τῷ
 σίας μίαν λατρείαν παρ' αὐτῆς
 ἐν ᾧ εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν συ
 ἀπεφατίσθη ὅτι ἡ Καθολικὴ Ἀ
 σκεία εἶναι ἡ μόνη Θρησκεία
 Σικελιωῶν, εἶναι ἀξιολύπητον γ
 μόνη ἐν τῷ Βασιλείῳ ἡ ἐκκλη
 ὑπάρχουσι καὶ ἕτεροι τοῦ αὐτο
 τικειμένου τούτου ἤδη ὑπεστή
 φορὰς, εἰς τὰς ὁποίας τέλος
 θέλει δωθῆ ἀκρόασις (α). β

α Τὸ πᾶν ἐπροχώρει τακτικῶς
 Ὁ τῶν Ἑλλήνων δικηγόρος

(α) Ἀπὸ τὸν ἐπίλογον τοῦτον εἶναι
 Ἀρχιεπίσκοπος ἠγνόει τὴν ὑπάρξιν τῶν
 θηκῶν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως τῆς
 νων, καὶ ἐπίσης τὰς ἀρχὰς τοῦ δημοσίου
 μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, ὡς τὴν διαφορὰν
 Ἡ μισαλλοθρησκεία εἶναι τυφλή. Ἡ
 ταῦτα τὴν ῥηθεῖσαν ἀναφορὰν τοῦ Ἀρ
 ἐνδιαφέρον τοῦ Ἑλληνας.

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑΙ ΑΛΒ.

τὸ Συμβουλευτικὸν Συνέδριον τὰς
σαλλοθησκείας διὰ τὴν καλύψην
ἐνώπιον τῶν παραχωρήσεων καὶ
φιλονικῆ, ἤθελεν εἶσθαι τῆς φρονήσεως
τὴν ἐν τῶν ὑποστηρίξει καὶ τὴν διατάξιν

Ἐν ᾧ δὲ ἐκτελεῖτο μὲν πεποιθήσεως
ἡ μισαλλοθησκεία μεταχειριζομένη
τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Γράνης
διατήρησιν τοῦ δημοσίου ἐθνικοῦ
ἐκκλησιαστικῆς συνθήκης μετὰ τοῦ
μὲν τὴν διατήρησιν τοῦ δημοσίου
ἐνώπιον τῶν παραχωρήσεων καὶ τῶν
ξένας Δυνάμεις, ἠπάτησε τοῦ
δησιν διὰ τῆς ὑπακοῆς του εἰς τὸν
καὶ διὰ τῆς καλῆς πράξεως τὴν καὶ
Θεόν. Τοιοῦτοτρόπως συνέβη ὥστε
ρέθη ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Συμβουλίου
δυναμένου τὴν γνωμοδοτήσῃ ὡς εἶχε
τέβη αὕτη εἰς ἐκείνας τοῦ Μονσυγιόρ
ἐπιφορτισμένου ἀπὸ τὸν ἱερὸν σύλλογον
δας περὶ τῶν Ἑλληνικῶν ἀποικιῶν.
παρατήρησις τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὸν
αστικῶν ὑπουργεῖον, καὶ πρὸς αὐτὸν
Σκρότη, τὴν διακρίνουσιν τοὺς ἄλλοθ

τούς ἀποίκους, καὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ
Συνέδριον τὴν διαταττομένην
μένου.

« Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ
οἱ Ἕλληνες ἠναγκάσθησαν νὰ
τιπροσώπους τῶν δυνάμεων,
ἵνα λάβωσιν ὑπεράσπισιν. Ἀλλ'
πραγματεύετο ἡ ὑπόθεσις, ἢ
σε νὰ ἐκτελέσῃ τὸ σχέδιόν τ'
ἐνήργησε νὰ σφαιλισθῇ ἡ Ἕλλη
σῆνης, ὁ παρὰ τῆς Προπαγάν
τὰς Ἑλληνικὰς ἀποικίας τῆς Κ
Βαρλέτταν δύο ἱερεῖς τῶν ἀποικι
μὲ μυστικὰς ὁδηγίας πρὸς τὸν
τοῦ ἐκεῖ Ναοῦ, καὶ μὲ διαταγ
Νομάρχην τῆς ἐπαρχίας ἐκεῖ
δὲν ἐδόθη οὐδεμίᾳ ἀκρόασις.
σθησαν παρὰ τοῦ Νομάρχου
ἐπίδειξιν τῆς ἐξουσίας· καὶ τ
τὰ ἱερὰ σκεύη, τὰ ἔπιπλα, τ
τῶν Ἑλλήνων, ἐκυριεύθησαν πο
κιῶν ἱερέων ἵνα λειτουργήσωσι
ἐπειδὴ οἱ ἀλλοδαποὶ Ἕλληνες
εἰσέρχονται, καὶ ἐπίσης οἱ Λο

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑ: ΑΛΒ.

αϊδέσιμον Νεόφυτον διετάχθη να ἐξ
 νεν ὁμως ἐν Βαρλέττη χάριν σημ
 εῖναι, Κύριε, ἡ ἀληθῆς κατάστασ
 α Μεταβαίνων τώρα εἰς τὴν ἐπ
 σθάνεσθε ἤδη ποῖαι θέλουσιν εἰσθα
 περὶ τῆς διασαλπισθείσης Φιλορθ
 ιερέων τῆς Μεσσήνης καὶ Βαρλέτ
 γωγίας, τὴν ὁποίαν χάριν αὐτῆς ἐφ
 καταχρηστικῶς οἰκειοποιηθέντος γ
 παραλόγων συνεπειῶν ἃς ἐξάγετε
 α Ἡ Φιλορθόδοξος Ἑταιρεία, ἡ
 ἐπιχείρημα, ὀφείλει ν' ἀναφέρεται
 γενεστέραν ἐν Μεσσήνη, εἰάν οἱ πρ
 πολυάριθμοι νὰ κάμωσιν ἐντύπωσιν
 καὶ νὰ τὸν κινήσωσιν εἰς βίαιοπρα
 Ἐνεκα δὲ τούτου ἡ ἑταιρεία αὐτῆ
 μείνη ἄγνωστος εἰς τὴν ἐπαγρύπν
 τῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ Ἐπισκόπου
 Ἐπομένως ἐπίσημαι ἀναφοραὶ ὀφεί
 καὶ μετὰ ταῦτα μία δικογραφία.
 ἦναι γνωστὰ τὰ ὀνόματα καὶ ὁ ἀρ
 των, καὶ ἡ κατήχησις τῶν ἱερέων.
 αιοπραγία καὶ παραφοραὶ τοῦ λ
 φείλει νὰ ἔδωταν εἰς τὰς πράξεις τῆ

τοσαύτην ἐπιστημότητα ὥστε
τὸ κοινὸν ὄλον τῆς Εὐρώπης δι-
ρων, διὰ τῶν ξένων πρεσβε-

“Ολαὶ αἱ ἐφημερίδες ἐχρεώσθησαν
ἐκ τῶν τοιούτων. Ἡ ἐφημερίς
νά ἦναι ἡ πρώτη νὰ φανερώσῃ
καὶ τὰ ληφθέντα μέτρα νὰ τῆς
καὶ σιωπᾷ. Τὸ πνεῦμα ἀπο-
σχοφαντίας· πλὴν διὰ ὅσον ἀ-
ρεῖς, τῶν ὁποίων ἡ εἰς ὄλους τοῦ
παραδειγματικῆ, ὑποστηρίζεται
ἐπαρχίας τῆς Μπάρη (Proni-
τοῦ ἰδίου ἀρχιεπισκόπου τῆς Τρ-
τῆν δικογραφίαν περὶ οὗ ἔγινε λ-
προφανής.

α Ἡ ἀρπαγὴ, ἣτις εἶναι τὸ
δὲν δύναται νὰ ἰσοσταθμηθῇ
συνεπείας του πρὸς τὴν δημόσιον
ἐπίσης ψευδές, ὡς ἀποφκίνετο
καταχωρηθέντα ἐν τῇ συνταχ-
τοῦ Συμβουλευτικοῦ Συνεδρείου
κλησία δὲν ὠκοδομήθη, ὡς ἐ-
τῆς βασιλείας τοῦ βασιλέως
ἔχη χώραν ἢ φαντασθεῖσα ἀ-

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑΙ ΑΛΒ

κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καὶ ἰ
ἔτος, εἰς τοὺς Ἑλληνας, οἵτινες
ἔνεκα τῆς πανώλης κατὰ τὸ 16
λάβουν τὴν λατρείαν των, ὡς ἀπο
ἔγγραφον ἐπικυρωθὲν παρὰ τῆς
τοῦ Ἡγεμόνος. Τέως αἱ συνέπε
ἐξάγετε ἀπὸ τὰς ἀναγγελθείσας
νῶς παράλογοι. Οἱ ἱερεῖς οἵτινες,
τὴν Φιλορθοδοξίαν περιορίζονται.
αἱ βιαιοπραγίαι ἔγιναν καθ' ὅλων
λήνων, ἀνηκόντων εἰς τὰς δύο ἐκ
καὶ τῆς Βαρλέττης.

« Ἐφθασα, Κύριε, εἰς τὸ τέρμα
εἰς τὴν ὑμετέραν ἐπιστολήν. Τα
θησκευίας εἰσὶν Α'. ἡ δολιότης
Βασιλέα ν' ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τῶν
σεβαστῶν προκατόχων του, αὐτοῦ
ρήσεων καὶ τῶν συνθηκῶν ὑπὲρ τῶν
ἔβαλαν εἰς ἀντίφασιν μὲ τὴν πρόο
καὶ τῶν γενικῶν ἰδεῶν τῆς Εὐρο
θεῖσαι βιαιοπραγίαι κατὰ τῆς
ιδιοκτησίας τῶν ἀλλοδαπῶν Ἑλλή
νὰ παραιτήσουν τὰς ἀρχάς των. Γ
καὶ συκοφαντιῶν κατὰ τῶν αὐτῶ

νά δικαιολογηθῶν αἱ κατὰ τῶν
βιαιοπραγίαι. Ἡ μισαλλοθρησκ
σει τὰς ῥαδιουργίας, τὰ ψεύδ
σμούς εἰς ὅτου δὲν θέλει γνω
εἶναι. »

(Ἀναφορά τοῦ Ἀρχιεπισκόπου
τῶν ἐκκ.λησιαστικῶν Ὑπουργ
1841 ἔτος.

» Ἐξοχώτατε,

» Εἰς ἀπάντησιν τοῦ Σεβασ
16 τοῦ λήγοντος Ἰουλίου μηνὸ
περαιτέρας διασαφήσεις ζητηθε
βουλευτικῶν Συνεδρίου περὶ τῆς
ώματος τῆς ἐν Βαρλέττη ἐλλ
τὴν τιμὴν νὰ Σᾶς καθυποβάλλ

Α'. Ματαίᾳ ἀπέβη πᾶσα ἐ
χαίαις ἀνεγέρσεως τῆς ῥηθείτης
λέσθη μὲ τὸ σκότος τοῦ καιροῦ.
ταξὺ Λουδοβίκου ΙΒ'. Βασιλέ
Φερδινάνδου τοῦ Καθολικοῦ· ἐ
Αὐτοκράτορος Καρόλου Ε'. καὶ
Βασιλέως τῆς Γαλλίας· ἐὰν ἡ ὑ
1656 συνέτρεξανεὶς τὸν ἀφανισμόν

(α) Ἴδε ἄνωτέρω, ἐν σελ. 214 τὴν σπ

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑΙ ΑΛΛ

λέττης, δὲν εἶναι ἄγνωστον ὅτι ἐκε
μευταν νὰ ζωογονίσουν τὰς φλόγα
πόλιν οἱ Γάλλοι Δημοκράται το
τρομερᾶς καὶ δεινῆς ἐνθυμήσεως.
νὰ γίνῃ γνωστὸν ὅτι ἡ Βαρλέττα
πισκοπὴν τῆς Τράνης πρὶν τοῦ
πρώτη ἀνέγερσις τῆς Ἑλληνικῆς
νὰ ἦναι πολὺ ἀρχαιοτέρα. Διὸ ἐ
Συνέδριον ἔχει ἀπολύτως ἀνάγκη
τὰ μόνα Ἀρχεῖα τῆς ἐνταῦθα πρ
ἐκπληρώσουν τὴν ἐπιθυμίαν του.

Β'. Ἡ ἀνανέωσις τῆς ἐκκλη
χώραν 133 ἔτη μετὰ τὴν παν
παρουσιάζει γνώσεις θετικὰς κα
ἀνιχνεύσουν τὸ παρελθόν, δι' ὅ
βούσας παραχωρήσεις ἀπὸ τοὺς
ἀφορᾶ τὴν παρ' αὐτοῖς ἐξασκηθε
ὅμως ἡ ἐξιστόρησις αὕτη εἶναι
θείσης ἐν συντόμῳ παρὰ τοῦ Βα
τῆ ἐκτεταμένη ἀναφορᾶ του, διευθυ
ρίτην Ἐξοχώτατον Μαρκέσιον Κ
ουνίου 1789, ἐπικυρωθεῖση παρ
τάγματος τῆς 7 τοῦ ἐπομένου Ἰ
περὶ κατοχῆς διαταγῶν τοῦ μα

Ποτέντζα, τῇ 18 τοῦ αὐτοῦ ἀναφέρομαι εἰς τὰ ῥηθέντα ἐτῆς ἐπισημότητός των, τὴν δὲ ἐγγυῶμαι. Τούτου τεθέντος, Συνέδριον δύναται νὰ θεωρήσῃ ποδείξεις τῶν Ἑλλήνων ὡς νομοβερνήσεως, δύναται νὰ νομίσῃ στερεὰς βάσεις, ἵνα στηρίξῃ τὴν γνώμην περὶ πάλης ἐκκλησιαστικῆς καθυπεβλήθη εἰς αὐτό.

Γ'. Αρχόμενος ἀπὸ τὴν ἀναγὰρ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐκκλησίας, μόνον δὲστις συνέτρεξε νὰ τὴν εὐκολύνῃ ἐπισκοπήσῃ ἐκκλησιαστικῶς τὸ δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία ἀναφορᾶς, ἣν ἔγραψεν εἰς τὸν νόμου 11 Ἰουνίου τοῦ ῥηθέντος βούσης ἀπαντήσεως, τῇ 29 Ἰουλιῆς Γραμματείας τῶν Στρατιωτικῶν, θέλει γίνῃ δῆλον ὅτι ὁ περιώρισε τὴν ἐπίσχεψίν του εἰς κοινῆς εὐταξίας μόνον, ἄνευ οὐδεοδοσίας, καὶ ὅτι ἐτιμήθη διὰ τῆς βούσης τοῦ Ἡγεμόνος. Ἐκτοτε οὐ

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑΙ ΑΛΒ.

σκοπος Γράνης έπεσκέφθη τήν ρηθ: έδωσεν ουδεμίαν πνευματικήν δια: της, οΐτινες σταθερῶς εξηρτῶντο ἀ τοῦ έθνους των, και ἀπό τόν τῆς Πατριάρχην. Και εγώ, ὅστις δυ διατάγματος τήν έπεσκέφθη κανον μῆνα τοῦ παρελθόντος έτους 183 ἀληθείας ταύτης, εκ τῆς έποχῆς αΐ ιεροαποστολικαι τῶν ρηθέντων έφ δοθεισαι παρα τῶν Έπισκόπων Έω παρομοίως επείσθην ὅτι ἡ λατρεία τ σχηματικῶν, καθῶς με προγενεσ εξαμα γνωστὸν, και καθῶς ελαβ ἀρχαιοτέραν τῆς πανώλης τοῦ Ι ὄντι εκείνοι οί Έλληνες, οΐτινες έ τιποίησιν τῆς εν Βαρλέττη εκκλη τησαν ἄλλο ειμή τήν ανανεωσίν τη ἤθελαν ιερουργήση εν ταύτη κατά τ συνώνυμον τοῦ Γραικοσχηματικοῦ

Έν τῇ περιπτώσει ταύτη εξαμ τοῦς Γραικοῦς ιερεῖς τήν δμολογί τουλάχιστον τήν ὑποταγήν εις τόν τῆς έπαρχίας. Οῦτοι απήντησαν δ ἀρνηθῆ τὰς θρησκευτικὰς ἀρχὰς τω

μεταβολὴν τάξεως, καὶ μάλιστα ἀπαίτησιν τοῦ εἴδους τούτου ἐπιστρέφοντες εἰς τὴν πατρίδα.

Τέως ἐβεβαιώθη ὅτι ἡ ὅλην τὴν εὐπρέπειαν, εἶναι καὶ σκευὴ καὶ ἔπιπλα ἀναλόγως τῶν ὅτι οἱ ἱερεῖς ἐξασκοῦν χρέη ἐκ τῶν κούντων ἢ ἐλθόντων ἐκ τῶν πλῆθους οἷτινες διατηροῦν τὴν ἐκκλῆσαν ἀναμεταξύ των Ἀδελφοὶ καὶ φάτων μας, καὶ ἔνεκα τούτου δύτικῶς ὡς ἰδιαιτέρα ἀδελφότης μὲ τὴν ἐξάριεσιν ὅτι αἱ τελεταὶ τῶν θυρῶν καὶ δὲν παρευρίσκο ἐκτὸς εἰς ἐκείνας μόνον τῆς ἀπλῆν περιέργειαν.

Δ'. Ἐὰν μὲ τὴν ἀναφορὰν 1828 ἐκήρυξα ὅτι οἱ Ἑλληνοκαθολικοὶ, δὲν εἶπα εἰμὴ τὴν ἀλήθειαν κηρύττονται. Σκεπτόμενος ὁμολογῶ σημαίνει ὑπήκοος εἰς τὴν ἀρχὴν βλέπω ὅτι οὗτοι κάλιστα δύνασθε καὶ Καθολικοὶ, ὡς ἡμεῖς λεγόμεθα χωρὶς ἡ ἐπωνυμία αὕτη γὰρ

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑΙ ΑΛΒ.

εἰς τὴν καρδίαν μας τὰς ἀξιοθρηνητ
σκειάς των.

Ε'. Ἐπὶ τέλους, τὸ συμβουλευ
νὰ γνωρίσῃ, ἐὰν ἡ θρησκευτικὴ δια
Ἑλλήνων δίδει φανεράν αἰτίαν
Καθολικοῦς, καὶ ἐὰν παρησιάζει
δοθῆ τὸ σχίσμα. Ἐδῶ ὀφείλει νὰ
τὸ ὕδωρ. Οὐδεμία ἐπὶ τούτου ἀγω
τῶν Βαυλεττάνων· πολλοὶ δὲ ἐκ
τούτων ἐξέφρασαν παράπονα, συ
πλᾶς ἀγγελίας δημοσίου δυσαρασκε
δυνηθοῦν νὰ τὴν ἀποδείξουν ἐπὶ οὐδε
ιερεῖς ὠμίλησαν περὶ τῆς διαδόστ
διὰ τοῦ συνοικεσίου· ἀλλὰ πρὸς
ἐπαρατήρησα ὅτι ὀλιγότατα συνοικέ
ταξὺ Ἑλλήνων καὶ γυναικῶν Λα
ὑπάρχει παράδειγμα συνοικεσίων με
Καθολικῶν Ῥωμαίων. Ἐν συνειδ
δύναμαι νὰ ἐγγυηθῶ τοιαύτας διαβ

Εἶμαι ὁμως σύμφωνος περὶ τοῦ
λου ν' ἀναχώμεθα ἐντὸς τῆς
σίας μίαν λατρείαν, ἣν αὕτη ἀτ
ῶ ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ συνθήκῃ με
ἀπεφασίσθη ὅτι ἡ Καθολικὴ ἀποστ

κλησία εἶναι ἡ μόνη θρησκευτικὴ
 Σικελιωῶν, εἶναι ἀξιολύπητον
 ἐκκλησίας, ὑπάρχουν ἐν τῷ
 αὐτοῦ εἴδους. Περὶ τοῦ ἀντι-
 λον ἤδη ἐπανηλλειμμένας ἀνα-
 εὔελπιδος ὅτι ἐπὶ τέλους θέλει δο-

Πρὸς τιμὴν δὲ τῆς Κυβερ-
 ὀφείλει γὰρ ὁμολογήσωμεν, ὅτι
 κρόασιν εἰς τὰς ἀναφορὰς
 θρησκείας δὲν ἐκατόρθωνε δι-
 ἀπατήσῃ τὸν νῦν Βασιλέα
 ἀνωτέρω, κατὰ τὸν δεκέμβριον

Ἐκτοτε οἱ ἐν Βαρλέττη καὶ
 καὶ κωμοπόλεσι τῆς Ἀπουλίας
 στοὶ εἰς τὰ δόγματα τῆς
 κλησίας μας, δὲν εἰσῆλθον π-
 ἱερὸν ναὸν τῆς Παναγίας
 ἐλευθέραν τὴν εἴσοδον εἰς τοῦ

Ἡ δὲ μισαλλοθρησκεία
 ἐπαρχίας ἐκείνης τοῦ Βασιλε-
 ἐπεριορίσθη εἰς τὴν νίκην ταύ-
 προσηλύτους μὲ τὴν βίαν. Τῆ
 ἡ ἐξῆς ἀναφορὰ ὑπηκόων τ-
 Ἑλλάδος πρὸς τὸν ἐν Νεαπο-

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑΙ ΑΛΒ.

πατρίδος των, ζητόντων παρ' αὐτῶν
ἀναφορὰ αὕτη, Ἰταλιστὶ γεγραμ
πόλει. Πρόξενος ἦτον Ἰταλός, καί
ριζε τὴν γλῶσσαν τοῦ τόπου ἐκε
ἦτον ἀντιπρόσωπος, δὲν ἠξιώθη
'Ἡμεῖς δὲ ἐνομίσαμεν εὐλόγον νὰ
ρον ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς ἔγγραφον
νικὰ τῶν δεινῶν τῶν ὑπηκόων.

Ἑλλάδος διατριβόντων εἰς ξένα κρ
ἐκ μέρους τῶν Προξένων των οὐδέ

Al Sig. Console Generale d.

nel Regno delle du

Signore,

Demetrio Vulgari di nazione
S. M. Ellenica dimorante nel co
provincia di Capitanata, distro
di questo Regno, divotamente
siegue.

Ἐ circa un secolo da che n
Capitanata ed in altre adjace
questo Regno trovansi stabilit
Greche, ivi rifugite per le op
da' Musulmani e per vedersi
dritti e le loro sostanze sotto l

verno saggio, ospitale e
ed è quello del Regno
tutto questo spazio di t
cade mai così eclatante
chi al vivo il cuore an
ed indifferente che tro
il seguente, che interes
nente. Per quanto ques
dipinto sotto altro aspet
di così rappresentarlo, ne
verità non è che un att
come ogn' uno può ben co
veridico racconto, che l
vincoli di parentela ed i
nella spezie, si affretta c
bontà per tutte le conse
clamando la sua alta e v
ottenersi sull' oggetto g
giustizia da chi si comp

Non ha molto che i C
gari e Caterina Pibachi,
della Grecia, passarono a
ni agli eterni riposi nel
Paolo lasciando di se sup

TΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑ: ΑΑΒ.

cioè una giovinetta di circa
Maria, ed un ragazzo di circa
Spiridione. Questi privi di
orfani pupilli in mezzo alle
afflizioni, furono provveduti da
un Tutore surrogato, nominato
regolare consiglio di famiglia
forme innanzi al Regio Giudice
dario di Torremaggiore, da
S. Paolo dipende. In assenza
detti minori la nomina del
persona dell' esponente come
parente e Zio paterno dei mi
surrogato venne nominato
Jachimi egualmente Greco da
ciò si è proceduto ad un rego
beni, spettanti ai minori quan
la tutela e vigilanza dell' esp
così qualche tempo, quando u
tedoro di Michelangelo, di co
no, sedusse con l' amore la r
ta Maria Margari promettendo
speranza di dare un assesto alla
dizione ed appianare in parte

bligazioni da cui si vede
campo alla debolezza della
de sfogare la indomabile
per effetto dell' intrigo f
e della manifesta seduzione
mai potè trovarsi in casa
vero, patria del di li se
colei anche il piccolo Spir
nente per gli obblighi in
dalla legge, si adoperò di
ed il piccolo ragazzo, e c
del trasfugamento degli c
quali egli è tenuto rend
fine che la Maria per gl' i
ro e dietro disposizione d
gorio, Vescovo di S. Severo
nell' Orfanotrofio di quel
ragazzo era tenuto nascost
tedoro. Allora fu che dall
presso le autorità locali il
nata minore e del suo fr
il tetto della Tutelare vig
medesimo. In questo fratte
cia, dopo un lungo e dis

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑ: ΑΛΒ.

tro Zio paterno di detti minori
il quale veniva per dare un
pri nipoti e rinvenire in essi
dell' estinto di lui fratello; ma
riuscì vano, ogni speranza si
duta poichè sedotto il tenero
perta Maria, venne essa obbli
che proferì solamente per sec
mori. Debole per sesso e per
nitori, veniva essa reclamata
Margari, e dall' esponente di l
almente suo Zio, perchè rientr
proprij doveri. Ma dall' autori
rinchiusa non fu possibile per
no che i suoi più stretti cong
e così i vincoli del sangue, che
cioglie, erano innanzi tempo ri
la dimanda si limitò per la
no del ragazzo, che si ritrovav
Montedoro. Questa domanda
la stessa sorte sulle prime; m
l' esponente dei dritti accordat
ricorse alle Autorità di Poliz
degno Sotto-Intendente Cay. D

Grimaldi ordinò all' Ispettore di restituire il ragazzo dalla carcere al legittimo suo padre, ma in seguito per ordine della Capitanata, ottenuto da lui stesso il ragazzo venne di nuovo nelle mani dell' esponente e dal vescovo. In tale circostanza fu fatto presso il pubblico ministero un' abjura nel Giornale Ufficiale il 31 Marzo, ma sotto diverse condizioni raccontate, non degni del fatto inserire. Si volle in istanza della minore un' famiglia in S. Severo onde discutere circa il matrimonio, di facendone destinare per mezzo ed i più stretti congiunti famiglia Margari, ma talunoro, amici solamente di Morosini riuscire nel suo intento. Si fu consiglio, perchè radunato un consiglio incompetente e composto di persone non conosciute dalla Legge, mer

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑ: ΑΑΒ.

go nel Circondario del domie
e per mezzo di legittime pers
l' illegale procedimento pendo
reclami presso il Tribunale C

Intanto la giovine Maria c
stretta e gelosamente custod
Orfanotrofio ed il piccoto Spir
signor Vescovo, con espressa
farsi affatto vedere nè parlar
dai loro più stretti congiunt
lato il dritto delle genti, il c
la volontà del Govrano che
calpestati i sacrosanti dritti
tria Potestà, ed oltraggiato l'
di quelli Greci che per la fe
non han curato nè vita, nè
si veggono minacciati di star
loro malgrado e contro la pr
bligati ad abjurare; di quelli
tere in salvo il loro culto,
l' onore, la vita, e quanto alt
nezza d' un uomo, non cu
del mare, l' abbandono del
vratisi quì trovarono nell' a

grandi Monarchi di questo
glienza, ospitalità e benevo
seppero mai abusare, ma
pre fedeli ed obbediensiss
continuano ad esserlo tutti
ancora nel Regno da molti
al caso di abbandonare le
ze per isfuggire le persec
ed i disprezzi che soffrono
Esposto ciò il supplicant
cessità obbligato di ricorre
le protezione, implorando p
quei socorsi che di giustiz
appartengono nell' occorenz
zionati e più specialmente da
di fargli ottenere dalla supre
sizioni necessarie che i due n
tornino nel pristino stato, e
esponente che è il loro legi
presentante, e che tanto ess
diti di S. M. Ellenica dimora
non sieno più il bersaglio d
e volontà, ma ognuno rest
attribuzioni e doveri, sempre

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑ: ΑΛΒ.

leggi, afine di non darsi luogo a
sizioni che l'intrigo e l'infl
nascere quando le cose pass
non siano portate sotto il lo
piena conoscenza del Sovrano
no. Tanto spera.

Barletta, 12 Aprile 1845.

Διὰ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης, ὑ
'Απριλίου 1845, ἀφ' οὗ ὁ Ἑλληνὶς Δ
κάτοικος ἀλλοδαπὸς τῆς κωμοπόλ
λου ἐκ τοῦ Δήμου τῆς πόλεως
ἐπαρχία τῆς Καπιτανάτας, ἀπέδειξ
μέσα τοῦ προσηλυτισμοῦ μεταχειρισ
σκόπου τοῦ ἁγίου Σεβήρου διὰ νὰ ἐ
των τὰ δύο ὄρφανὰ ἀνεψίδιά του
Μάργαρη, ἐζήτησεν δυνάμει τῆς πολιτ
πατρικὸς Θεῖος καὶ κηδεμῶν τῶν ῥη
ὑποχρεωθῆ ὁ Ἐπίσκοπος τοῦ ἁγίου
αὐτῶ τ' ἀνεψίδιά του, ἐκ τῶν ὅπ
του τὸ ἄρρεν εὑρίσκετο ἐν τῇ Ἐπ
ἐν τῷ Ὀρφανοτροφείῳ.

Ἡ εἰς τὴν δικαίαν καὶ νόμιμ
σιωπὴ τοῦ ἐν Νεαπόλει Γενικοῦ
λάδος ὑποχρέωσεν τὸν ῥηθέντα Δημ

διευθύνη αντίγραφον αὐτῆς εἰς
 Ἐπιτετραχῆς τῆς Ἑλλάδος, παρὰ
 ὅλοι οἱ ἐν Βαρλέττῃ παρεπιδη-
 τησαν δι' ἀναφορᾶς των προσ-
 ὑπέρ τῆς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἀ-
 κλησίας των. Αἱ δύο ἀναφοραὶ
 Ἀθήναις διὰ τοῦ ἐντίμου Ἰατρο-
 συμπολίτου καὶ συγγενοῦς τῶν
 καὶ Βαρλέττῃ παρεπιδημούντων
 ὑπέρ τῶν δικαίων παραπόνων
 ῥηθέντος φίλου μας Δόκτωρος
 ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ἐπιτετρα-
 χῆν Κωλέττην ἀπέβησαν
 Ἐπιτετραχῆς οὗτος ἦτο συμπολι-
 πλείστου μέρους τῶν ῥηθέντων
 καιροῦ τὸν εἶχον πληροφόρηται
 ὅταν αὐτὸς εὕρισκετο εἰσέτι εἰς

Κατὰ τὸν Αὐγουστον μῆνα
 ἐγὼ τὰς περὶ οὗ ὁ λόγος παρα-
 τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολ-
 δύο ὁμοίους ἐπαρχίας τοῦ Βα-
 Καπιτανάταν καὶ Μπάρην καὶ
 σίον, ἕνεκα τῶν μεγάλων σχε-
 ὅπου διέτριψα δέκα ὁλόκληρα ἔ-

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑΙ ΑΛΒ.

Βασιλέως Φερδινάνδου δσάκις ἡ Α
ἀληθείας τῶν πραγμάτων, ἔστοχ
λον ἡ ἀνόρθωσις τῶν παραπόνων
πόλεσι παρεπιδημούντων ὁμογεν
γνωστὰ εἰς τὸν Βασιλέα Φερδινάν

Ἔσπευσα λοιπὸν νὰ καθυποβ
τὸν Βασιλέα Ὅθωνα, ὡς προστ
φυλῆς, κατάλληλον ὑπόμνημα περ
ἀνεγέρσεως τῶν ῥηθειςῶν Ἐκκλησι
λέττης καὶ Μεσσήνης, τὴν ἀνεξιθ
τῶν Βασιλέων τῶν δύο Σικελιῶν,
θέντα δικαιώματα τῶν ἐκκλησιῶν
Μεσσήνης δι' ἐπισήμων ἐγγράφων
τηρῶν ἐπὶ τέλους ὅτι τὸ μόνον μέσον

(α) Ὅσοι γνωρίζουν τὴν ἐπιρροὴν ἣν εἶχε
δω τῷ Β'. ὁ ἐκ Χειμάρρας κοταγόμενος ὑποσ
le di Campo) Δημήτριος Λέκκας,
πῶς δὲν τὴν μετεχειρίσθη ἐν τῇ περιπτώ
Βασιλέα ὄλην τὴν ἀλήθειαν περὶ τῶν δια
Μεσσήνη ῥαδιουργιῶν κατὰ τῶν ἐκεῖ ὀρθ
λύσις τῆς ἀπορίας ταύτης. Ἐὰν τοῦτο ἦθ
Λέκκας, ἀμέσως ἤθελε χάσῃ τὴν εὐνοίαν το
θεωρεῖ ὡς Γραικὸν Οὐνίτην καὶ ὅχι Σ
τὰ ἴδια αὐτοῦ τέμνα ἐβαπτίσθησαν τὰ
τὰ δὲ ἀπὸ τοῦς ἱερεῖς τῆς Οὐνίτας ἐκκλησι
Πέτρου καὶ Παύλου ἐν Νεαπόλει.

γειαν καὶ νὰ διατηρηθῆ διὰ τὰς
νεξιθρησκεία τοῦ Βασιλέως Φ
πραγματοποίησις μιᾶς ἐμπορικῆς
λάδος καὶ τοῦ Βασιλείου τῶν

Ἡ Α. Μ. ἐγκρίνουσα τὸ ρη
θέν μοι ἀπὸ τὸν πατριωτικόν
μοὶ παραγγείλη διὰ τοῦ ἀξιοτάτου
αἰτέρως Αὐτοῦ Βιβλιοθήκης καὶ Ε
Ἰωάννου, νὰ διευθυνθῶ πρὸς
λέττην καὶ νὰ συνενοηθῶ μετ'
ὑπομνήματί μου περιεχόντων. Ἄ
τὴν ἀποτυχίαν τοῦ σχεδίου μου
καὶ μετεχειρίσθην ὅλα τὰ ἐν
μεσι μέσα, ἵνα φανῶ ὠφέλιμος

Ἐπειδὴ δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις
καὶ Αὐγούστου 1845, λόγος
δύο Βουλαῖς, καὶ μάλιστα ἐν
Πρωθυπουργοῦ ἀναίχοντος τὰς
ξεις τοῦ ἐν Θήρᾳ Λατίνου Ἰ
ὠφελήθην καὶ ἐγὼ ἐκ τῆς περ
λαβούση συνδιαλέξει μετὰ τοῦ
μετεχειρίσθην ὡς ἰσχυρὸν ἐπιχ
εῖς αὐτὸν πόσον ἦτον ἀναγκαῖ
ὅσον τάχιστα τὸ σχέδιόν μου π

ΤΩΝ ΕΝ ΣΙΚΕΛΙΑΙ ΑΛΒ.

καίως ἐρεθισθέντων πνευμάτων τῶν
 δίδοντα οὕτως ἀναντίρρητον ἀπόδει-
 ξιν θεοδόξου θρησκείας μας μερίμνης τοῦ
 προσδοκίαν ἠθέλεν ἀποτύχη ἢ ἐν Νε-
 ἀπολίᾳ παρὰ τῷ ἐκεῖ Βασιλεῖ, τοῦ ὁποίου
 καθὼς ἐπίσης ἔχαιρον τὴν προστασίαν
 καὶ τὴν φιλίαν ὅλων τῶν ἐν τοῖς πε-
 ντήκοντα ἀνδρῶν τῆς Νεαπόλεως (α)
 πητὲ, μοι ἀπεκρίθη ὁ περιουσιαρχὴς
 Κωλέττης· θέλω σκεφθῆναι περὶ τῆς
 κράξεως.

Ἄλλὰ ὁ ἀπατεὼν καὶ μέγας
 οὗτος τῆς Ἑλλάδος θέλων, ὡς φαίνεται
 τοὺς ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει Λατίνοι

(α) Ἴδε σελ. III τοῦ συγγράματός μου
Mesi in Firenze. Parigi 1842 εἰς 8.

(β) Ὁ τίτλος οὗτος ἐδόθη εἰς αὐτὸν ἀπὸ
 ὑπουργοῦ μετὰ τὸν θάνατόν του, ἵνα ἀναμνη-
 εῖχεν Προϊστάμενόν των. Ἀλλέως ὅμως τὸ
 ἀγγίχοντος λαὸς τῆς Ἑλλάδος. Εἰς ἀπόδειξιν
 των ἀναφέρωμεν ἐδῶ τὸν ἐξῆς Ἐπιτάφιος
 τῷ ἀριθ. 858 τοῦ Αἰῶνος, ὑπὸ ἡμερομηνίας

» Τὸν δόλω ἠδὲ βίῃ αἰρούμενον Ἑλλή-
 ἐκδικητικὸς ἐνσκήψας, μάρψε μόρος Κ
 » Ἡ δ' Ἑλλάς στονοέσ' ὑπὸ μῆνιδος,
 αὐτὸν ἔδει πρὸ τριῶν, εἶπε, θανά-

ἐπομένως νὰ εὐλογήσουν τὰ
ἐκλογέων εἰς τὴν μέλλουσα
του, ἀμέλησε τὸ ὑπὲρ τῆς
Βασιλείῳ τῶν δύο Σικελιῶν
ἐκκλησιῶν ὑπόμνημά μου, ὡς
συμφέροντα τῆς ἐλευθέρως Ἑ
τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς καὶ αὐ
πρὸς τὸν ὁποῖον κατὰ τὸ φα
σιωμένος, καθὼς θέλομεν τὸ
φία του, τὴν ὁποίαν ἐν τῷ
ἐκδόσει.

ΤΕΛΟΣ

ΚΑΤΑΛΟ

ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΣΥΝ

ΑΘΗΝΩΝ.

Στρ. Πίσσας Συνταγμ.
Τουρέτ 'Αντισυνταγμ.
Ν. Χατηριάδης
Ευστάθιος Πανταζής
Π. Κουτάφαρις
Α. Ι. Σελημβερόπουλος, λοχίας
Χρ. Πίσσας δεκανεύς
Χ. Μελιγκός
Γραμματικόπουλος λοχίας
Ν. Δικαῖος λοχίας
Εὐθύμιος Στουρνάρης 'Αντισυνταγμ.
Γεώργιος Νταγκλῆς Λοχαγός
Στηλιανός 'Ακριβοῦ 'Ανθυπολοχαγός
Λ. Δ. Μαλάμος 'Επιλοχίας
'Ιωάν. Λ. Κοῦτζος 'Επιλοχίας
Γεώργιος Κούρας Δεκ. Σιτιστής
Τριαντάφυλλος Τζουράς 'Αντισυνταγμ.
'Επαμινώντας Μαυροκορδάτου ὑπ.
Κ. Βεΐκος
Ν. 'Αθανασίου Λοχαγός
Ι. Κολποδίνος Λοχίας
Λ. Μάνεσης Καταλυματίας
Γ. Θεοδώρου 'Επιλοχίας
'Ιωάν. Μανολάκης Λοχαγός

- Γ. Κ. Βλασσόπουλος
 Γ. Ἐμμανουήλ Φωκιανός Ἐπιλο
 Α. Κουτκουτάκης Ἴλαρχος.
 Γ. Ν. Κόκινος Ἴλαρχος
 Ι. Πίσσας Καταλυματίας
 Ι. Δράκος Ἀνθυπίλαρχος
 Νικόλαος Γκαρπολάς Ἐπιλοχίας
 Λίτκε Ἐπιλοχίας
 Β. Λεωνάρδος Σιτιστής
 Ἄθ. Γ. Πίσσας Ἀντισυνταγμ.
 Δ. Χ. Ραΐδης.
 Α. Θεοδώρου Λοχαγός
 Μηλιαγέσης Ἀνθυπασ.
 Α. Πανούσης ἐκ Μεγάρων
 Κ. Τζατζόπουλος
 Γεώργιος Ν. Παναγόπουλος
 Σ. Βλαχοπαπαδόπουλος
 Ἐπαμινώνδας Σπηλιοτόπουλος
 Χρῦσανθος Δ. Βουδούρης Ἴατρος
 Π. Πατρινός
 Σ. Σβορόνος
 Π. Στρυφόμπωλος
 Κανέλλος Φωτόπουλος
 Ἐμμανοήλ Ν. Μηλιαράκης
 Σάννος Κ. Καρύδογλος
 Ἀγγελῆς Ἰωάννου Τζιάμης
 Παναγιώτης Ἰωάννου Τζιάμης
 Φώτης Γεωργίου ἐξ Ἀργυροκά
 Σπῦρος Χρίστου ἐκ Δελβίνου τῆς
 Ἀναστάσιος Τζιάμης
 Σπῦρος Γεωργίου Τζιάμης

Θεοφιλάς Ἴατρος.
Κ. Δαρζηλοβίτης.
Ἰωάννης Βενετίου Τζιάμης
Καλλίνικος Δαμβδανίτης Ἡπειροῦ
Ἀναστ. Π. Ζιόμας ἐκ Θηβῶν

ΣΥΡΟΥ.

Πέτρος Μέμος Βιβλιοπώλης. Σώ
Στέργιος Κοντός
Ἀπόστολος Κ. Ἀποστόλου

ΝΑΥΠΛΙΟΥ.

Σ. Μ. Σοφῆς Βιβλιοπώλης
Α. Τζάννης Ἀντισυνταγματάρχης
Ι. Αλ. Κάνδερ Λοχαγός
Β. Παλαμᾶς Λογ.
Ι. Κυδωνάκης
Παναγιώτης Βάλλης Δόκ. Ἴατρος
Σ. Φωντάνας
Αλ. Πλατύκας
Ι. Β. Βασιλειάδης
Ν. Κουτζουλιέρης
Κω. Τάργας Ὑπολοχ.
Ν. Π. Μπαίρης Ε. Χ. Λογιστοῦ
Γρ. Κυριεζόπουλος
Α. Πόστολης Δόκ. Ἴατρος.
Ι. Ἀνδρινότσουλος
Δ. Α. Π. Κλάδος Ἐπιατρός
Δ. Τριγγέτας Ὑπολοχαγός
Π. Ἐξαρχος Ἀνθυπολοχαγός
Γ. Κερασοτοζόπουλος Ἐπιλοχί

Θ. Φ. Κανελλόπουλος
 Σ. Σαλωνιτίδης
 Γ. Ναννίδης Ἀνθυπολοχαγός
 Ι. Ἀξελός Λοχαγός
 Κ. Ἀποστολίδης Ὑπολοχαγός
 Δ. Α. Κουβαράς Λοχίας.
 Μ. Σχινᾶς Ταγματ.
 Γ. Κακαναράκης

ΠΑΤΡΩΝ

Ἀποστ. Ῥέγκος Ταγμ.
 Ἀδελφοὶ Ζέζαυ
 Γεώργιος Φαρσῆς.

ΧΑΛΚΙΔΟΥ

Γεώργιος Δενδρινός
 Ἀναστάσιος Γ. Ἰωαννίτης
 Γεώργιος Δ. Κακκίδης ἐκ Θεσσαλίας
 Δ. Ἰωαννίδης
 Β. Ἐμμ. Ξάνθος
 Γ. Σάββας
 Παρίσσης Ἀντωνόπουλος
 Α. Πετζάβας Ὀλύμπιος
 Ν. Ἐλευθεριάδης
 Γεώργιος Παπαμανόλης
 Γεώργιος Κ. Λαχανᾶς ἐκ Σάμου
 Χρόνης Μπασδέκης
 Ἀδὰμ Δούκας
 Δ. Νικολάου Κριεζώτης
 Μ. Μαριτίνης

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

Δ. Γεωργίου Λοχαγός

Γεώργιος Πράτσικος Λοχαγός
Δ. Σπηλιοτόπουλος Ταγματάρ.
Νικόλαος Τζηριγότης 'Υπολοχαγός
'Ανδρέας Σωτίλης 'Επιλοχίας
Μηχ. Τολμίδης
Γ. Κουρμούλης 'Ανθυπασπιστής

ΒΟΝΙΤΣΗΣ.

Ι. Κ. Μαυρομμάτης
Γεώργιος Κουτζούμπας 'Ανθυπολοχ.
Ν. Κουκουβίνος Δασονόμος Ξηρομ.

ΚΑΛΑΜΩΝ.

Μελέτιος 'Αθ. 'Αδάμ 'Υπολοχαγός
Ν. Χ. Γεωργίου 'Υπολοχαγός
Π. Ζήσου 'Ανθυπολοχαγός
'Ιωάννης Β. Πάτημος 'Ανθυπολοχαγός
'Ιωάννης Σούλης Λοχαγός
Γεώργιος Σούλης 'Επιλοχίας

ΥΠΑΤΗΣ.

Δ. Κ. Πανοριζάς 'Υπολοχαγός
Ιωάννης Στανόπουλος 'Υπολοχαγός
'Ιωάννης Γκιώκας Σιτιστής
Π. Τζαμάλας 'Ανθυπολοχαγός
Ι. 'Αγγελίδης

ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟ

Γεώργιος Βάγικας 'Αντισυνταγματ.
'Αλέξ. Χ. Τσάτσος Λοχίας Σιτιστ.

ΓΑΡΔΙΚΙΟΥ.

Δῆμος Λούλιας, 'Αντισυνταγματ.

Λάζαρος Μαυροβουνιώτης Λογ
 Γεώργιος Κόντος 'Υπολοχαγός
 Χ. Περδίκης 'Ανθυπολοχαγός
 Ν. Θ. Τουπιότης Λοχαγός
 Δ. Λασκαρίδης 'Επιλοχίας
 Κωνσταντῖνος Τσοῦκος Στρατιο
 Κω. Νικολάου 'Υγειονομικός
 Ιω. Ζουμπούλης 'Υπολοχ. 'Υ

ANNINOS

Α. Ι. Βαλτινός Ταγματάρχης
 'Ιωάννης Μάνεσης Λοχαγός
 Θεμιστοκλῆς Τρικούρης 'Υπολ

ΛΑΜΙΑ

Κ. Δ. Μουτζόπουλος ἐξ 'Αργ
 Σταυρῆς Παλαιολόγος Φαρμακ
 'Αγγελῆς 'Ιωάννου 'Ανθυπολοχ
 Π. 'Αννινός 'Υπολοχαγός
 Δημ. Δαρδαγάνης Καταλυματ
 Βαρούχας Φαρμακοποιός
 Γεώργιος Ζορμπᾶς
 Εὐστάθιος Χ. Πέτρου
 Γ. Γριζάνος
 Μητροπολίτης 'Ιάκωβος
 Πέτρος Σκουμπουρδῆς
 Χρηστέφορος Περαιβός
 Νικόλαος Τζίνης
 Ζήσης Σκουμπουρδῆς
 Γ. Ζαχίλας

ΒΙΤΩΛΙΣ

Λογιώτατος Κωνσταντῖνος Δημ

Ἱερολογιώτατος Στέφανος Τζέρο
Κωνσταντῖνος Δημητρίου ἐξ Ἀχρ
Θεοχάρης Χ. Ναοῦμ Ῥίζου
Κωνσταντῖνος Παπ. Ναοῦμ μαθητῆ

ΜΕΓΑΡΟΒΟΥ ΒΙΤ

Στέργιος Δ. Στεργίου
Ἀθηνᾶ Ν. Ζιουζιού
Νικοκλῆς Γ. Παπαδόπουλος Ἑλλ
Ἀναστάσιος Κ. Ζωγράφου ἐκ Μ
Θωμᾶς Χρήστου Θάνου ἐκ Τυρνά
Ὁ ἴδιος διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Σχολ

Οἱ Φιλομαθεῖς

Ἰωσήφ Δ. Ἀθανασίου
Κωσιῆς Δ. Γιανύτα
Ἰωάννης Α. παπ. Θεοχάρη
Στέργιος παπᾶ Γεωργίου
Νικολάκης Σ. Πέτρου
Κωνσταντῖνος Ι. Μπάλιας.

ΚΡΟΥΣΟΒΟ

Ἀναστάσιος Οἰκονόμου
Γεώργιος Ἀθανασίου
Κωνσταντῖνος Ἑλληνοδιδάσκαλος

237

1840
1841
1842
1843
1844
1845
1846
1847
1848
1849
1850

OF BIRTHS

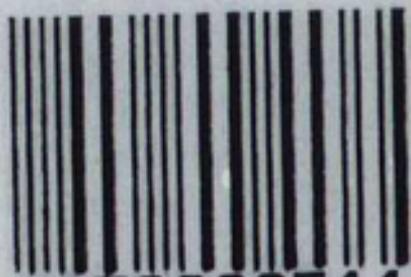
1851
1852
1853
1854
1855
1856
1857
1858
1859
1860
1861
1862
1863
1864
1865
1866
1867
1868
1869
1870
1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900

DEATHS

1901
1902
1903
1904
1905
1906
1907
1908
1909
1910
1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Α

0070000511

